FR. P. MIHELČIČ

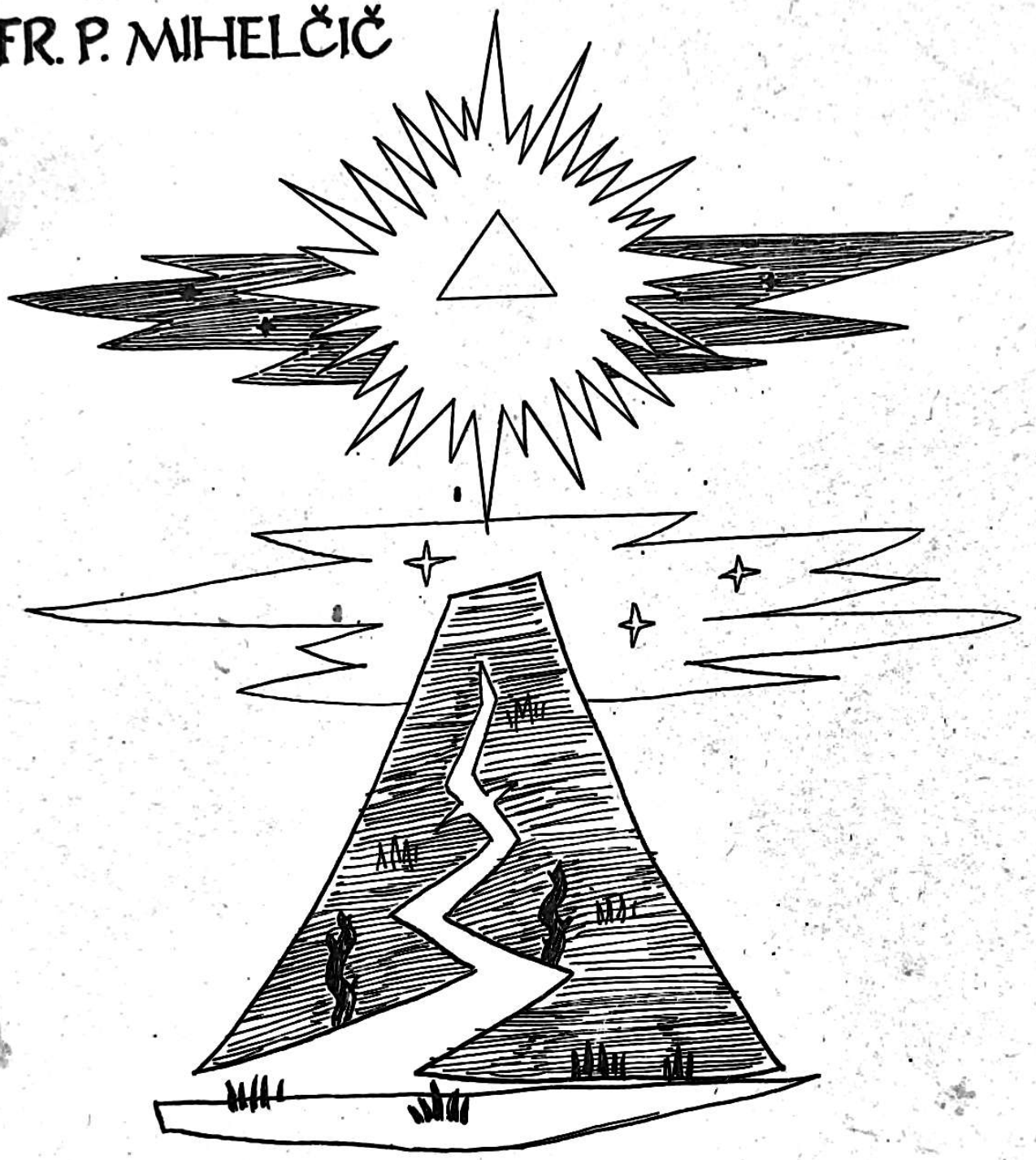

VERBA VITAE AETERNAE

O 3

N O V A E T V E T E R A - Z V E Z E K X.

V E R B A V I T A E A E T E R N A E

(Snov za katehezo in pridige)

III. del

(O Jezusu Kristusu - našem odrešeniku)

Š k r i p t

Urejuje Fr. P. Mihelčič S D B

Ljubljana 1963

Z dovoljenjem redovnega predstojništva
Ljubljana, 20. jan.1963.

Avg. Jakob
inšpektor

Nihil obstat.

Dr. Anton Čepon
stolni kanonik

Imprimatur

Nadškofijski ordinariat v Ljubljani,
dne 20. febr. 1963., št. 250.

Kancler:
Snoj Venčeslav

Za izdajanje odgovarja Franc Mihelčič, Trstenik 23. p. Golnik. V skladu z izjavo Sekr. CMD kat. duhovnikov LRS v Ljubljani, dne 11. jan. 1963, št. III-21-1/63 razmnožuje Reklamservis v Ljubljani

TRAGEDIJA ČLOVEKA

KDO SEM? - GREŠNIK, KI POTREBUJEM ODREŠENJA

1. Pri cesarskih pogrebih v kapucinski grobnici na Dunaju je bila navada, da so po pogrebnih obredih v cerkvi prinesli krsto s pokojnim cesarjem pred železna vrata grobnice. Ker so bila ta zaprta, je dvorni maršal potrkal s palico in glas od znotraj se je oglasil:

- "Kdo si?"

Dvorni maršal je odgovoril:

- "Njegovo veličanstvo naš presvetli cesar!"
- "Ne poznam ga!" Razgovor se je nadaljeval:
- "Vojvoda avstrijsko-ogrski."
- "Ne poznam ga!"
- "Naš dobri vladar, ki je čuval pravičnost in nagrajeval krepost."
- "Ne poznam ga!"

Pri četrtem trkanju je na vprašanje od znotraj:

- "Kdo si?" dvorni maršal odgovoril:
- "Tvoj brat, ubogi grešnik."

Tedaj šele so se vrata odprla in skrivnostni glas od znotraj je povabil:

- "Naj vstopi!" (Virtù in esempi).

Na prijavnem matičnem uradu te vprašajo:

- "Kdo si?"

In odgovoriš: delavec, poslovodja, bančni direktor, profesor, duhovnik, trgovec...

V družbi te vprašajo:

- "Kdo si?"

In odgovoriš: kolega, prijatelj, brat, sestra, nož, žena...

V gledališču, kinu, na javni prireditvi te vprašajo:

- "Kdo si?"
- "Poslanec, župan, advokat..."
- "Izvolite tu na prve sedeže. Tudi vi, gospod inženir...in vi...in vi...Pa vi? Kdo ste?"
- "Peter, Pavel, Ivana, Neža...eden izmed mnogih."
- "Izvolite, vi pa semkaj!"

V javnem življenju in pred ljudmi: Kdo si? Bogatin, revež, inteligent, bedak...V svojem zasebnem življenju, v tihih urah, ko se pred Bogom poglabljaš sam vase, v urah trpljenja in bridkosti in posebno v uri, ko se poslavljaš s tega sveta: Kdo si? Nič drugega kot ubogi grešnik. Vse službe in nazivi so sorazmerno podeljeni med ljudmi, vsi v vseh službah in nazivih pa imamo en sam skupni imenovalec, da smo grešniki.

Vzemimo v roke vsak svoje srce, denimo ga v posebne vrste topilnik in opazujmo, kako se prekaplje njegova intimna narava. Kaj bomo opazili? Ali se nam ne zdi, da smo kakor butara samih nasprotij? Ali ne najdemo v sebi neko nesorazmerje med ten, kar bi morali biti in med ten, kar smo? Podobni smo radiju, ki je odprt tako, da dve postaji segata ena v drugo: nebo in pekel se med seboj nešata. Stari latinski pesnik Ovidij je to razdvojenost v nas izrazil z besedami: "Video meliora, proboque, deteriora sequor - Vidim to, kar je dobro in tudi odobravam, a sledim slabšemu." Podobno je tožil apostol Pavel: "Ne delam namreč dobrega, kar hočem ampak húdo delam, česar nočem" (Rim 7,19).

Vsi brez izjeme čutimo, da smo pred Bogom grešniki, to je, da nismo taki, kakršni bi morali biti in kakršne nas je hotel in nas hoče Bog. Ta osnovni nauk Cerkve potrjujejo vsi globlje misleči duhovi človeškega rodu. "Nobenega ni med nami, ki bi ne grešil. Ljudje smo in ne bogovi," pravi Petronij.

"Tisti, ki sem, žalostno pozdravljam tistega, ki bi moral biti," je zapisal Hebbel.

"Vsi smo v grehih rojeni, in kar nas vzdržuje, ni naša lastna moč, ampak moč izven nas: Božje usmiljenje" (Fontane).

"Že sama beda človekova dokazuje njegovo veličino. To je beda velikega gospoda, beda odstavljenega kralja" (Pashal).

Svojo grešnost priznava človek v svojih molitvah in daritvah Bogu. Davidov petdeseti psalm je veliki konfiteor - spoved se vsega človeštva in priznava: "Glej, s krivdo sem se rodil in z grehom me je spočela moja mati. Zoper tebe samega sem grešil, in, kar je zlo pred teboj, sem storil. Svojo pregreho priznavam in moj greh mi je vedno pred očmi. Čisto srce, o Bog, mi ustvari in duha stanovitnosti v meni obnovi."

Zgodovina človeštva je prav za prav zgodovina greha, ki se kaže predvsem v notranjih viharjih, v padcih in ponovnih padcih v temnih urah, v slabih navadah, ki mnoge tako strašno uklepajo, v slabih nagnjenjih, ki nas vlečejo navzdol in v veliki težavi, da kaj malega napredujemo v dobrem.

Naša duša je kakor bojno polje, na katerem se je razdivjala prava državljanska vojna. Zakon naših udov se bori proti zakonu našega razuma, postava duha proti postavi mesa. "Čutim torej postavo," pravi apostol narodov, "da mi je, ko hočem delati dobro, lažje to, kar je hudo. Veselim se namreč božje postave po notranjem človeku, vidim pa v svojih udih drugo postavo, ki nasprotuje postavi mojega duha in me usužnjuje postavi greha, ki je v mojih udih. Jaz nesrečni človek, kdo me bo rešil telesa te smrti?" (Rim 7, 21-25).

V najbolj častnih trenutkih svojega življenja se sprašujemo tudi mi: Kako naj si razložimo to osnovno naspro-

tje, ki ga čutimo v sebi? Kaj je vzrok tej razdvojenosti v nas in splošni grešnosti v človeškem rodu? Odgovorov je več, a zadovoljiti more le tisti, ki ga daje vera.

Nekateri pravijo, da je vzrok temu boju med dobrim in zlom v nas samih, nekaj, kar pripada nam, ker se pač nismo dovolj razvili in je v nas še veliko več živalskega kot človeškega. Zlo in slabo v nas izvira torej od živali, ki je še v nas.

Tako mišljenje je napačno. Človeška narava je različna od živalske. Žival ne more grešiti, ker se ne more upreti svoji naravi. Žival nujno sledi svojim nagonom. Če vidimo v živalskem vrtu opico, ki neče bananine lupine v tistega, ki jo opazuje, ne bomo rekli:"Ta je pa slabo vzgojena." Če pa vidimo človeka, ki ne ravna po svojem razumu, mu bomo rekli:"Nikar ne bodi kakor opica." Samo človek more postati manj kot človek, ker more pasti na nivo živali. To, kar označuje človeka je, da tudi kadar neha delati kakor človek in dela kakor žival, ne bo nikdar izgubil človeškega dostojanstva. Pečat božje podobe v njem ni mogoče nikdar uničiti, dasi ga je mogoče zamazati. In prav tu je bistvo človekove tragedije. Nismo se razvili iz živali, ampak se razvijamo proti živali. Nismo iz živali postali ljudje, ampak iz ljudi postajamo živali. In greh je tisti, ki nas tako žalostno ponižuje, ne pa tisto, kar je v nas od živali.

Nekateri pravijo, da je vzrok naše notranje razdvojenosti in grešnosti v tem, da imajo eni več dobrin, drugi manj, da so eni bogati, drugi revni.

Tudi ta razlaga ne more zadovoljiti. Niso vsi bogati krepostni, pa tudi ne vsi revni slabi. Tudi če bi imeli vse zlato zemlje, bi še vedno čutili v sebi nagnjenje k slabemu. Če bi revščina bila vzrok greha, zakaj je potem toliko zločinov prav v deželah, kjer ničesar ne primanjkuje in toliko krepostí in vere prav v deželah in krajih uboštva?

Drugi zopet razlagajo, da je vzrok greha v tem, ker nismo dovolj poučeni in vzgojeni. Slabi in hudobni smo zato, ker smo neuki in nevedni.

Tudi to ne drži. Poučeni ljudje niso vedno najboljši in neuki ljudje niso vedno slabi. Kultura nas ne naredi nujno boljše. Nikdar v preteklosti ni bilo toliko pouka in vzgoje in vendar se nikdar ni bilo tako težko približati resnici in poštenosti kot sedaj. Svet ni v blatu in grehu zaradi neumnosti in nepoučenosti, zaostalosti in zarukanosti, ampak zaradi perverznosti volje in hotenja. Kdaj je človek toliko vedel kot danes, kdaj toliko čital in se toliko učil kot danes? Naše grešnosti nista kriva ne spoznanje ne vednost, ampak izbira v volji.

Škof Fulton Sheen nam v svoji knjigi "Preface to religion" takole razkriva vzrok grešnosti: "Če je grešnost splošna, mora biti tudi vzrok grešnosti splošen. Če je vse, kar nosi človeško naravo, grešno, mora biti vzrok grešnosti v človeški naravi, v njenem izvoru. In ker je človek od prvega svojega pojava na zemlji človek,

torej razumno in svobodno bitje, je možno samo dvoje: Ali nas je Bog ustvaril takšne, kakršni smo: grešne, ali pa smo bili ustvarjeni dobri in smo sami padli v stanje greha.

Bog nas ni mogel ustvariti grešne, ker sam greh najbolj sovraži in ker kot dobrota sama mora navzven delovati le dobro, ustvarjati le dobro. Božja beseda, zapisana na prvi strani sv. pisma nam to tudi zagotavlja:"Bog je videl vse, kar je naredil, in glej, bilo je prav dobro" (1 Mojz 1,31).

Ostane nam samo še druga razlaga: Grešnost človeštva ima vzrok v neki krivdi, ki je nastopila šele po njegovem ustvarjenju. Ker je zlo vrojeno človeškemu srcu, moremo to razložiti samo tako, da je moral biti prekršen kakšen zakon, na katerega smo bili vsi vezani. Vest nam govori, da slaba dejanja niso normalna dejanja naše narave in da bi jih sploh ne smelo biti. Vsi čutimo, da greh ni nekaj, kar bi nam ljudem nujno pripadalo, ampak ga prikrivamo, sovražimo, čeprav ga delamo. To priča, da nas je Bog ustvaril na en način in mi smo se s svojo svobodno voljo preustvarili na drug način. Bog je napisal dramo našega življenja, mi pa smo ji spremenili zaplet in razplet. Nismo živali, ki se jim ne posreči razviti se v ljudi, ampak smo ljudje, ki se upiramo Bogu in temu, kar je božjega. Če smo uganka sami sebi, ne moremo metati krivde na Boga, ampak je v nas samih.

Dejstva ostanejo. Kakršni koli smo, nismo takšni, kakršni bi morali biti. Nismo morda zločinci, a slabotni in grešni smo. Nismo nepoboljšljivi pokvarjenci in grešniki, ker nosimo v sebi podobo božjo. Podobni smo človeku, ki je padel v vodnjak in se sam ne more rešiti. Vemo, da nismo to, kar bi morali biti in vemo, da se sami od sebe ne moremo rešiti in ne postati boljši.

Tako smo prišli do zaključka, da nam je potreben nekdo, ki nas edini more ozdraviti, rešiti greha in osvoboditi vsake grešnosti.

Če pogledamo v svojo dušo, jo moremo primerjati avtomobilu, ki je ostal brez bencina, razen tega pa nismo popolnoma gotovi, če smo na pravi poti. V tem slučaju ni dovolj samo to, da napolnimo rezervar z bencinom, ampak moramo tudi dobiti nekoga, ki nam bo pokazal pot. Če nimamo vere, more biti vzrok to, da nismo rezervarja svoje duše skrbno polnili z bencinom božje besede ob nedeljah in praznikih pri pridigi, ali sami pri duhovnem branju. Če pa nismo na pravi poti, bo vzrok to, da nam kažejo pot vsi drugi, samo Kristus ne."

Izkušnja uči, da nismo svetniki, pa tudi ne vragovi. Težimo sicer k slabemu, a ne neozdravljivo, ampak je to le neka pritiklina, ki jo moremo kontrolirati in na njo vplivati. Počutimo se tako, kakor bi se počutila riba na vrhu Triglava. Počutimo se izven svojega ambienta.

Če kdo kupi motor, mu v trgovini dajo tudi navodila, kako naj z njim ravna. Povedo mu, kakšen pritisk zraka prenesejo zračnice, kakšno olje je treba rabiti za mazanje itd. Konstruktor motorja nima nič proti kupcu, ko mu

daje ta navodila, kakor tudi Bog nima nič proti nam, ko nam je po ustvarjenju dal na pot življenja svoje zapovedi. Konstruktor želi, da bi njegova navodila služila kupcu in mu pomagala, da mu bo stroj oziroma motor koristen. Podobno želi Bog, ko nam daje svoje zapovedi, da bi dosegli največjo srečo življenja.

Kljub božjim zapovedim ostanemo svobodni, in lahko delamo, kar hočemo. Moremo naliti v rezervar svojega motorja predpisano količino bencina. Če pa ravno hočemo, da nam pod nos ne bo prihajal smrad izgorevajočega bencina, ampak le prijeten vonj vijolic, lahko namesto bencina nalijemo v rezervar kolonsko vodo. Toda v tem slučaju nas motor ne bo pripeljal na cilj. Ostal bo na mestu.

Bog nas je ustvaril, da se poživajoč v ljubezni do njega vedno bolj bližamo izpolnjujoč njegove zapovedi k Njemu. Če hočemo teči drugače kot on hoče, poživajoč se v kolonski vodi dišečih minljivh užitkov, bomo ostali vse življenje v blatu greha in končno padli v večno pogubljenje.

GREH PRVIH STARŠEV

2. Leonardo da Vinci je izgotovil mojstrsko delo, krasno sliko, ki so jo občudovali vsi ljudje. Prihajali so tudi prijatelji, da so umetniku čestitali. Nekega dne pride ogledovat sliko eden njegovih največjih sovražnikov. Poln zavisti in sovraštva potegne izza pasu nož in dragoceno slika razpara na dva dela. Ko je umetnik videl tako razdejano in uničeno svoje največje delo, se je razjokal. To je bilo najpodlejše dejanje njegovega sovražnika. (Koch).

Najpodlejše dejanje božjega sovražnika satana je bilo, da je s svojim zapeljevanjem strašno znaličil mojstrsko božje delo: človeka. Bog je človeka ustvaril dobrega in kot krono vsega stvarstva. Toda človek se je spridil.

"Po enem človeku je prišel greh na svet in po grehu smrt in je tako smrt prišla na vse ljudi, ker so vsi grešili" (Rim 5,12).

Bog je ustvaril človeka svobodnega. Svoboda je največji dar, a obenem tudi najstrašnejši dar, ki ga je dal Bog človeku. Kadar če da svojemu sinu popolno svobodo, jo daje z veliko skrbjo, ker se zaveda, da more sin to svobodo uporabiti v dobro ali slabo.

Bog bi nas mogel ustvariti tudi tako, da bi morali biti nujno dobri, kakor sonce nujno vzhaja na vzhodu in zahaja na zahodu. Toda kakšno slavo bi imel Bog v vesoljstvu, v katerem bi vsak element bil kot diamant, ki se ves sveti, a nobenega bitja bi ne bilo, ki bi bilo znožno ljubiti? Če je Bog ustvaril taka bitja, ki niso nujno podvržena zakonom, ampak se morejo prosto odločati zanje ali proti njim, jih je ustvaril zato, ker je hotel ustvariti tudi moralni svet, kjer rastejo značaji, kreposti in heroizem. Namesto, da bi Bog ustvaril samo svet, v katerem je vsaka stvar prisiljena delati po svoji na-

ravi, je ustvaril svet, v katerem more poleg tolikih nujnih akcij biti tudi človek, ki čuti v sebi dolžnost, da dela sam od sebe po svoji svobodni naravi. Nihče ne hvali ogenj, ker greje; led, ker hladi. Le človek more biti pohvaljen, če je kreposten, pač zato, ker bi mogel biti zloben. Le človek je pohvaljen, če je junak, pač zato, ker bi lahko bil slabič. Le človeka častijo, ker je svet, pač zato, ker bi lahko bil hudoben.

Bog je ustvaril moralni svet. Moralnosti pa ni, če ni svobode. Ker nas je Bog ustvaril svobodne, da moremo izbirati dobro, smo tudi svobodni, da se odločimo za to, kar je nasprotno od dobrega, za slabo.

Ves smoter vzgoje je: vzgojiti človekov razum, da bo znal pravilno rabiti svobodo. Z vzgojo ne zatiramo svobode otrok, toda, ker bi jo ti mogli zlorabiti, so starši in vzgojitelji vedno pripravljeni jih opominjati, nagraditi in pohvaliti, da bi otroci izbrali dobro namesto slabega. Tako je storil tudi Bog, ko je ustvaril človeka. Ni mu dal samo svobodne volje, ampak tudi pobud, da izbere dobro, namesto slabega. Bog ni človeku hotel kar naložiti svoje blaženosti, ampak je hotel, da si jo sam zasluži. Otroku ne ugaja sladoled, če mu ga s silo tlačimo v usta. Tako je tudi Bog dal človeku svobodno voljo, s katero more izbirati stvari, ki mu ugajajo, ne da bi bil k njim prisiljen. Kakor svoboda zahteva izbiro, tako izbira zahteva alternativo. Sedaj tudi veno, zakaj je Bog naložil prvima dvema človekoma izbiro.

Kako je že Bog rekel na začetku zgodovine Adamu in Evi? Ko ga je postavil v edenski vrt, da bi ga obdeloval in varoval, mu je dal tole zapoved: "Od vseh dreves v vrtu smeš jesti; od drevesa spoznanja dobrega in hudega pa nikar ne jej! Zakaj brž ko bi jedel od njega, boš moral umreti" (1 Mojz 2,17). Hotel jima je reči: Izberita to, kar je dobro in dal vama bom veliko darov. Če bosta uporabila svojo svobodno voljo zato, da bosta izbrala to, kar je dobro za vaju, za vajino popolnost in meni v slavo; vama bom dal za vedno nadnaravni dar, da bosta deležna moje narave, da bosta moja posinovljenca in dediča nebes. Temu daru bom za vedno pridružil še nekatere manjše darove: ne bosta umrla, vajine strasti se ne bodo upirale vajinemu duhu, vajino spoznanje bo jasno.

Da bomo bolje razumeli motive, ki jih je Bog dal svoji zapovedi in ki bi naj nagnili voljo Adama in Eve k dobremu in h pokorščini, si moramo biti najprej na jasnem, kaj je to nadnaravno.

Skala ni tako ustvarjena, da bi mogla rasti, kajti rast ne pripada njeni naravi. Če bi videli v svojem vrtu skalo, ki bi začela rasti, bi gotovo rekli, da je to nekaj čudovitega, ker pač presega njene moči. V njej mora biti nekaj, kar presega in je nad naravo skale.

Če bi videli, da so rože v vašem vrtu začele hoditi in se, kadar je mraz, same napotile na toplo, bi gotovo rekli, da je v njih višja moč, ki ne pripada njihovi na-

ravi. In če bi kak pes začel citirati Shakespeare-ja, ali graditi svojo kočo, bi logično zaključili, da ima v sebi nekaj, kar je nad njegovo pasjo naravo.

Ljudje nismo po naravi otroci božji, ker smo pač božje stvari. Pa predpostavimo, da nam je Bog dal možnost, da postanemo njegovi otroci, deležni njegove božje narave in dediči nebes. Vse to je nad našo naravo, mnogo bolj nadnaravno, kakor bi bilo nadnaravno za cvetlico, če bi hodila, za kanen, če bi rasel in za psa, če bi govoril.

Bog je dal prvima staršema prav ta dar, da sta bila deležna božje narave in otroka božja. Da bi si ta dar za trajno pridobila in ga lahko tudi posredovala svojim potomcem, je Bog postavil en sam pogoj: Hotel je, da v zameno za ta dar in za priznanje ljubita Boga, ki je njuna popolnost. Ne mislimo, da je ta pogoj bil tak, kot če bi na primer rekli otroku: "Če boš pojedel črva, ti bom dal tisočaka." Črv namreč ne prinaša nobene popolnosti otroku. Božja zapoved je bila bolj taka, kot če bi rekli otroku: "Če boš pil mleko in užival veliko jedi z vitamini, boš zdrav." Pokorščina zdravstenim zakonom in zapovedim prinaša otroku zdravje, pokorščina božjim postavam in zapovedim pa prinaša človeku popolnost in srečo.

Rekli smo, da je edini pogoj, ki ga je Bog dal prvim staršem, ako hočeta ostati otroka božja in dediča nebes, da ljubita Boga. In kako naj pokažeta to ljubezen do Boga? Na kakšen način izveno, da nas kdo v resnici ljubi? Ali nam je že dovolj, če nam izrazi ljubezen z besedami? Ne. Ljubezen se ne dokazuje z besedami, ampak z dejanji in izbiro.

Prvim staršem je bilo rečeno: Pokazati bosta morala svojo ljubezen do Boga z izbiro, ki predpostavlja alternativo: "Od vseh dreves v raju smeš jesti: od drevesa spoznanja dobrega in hudega pa nikar ne jej!"

Je morda kaj nesmiselnega v tej preizkušnji? Ali nam življenje ne nudi dan za dnem toliko zgledov, kjer sta bila plačilo in nagrada dana zaradi dokazane ljubezni?

3. Mislimo si bogatega človeka, ki gre na letni dopust in svoj dom ter svoje bogastvo prepusti svojemu šoferju in njegovi ženi: Lahko se poslužita vsega v moji hiši, jesti moreta vse moje jedi, piti moje vino, uporabljati moj avtomobil, a samo pod enim pogojem: ne smeta pojesti onega umetnega jabolka, ki je na mizi v obednici. Lastnik ve dobro, da bi tisto umetno jabolko bilo zanju neprebavno in smrtno nevarno. Vendar tega ne pove direktno, ker mu ona dva zaupata, ko vidita, da je on njima vse zaupal. Pa če žena poten prepriča moža, da se loti tega jabolka, je ta žena slaba žena. In če mož zarizne v to jabolko in ga poje, ni častivreden ampak grajevreden mož. S tem, da sta naredila eno samo prepovedano stvar, sta izgubila vse druge lepe stvari in udobnosti, ki sta jih imela na razpolago. Razen tega sta sama sebi povzročila veliko trpljenja in teh darov ne bosta mogla dati svojim potomcem.

Če bi ne gledali na zgodovino prvega greha kot na preizkušnjo in na dokaz ljubezni do Boga, ne bi mogli nikdar tega greha razumeti in bi se nam ta žalostna zgodba zdela zelo smešna.

Mislimo si, da greno po cesti. Če ne pozdravimo tega ali onega, ni tako važno. Če pa se od koga obrnemo in ga ne pozdravimo, ker mu hočemo s ten pokazati, da ga prezirano, je to zelo resna stvar. Adam in Eva sta jedla od prepovedanega drevesa in s ten pokazala, da prezirata Boga. V sebi sta gojila krivičen predsodek, češ, da je Bog tiranski in da hoče svojo oblast pokazati nad njima prav s ten, da jima je dal otroško smešen ukaz, naj ne jesta od drevesa sredi raja. Ta prezir Boga in predsodek proti njemu je bil bolj krivičen kot nepokorščina sama.

Pretresljiva je zgodovina prvega padca, Adamovega in Evinega greha, ki je pravzaprav prototip slehernega osebnega greha v Adamovih potomcih.

4. Greh prvih staršev se je začel s preprostim a zvitim "zakaj?" Prvi starši so uživali vso srečo v edenskem vrtu. Toda kmalu je prišel k njima satan, ta večni zavistneš človekove sreče, in v podobi kače pokazal na prepovedan sad, ki je bil prijeten za pogled in dober za jed. Z enim samim "zakaj" je v njuni srce vsejal seme dvoma.

"Ali je res Bog rekel, da ne jejta od nobenega drevesa v vrtu?" (1 Mojz 3,1). Za ten "ali je res?" se skriva tale misel hudobnega duha, ki jo je hotel sugerirati Adamu in Evi: Bog gotovo ni dober, če vama ne pusti, da bi lahko delala, kar hočeta. Za satana je svoboda v ten, da ni nobenega zakona, nobene zapovedi, nobene preizkušnje. Z današnjimi besedami bi satan, oče laži, rekel: Bog je diktator! Zvito je znal napihniti in pretiravati težo zapovedi, da bi tako prepričal Adama in Evo, kako je ni mogoče izpolniti.

Na to laž in zvijačo bi Eva morala odgovoriti: "Na božje ukaze in zapovedi nikdar ne dvomimo in ne vprašujemo: zakaj? Bog je dobri oče in zaupam njegovi ljubezni." Toda Eva je spomnila samo na grožnjo, ki jo je dal Bog in odgovorila že z rahlim dvomom v srcu: "Od sadu dreves v vrtu jeva. Le od sadu drevesa, ki je v sredi vrta, je rekel Bog: 'Od tega ne jejta, tudi ne dotikajta se ga, da ne umrjeta!'" (1 Mojz 3,3).

Ali niste nikdar opazili, da vam prva pobuda, da naredite kaj slabega pride od kake stvari, ki vam predoči misel, da bi bili bolj svobodni, če bi ne bilo vesti in Boga in če bi vse lahko delali po svoji mili volji? -

Zakaj Cerkev prepoveduje prešustvovanje? Končno, ali nisem sam svoj gospod in lahko delam, kar hočem? - Tako opravičevanje in mišljenje je satansko, ker si hoče ta ali oni na vsak način predstaviti Cerkev kot tako, ki ga sili delati to, česar noče in kar ovira njegovo svobodo. Samo malo pomislimo, pa bomo morali zaključiti, da je svoboda v naši naravi in ne izven nje. Potrudite se, da boste naprednega mišljenja in si boste umislili žirafo

s kratkim vratom in štirioglati trikotnik, pa boste videli; kam boste prišli. - Lahko delaš, kar hočeš. Toda, kadar delaš proti svoji naravi, delaš proti sebi in uničuješ sebe.

5. Greh prvih staršev se je nadaljeval z zasmehom. Na Evin odgovor je satan postal drzen: "Nikakor ne bosta umrla. Ampak Bog ve: Brž ko bosta od njega jedla, se vama bodo oči odprle in bosta kakor Bog, ker bosta spoznala dobro in hudo" (1 Mojz 3,5). Gorje tistemu, ki se boji greha samo iz človeškega strahu. Satan mu bo kaj lahko odvzel ta strah in ga prepričal, da je zanj častno samo to, da sledi ukazom morale, ki je neodvisna od Boga.

Poglejmo družinsko življenje. Če ste se že nekaj časa ustavljali skušnjavi, da bi zahtevali razporoko zgolj z mislijo: "Ne, ker če to storim, lahko za večno izpostavim v nevarnost svojo dušo in prekršim Jezusove besede: Kar je Bog zvezal, tega naj človek ne razvezuje," vam bo skušnjavec z zasmehom govoril: "Nikar ne bodi tako neumen. Gotovo nisi več tako srednjeveški, da bi še veroval v kakšno dušo in pekel." Gorje, če tedaj poslušate skušnjavca in si ustvarite moralo po svojem okusu in z načeli, ki si jih ne bi upali dovoliti drugim! Začeli boste opravičevati greh in boste kmalu žalostno padli kot Adam in Eva.

6. Greh prvih staršev je končal z lažnjivo obljubo. Eva se je ustavila na eni sami stvari, ki je bila od Boga prepovedana in pozabila na vse darove, ki jima jih je Bog dal. Dobre reči, ki jih je poznala, so vedno bolj bledele. Obljuba zapeljivca: "Bosta kakor Bog," (1 Mojz 3,5) ji je vedno bolj lebdela pred očmi. Vedno bolj se je obračala od vesti k umišljeni sladkosti prepovedanega sadu. Konec je mogel biti samo eden. Adam in Eva sta stopila na rob prepada, da bi utrgala vabljive očnice, pa sta zgrmela v globino. "Tedaj je žena videla, da je drevo dobro za jed, očem prijetno za pogled in da je to drevo želeti, ker daje spoznanje. Vzela je torej od njegovega sadu in jedla ter dala tudi svojemu možu, ki je bil z njo, in je jedel" (1 Mojz 3,6).

Ali se ne zgodi nekaj podobnega pri vsakem grehu, ki ga človek stori? Kristus prepoveduje zakon z drugo ženo, dokler je prva še živa. In skušnjavec govori: "V resnici boš srečen z njo. Ona je prav ustvarjena zate." Potem pride razporoka. Novi zakon je greh in skoraj vedno tudi novo razočaranje.

Zgodovina prvega greha je zgodovina vsakega greha. Kaj bi moglo potemtakem biti nenaravnega in nezgodovinskega v vrtu prvih staršev? Vsak izmed nas je imel svoj Eden, vrt veselja, ko je še živel nedolžno in brez skušnjav. Potem smo se začeli zavedati, da imamo svobodno voljo. Ta volja je svojo svobodo uporabila ne za to, da svobodno služi Bogu, ampak kot pravico, da se mu upre in da dela, kar se je zljubi. Postali smo podobni igralcem nogometa, ki se niso hoteli držati pravil igre in so potem, ko so igro izgubili, dolžili kapitana moštva. Zlo-

rabili so svojo svobodo in tako morajo sprejeti nase sramoto, da so igro izgubili.

7. Ko smo bili otroci, so nam govorili: "Ne igrajte se z vžigalicami! Nismo ubogali in smo si ožgali prste. Ko nas je potem mati poklicala, smo se skrili iz strahu. Ker prej nismo imeli strahu pred materjo, smo ga imeli potem zaradi ožganih prstov. Pred grehom Adam ni imel strahu pred Bogom. Po grehu pa se mu je Bog zdel kakor strogi sodnik in naščevalec: "In odprle so se jima oči in sta spoznala, da sta naga; zato sta si sešila smokvine liste in si naredila krila. Ko pa sta slišala glas Gospoda Boga, ki je hodil po vrtu ob dnevnem vetriču, sta se skrila Adam in njegova žena pred obličjem Gospoda Boga sredi med drevjem na vrtu. Gospod Bog pa je poklical Adama in mu rekel: "Kje si?" Odgovoril je: "Tvoj glas sem slišal v vrtu; zbal sem se, ker sem nag, in sem se skril" (1 Mojz 3,7-11).

Greh prvih staršev je bil dejanje nepokorščine, s katerim sta se hotela odtegniti božji nadoblasti. Njuna nepokorščina se je rodila iz njune ošabnosti: hotela sta postati "kakor Bog" (1 Mojz 3,5). To bogopodobnost sta hotela doseči v spoznanju in delovanju z lastnimi, naravnimi močmi in proti božji volji. Hotela sta bogopodobnost - prezirajoč božji red. S tem sta se Bogu uprla in se postavila na stran hudobnega duha, padlega angela. Odrekla sta se svojemu stvarniku in Dobrotniku, in se poklonila zavrženi stvari, satanu. V tem je bistvo in hudobija njunega prestopka. Toda kakšno je bilo, konkretno, njuno dejanje, tega ni mogoče vedeti in tudi nima pomena raziskovati, ker bi to pomenilo le čehlanje radovednosti.

Vso zlobo in hudobijo prvega greha moremo najbolje spoznati iz posledic, ki so mu sledile.

Prva človeka takoj po storjenem grehu čutita, da sta v svoji notranjosti izgubila ravnotežje. V svojih udih začutita "drugo postavo," to je nagnjenja, zaradi katerih postaneta v lastnih očeh zaničevanja vredna. Zato se sramujeta drug drugega in spoznata, "da sta naga." Sešijeta si "smokvine liste in si naredita krila" (1 Mojz 3,7). To so očividni znaki njune notranje zmede, moralnega nereda, v katerega sta z grehom zašla.

Z grehom so se porušili njuni prejšnji prijateljski odnosi z Bogom. Pred grehom sta Bog in človek med seboj občevala kot dva prijatelja. Sedaj pa sta prva človeka v zadregi pred Bogom, kakor je otrok, ki je razbil vazo, v zadregi pred materjo. Komaj slišita njegov glas, se skrijeta "pred obličjem Gospoda Boga sredi med drevjem v vrtu" (1 Mojz 3,8).

Ker sta Adam in Eva grešila, jima je Bog vzel tudi posebne darove: Morala sta zapustiti edenski vrt, kjer je raslo "vsakovrstno drevje prijetno za pogled in dobro za jed" (1 Mojz 2,9). Obdelovati morata zemljo, ki je postala prekleta: "Bodi prekleta zemlja zaradi tebe. V trudu se boš živil od nje vse dni svojega življenja. Trnje in osat ti bo rodila... V potu svojega obraza boš užival kruh,

dokler se ne povrneš v zemljo, ker si vzet iz nje; zakaj prah si in v prah se povrneš" (1 Mojz 3,17-19). Eva bo morala veliko trpeti s svojimi otroci: "Prav mnogo ti bom dal težav pri tvoji nosečnosti; v bolečinah boš rodila svoje otroke; in vendar boš po svojem možu hrepenela, on pa bo tebi gospodoval" (1 Mojz 3,16). Po trudapolnem delu in življenju pa ju čaka smrt. Nimata več dostopa k drevesu življenja, da bi si ohranila telesno neumrljivost, ki je bila združena z bivanjem v edenskem vrtu. Čaka ju povratek v zemljo. Njuno spoznanje je otemnelo in njuna volja se je nagnila k slabemu. Postala sta podvržena grešnemu nagnjenju.

Najtežja posledica prvega greha pa je bila, da sta Adam in Eva izgubila posvečujočo milost. Nehala sta biti otroka božja in izgubila sta pravico do nebes in nadnaravno prijateljstvo z Bogom. Kako strašna tragedija prvega človeka in to zaradi enega samega upornega "ne", ki sta ga Adam in Eva izrekla v odločilni preizkušnji ob drevesu spoznanja dobrega in hudega, ker sta hotela postati kakor Bog.

Nesrečni prastarši! Ali so mogli pasti v še bolj žalostno stanje? Na prvi pogled se nam zdi, da kazen in posledice niso v soraznerju z grehom in prestopkom, ki so ga zakrivili prvi starši. Ali je mogoče in verjetno, da bi Adam in Eva bila tako hudo kaznovana samo zato, ker sta jedla od prepovedanega drevesa? Ali sta res naredila tako veliko zlo, ker sta pojedla eno samo jabolko? - Vsa tragedija prvih staršev ni v tem, da sta jedla od prepovedanega sadu, ampak v tem, da sta bila neposlušna Bogu. "Vzrok njunega pregnanstva," pravi Dante, "ni bil, ker sta jedla prepovedan sad, ampak to, da sta prelomila božjo zapoved!" In ta zapoved ni bila majhna, ker je bila nanjo navezana vsa človekova sreča in zvestoba.

8. Kadar je srednjeveški kralj osvojil kakšno mesto, ki ga je že dolgo oblegal, je zahteval, da mu v znak pokorščine izroče mestne ključe. Tedaj ni nobenemu padlo na misel, da bi ugovarjal: "Kako? Ali smo se borili samo za ta sveženj ključev? Saj bi nam jih lahko preskrbel kovač, kolikor bi jih hoteli?" Tak ugovor bi bil zelo nespameten. Ključi so tu pomenili dejanje podložnosti. Izročitev ključev je pomenila, da se hoče mesto v vsem pokoravati novemu gospodarju. (Virtù in esempi).

Jesti od prepovedanega drevesa, bi samo po sebi ne bilo tako velik greh. Toda ker je Bog na to prepoved navezal preiskušnjo zvestobe in ljubezni, je bila za Adama in Evo težkega in življenjskega pomena. Njun greh je bil težek, ker sta se uprla Bogu in še toliko težji, če pomislimo na spoznanje, ki sta ga Adam in Eva imela o Bogu, njegovih pravicah in svojih dolžnostih do njega; na dobroto, ki jima jo je Bog izkazal, ko ju je ustvaril in obdaril z nadnaravnim življenjem milosti; na nehvaležnost, ki sta jo pokazala nasproti svojemu največjemu Dobrotniku.

Tudi drevo spoznanja dobrega in hudega sredi raja, od katerega je prepovedano jesti, drevo preizkušnje, se nam na prvi pogled zdi kot nekaj neresnega in nedostojnega za Boga. Pa ni tako. "Študirajte človeka in njegovo osebnost," pravi Monsabre. "Človek je sestavljen iz duše in telesa in v vsem svojem delovanju nujno združuje oba elementa svoje narave. Čuti potrebo, da z zunanjimi znaki povezuje to, kar je v njem duhovnega in nematerialnega: misel, čustva, dolžnosti. Če ga je torej Bog hotel preizkusiti, je bilo potrebno, da se je ta preizkušnja ozirala na celotno njegovo naravo. Ta preiskušnja je morala torej obstajati v avtoriteti višje volje, ki nalaga svoje zapovedi. Ni torej važno, ali je zunanji znak te volje nekaj velikega ali malega. Glavno je, da na dostojen način izraža božjo misel in voljo. Ali vi mislite na material, obliko in barvo mejnikov, ki stoje med njivami in določajo meje posestev? Naj bodo ti mejniki leseni ali kameniti, okrogli ali oglati, beli ali črni, se vendar vaša poštenost ne bo brigala za te nevažne podrobnosti, ampak boste v teh mejnikih gledali samo pravico lastništva in sveto nedotakljivost zakona. Če pa bi jih le hoteli prezreti, bi kaj hitro občutili pretnjo zakona."

Mejnik poštenosti in zvestobe je bilo za Adama in Evo drevo spoznanja dobrega in hudega, drevo preiskušnje sredi raja. Pri spoznanju dobrega in hudega, do katerega sta proti božji volji hotela priti Adam in Eva, ni šlo zgolj za razumsko razlikovanje, ampak za spoznanje, ki je obenem dejanje. Tako spoznanje dobrega je obenem praksa dobrega, spoznanje hudega pa je dejanska, življenjska preizkušnja zla, zlo samo. Kar sta Adam in Eva hotela, je bila absolutna, brezmejna svoboda mišljenja in odločanja. To je pravo bistvo greha. Dejstvo tega prvega greha je nesporno. "Drevo" je postalo drevo odločitve, sreče in nesreče. Kakšen pa je greh bil, je zavito v temo prazgodovine. (Prim. razlago v novi izdaji svetega pisma).

IZVIRNI GREH

9. Med najtežje kazni, ki jih še danes uporabljajo v vojski proti pobeglim vojakom, je odvzem časti. Vojak, ki je obsojen na tako kazen, mora priti v uniformi in s svojim činom pred edinico, kateri pripada. Tu se najprej prečita obsodba. Nato pristopi poveljnik k obsojenemu vojaku in mu vpričo vseh strga z obleke vse znake časti, katerih ni bil vreden. Stražarji nato odvedejo vojaka v zapor ali pa na kraj, kjer se izvrši smrtna kazen. Koliko mora ta čas vojak pretrpeti, si nihče ne more misliti.

Nekaj podobnega in še mnogo hujšega se je pripetilo prvima staršema Adamu in Evi. Bila sta obdarovana z velikimi častmi in milostmi. Bila sta otroka božja in dediča nebes. Imela sta globoko spoznanje, voljo nagnjeno k dobremu. V sebi nista čutila grešnega nagnjenja in poželjenja. Živela sta v raju brez trpljenja, bolezni in žalosti. Bila sta tudi po telesu neumrljiva. Bog bi ju končno vzel v nebesa, ne da bi jima bilo treba umreti. Posvečujočo milost in vse posebne darove sta dobila od Boga tako, da bi jih

za njima nogli podedovati tudi vsi njuni potomci. Toda Adam bi jih moral zase in za potomce s pokorščino do Boga postati vreden. Postavljen je bil na preizkušnjo, ki pa jo z Evo ni častno prestal. Prva dva človeka sta se težko pregrešila in zato jima je bila odvzeta vsa čast in vsi posebni darovi, ki jima jih je Bog namenil dati za vedno po prestani preizkušnji. Milost in posebne darove sta Adam in Eva zgubila za vse ljudi. Tako se vsi ljudje rodijo brez posvečujoče milosti, ki bi jo po božji zamisli in božjem stvariteljskem načrtu morali imeti. To stanje imenujemo izvirni greh. Ta greh se nam odpusti šele pri krstu.

"Bog je človeka ustvaril za neminljivost in ga naredil za podobo svojega lastnega bitja; po hudičevi nevoščljivosti pa je prišla smrt na svet" (Modr 2,23).

"Vsak je skušan po lastnem poželenju, ki ga vleče in vabi; ko pa je poželjenje spočeto, rodi greh, greh pa, ko je storjen, rodi smrt" (Jak 1,15).

"Vsi so grešili in so brez božje slave" (Rim 3,23).

"Mišljenje človeškega srca je hudobno od njegove mladosti" (1 Mojz 8,21).

"Je li človek pravičen v primeri z Bogom, ali je smrtnik čist pred svojim Stvarnikom?" (Job 4,17).

Pri vseh narodih najdemo vero, da je človek padel in se popačil. Aurea prima sata est aetas je izrek vseh narodov (Voltaire).

Vse zlo, ki je po grehu zadelo Adama in Evo, je po dedovanju prišlo tudi nad nas, ki smo potomci teh nesrečnih prastaršev, kakor se iz zamazanega studenca prenesejo bolezenske klice na potoke. Zlo je preplavilo zemljo tako, da je od onega strašnega dne polna trnja, dolina solza in joka.

Tako smo našli vzrok vseh nesreč in vsega gorja, ki spremlja naše kratko zemeljsko življenje. Adamovi potomci smo in od njega smo podedovali vso žalostno dediščino prvega greha: pokvarjeno, padlo in popačeno naravo, oropano vseh nadnaravnih dobrin, s katerimi jo je Bog sprva obdaril.

Pa bo kdo ugovarjal: Dobro, dopustimo, da je Adam grešil. Toda kaj imam jaz opraviti z Adamom, zakaj moram biti jaz kaznovan za njegovo krivdo? To je krivično od božje strani, da je Bog mene oropal prijateljstva in drugih darov samo zaradi Adamovega greha. + Bilo bi krivično, če bi nam Bog odvzel, kar je bil dolžan dati naši naravi; toda ni nimamo nobenega titula, nobene pravice, da bi nogli zahtevati od Boga, da smo otroci božji, kakor nima kamen nobene pravice zahtevati, da bi cvetel. To kar smo po Adamu izgubili, so bili darovi, ne pa naša last, nekaj kar bi pripadalo naši naravi.

Ko za god ali za božič obdarujete svoje prijatelje, bi vam nogel kdo reči: Zakaj mi ne daš tega ali onega daru? Vi bi upravičeno odgovorili: Prijatelj, ne delam ti krivice. Ničesar ti nisem dolžan. Nisem dolžan dati teh darov svojim prijateljem. Če jim jih ne dam, ne bom nikogar prikrajšal za to, kar mu pripada. Prav tako Bog ni bil dolžan dati človeku ničesar, kar je preko njegove

narave.

Izguba nadnaravnega daru božjega otroštva je povzročila slabotnost volje in otemnila človeški razum, ni pa prizadela človeške narave kot take. Vedno moramo biti prepričani o tej osnovni resnici: Človeška narava ni postala notranje in bistveno pokvarjena in slaba zaradi izvirnega greha. Izvirni greh je disorganiziral človekove normalne zmožnosti s tem, da ga je naredil takšnega kot je: z voljo, ki je nagnjena k slabemu in z razumom, ki opravičuje zlo. Toda človek je še vedno človek in ni popolnoma pokvarjen, kot trdijo tisti, ki hočejo vso krivdo njegove tragedije zvrniti na izvirni greh. Človek je še vedno oseba, ki je zmožna pridobiti izgubljene darove. Izvirni greh je podoben očesni bolezni. Še imamo organ za vid, a gledati moremo le skozi solze. Skratka: V svoji notranjosti čutimo nered. Trpljenje in bolečina sta prišla v naše življenje: matere morajo roditi otroke v bolečinah in očetje služiti kruh v potu svojega obraza.

Ker se je človek s svojo svobodno voljo uprl Bogu, so se njegove strasti in želje uprle njegovi volji. V tem je padla narava, ki smo jo vsi ljudje podedovali od Adama. Zato se prvi greh tudi imenuje izvirni greh. Izhaja od izvorov človeške narave in pomeni izgubo, ki je za dušo mnogo večja kot za telo, ker človek še ohrani naravno življenje, nima pa več nadnaravnega.

"Vedno moramo imeti pred očmi," pravi sv. Tomaž Akvinski, "da Adamov greh ni le greh enega človeka, ampak greh človeške narave. Človeška narava je bila zastopana v Adamu in osredotočena v njem. Bil je kakor korenina, iz katere naj poženejo mnogotere mladike človeške družine. Zato je jasno, da iz pokvarjene korenine niso mogle pognati zdrave mladike."

Ko nas Cerkev uči, da se vsi rodimo na svet z izvirnim grehom, noče trditi, da smo za ta greh krivi po svoji volji in zlobi. Zato od nas ne zahteva, da ga obžalujemo, pač pa nam daje sredstvo - zakrament sv. krsta, - da se ga lahko rešimo in očistimo, in da zopet zadobimo po Kristusovem odrešilnem trpljenju in zasluženju posvečujočo milost in nadnaravno življenje otroštva božjega.

V vseh drugih verah je potrebno biti dober, če hočemo priti k Bogu. Ni pa tako v krščanstvu, ki je realistično. Krščanstvo namreč začenja s temle dejstvom: Kakršnikoli ste, niste taki, kot bi morali biti. Če bi vsaka stvar na svetu bila popolnoma dobra, bi še vedno potrebovali Boga, ker vse dobro pride od njega. Toda dejstvo zla še mnogo bolj imperativno zahteva Boga. Krščanstvo nas uči priznati, da je v našem življenju in na svetu nekaj, česar bi ne smelo biti in da bi svet bil drugačen, če bi ne bilo možnosti, da človek izbira tudi slabo.

Če se torej razočarane, potrte, polne notranjega nemira, depresije, če zlo obtežuje vašo dušo, če želite življenje, ki je višje od živalskega, če veste, da notranje niste popolnoma pokvarjeni, če veste, da smrt ni banalni incident v vašem življenju, če veste, da ne morete zanika-

ti trpljenja ne pri sebi ne pri drugih, če veste, da bi lahko bili boljši kot ste, če se počutite kakor mojstrsko delo velikega slikarja, ki se je umazalo in zaprašilo in če čutite, da ste preveč bedni, da bi vas mogli staviti v galerijo velikih mož in žena, če veste, da vas nihče drugi ne more poboljšati kot samo tisti božji Umetnik, ki vas je ustvaril, ste že naredili prvi korak k Bogu, k veri in k notranjemu miru. V ten je bistvo vsega krščanstva: Božji umetnik je prišel na svet, da popravi original. To je evangelij, to je vesela blagovest.

10. Pater Aleksander Rhodes je razlagal novim kristjanom v Kanu, da Bog sam ustvari vsakemu človeku ob spočetju neumrjočo dušo, ne da bi starši tu kaj sodelovali. Naslednjega dne pa je govoril o izvirnem grehu, o onem žalostnem stanju duše, ki smo ga podedovali po prvih starših. Tedaj pa se je dvignil eden izmed poslušalcev in vprašal patra:

- "Oče, kako boste spravili v soglasje to, kar nam danes razlagate, z onim, kar ste govorili včeraj. Kako se je naša duša mogla okužiti in umazati z grehom prvih staršev, če pa svoje duše nismo prejeli od njih, ampak nam jo je Bog sam neposredno ustvaril ob spočetju?"

- "To vprašanje je skušal pojasniti že sv. Avguštin in je zato dal tole primero: Če imaš v rokah bliščeč biser in ti ta slučajno pade v blato, se ves zamaže, ne da bi bil ti kaj kriv. Če ga pobereš poten in umiješ, postane zopet lep in bliščeč. Naša duša je kakor ta biser: iz božjih rok je izšla bliščeča in sveta. Padla pa je v telo, ki nosi s seboj žalostno dediščni Adamovega greha in se je umazala. Ko se očisti v krstnem studencu, postane zopet lepa in bliščeča se v milosti božji" (Virtù in esempi).

Izvirni greh ni za Adamove potomce zadolženo, krivično dejanje, ampak žalostno stanje izgube, ki ga lahko razložimo z zakonom dedovanja. Vsak more dati v dediščino svojim potomcem le to, kar ima. Adam je grešil in izgubil posvečujočo milost ter posebne darove, ki mu jih je dal Bog ob stvarjenju. Posvečujoče milosti in teh darov ni mogel dati svojim potomcem, ker jih ni imel. Tako prihajamo njegovi potomci na svet brez milosti božje in brez posebnih božjih darov, sicer s popolno človeško naravo, ki pa je ranjena in bolna. Bog ne more biti zadovoljen z nami, ker v vsakem izmed nas vidi svojo pokvarjeno umetnino, prekrižane načrte in namen, ki jih je imel z nami.

Izvirni greh ni krivično dejanje, ki bi ga mi sami zakrivili, ampak žalostno stanje, v katerem smo se znašli, ker smo potomci očeta, ki nam je zapravil svoje časti, odlike in privilegije. Čeprav sami nimamo krivde pa smo otroci krivde. Oče nas je s svojim grehom oropal bogate dediščine, ki bi nam olajševala življenje in zagotovila končno združitev z Bogom.

Kuga greha je prišla nad človeško naravo zaradi nepokorščine enega samega, praočeta človeškega rodu, Adama. Tako smo vsi postali grešniki, ne ker bi osebno grešili, ampak ker imamo isto naravo kot Adam, ki je pod postavo. (Ciril Aleks.).

"Kdor ne pozna jasno svojega padca in žalostnega stanja, bo težko poskrbel za to, da se iz njega dvigne" (Bonaventura).

"Izvirni greh je skrivnostno dejstvo svetovne zgodovine. Skrivnostno zato, ker se greh prvih staršev deduje iz roda v rod na vse njune potomce; skrivnostno, ker je tudi tedaj, ko je bila z odrešenjem ta rana v človeški naravi zaceljena, še vedno ostala v njej občutna brazgotina; skrivnostno zato, ker izvirni greh kakor ogromna kača zastruplja vso svetovno zgodovino in ovija vso zemeljsko oblo" (Faulhaber).

"Človek je po izvirnem grehu mešanica luči in teme, kakor šahovsko polje z belimi in črnimi polji"(Faulhaber).

"Izvirni greh je izročil našo dušo v roke duhovnikom in teologom, našo denarnico v roke advokatom in sodnikom, naše telo v roke zdravnikom in grobarjem" (Graziano D. Pietro).

11. Bog je postavil in nazilil po Samuelu Savla, Kisovega sina za kralja nad Izraelom. Kraljeva krona naj bi prehajala iz roda v rod na njegove potomce. Ker pa se je Savel odvrnil od Gospoda in ni izvršil njegovih povelj, ga je tudi Bog zavrgel kot kralja in mu vzel kraljevsko čast in pravice (1 Kralj 15). Savlovi potomci so se rodili na svet z žalostno dediščino, da so otroci odstavljenega kralja.

Tudi Adama je Bog že ob stvarjenju odločil za večno srečo v nebesih in ga obdaril s kraljevskimi častni otroštva božjega. Vse te prednosti in darove naj bi za njim podedovali njegovi potomci. Ker pa je Adam grešil in se uprl Bogu, je izgubil vse te darove in mi, njegovi potomci, se rodimo na svet z žalostno dediščino, da smo otroci obubožanega očeta.

Po izvirnem grehu smo podobni duhovniku, ki je padel in bil zato degradiran v laični stan; slabemu peresu, ki ne more pisati dobro; kaplji sirila, ki sesiri vse mleko, v katerega pade. Sami od sebe si ne moremo nič več pomagati in česar se lotimo, vse se nam spreminja v strup in nesrečo. Padli smo v brezno, iz katerega nas more potegniti samo eden: Bog, naš odrešenik.

"Slabost je bolezen naše narave, ki jo je najtežje zdraviti" (Lacordaire).

"Ves nauk o dolžnostih in pokorščini, o poti v nebesa in o Jezusu Kristusu je prazen in neponemben, če ne sloni na osnovni resnici, da smo vsi obremenjeni z žalostno dediščino izvirnega greha" (Newman).

Vsi skupaj tvorimo veliko občestvo: v Adamu občestvo po krvi, ki nam je v smrt; v Kristusu občestvo po milosti, ki nam je v večno življenje (Faulhaber).

Božja pravičnost je postavila začetek našega življenja pod proklestvo izvirnega greha, božje usmiljenje pa more, če li ni hočemo, nadaljevanje in konec našega življenja postaviti pod blagoslov Kristusovega odrešenja!" (Faulhaber).

Največja skrivnost za naš razum je izvirni greh. In vendar je prav tu ključ za razumevanje našega bitja. Nauk

o izvrinem grehu nas najbolj dirne in vendar bi brez njega bili sami sebi največja uganka (Pascal).

Greh je največja nesreča za človeka. Vse zlo prihaja od njega. Kdor razume greh, razume krepost in krščanstvo, samega sebe in svet (Novalis).

Po prvotnem božjem načrtu o človekovi blaženosti, je zaradi Adamovega greha Bog v svojem usmiljenju naredil drugi načrt: Kakor je greh enega, vse ljudi spravil v nesrečo, tako naj jih ljubezen enega vse odreši.

V vsakem človeku je košček Adama (Pregovor).

Z ozirom na svojo lastno osebo moram priznati in reči: Kakor hitro mi je krščanska vera razodela nauk o izvirnem grehu, so se mi odprle oči in povsod vidim sledove te resnice, kajti ves svet pridiga o izgubljenem Bogu in o padli naravi tako v človeku kakor izven človeka (Pascal).

Naj bo umetnik še tako izurjen in spreten, če ima v roki razglašen inštrument, ne bo izvabil iz njega ubrane melodije. Naj imamo še tako dobro voljo, s svojo lastno močjo ne moremo iz pokvarjene narave, ki je v nas, izvabiti nobenega koristnega dejanja za svoje zveličanje. Potreben nam je odrešenik, ki mora najprej uglasiti našo naravo s ključem milosti nazaj na nadnaravni cilj - na Boga.

12. Herman Kerusker je z izvojevano bitko v Tevtoburškem gozdu priboril zahodni Nemčiji svobodo, da ni postala rimska provinca. Njegov brat Flavij pa je bil rimski oficir in si je na vse načine prizadeval, da bi Hermana spravil pod rimsko nadoblast. Tudi Hermanov tast Segest je bil zagrizen pristaš Rimljanov. Zvijačno je zvabil Tusneldo, da je zapustila zeta in bil kriv, da je njegova hči bila izročena kot talka Rimljanom. Še mlad in poln moči je ta narodni junak in osvoboditelj Nemčije moral podleči zločinskemu in zavratnemu napadu, ki so ga organizirali njegovi lastni sorodniki. Vsi ti možje so bili iz iste krvi, ki se je pretakala po žilah junaka. In vendar je bil eden izdajalec, drugi podleži, ostali pa so bili morilci. (Koch).

Od kod ta razdvojenost v eni sami družini? To je dediščina in oblast greha; žalostna dediščina izvirnega greha, ki je že v prvih Adamovih potomcih pokazala vso svojo zlobo. Prva dva sinova Adama in Eve sta bila Kajn in Abel. Ko sta oba odrasla, je bil Kajn poljedelec, Abel pa je bil pastir. Nekoč sta oba darovala Bogu daritev. Kajn, pravi sveto pismo je daroval od pridelkov zemlje, Abel pa je daroval od prvencev svoje drobnice, njihovo tolščo. Abel je skrbno izbiral to, kar je daroval Bogu, da je bilo najboljše, Kajnu pa je bilo vseeno, kaj daruje. Abel je daroval s srcem, Kajnu pa je šlo samo zato, da izvrši dolžnost. Kajn je bil človek, ki ga je versko življenje zelo malo brigalo, Abel pa človek, v katerem je prevladovala vera. Kajn je sicer izvrševal verska opravila, a živel po svojih poželjenjih, Abelu pa je bila vera to, kar je duša v telesu. Abel je živel iz vere. Zato je tudi njegova daritev bila popolnejša kot Kajnova, saj je z daritvijo drobnice daroval Bogu tudi samega sebe. Zato je Bog njegovo daritev tudi sprejel.

Ko je Kajn videl, da je Abelova daritev bolj všeč Bogu, je postal zavisten in je v srcu začel sovražiti svojega brata. Sveto pisno pravi, da je hodil okoli z upadlim obrazom in da ga je Bog sam opozoril:"Zakaj si se razsrdil in zakaj ti je obraz upadel? Ali ga ne boš dvignil, če delaš dobro? Če pa ne delaš dobro, ali ne preži greh pred durmi? Njegovo poželenje je obrnjeno k tebi; a ti mu gospoduj!" (1 Mojz 4,7). A Kajn je že tako daleč zabredel v greh in hudobijo, da se za ta posebni božji opomin in glas vesti ni več menil. Koval je temne načrte, kako bi se znebil brata. Rekel je Abelu:"Pojdiva ven!" Ko pa sta bila na polju, se je vzdignil Kajn zoper brata Abela in ga ubil. (1 Mojz 4,8).

V Kajnu in Abelu se začenja ločitev človeštva v dva tabora: ali kakor pravi sv. Avguštin, v dve državi, ki ju označuje z besedami: Dve ljubezni sta ustanovili dve državi: Zemeljsko državo ljubezen do samega sebe, ki je prezirala Boga; nebeško pa ljubezen do Boga, ki je prezirala samega sebe.

Namesto umorjenega Abela je Bog dal prvim staršem sina Seta, da se po njem ohrani spomin na božje obljube o prihodnjem Odrešeniku. Setovo potomstvo je sprva lepše živelo kot Kajnovo. Dočim so Kajnovi potomci vedno kljubovali Bogu, imeli po več žena in živeli razuzdano, so se Setovi potomci trudili živeti v strahu božjem in po glasu vesti.

Sveto pisno našteva Kajnovo potomstvo do sednega kolena, da pokaže, kako je v njem rasla brezbožnost in se šopiril greh, ta žalostna dediščina prvih staršev. Kajn si je sezidal mesto, utrjeno prebivališče. V tem se razodeva velika tostranska usmerjenost Kajna in njegovih potomcev. Težili so za tem, da si na zemlji zgrade čim udobnejše življenje. Lameh je prelomil z izročilom o enoženstvu in si je vzel dve ženi. S tem je prišlo do razkroja in propadanja v osnovni celici človeške družbe, v družini. S pohoto se je družil napuh.

Setovi potomci so bili spočetka dobri in Bogu zvesti. Pozneje pa so se tudi oni od Kajnovih potomcev nalezli hudobije in se spridili. Tako je izvirni greh, ki je ranil človeško naravo, začel svoj zmagoslavni pohod skozi zgodovino človeštva:"Gospod je videl, da je hudobija ljudi na zemlji velika in da je vse mišljenje in hotenje njih srca ves čas le hudobno" (1 Mojz 6,5).

Največje mojstrsko delo božje - človek, je po grehu prvih staršev in po svoji lastni krivdi, postal duhovna skaza, ki vpije in kliče znova po mojstrski božji roki, da ga popravi in odreši.

Človek je pred Bogom grešnik. To dokazuje:

a/ božja beseda v razodetju:

"Ako rečemo, da nimamo greha, sami sebe varamo in v nas ni resnice" (1 Jan 1,8).

"V njegovih očeh še nebesa niso čista. Koliko manj ostudni in pokvarjeni mož, ki pije pregreho kakor vodo" (Job 15,15).

"Mišljenje človeškega srca je hudobno od njegove mla-

dosti (1 Mojz 8,21).

"Kaj je človek, da bi mogel biti čist, in rojeni od žene, da bi bil pravičen?" (Job 15,14).

"Kdo more reči: Imam čisto srce, prost sem svojega greha?" (Preg 20,9).

"Če boš pregrehe v spominu ohranil, Gospod, Gospod, kdo bo obstal?" (Ps 129,3).

"Ne kliči pred sodbo svojega služabnika, saj ni nihče, ki živi, pravičen pred tabo!"(Ps 142,2).

"Mi vsi smo tavali kakor ovce, vsak je krenil po svojem potu" (Iz 53,6).

b/ liturgija:

"Pomagaj nam, Bog, naš Zveličar, in zaradi slave svojega imena, Gospod, nas reši; in odpusti nam grehe zaradi svojega imena" (Nadaljevalni spev na pepelnično sredo).

"Ti darovi, prosimo, Gospod, naj razvežejo vezi naše grešnosti in nam naklonijo darove tvojega usmiljenja" (Prošnja nad darovi na tiho nedeljo).

"Kriv sem, sam v solzah spričujem, grehe svoje obžalujem. "Prizanesi, Bog!" zdihujem" (Pesem slednica pri maši za rajne).

"Jagnje je rešilo ovce: Kristus nedolžni je z Očetom spravil grešnike" (Pesem slednica na veliko noč).

c/ Največji misleci človeštva:

"Oh, tako dobro mi je bilo pod mojim Gospodom in sedaj sem postal jetnik svojega zvodnika!" Tako je tožil Adam po svojem nesrečnem grehu in tako toži v Adamu vsak človek (Sv. Avguštin).

Kdo more najti človeka, ki bi bil tako prost vsake krivde in vsakega greha, da bi Pravičnost ne imela na njem ničesar grajati in Usmiljenost ničesar odpustiti? (Leon Vel.).

Naj bo človek še tako popoln, vendar ni prost prav vsake sence in krivde in to tudi tedaj ne, kadar nosi v svojem srcu Duha božjega (Lacordaire).

V vsakem vrtu raste plevel. In plevel raste, ne da bi ga vsejali (Pregovor).

Sveti Avguštin je dal v svoji bolniški sobi z velikimi črkami napisati najbolj pretresljiva mesta iz spokornih psalmov, da bi se tako lepše pripravil na smrt: "Rekel sem: 'Priznam svojo krivico Gospodu,' in ti si odpustil krivdo mojega greha." (Ps 31,5). "Da, priznavam svojo krivdo, zaradi svojega greha sem v skrbeh" (Ps 37,19). "Moja krivda mi je zrasla čez glavo. Ne zapusti me, o Gospod" (Ps 37, 5.22). "Pri Gospodu je usmiljenje: on bo Izraela rešil vseh njegovih pregreh" (Ps 129,8).

d/Desede in zgled svetnikov, ki so se vse življenje borili proti grehu:

"Tekajte in skačite, samo greha ne delajte" je priporočal Don Bosko svojim gojencem (MB 3,586).

"Samo dveh stvari se bojim," je govoril Don Bosko svojim fantom. "Ti dve stvari sta: smrtni greh, ki umori dušo in telesna smrt, če nismo v milosti božji" (MB 6,75).

"Rajši umreti kot grešiti" (Sveti Dominik Savio).

Kako pride satan v dušo? Najprej potrka s skušnjavo, sla-

be misli mu odpro vrata, poželjenje ga pa sprejme. Tako zadobi duša smrtni udarec in podleže grehu (Anton Pad.).

e/ Žalostni spomeniki greha: javne hiše, bolnišnice; umobolnice, ki bi toliko vedele povedati o grehu in njegovih posledicah.

V čem se kaže pokvarjenost človeške narave in človekova grešnost pred Bogom?

a/ V notranjih bojih in skušnjavah, padcih in ponovnih padcih v temnih urah,

b/ v slabih navadah, ki mnoge oklepajo neizprosno kakor železna srajca, v izbruhih strasti,

c/ v stalnem nagnjenju k slabemu in v tem, da nam je tako težko napredovati v dobrem.

SAMO KRISTUS - BOG IN ČLOVEK - NAS JE MOGEL ODREŠITI

12. Pred približno sto in petdesetimi leti je živel in vladal nad gorskimi prebivalci Kavkaza vojvoda Šamil. Bil je pravičen vladar in si je prizadeval, da bi tudi svoje podložne vzgojil v čimboljše ljudi. Svojo glavno skrb je posvetil temu, da bi odpravil grdo napako podkupovanja, ki se je zelo razpasla med ljudstvom. Izdal je strogo zapoved, da bo vsakdo, ki bi ga še zalotili pri podkupovanju kaznovan s šibanjem. Dobil jih bo petdesetkrat po hrbtu. In prva, ki so mu jo zatožili, da je prekršila zapoved, je bila vojvodova mati. Ves potrt in žalosten se je Šamil za tri dni zaprl v svojo sobo in bojeval težek boj: ali naj zmaga pravica ali ljubezen; ali naj čuva zakon, ali naj prizanese materi, ki ga je kršila. Zjutraj četrtega dne je bled in resen stopil iz svoje sobe in ukazal sklicati vse ljudi. Postavil je mater pred ljudstvo in ukazal dvema rabljema, da izvršita šibanje. Tedaj pa, ko sta ta dva dvignila svoje palice, je Šamil sam skočil med mater in rablja ter rekel: "Udarce odštejta meni!" Po končanem šibanju se je zravnal in rekel ljudem: "Sedaj lahko greste. Postavi in zakonu je zadoščeno. Kri vašega vojvode je prelita v zadoščenje za prestopek njegove matere." Tako je vojvoda Šamil izkoreninil iz svojega ljudstva podkupovanje in ga rešil te žalostne napake. Še vedno je med tem narodom ohranjen blag spomin nanj.

Ves človeški rod je po izvirnem grehu in svojih osebnih grehih zadolžen pred Bogom. Iz otrok božjih, otrok luči, smo po grehu prvih staršev in svojih osebnih grehih postali otroci jeze, otroci teme in zaslužili, da nas Bog pokonča, kakor je pokončal uporne angele. Že je Bog hotel dvigniti svojo roko, da nas udari, ko se je med nas in njega postavil Kristus, Sin božji, in prestregel udarec. S svojo smrtjo na križu je zadostil božji pravici, nas rešil greha in sužnosti satanove in nam zopet vrnil pravico in čast otrok božjih. Kristus je kot drugi Adam popravil to, kar je prvi zagrešil.

"Človekov padec", piše škof Sheen, "je podoben razbitemu jajcu, čigar lupine ni mogoče več popraviti. Vsa tragičnost izvirnega greha je bila v tem, da ga niti človek sam

niti kako drugo bitje na zemlji ni moglo popraviti. Vendar pa ga je bilo treba popraviti, da bi človek mogel doseči svoj vzvišeni nadnaravni cilj: nebesa, ki mu je ostal tudi po padcu. Človek more popraviti nered, ki ga povzroči v politiki, na ekonomskem polju, pri svojem poslovanju, ne more pa sam od sebe ozdraviti notranjega nereda, ki si ga povzroči z grehom. To more samo Bog. Samo Bog je mogel človeka odrešiti.

Po prvem padcu smo postali podobni uri, ki ima polomljeno pero. Ura s polomljenim peresom ne gre nikamor. Če hočemo, da bo dosegala svoj smoter, kazala čas, je potrebno dvoje: da poiščemo novo pero in da ga namestimo v uro. Človek se sam ne more odrešiti, kakor se ura sama ne more popraviti. Če naj bo kdaj človek odrešen in njegova krivda ter zadolženost pred Bogom popravljena, mora to odrešenje priti od zunaj in se izvršiti v človeku.

Zakaj mora odrešenje priti od zunaj? Zato, ker je človeška narava v Adamu in po Adamu padla v mnogo večje zadolženje, kot bi ga mogla sama plačati. Ko je človek grešil proti Bogu, je s tem naredil neskončen dolg, ki ga ne more poravnati iz fondov, katere ima v svoji končni banki.

Odrešenje mora priti od zunaj, od Boga, zato, ker človek more uničiti življenje, ne more pa ga zopet ustvariti. Z grehom more človek prekiniti svojo združitev z Bogom, ne more pa jo sam zopet vzpostaviti. Zlo je preveč zakoreninjeno v človeku in v svetu, da bi ga človek sam od sebe mogel izkoreniniti, da bi se ga človek sam od sebe mogel rešiti.

- Stoletja in stoletja ljudje že poskušajo to, a zaman. To pa zato, ker človek v neken oziru potrebuje nekaj nadnaravnega, da more postati in ostati v resnici človek. Med nami in Bogom je zid greha. Prihrumel je plaz krivde in zaprl pot življenja. Bog more iti naprej brez nas, ker je popolnoma neodvisen od zunanjih vzrokov, mi pa ne moremo iti naprej brez Boga, ker smo popolnoma odvisni od njega v vsem, kar smo in kar imamo. Od tu zopet izvira nujnost, da odrešenje pride od zunaj, kajti naša človeška narava je preslabotna, da bi mogla sama sebe ozdraviti. Potrebujemo učitelja, da nas pouči; zdravnika da nas ozdravi na telesu, potrebujemo Odrešenika za naše duše. In ta odrešenik mora priti od zunaj, to je od drugod in ne iz onega človeštva, ki ima svoje slabosti, grehe in upornosti.

Čeprav pa mora odrešenje priti od zunaj, se mora vendar izvršiti v človeku. Če date pero v radio, ne bo moglo delovati v vaši uri. Tako bi tudi odrešenje, ki se ne bi izvršilo v človeku, ne imelo nobene zveze z njim.

V naših odnosih z bližnjim večkrat pravimo: "Hočem to in to popraviti!" Ni razloga, da bi drugače delali v našem odnosu do Boga. Res je, da bi Bog mogel odpustiti vso našo krivdo z enim samim dejanjem volje. Toda odpuščanje brez zadoščenja bi bilo za grešnika nemoralno. Tisti, ki je žalil, mora zadoščevati. Grešnik ne potrebuje samo odpuščanja, ampak mu je potrebno tudi zadoščevanje, s katerim naj se žalitev popravi. Da zadosti tej dvojni človekovi potrebi, se je Bog učlovečil. Sedaj nam je jasno, zakaj je moral Odrešenik biti Bog in človek skupaj, zakaj je moral imeti

v eni Osebi združeni dve naravi: božjo in človeško. Samo tako je mogel človek sodelovati z Bogom pri odrešenju samega sebe.

Mislimo si svinčnik na mizi. Ta ima svojo naravo, ki je v ten, da piše. Toda sam od sebe ne more pisati. Podobno tudi človek sam od sebe ne more zadostiti za neskončni dolg svojih grehov. Mislimo si sedaj še drugo naravo: naravo roke, ki se približa svinčniku. Tu imamo združitev dveh narav v osebi, ki prime v roko svinčnik. Ko svinčnik piše, ne boste rekli, da piše svinčnik, ali da pišejo moji prsti, ampak: "jaz pišem". S temi besedami delo svinčnika pripisujemo sebi. Podobno je, če Bog združi s seboj človeka. Človek more delati to, kar bi sam od sebe ne mogel. Kadar človeška narava privzeta v božjo Osebo kaj stori, na primer moli, govori, trpi, vsa ta dela pripisujemo božji Osebi. In ker ima božja oseba neskončno vrednost, imajo tudi ta dejanja neskončno vrednost.

Ta združitev božje in človeške narave v eni božji Osebi se je izvršila pri učlovečenju v Betlehemu. Bog je postal človek in se v zgodovini pojavil kot Kristus. Kristus je torej Bog in človek skupaj. Prej je bil Bog, preden je bil človek. Učlovečenje Sina božjega ne pomeni, da se je Kristus rodil tako, da se je božja narava spremenila v človeško, ampak da je človeško naravo privzel v božjo Osebo. Ko govorimo o učlovečenju, ne mislimo, da gre tu za neko novo osebo, kajti druga božja Oseba biva že od vekomaj. Božja oseba privzame vase človeško naravo.

Čujte besede, s katerimi začenja sv. Janez svoj evangelij:"V začetku je bila Beseda (druga božja Oseba, Sin božji) in Beseda je bila pri Bogu (torej različna od Boga) in Bog je bila beseda (torej enaka Bogu). In Beseda je meso postala (človek) in med nami prebivala" (1,1.14).

Kristusova človeška narava je bila kakor naša, v vsem nam podobna, razen v grehu. Svojo človeško naravo je privzel iz tistega človeškega rodu, ki je bil zadolžen z grehom, zato, da bi mogel trpeti in delati kot človek. Morala pa je njegova narava biti brez greha, kajti če bi imela kakšen greh, bi se ne mogel predstaviti kot Odrešenik. Sam Jezus je rekel:"Če slepec slepca vodi, oba v jamo padeta" (Mt 15,14).

Kako pa je Kristus mogel biti človek kakor mi, ne da bi bil omadeževan z grehom, katerega podedujejo vsi Adamovi potomci? Da je mogel biti človek kakor mi, se je moral roditi od žene, da pa je mogel biti človek brez greha, to je novi Adam, se je moral roditi iz device. Izvirnemu grehu se je izognil tako, da se je izognil takemu načinu rojstva, po katerem se posreduje krivda izvirnega greha. Zato se je rodil iz Device. Njegovo deviško rojstvo je uničilo dediščino greha.

Z učlovečenjem je rešen problem, da mora človek dati zadoščenje za greh, kakršnega more dati samo Bog. Zgolj iz ljubezni do človeka si je Bog v Kristusu privzel človeško naravo, da bi tako mogel zadostiti zanj.

Žena, ki je njen mož obsojen zaradi kakšnega zločina,

tudi sama čuti sramoto. In če bi tega ne čutila, bi ne bila dobra žena. Podobno bi bilo zlobno misliti, da Kristus, učlovečeni Bog, ni čutil studa in sramote, ko je s človeško naravo privzel nase grehe vsega človeštva, on, ki je najsvetješi. Ljubezen zahteva združitev. Kakor človeška ljubezen sprejme nase težo prijateljstva, tako ljubezen božja sprejme nase grehe sveta. Sedaj razumeno, zakaj se je Kristus, čeprav nedolžen, predstavil pred Bogom, kakor da bi vsi grehi sveta bili njegovi: Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta. Sedaj vemo, zakaj je, čeprav je bil brez krivde, hotel, da ga Janez Krstnik krsti. Tako je hotel Kristus samega sebe izenačiti s krivdo in dolgom, ki je težil vse ljudi. In zato tudi zadoščenje, ki ga je on doprinesel nebeškemu Očetu, ni bilo individualno, ampak za vse človeštvo, iz katerega si je privzel človeško naravo.

Z verskega vidika svet torej ni razdeljen na različne rase, narode in klase, ampak samo na dva dela: na starega človeka, ki ni odrešen in ima na čelu Adama in na novega človeka, ki je odrešen in ima na čelu Kristusa. Na kakšen način postanemo člani ene ali druge človeške skupnosti? Na kakšen način pripadamo staremu ali novemu človeku? Po rojstvu. Po telesnem rojstvu postanemo potomci Adamovega rodu, po duhovnem prerojenju pri krstu pa postanemo potomci Kristusovi.

Iz tega sledi, da bistvo krščanstva ni v ten, da izpolnjujemo deset zapovedi, niti v čitanju svetega pisma in v posnemanju Kristusovega zgleda. Pravo krščanstvo obstoji v preroditvi in v vcepitvi človeka v vstalega Kristusa tako, da živimo njegovo življenje, mislimo njegove misli in ljubimo, kar je on ljubil.

Kristus je edini ustanovitelj vere, ki je imel že pred zgodovino. Nihče ni nikdar pričakoval Bude, Konfucija, Mohameda ali kakega drugega utemeljitelja vere. Ves svet in ne samo Judje pa je pričakoval Kristusa. Kraj njegovega rojstva, mesto, kjer bo živel, čas njegovega prihoda, način njegove smrti, vse to je bilo že stoletja prej napovedano po prerokih onega ljudstva, ki ga je Bog izvolil kot orodje za odrešenje človeštva. Vsa zgodovina je delala zanj, vsa zgodovina je v njem dobivala svoje pobude. Le po njem in v njem ima zgodovina svoj pomen in smisel. Zato se zgodovina tudi deli na ono pred Kristusom in to po Kristusu: na staro in novo eno.

Kristus ni prvenstveno učitelj etike in morale, ampak je na prvem mestu odrešenik in zveličar. Vsi prihajajo na ta svet, da bi živeli. Le on je prišel na svet, da bi umrl. Smrt je bila za Sokrata kamen spotike, za Kristusa pa dragoceni zaklad, ki ga je iskal. Dokler je Bog bival v nebesih, so ga iskali samo veleumi in učenjaki, ko pa je prišel v prah človeškega življenja, je vstopil v zgodovinska dogajanja. Sedaj nam je jasno, zakaj po njegovem prihodu nihče ne more ostati do njega indiferenten.

Preden je Bog prišel na svet, so ga poznali ali ne. Ko pa je prišel na svet pa ga ljubijo ali sovražijo; nihče pa ne more mimo njega.

Kristus je novi Adam. Človeški rod ima dve glavi: Adama in Kristusa. Kakor so vsi ljudje v Adamu po mesu, tako so vsi ljudje v Kristusu po duhu. Čujmo sv. Pavla:"Kakor je namreč po nepokorščini enega človeka množica (t.j. vsi) postala grešna, tako bo tudi po pokorščini enega človeka postala pravična" (Rim 5,19).

Tri stvari so sodelovale pri padcu: nepokorščina Adama, ošabnost Eve in drevo. Te tri stvari je porabil tudi Bog, da poišče in dvigne človeka: Nasproti nepokornemu Adamu pokorni Kristus, nasproti uporni Evi, ponižna Marija, nasproti drevesu v raju novo drevo: križ na Kalvariji." (Povzeto po Sheen: Preface to Religion).

MARIJA-EDINA OBVAROVANA IZVIRNEGA GREHA

13. Pobožna legenda pripoveduje o svetniškem mladeniču, ki je silno hrepenel, da bi videl Marijino poveličano obličje. Toda bilo mu je razodeto, da Marije ne more videti, ne da bi pri tem izgubil vid. Takoj je bil pripravljen izgubiti vid enega očesa, samo da bi mogel videti Marijo. Marija se mu je res prikazala. Zatisnil si je eno oko. To je ostalo nepoškodovano, na drugo, s katerim je gledal Marijino lepoto, pa je oslepel. Lepota Marijina je bila tako čudovita, da je bil takoj pripravljen dati še vid drugega očesa, samo da bi jo mogel še enkrat videti. Bog je uslišal njegovo prošnjo. Res se mu je še enkrat prikazala Marija, a za plačilo, ker je tako ljubil Marijo, ni izgubil še drugega očesa, ampak mu je Bog vrnil tudi prej izgubljeni vid prvega očesa. (Po Hättenschwillerju).

Ta legenda nas uči, da moramo tudi mi, če hočemo videti in doumeti vzvišeno resnico o Marijinem brezmadežnem spočetju, biti slepi za vse posvetno in grešno.

Edino Devica Marija je bila obvarovana izvirnega greha, ker je bila izbrana za mater Sina božjega. Od prvega trenutka svojega bivanja je bila Marija prosta vsakega madeža izvirnega greha in to ne v ponenu oproščenja po spočetju, pač pa je bila po posebnem božjem privilegiju obvarovana, da ni padla pod zakon izvirne krivde v hipu svojega spočetja. Ta predpravica ji je bila dana zaradi Kristusa in da se izpolni obljuba protoevangelija:"Sovraštvo bom naredil med teboj in ženo in med tvojim zarodom in njenim zarodom; ta ti bo glavo strl, ti ga boš pa ranila na peti" (1 Mojz 3,15). Kako bi mogel Kristus biti popoln zmagovalec nad grehom, če bi mu satan mogel očitati, da je mati, od katere si je privzel človeško naravo, bila le za trenutek pod njegovo oblastjo in obsenčena z grehom.

Marija je dan brez mraka in noči; sonce brez sence in madeža; kraljestvo, ki ni bilo nikdar podložno drugemu gospodarju kot samo Bogu; nočna trdnjava, ki je ni nikdar zavojeval sovražnik; gorsko jezero brez vsake umazanije; najčistejše ogledalo božje lepote; taberna-

kelj iz čistega zlata, določen, da sprejme vase Najvišjega in Najsvetejšega.

Marija je Immaculata, integra. Le tako je mogla biti vredna, da je postala mati Odrešenikova. Jezus Kristus, edinorojeni Sin večnega Očeta, si je iz nje privzel svojo najsvetejšo človeško naravo, svoje meso in svojo kri, bil je njej pokoren in jo je ljubil z najnežnejšo ljubeznijo. Ali bi bilo potem sploh mogoče, da bi duh pekla imel kdaj pravico, da zakliče Odrešeniku: "Preden je bila tvoja mati, je bila moja dekla; še prej, preden si ti njeno čelo počastil s poljubom milosti, sem jaz nanj pritisnil pečat greha; preden si bil ti njej pokoren, je bila ona pokorna meni; če nisem mogel imeti nobenega deleža pri tebi, sem ga pa imel pri njej, ki ti je najljubša na zemlji; v grehu spočeta je bila moja". Zgrozimo se ob taki misli in zato nam srce kliče: Immaculata, integra - Brezmadežna in nedotaknjena. (Koch).

Brezmadežno spočetje Device Marije ne pomeni, da je Marija prišla na svet drugače kakor drugi otroci, saj je imela starše kakor mi. 26. julija imamo god sv. Ane, ki je bila Marijina mati in 16. avgusta god sv. Joahima, ki je bil Marijin oče. Brezmadežno spočetje Marijino se tiče zgolj njene duše in je v tem, da je Bog obvaroval Marijino dušo pred žalostno dediščino izvirnega greha in prve krivde. Brezmadežno spočetje je v tem, da Marija niti za trenutek ni bila omadeževana z izvirnim grehom. Immaculata! Končno vendar človek, na katerega se je mogel nebeški Oče ozreti z vsem veseljem in dopadenjem! Končno vendar človek, ki je mogel z neskaljeno ljubeznijo dvigniti svoj pogled k nebeškemu Očetu!

14. Ko je kralj Artakserks hotel iztrebiti Izraelsko ljudstvo, se je zanj potegnila kraljica Estera. Čeprav je bilo pod smrtno kaznijo prepovedano nenapovedan stopiti pred kralja, je Estera tvegala tudi to, samo da bi rešila svoje ljudstvo. Pred kraljem, ki je vzbujal velik strah, je omedlela. Ta je takoj priskočil k njej in jo spodbujal s ponirjujočimi besedami: "Kaj ti je, Estera? Bodi brez skrbi! Ne boš umrla; zakaj naš ukaz velja samo za splošnost /za vse podložnike, ne pa za kraljico/" (Est 15,13).

Zakon izvirnega greha velja za vse ljudi, ne pa za Marijo, ki je bila izvoljena za mater božjo.

O Bog, ki si z brezmadežnim spočetjem Device pripravil vredno prebivališče svojemu Sinu in ki si jo zavoljo smrti istega Sina obvaroval vsakega madeža, daj tudi nam, prosimo, da po njeni priprošnji čisti k tebi prideno" (Prošnja pri maši na praznik Brezm. spočetja DM).

Samo ti in tvoja Mati, Gospod, sta najlepša: Nobenega madeža greha ni na tebi in nobene grešnosti na tvoji Materi (Efrem).

Brezmadežna, ti si most k življenje in lestev v nebo (Janez Damaščan).

Bog prihaja po neomadeževanih potih (Prohazska).

Marija, brezmadeža spočeta je najnočnejša trdnjava bož-

ga kraljestva na zemlji (Prohazska); edina relikvija iz prvotnega raja in žareče znamenje našega odrešenja (Faulhaber).

"In prikazalo se je veliko znamenje na nebu: žena, obdana s soncem in pod njenimi nogami mesec in na njeni glavi venec iz dvanajstih zvezd" (Raz 12,1).

Kako lepa je podoba Brezmadežne! Svetla, čista, lepa žena. Pod njenimi nogami kača s strto glavo in zemeljska obla z vso umazanijo in nesnago greha. Na prsih ima prekrižane roke in njene oči so obrnjene proti nebu, v zvezdne višave.

Neizmerno morje pravi:"Odrini na globoko"; s snegom pokriti gorski vrhovi vabijo: "Gori v višave;" Brezmadežna Devica pa kliče:"Digni se k meni!"

15. Bilo je viharnega poznojesenskega večera leta 1849, ko je papež Pij IX., ki so ga pred nekaj dnevi izgnali iz Rima v Gaeto, stal na terasi in gledal na razburkano morje. V očeh so mu lesketale solze. Njegovo srce je gledalo v divjanju prirode podobo viharja, ki je zajel Petrov čoln, ladjo svete Cerkve in jo premetaval sem in tja. Tedaj je spregovoril stari kardinal Lambruschini, ki je stal poleg svetega očeta:"Sveti Oče, težke rane časa boste mogli ozdraviti in zaceliti le tedaj, če oznanite svetu in razglasite resnico o Marijinem Brezmadežnem spočetju. Ta resnica, ki jo Cerkev veruje že od svojega početka bo, če bo proglašena kot verska dogma, zopet spomnila narode na nadnaravne resnice in jih obrnila s poti naturalizma nazaj na pot Kristusove resnice." Res je pet let pozneje, 8. dec. 1854 papež Pij IX razglasil dogmo o Marijinem Brezmadežnem spočetju (Koch).

16. Ob božičnih praznikih leta 1908 je svet pretresla novica o hudem potresu v Messini: Messina je popolnoma porušena. V nekaj minutah je izgubilo življenje 80.000 ljudi. Lepo in bogato trgovsko mesto je postalo kup ruševin. To je bil pretresljivi Menetekel, ki ga je skrivnostna božja roka zapisala nad tem mestom. Še dolgo vrsto let po tej strašni katastrofi, si mesto ni moglo opomoči. Ko je nekoč neki popotnik hodil med razvalinami tega mesta, je prišel na glavni trg, kjer se je njegovim začudenim očem nudil zanimiv prizor. Sredi razvalin in ruševin je stal nepoškodovan in pokonci kamenit stolp, na katerem je bil kip Marije Brezmadežne. Okoli njene glave je bilo dvanajst zvezd in pod njenimi nogami svet. Vzvišena gospa je sklepala roke k molitvi in prosila za tisoče in tisoče, ki so ležali pokopani pod njenim podnožjem. Nekdo, ki je preživel to strašno katastrofo, je navdušen zapisal s kredo na podstavek kipa:"Evviva Maria!"

Ali ni nepoškodovani kip božje Matere sredi Messinskih ruševin najzgovornejša podoba in priča za resnico, ki jo slavimo na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja? Vsepovsod okoli nas je strašno opustošenje greha, ogromno po-

lje duhovnih razvalin. Toda sredi te puščave greha se dviga žena, po kateri hrepeni človeštvo in ji navdušeno kliče: Evviva! Naj živi - Brezmadežno spočeta devica Marija. (Koch).

17. V svojem Breve ob petdesetletnici proglasitve dogme o Marijinem Brezmadežnem spočetju (5. dec. 1904) je papež Pij X. priporočil posebno pladeničem in dekletom pobožno vajo, ki jo je vpeljal že sveti Alfonz Marija Liguori. "Sv. Alfonz Marija Liguori," piše papež, "je širil med ljudstvom pobožnost v čast Mariji brezmadežni. Marijini častilci naj vsako jutro in vsak večer pobožno znolijo tri zdravamarije z vzdihljajem: O Marija, brez madeža spočeta, ohrani ne čistega na telesu in svetega na duši! Ta pobožna vaja je bila po njegovem mnenju najboljša obramba čistosti proti napadom pekla. Ob petdesetletnici proglasitve dogme o Marijinem brezmadežnem spočetju, smatramo za primerno in koristno, da tudi mi vernikom priporočimo to pobožno vajo."

"Vsa si lepa, o Marija, in izvirnega madeža ni na tebi" (Stopniški spev na praznik Mar. Brezmad. spočetja).

"Veličastno je, kar je povedano o tebi, Marija; zakaj velike reči ti je storil on, ki je mogočen"(Obhajilni spev na isti praznik).

"Sprejmi, Gospod, zveličavno daritev, ki ti jo darujemo na praznik brezmadežnega spočetja blažene Device Marije, in daj, da se bomo tako, kakor o njej priznavamo, da je bila s tvojo milostjo obvarovana vsakega madeža, z njeno priprošnjo rešili vseh grehov" (Prošnja nad darovi).

"Skrivnosti, ki smo jih prejeli, Gospod, naš Bog, naj v nas zacelijo rane tistega greha, pred katerim si po posebni milosti obvaroval brezmadežno spočetje blažene Marije"(Prošnja po obhajilu).

S skrivnostjo Marijinega brezmadežnega spočetja je najprej počeščena Marija sama. V tej skrivnosti je nebeški Oče počastil svojega Sina in končno tudi nas vse, ki nosimo ime človeka.

Marijino brezmadežno spočetje je velik božji triumf: Znagoslavje svetosti: Marijina popolna zmaga nad grehom in njena polnost milosti; znagoslavje modrosti: Marija je bila obvarovana izvirnega greha zaradi Kristusa in kot naš vzor; znagoslavje dobrote: Obljuba Odrešenika in Marijine zmage nad kačo, je bila v tolažbo prvim staršem, v tolažbo nam in v znamenje ter dokaz, kaj vse zmore človek s pomočjo božje milosti.

BOG OBLJUBI ODREŠENIKA

18. Celeukus je kot prvi grški zakonodavec dal Grkom na njihovo lastno prošnjo modro in pravično postavo. Nesreča pa je hotela, da je njegov lastni sin prekršil neko zapoved, za katere prelomitev je bila predpisana kazen: oslepitev na obe očesi. Celeukus ni preklical zapovedi. Njegovo očetovsko srce je našlo pot, da je bilo zadoščeno pravici in ljubezni: sinu so iztaknili desno oko, oče sam pa je daroval

levega. (Koch).

Večni zakonodavec je dal človeku svojo postavo. Nesreča pa je hotela, da je že prvi človek to postavo prekršil in s tem nakopal sebi in svojemu potomstvu zagroženo kazen: težke posledice izvirnega greha. Zaradi greha prvih staršev so se njihovi potomci rodili na svet brez posvečujoče milosti božje. Ljudem so bila nebesa zaprta. Ker pa je bil človek v greh zapeljan, se ga je Bog usmilil. Po grehu prvih staršev Bog ni umolknil in se ni zavil v svetlobo svoje večne svetosti in nedostopnosti, kakor se je takrat, ko so odpadli angeli. Oglasil se je, ker ga greh ni povsem pregnal iz srca in iz zavesti, kakor se je to zgodilo pri čistih duhovih. Že prvemu človeku je napovedal, da se bo iz njegovega rodu rodila žena-Marija; ta bo s svojim sinom Jezusom kači, to je hudobnemu duhu, glavo strla, torej ga premagala: "Sovraštvo bom naredil med teboj in ženo in med tvojim zarodom in njenim zarodom; ta ti bo glavo strl, ti ga boš pa ranila na peti" (1 Mojz 3,16).

Ko je bil po človekovi krivdi porušen in pokvarjen prvotni načrt o človeku, je Bog naredil drugega: sklenil je padlega človeka zopet posinoviti in to tako, da je postavil srednika med seboj in človekom: Jezusa Kristusa, svojega edinorojenega Sina. Tako je že prvima človekoma obljubil, da bo poslal Odrešenika, ki bo spet zaslužil milost in ljudem znova odprl nebesa.

"Močni bodite. Nikar se ne bojte! Glejte, vaš Bog sam pride in vas reši!" (Iz 35,4)

"V tvojem zarodu bodo blagoslovljeni vsi narodi zemlje," je Bog obljubil očaku Abrahamu (1 Mojz 22,18).

Zakaj se je Bog usmilil človeka? Zakaj ga ni tako kaznoval kakor uporne angele? - Zato, ker je bil človek zapeljan in pri njem ni bila take krivde kot pri uporni angelih. Angeli so grešili osebno, človek pa je padel v to nesrečo zaradi krivde prvih staršev. Bog je hotel, da ljudje napolnijo izpraznjena mesta padlih angelov v nebesih. Odrešenje naj ne bo samo znagoslavje božje pravičnosti, ampak naj tudi razodeva božje usmiljenje. Končno in predvsem pa se je Bog usmilil človeka in ga hotel odrešiti iz svoje svobodne volje in ljubezni: "Milostljiv bom, komur hočem biti milostljiv, in usmilil se bom, kogar se hočem usmiliti" (Rim 9,15).

"Hvaljen Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki nas je v Kristusu blagoslovil z vsakršnim duhovnim blagoslovom iz nebes, kakor nas je pred stvarjenjem sveta v njem izvolil, da bi bili sveti in brezmadežni pred njim; v ljubezni nas je naprej odločil, naj bomo po sklepu njegove svete volje zanj posinovljeni po Jezusu Kristusu in naj slavimo veličastvo njegove milosti, s katero nas je obdaril v Ljubljenem; zakaj v tem (v ljubljenem Sinu) imamo odrešenje po njegovi krvi, odpuščenje grehov (Ef 1,3-8).

Bog "nas je odrešil in nas poklical s svetim klicem (s klicem k veri in zveličanju), ne po naših delih, temveč

po lastnem sklepu in milosti. Ta nam je bila podeljena v Kristusu Jezusu pred večnimi časi, razodeta pa s prihodom našega Odrešenika Jezusa Kristusa. On je uničil smrt, osvetlil pa življenje in neminljivost, po evangeliju" (2 Tim 1, 9-10).

19. Ne daleč od Paderborna se dviga iz zelenega Tevtoburškega gozda skalovje, v katerem je že okoli leta 1100 neki neznani umetnik izklesal velik reljef, ki predstavlja Kristusovo snemanje s križa. V sredini stoji velik križ iz katerega snemajo sveto Kristusovo telo. Nad križem sta sonce in luna, ki sta zaradi žalosti otemnela. Zgoraj je odprt pogled v nebo. Nebeški oče drži v rokah dušo svojega Sina, ki mu jo je izročil ob smrti. Pod križem stojita Adam in Eva, ki s sklenjenimi rokami gledata snemanje. Kača pa, ki je še pravkar kakor z verigo povezovala noge prvih staršev, beži izpod križa, na katerem je umrl Odrešenik sveta. Tako je umetnik že pred več stoletji v prosti naravi upodobil zgodovino človeške tragedije in zgodovino odrešenja, o kateri bomo od sedaj naprej natančneje premišljevali.

Oznanjati vam hočem "skrivnost, ki je bila skrita od vekov in v vseh rodovih, zdaj pa je razodeta njegovim svetim: to je namreč Kristus v vas (odrešenje človeštva po Kristusu), upanje slave (da bomo večno živeli). (Kol 1,26-27).

Meni je bila dana milost, da bi "vsem pojasnil, kakšen je načrt skrivnosti, od vekov skrite v Bogu, ki je vse ustvaril" (Ef 3,9).

"Gospod, ti si moj Bog, slavim te in hvalim tvoje ime. Zakaj storil si čudovita dela, sklepe iz starodavnosti v zvestobi in resnici" (Iz 25,1).

"Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina" (Jan 3,16).

"Bog je poslal svojega Sina v podobi grešnega mesa in zaradi greha in je obsodil greh na mesu" (Rim 8,3).

"Njega, ki ni poznal greha, je za nas storil nosilca greha, da bi mi po njem postali božja pravičnost" (2 Kor 5, 21).

"O globočina bogastva in modrosti in vednosti božje! Kako nedoumljive so njegove sodbe in neizsledna njegova pota" (Rim 11,33).

20. Globoko ponenljiva je Fijrichova slika "Učlovečenje." Zgornji del slike prikazuje pogled v nebo: Večni Oče gleda resno na Sina, ki je vstal in odložil vsa znamenja svojega božanstva. Sedaj stoji pred njim v duhovniški obleki, v albi in štoli, pripravljen, da stopi na grešni svet. Žezlo noči je zamenjal s trsom zasmeha, kraljevo krono s trnjevo krono. Spodnji del slike pa prikazuje Betlehemsko votlino: Otrok v jaslih in zraven njega Jožef in Marija. Nad votlino pa plavajo angeli, ki nosijo velik napis, božično glorijo: "Sprava med Bogom in človekom." (Koch).

"Jezus, angel velikega sklepa, usmili se nas" (Litanije imena Jezusovega).

"Nič bi nam ne pomagalo naše rojstvo, če bi se ne mogli

okoristiti z odrešenjem. O čudovito je do nas tvoje blago usmiljenje! O neprecenljiva miloba ljubezni, ki si žrtvovala Sina, da bi rešila sužnja!" (Exultet na vel. vigilijo).

"O Bog, ki si s ponižanjem svojega Sina dvignil padli svet, podeli svojim vernikom trajno veselje ter jim daj uživati večno radost, ko si jih otel padca v večno smrt" (Prošnja na 2. povel.ned.).

"Čeprav je Bog veliko dal človeku, ko ga je ustvaril in naredil po svoji podobi in sličnosti, mu je dal še mnogo več, ko ga je odrešil in privzel nase podobo hlapca" (Leon).

"Narava, ki je v prvem Adamu padla, naj se po drugem Adamu - Kristusu zopet dvigne do svoje prvotne veličine" (Leon).

"Kakor je satan našo naravo z zvijačo pripravil do padca, prav tako je Kristus poln ponižnosti privzel isto naravo, da z njo premaga satana. Nasprotnika, ki ga je imel vedno pod svojimi nogami, je hotel Kristus položiti tudi pred naše noge" (Avguštin).

"Rodila bo sina, ki mu daj ime Jezus, zakaj on bo odrešil svoje ljudstvo njegovih grehov" (Mt 1,21).

21. Paulinus, svetniški škof iz Nola, je vse svoje imetje potrošil za rešitev jetnikov. Ko ni imel več denarja, je samega sebe ponudil v ujetništvo za odkup edinega sina neke vdove, ki so ga odpeljali Vandali ob vdoru v Champagnio. V Afriki je bil vrtnar pri kraljevem zetu. Njegov zgled je spodbudno vplival na vse, s katerim je prišel v stik. Zetu je tudi napovedal, da bo kmalu zasedel prestol. Ko se je napoved res izpolnila, ga je novi kralj poklical k sebi in mu dal svobodo. Razen tega mu je dovolil, da naj si izprosi kako darilo, ki si ga najbolj želi. Paulinus je prosil, naj kralj izpusti vse njegove rojake, da se bodo mogli vrniti v domovino. Kralj mu je ugodil. Tako se je zgodilo, da je božji služabnik, ki je samega sebe prodal v sužnost, šel v domovino z mnogimi drugimi, ki jih je rešil sužnosti in to po zgledu Tistega, ki je prevzel nase podobo hlapca, da bi mi ne bili več sužnji greha. (Gregorij).

BOG JE ČLOVEŠTVO PRIPRAVLJAL NA ODREŠENIKOV PRIHOD

22. Vsako nedeljo nam naznanijo sobotni zvonovi. Ti ne začno zvoniti vsi naenkrat, ampak se najprej oglasi eden, temu se pridruži drugi, obema tretji in nazadnje v lepem in polnem soglasju zvone vsi in naznanjo prihod Gospodovega dne.

Bog ni poslal Odrešenika takoj, ko ga je obljubil, ampak šele mnogo tisoč let po grehu prvih staršev. Dolgo je pustil zvoniti starozaveznim zvonovom, očakom in prerokom, da so naznanjali njegov prihod. Oglašali so se eden za drugim in nazadnje se tik pred polnostjo časov, pred praznikom Odrešenikovega prihoda združili v mogočen zbor. Zado-

nel je zadnji zvon - zadnji prerok: Janez Kristnik je oznanjal:"Pripravite pot Gospodovo, izravnajte njegove steze; in vse človeštvo bo videlo zveličanje božje" (Lk 3,4.6).

Po grehu prvih staršev in po prvi obljubi o Odrešeniku v raju so ljudje zaradi k slabemu nagnjene narave kmalu zabredli v hude pregrehe. Mnogi narodi so se popačili in pozabili celo na enega, nevidnega Boga ter častili stvari in narejene malike; postali so pogani in malikovalci. Bog je to dopustil, da bi ljudje nesrečo greha prav spoznali in se potem Odrešenika bolj oklenili.

Žalostno podobo zabredlega in grešnega človeštva pred Kristusom nam je podal apostol Pavel v svojem listu Rimljanom, kjer pravi:"Čeprav so namreč Boga spoznali, ga niso kot Boga slavili ali ga zahvalili, ampak so postali v svojih mislih prazni in je otemnelo njih nespametno srce. Imenovali so se modre, pa so se poneumnili in so zamenili veličastvo neminljivega Boga s podobo, slično minljivemu človeku in ptičam in četveronožcem in plazilcem. Zaradi tega jih je Bog v željah njih src prepustil nečistosti, da so sami skrunili svoja telesa, oni, ki so zamenili božjo resnico z lažjo in so častili ter molili rajši stvari ko Stvarnika. Ker niso imeli za vredno, da bi se držali spoznanja božjega, jih je Bog prepustil sprijenemu mišljenju, da so počeli, kar se ne spodobi, polni vsakršne krivičnosti, hudobnosti, lakomnosti, zlobnosti, polni zavisti, ubijanja, prepira, zvijače, malopridnosti; podpihovalci, klevetniki, Bogu sovražni, nasilniki, ošabneži, bahači, iznišljevalci hudobij, staršem nepokorni; brez pameti, brez zvestobe, brez ljubezni, brez usmiljenja" (Rim 1, 21-31).

"Vsevprek je kri in umor, tatvina in zvijača, pokvarjenost, nezvestoba, upor, kriva prisega, vznemirjanje dobrih, pozaba hvaležnosti, skrunjenje duš, zamenjavanje spolov, nestalnost zakonov, prešuštvo in razuzdanost" toži pisatelj knjige modrosti (Modr 14,25-26).

"Razum jim je otemnel in božjemu življenju so odtujeni zaradi nevednosti, v kateri so zaradi zakrknjenosti svojega srca" (Ef 4,18).

Vendar je ljudstvo, "ki je hodilo v temi, gledalo veliko luč" (Iz 9,2).

Da bi vera v Boga in upanje na prihodnjega Odrešenika ostali vsaj pri enem narodu, je Bog izbral judovski ali izraelski narod in z njim sklenil zavezo. Očakom tega naroda je ponavljal obljube, da pride Odrešenik iz njihovega rodu.

Najprej je Bog poklical očaka Abrahama in ga postavil za očeta izvoljenega ljudstva. Po težki preizkušnji vere, ko je bil Abraham pripravljen žrtvovati svojega lastnega in edinega sina Izaka Bogu, mu je Bog prisegel:"Ker si to storil in nisi odrekel svojega edinega sina, te bom obilno blagoslovil in silno pomnožil tvoj zarod. In blagoslovljeni bodo v tvojem zarodu vsi narodi na zemlji" (1 Mojz 22,17), blagoslovljeni po Odrešeniku, ki bo izšel iz naroda, kateremu bo Abraham oče.

Očaku Jakobu se je Bog prikazal v Betelu in mu obljubil: "Jaz sem Gospod, Bog tvojega očeta Abrahama in Bog Izakov; deželo, v kateri spiš, dam tebi in tvojemu zarodu. Tvoj zarod bo kakor prah zemlje in blagoslovljeni bodo v tebi in v tvojem zarodu vsi rodovi na zemlji. Jaz bom s teboj in te ne bom zapustil, dokler ne storim, kar sem obljubil". (1 Mojz 28,14.15).

To je prvi rahli glas prvih zvonov, ki so naznanjali praznik odrešenikovega prihoda.

Na gori Sinaju je Bog sklenil z izvoljenim ljudstvom zavezo, da bi tako sredi splošne grešnosti vsaj en narod ostal zvest Bogu in pripravljal pot Odrešeniku. Najprej je Bog poslal Mojzesa, da je izpeljal Jude iz egiptovske sužnosti in ga pripeljal pod goro Sinaj. Tu je Bog govoril Mojzesu: "Tako povej Jakobovi hiši in oznani Izraelovim sinovom: 'Sami ste videli, kaj sem storil Egipčanom in kako sem vas nosil na orljih perutih in vas privedel k sebi. Če boste sedaj radi slušali moj glas in spolnjevali mojo zavezo, ni boste posebna lastnina izmed vseh narodov in boste mi kraljestvo duhovnikov in svet narod (kraljestvo, v katerem so vsi ljudje posvečeni, da časte pravega Boga, Bogu posvečen narod)'. Mojzes je te besede sporočil ljudstvu in to je odgovorilo: "Vse, kar je Gospod govoril, bomo storili" (2 Mojz 19).

Zgodovina te zaveze pa je zelo žalostna. Bog ji je ostal zvest, judovsko ljudstvo pa jo je tolikokrat prelomilo v svoji nezvestobi. Med bliskom in gromom je Bog dal na Sinaju deset zapovedi in Izraelci so nanje slovesno prisegli: "Vse, kar je zapovedal Gospod, bomo pokorno spolnjevali" (2 Mojz 24,7). Zaveza je bila slovesno sklenjena z žgalnimi in mirovnimi daritvami. Toda že nekaj tednov pozneje so nekateri Izraelci, ki so plesali okoli zlatega teleta, to zavezo grobo prekršili. In tako je šlo naprej: Bog je zavezo sveto držal, Izraelci pa so nihali med zvestobo in uporom, med pokoro in novo nezvestobo.

Dokler so izpolnjevali božje zapovedi in svojo zavezo z Bogom, se jim je dobro godilo. Kadar pa so Boga zapustili, je Bog dopustil, da so jih stiskali sovražniki. V teh žalostnih časih jim je Bog pošiljal preroke. Ti so kot božji poslanci oznanjali pokoro, zatirali malikovanje in druge pregrehe. Nekateri, kakor Elija in Elizej, so z božjo močjo delali tudi čudeže. Z njimi so pričali, da jih je res Bog poslal. To so bili zvonovi, ki so že z glasnejšim in bolj donečim glasom naznanjali prihod Odrešenika. Navdihnjeni po Svetem Duhu so napovedali čas in kraj Odrešenikovega rojstva, njegovo delovanje, pa tudi trpljenje, smrt in vstajenje.

Preroki so napovedovali o Odrešeniku:

a/ kdaj bo prišel: "Ne bo vzeto žezlo (vladanja) od Juda, ne vladarska palica izmed njegovih nog, dokler ne pride tisti, ki mu gre (Odrešenik in Kralj), in njemu bodo narodi pokorni" (1 Mojz 49,10).

Starčku Simeonu je "bilo razodeto od Svetega Duha, da

ne bo videl smrti, dokler ne bo videl Maziljenca Gospodovega" (Lk 2,26).

b/ da bo Jezusova mati devica, on pa Bog in človek skupaj:"Glej, Devica bo spočela in Sinu rodila in njegovo ime se bo imenovalo Emanuel - Bog z nami" (Iz 7,14).

c/ da se bo rodil v Betlehemu:"In ti, Betlehem, zemlja Judova, nikakor nisi najmanjši med knežjimi mesti Judovini; zakaj iz tebe bo izšel vojvoda, ki bo vladal moje ljudstvo Izraela" (Mih 5,2).

č/ da bo kralj in da bo na njem vse čudovito:"Dete nam je rojeno in Sin nam je dan in na njegovih ramenih je poglavarstvo in imenuje se Prečudni, Svetovalec, Bog, Močni, knez miru" (Iz 9,6).

d/ da bo trpel:"Kakor ovca bo peljan v zaklanje in kakor jagnje, ki molči pred njim, ki ga striže, in ne odpre svojih ust" (Iz 53,7) . Posebno jasno je zazvonil glas preroka Izaija, ki je, kakor zarja naznanja prihod sonca, naznanil ponižanje in povišanje Gospodovega služabnika - Odrešenika: "On je nosil naše trpljenje, mi pa smo ga imeli za udarjenega. Zaradi naših grehov je bil ranjen, potrt zaradi naših hudobij. Gospod je naložil nanj nas vseh pregrehe. S svojim trpljenjem bo moj služabnik prinesel pravičnost mnogim, njih hudobije bo naložil nase. Zato mu bom dal v delež mnoge, in mogočne prejme kot plen, zato, ker je svoje življenje dal v smrt in bil prištet med hudodelce, medtem ko je nosil grehe mnogih in prosil za hudodelce" (Iz 53).

e/ pa tudi, da bo vstal in kraljeval:"Moje duše ne boš pustil v kraljestvu mrtvih, svojemu svetemu ne boš dal gledati trohnobe" (Ps 15,10). "Spomnili se bodo in spreobrnili h Gospodu vsi konci zemlje; in klanjali se bodo pred njegovim obličjem vsi rodovi narodov. Kajti Gospodovo je kraljestvo in on gospoduje nad narodi" (Ps 21,28.29).

Iz Mesijanskih prerokb stare zaveze bi mogli v glavnih obrisih sestaviti vse, kar nam o Odrešeniku glavnega in najvažnejšega povedo evangeliji. Če pa si odmislimo čas, ki nas onejuje na preteklost in prihodnost, bi mogli komaj opaziti razliko med prerokbami in napovedmi v stari zavezi in pridigo apostolov v novi zavezi.

Kolikor večji je Sodnik in Kralj, ki prihaja, toliko večje mora biti število glasnikov, ki napovedujejo njegov prihod (Avguštin). Vse sveto pismo stare zaveze je napisano kot priprava na Odrešenikov prihod" (Avguštin). "Nobenega preroka ni, ki bi ne poznal Odrešenika in ne govoril o njem" (Ciril Jeruz.).

- Jezus Kristus sam je po svojem vstajenju razložil in dokazal apostolom, kako je vsa postava in kako so vsi preroki kazali nanj in kako se je na njem natančno izpolnilo, kar je bilo že v davnini napovedano.

"Kako bi mogli verjeti križanemu možu, da je on edinorojeni Sin božji in da bo prišel sodit ves človeški rod, če bi ne imeli napovedi, ki so se izpolnile na njem" (Justin).

"Če bi nekdo napisal knjigo, v kateri bi napovedal vse polno reči o Kristusu in bi potem Jezus Kristus, ko bi pri-

šel, res tako delal in živel, kakor je bilo napovedano, bi bil to za nas neizpodbiten dokaz resničnosti. Tu pa imamo celo vrsto nož, ki skozi več stoletij in tisočletij napovedujejo prihod odrešenika in njegovo odrešilno poslanstvo. Zato je zares Kristus središče zgodovine: o njem govori stara zaveza, o njem govori nova zaveza.

23. K slavnemu slikarju je prišel bogataš in mu rekel:"Narišite mi sliko mojega sina. Plačam kolikor boste hoteli, samo potrudite se, da bo slika res verna in resnična podoba mojega sina."

- "Se bom potrudil," pravi slikar. "Samo pošljite mi sina, da mi bo pozíral."

- "Sina? Kako bi ga mogel poslati, če ga pa mi tukaj. Poslal vam ga bom lahko šele čez eno leto."

Gotovo je tedaj slikar debelo pogledal bogataša in mu odgovoril:"Kako naj vam naredim verno in točno sliko vašega sina, če pa ga nisem še nikoli videl. Od mene zahtevate nekaj nemogočega".

Česar do sedaj ni zmogel noben slikar, to so storili preroki s svojimi napovedmi o Odrešeniku. Že več stoletij pred njegovim prihodom so v svojih prerokbah podali človeštvu verno sliko Boga-človeka, ki bo odrešil svet. Eden za drugim so se pojavljali na pozornici človeške zgodovine in odkrivali potezo za potezo na Odrešenikovi osebnosti in v njegovem življenju.

24. V italijanskih Alpah je lepa dolinica s prijazno vasico Varallo, ki je znana predvsem po zanimivih postajah, ki predstavljajo Jezusovo življenje. Po pobočjih okoliških hribov je razvrščeno 40 kapelic, v katerih je s kipi naravne velikosti upodobljeno 40 prizorov iz Jezusovega življenja od zibelke do groba. Zadnja postaja je v cerkvi na vrhu hriba in predstavlja Kristusov vnebohod. Na stropu te cerkve je narisan veličasten prizor, kako se Gospod dviga z Oljske gore v nebo. Okoli po stenah so narisani preroki in apostoli, ki vsi kažejo s prstom na Gospoda, ki se dviga v nebo. Pod njimi pa je z velikimi črkami napisano v latinščini:"To je on, o katerem so pisali Mojzes v postavi in preroki" (Jan 1,45). (Virtù in esempi).

25. V začetku 19. stoletja je študiral v Pragi medicino neki judovski študent. Kdaj pa kdaj je poslušal tudi predavanja na teološki fakulteti. In nekoč je slišal razlagati Malahijevo prerokbo o Odrešeniku. To je bilo zanj nekaj čisto novega, čeprav je oče doma redno vsak dan čital in razlagal družini sveto pismo. Ko je prišel domov, je poiskal to mesto v svetem pismu in odkril, da je bilo prelimano s papirjem. Vprašal je očeta, zakaj je to mesto prečrtano, pa je za odgovor dobil le krepko zaušnico. Od tedaj naprej pa si ni dal več miru in je začel temeljito študirati vse sveto pismo. Konec je bil, da se je popolnoma prepričal o Kristusovem poslanstvu, da je postal katoličan in leta 1821 tudi duhovnik. Pozneje je bil slavni pridigar v cerkvi sv. Štefana na Dunaju in je storil

veliko dobrega z besedo in zgledom. To je bil znani dr. Emanuel Veith. (Koch).

Prerokba je jasna in točna napoved kakega bodočega dogodka, ki je odvisen od človekove svobodne volje in drugih vzrokov, ki jih ni mogoče s človeškimi silami spoznati in napovedati. Iz te opredelitve lahko hitro spoznamo, da more samo Bog biti avtor in navdihovalec prerokbe, ker samo on ve, kaj se bo v bodočnosti zgodilo. On je kralj vseh časov in v njem ni preteklosti ne prihodnosti ampak samo sedanjost.

V stari zavezi imamo može, ki so o Kristusu napovedali različne stvari tako jasno in točno, da se nam zdi, kakor da so bili navzoči, ko so se te stvari z njim dogajale. Te prerokbe ne govore samo na splošno o Odrešeniku, ampak se spuščajo v podrobnosti in napovedujejo čas in kraj rojstva, njegove čudeže, trpljenje in vstajenje in njegovo večno kraljestvo v novem ljudstvu sv. Cerkve.

Da se o tem prepričamo, vzemimo samo v roke evangelij in ga primerjajmo s preroškimi knjigami.

Iz evangelijev vemo, da je bil Jezus Kristus iz Judovega rodu in Davidov potomec. Že 1700 let pred njegovim prihodom pa je Jakob na smrtni postelji blagoslavljal svojih dvanajst sinov in slovesno napovedal, da bo pričakovani Mesija izšel iz Judovega rodu (1 Mojz 49,10). Jeremija je napovedal, da bo Mesija Davidov potomec:"Resnično, pridejo dnevi, govori Gospod, ko obudim Davidu pravično mladiko, kralj bo in bo modro vladal, prav in pravično bo delal v deželi. To mu je ime, s katerim ga bodo imenovali: Gospod, naša pravičnost" (23,4.5).

Iz evangelija vemo, da je Kristus prišel na svet, ko ni bilo več judovskega kraljestva in je vladal Judom tujec, idumejec Herod. Danijel je napovedal:"Sedemdeset letnih tednov je določeno (t.j. 490 let), da preneha hudodelstvo, da se zapečati greh, da se doseže sprava za krivdo in to od časa, ko izide beseda, da se zopet pozida Jeruzalem (o zpoetnem pozidanju templja govori odlok Artakserksa iz leta 458). Po dvainšestdesetih tednih bo Maziljenec odstranjen, dasi ni krivde na njem. Mesto in svetišče bo razdejal knez, ki bo prišel. Trdno zavezo sklene z mnogimi za čas enega tedna" (Dan 9,24-26).

Evangelij nam pravi, da je Jezus Kristus imel predhodnika Janeza Kristnika, ki mu je pripravil pot. Dva preroka,Izaija in Malahija, sta v različnem času napovedala, da pred Mesijem pride nenavaden človek, glas vpijočega v puščavi:"Pripravite pot Gospodovo" (Iz 51,3; Malah 3,1).

Evangelij nam govori, da so se novorojenemu Kralju Kristusu prišli poklonit modri z vzhoda in mu prinesli darila. To je napovedal že David:"Kralji iz Tarsa in z otokov bodo dajali darila, kralji Arabcev in iz Sabe bodo prinašali darove" (Ps 71,10).

Ali se nam ne zdi, da čitamo evangelij, ko čitamo tole Izaijevo prerokbo o Kristusovi osebi:"Glej, moj služabnik, moj izvoljeni, nad katerim imam veselje! Nalomljenega trsa ne zlomi in tlečega stenja ne pogasi, po resnici bo pravo oznanjal. Ne bo opešal, ne podlegel, dokler ne utrdi na

zemlji prava. Jaz, Gospod, sem te poklical, da odpreš slepe oči, da pripeljaš jetnike iz zapora, iz ječe one, ki sedijo v temi. Duh vsemogočnega je nad menoj. Poslal me je, da oznanim blagovest ponižnim, da ozdravim nje, ki so pobiti v srcu, da oznanim jetnikom prostost in zvezanim rešenje, da okličem leto Gospodove milosti" (Iz 42 in 61).

26. Iz dobre fotografije lahko takoj spoznamo človeka, četudi ga prej še nikdar nismo videli. Zato fotografija tudi služi za dokazovanje istovetnosti pri osebnih izkaznicah, potnih listih in podobno. Tako je Bog že v naprej po prerokbah in raznih predpodobah iz stare zaveze dal izvoljenemu ljudstvu jasno in določno sliko o Odrešeniku, da bi ga, ko bi prišel, mogli takoj spoznati in identificirati. Ta slika ne more predstavljati nikogar drugega kot samo učlovečenega Sina božjega, Jezusa Kristusa (Koch).

Misel na prihodnjega Odrešenika in hrepenenje po njem niso v izvoljenem ljudstvu oživljale samo prerokbe, ampak tudi predpodobe. Ni bilo primerno, da bi se vzvišeno Odrešenikovo poslanstvo začelo na svetu kar nenadoma. Zemeljski kralji pošiljajo pred seboj svoje glasnike. Tako je tudi Kristus, preden je prišel na svet, poslal pred seboj preroke in izbrano četo slavnih oseb, katerim je poveril nalogo, da predstavljajo njegovo osebo in veličino. Te osebe so bile žive, čeprav nepopolne podobe bodočega odrešenika. Poglejmo samo nekatere izmed teh predpodob odrešenikovih:

Prva predpodoba je Adam, prvi človek, po telesu oče vseh ljudi. To je poudaril že apostol Pavel: "Če je zaradi prestopka enega množica umrla, sta se milost božja in dar v milosti enega človeka Jezusa Kristusa izlila nad množico v mnogo večjem izobilju" (Rim 5,15). - Adam je oče vseh ljudi po telesu, Jezus Kristus pa je oče vseh ljudi po duhu. Adam je s svojim grehom prinesel škodo vsem ljudem, Jezus Kristus je s svojim trpljenjem vse ljudi odrešil.

Druga predpodoba je Abel. On je postal žrtev zavisti. Ubil ga je lastni brat. Tudi Jezusa Kristusa so njegovi lastni sorojaki umorili iz zavisti. Kakor je božje prokletstvo zadelo Kajna, tako je isto prokletstvo zadelo tudi judovsko ljudstvo, ki tava po svetu prezirano od vseh.

Tretja predpodoba je Noe, ki je edini med ljudmi v času pokvarjenosti bil zvest in ljub Bogu. Zato je tudi dobil nalogo, da zgradi ladjo in obvaruje človeški rod pred popolnim uničenjem. Tudi Jezus je edini našel od vseh ljudi milost pred svojim nebeškim Očetom in zoto prejel od njega nalogo, da zgradi ladjo svete Cerkve, v kateri bo vsakdo lahko našel odrešenje in zveličanje. On je na križu doprinesel Očetu daritev, ki mu je bila tisočkrat dražja kot je bila daritev Noeta. Kakor se je Bog poslužil Noeta, da obnovi po njem svet in napolni zemljo z novim človeštvom, tako je po Kristusu zopet utrdil na zemlji one dobrine, ki jih je uničil greh in napolnil zemljo s pravičnimi ter nebesa s svetniki.

Četrta predpodoba je Izak, Abrahamov sin edinec. Otovorjen z drvmi za daritev se povzpenja na goro, kjer bo daroval svoje lastno življenje. Tudi Jezus, edini

Sin božji, nosi sam sebi križ na Kalvarijo, kjer bo na njem daroval Bogu v spravo svoje življenje. Za nagrado svoje pokorščine je bil Izak blagoslovljen v mnogoštevilnem potomstvu. Tudi Jezus je kot nagrado za svoje odrešilno trpljenje dobil v svojo dediščino vse narode zemlje.

Jezusova predpodoba je egiptovski Jožef, ki so ga lastni bratje prodali v sužnost, pa je rešil tuje ljudsto in nje, da niso poginili od lakote. Jezusa je izdal njegov lastni apostol Juda, pa je s svojo smrtjo odrešil vse človeštvo pred večnim poginom.

Jezusova predpodoba je tudi Mojzes, zakonodavec in voditelj izvoljenega ljudstva. Jezus je zakonodavec nove zaveze in voditelj novega Izraela, sv. Cerkve.

Kristusova predpodoba je kralj David, ki je premagal Goljata, bil preganjan in končno slavno zavladal. Jezus je premagal satana, bil preganjan do smrti in končno po svojem vstajenju in vnebohodu slavno zavladal nad svetom.

Razen v mnogih in najrazličnejših osebah stare zaveze najdemo Jezusovo božansko fizionomijo vtisnjeno tudi v mnogih stvareh in obredih stare zaveze. Naj spomnimo samo nekatere:

Mana, s katero je Bog vsak dan čudežno hranil Izraelce v puščavi in je padala z neba, je predpodoba Jezusa, ki se nam skrit pod podobo kruha vsak dan daje pri sv. obhajilu.

Bronasta kača, ki je ozdravljala Jude od strupenih pikov, je predpodoba Jezusa Kristusa, ki je bil povzdignjen na križ. Vsak, kdor se nanj ozre, je rešen smrtnega pika kače - satana, rešen greha.

Velikonočno Jagnje, s čigar krvjo so Izraelci namazali podboje svojih vrat, da jim angel pokončevalec ni škodoval, je predpodoba Jezusa Kristusa, ki je resnično Jagnje božje: s svojo krvjo je odrešil človeštvo večne pogube.

Daritve kozlov in juncev stare zaveze so predpodoba daritve, ki jo je Jezus doprinesel nebeškemu Očetu na Kalvariji v spravo za vse grehe človeštva. Kri nedolžnih živali ni bila v stanju, da opere krivdo sveta; imela pa je drugi cilj, da namreč predstavlja Jezusa Kristusa, njegov križ, njegovo ljubezen, in da poudari, kako se bo nekoč prelila božja kri v spravo med nebom in zemljo.

Iz teh malo primerov vidimo, kako je v stari zavezi bilo mnogo znamenj in predpodob, ki so najavljale in opisovale pričakovanega odrešenika. Judovska zgodovina je bila providencijalno pripravljeno platno, na katero je Bog zarisal glavne poteze bodočega odrešenika. Te poteze so bile vedno bolj jasne, čimbolj se je približaval čas odrešenikovega prihoda. Ljudstvo je vedno bolj hrepenelo po njem, ki ima priti:"Rosite ga, nebesa, od zgoraj, zemlja naj se odpre, da se razcvete rešitev" (Iz 45,8).

Več tisoč let je moralo človeštvo najprej moliti Kyrie eleison, preden je prišel čas, da so angeli na Betlehemskih poljanah zapeli glorijo (Faulhaber).

Bog, edini in resnični stvarnik vseh časnih in večnih dobrin, je ustvaril obe zavezi, kajti nova zaveza je v stari upodobljena, stara pa v novi dopolnjena (Avguštin).

"Izvoljeno ljudstvo je po svoji postavi vzgajalo in pripravljalo svet za Kristusa (Gal,3,24). Cilj njegove postave, njegovega bivanja, njegovega upanja in vere, njegove zgodovine je bil Kristus. Kristus je bolj iskal to ljudstvo, kakor je ono iskalo njega" (Meschler).

27. Poznani so nam šesteri dnevi, to je šestere dolge dobe, v katerih je Bog ustvaril svet (1 Mojz 1). V prvem poglavju svetega pisma jih imamo opisane. Prav tako lahko ločimo tudi šest dni, šest dolgih dob, v katerih je Bog po grehu prvih staršev pripravljal ljudi na obljubljenega Odrešenika.

V prvi dobi, ko je po grehu prvih staršev zavladal na svetu kaos greha, je Bog prvič dal obljubo, da bo poslal odrešenika. Ta obljuba je bila dana Adamu in Evi tedaj, ko je Bog izrekel prokletstvo nad kačo in se imenuje protoevangelij: prva vesela vest o Odrešeniku (1 Mojz 3,15).

V dobi Očakov je to obljubo ponovil Abrahamu, Izaku in Jakobu, ki jih je izbral za praočete izvoljenega ljudstva.

Za časa Mojzesa je Bog sklenil z izvoljenim ljudstvom staro zavezo in mu obljubil:"Preroka iz tvoje srede, izmed tvojih bratov, kakor sem jaz, ti obudi Gospod, tvoj Bog; njega poslušajte" (5 Mojz 18,15).

Na začetku dobe kraljev je Bog govoril kralju Davidu: "Ko se dopolnijo dnevi, bom določil tvojega potomca, enega izmed tvojih sinov, za tvojega naslednika in bom utrdil njegovo kraljestvo. Jaz mu bom oče, on mi bo sin. Postavil ga bom v svoji hiši in v svojem kraljestvu na veke" (1 Kron 17, 11-14).

V dobi prerokov je podoba obljubljenega odrešenika postajala vedno bolj jasna in določna in koprnenje po njem vedno večje. "Povem vam, da so mnogi preroki in kralji želeli videti, kar vi vidite, pa niso videli; in slišati, kar vi slišite, pa niso slišali" (Lk Lo,24).

Končno je prišel dan, ko je večni Bog spregovoril besedo, kakor na šesti dan stvarjenja: "Naredimo človeka". Naredimo človeka, po katerem hrepene stoletja. Prišla je polnost časov in Bog je ustvaril človeka, a ne človeka po svoji podobi in sličnosti, ustvaril je Boga-človeka, odrešenika Kristusa, "Da v njem podredi eni glavi vse, kar je v nebesih in na zemlji. V njem smo postali tudi dediči in bili zaznamovani z obljubljenim Duhom v odrešenje(Ef 1,10-14). Tisti čas je bil angel Gabriel od Boga poslan v Nazaret k devici..."(Lk 1,26). Poznamo njegovo nalogo, poznamo dogodke ob angelovem oznanjenju. In še malo:"In Beseda je meso postala in med nami prebivala in videli smo njeno slavo..." Videli smo, mi srečni, kar so želeli videti preroki in kralji in niso videli, videli smo in dočakali Odrešenika. (Koch).

28. Platon nam je v svojih spisih ohranil zanimiv pogovor med Alkibijadom in njegovim sivolasim učiteljem Sokratom. "Toda, oča!" je rekel Alkibiad, "povej mi vendar, kako naj častimo božanstvo."

- "Ljubi prijatelj," odgovori Sokrat, "to nam more povedati le Bog sam. Samo on nas more poučiti, kaj mu ugaja.

Počakati moramo, da nam najvišje bitje pošlje iz nebes svojega Modrega, ki nam bo povedal, kako naj Boga prav častimo."

- "O da bi prišel, dokler še živim!" je vzkliknil Alkibiad."Kako rad bi ga videl in slišal!" (Koch).

"Ko je namreč globok molk objemal vse in je noč v svojem hitrem teku dosegla sredino, je tvoja vsemogočna beseda iz nebes, s kraljevega prestola priletela kot razkačen bojevnik v sredo pogubi izročene dežele" (Modr 18,14.15).

Noč je bila, ko je prišel Kristus, kajti ves svet je ječal v temi. (Ambrož).

Presenetljiva je pesem, ki jo poje rod Gallas v notranjosti Afrike:"Oče naš, pošlji nam svojo Besedo." Na vprašanje,kaj ti ljudje razumejo pod "Besedo", so odgovorili:"S to pesmijo prosimo Veka (najvišje božanstvo), naj nam pošlje moža, ki nas bo vodil po pravi poti, ki bo ljubil trpeče in bolnike, miloval otroke in nam prinesel mir in rešitev pred vsemi sovražniki". (Koch).

"Oče naš, pošlji nam svojo Besedo," to je krik poganske duše in le na drug način izraženo hrepenenje narodov po odrešeniku:"Rosite nebesa in oblaki dežite pravičnega!"

BOG SIN SE JE UČLOVEČIL

SREDNIK MED NEBOM IN ZEMLJO

29. Še vedno se moderna naravoslovna znanost trudi, da bi našla takozvani vmesni, vezni člen, ki veže človeka z živaljo. Čudno se nam zdi, zakaj se ljudje toliko zavzemajo zato, da bi našli vmesni člen, ki veže človeka z živaljo, tako malo pa se trudijo, da bi odkrili vmesni člen, ki veže človeka z Bogom. Zakaj bi morali največje skrivnosti o početku in nastanku človeka iskati v zemeljski sluzi, v blatu in ne raje v sončnem in čistem ozračju nebeškega kraljestva?! Pa tudi če bi se znanstvenikom posrečilo odkriti ta vmesni člen, nam bi govoril še vedno le o nižjem delu naše narave, ki je podoben živali, nič pa bi nam ta vmesni člen ne povedal o višjem delu naše narave, o duši, ki je podobna Bogu. Vsako stvar cenimo in presojamo po ten, kar je v njej najvišjega, najbolj plemenitega in ne po ten, kar je v njej najnižjega. Zato bi bilo mnogo bolj koristno, da iščemo vmesni člen, ki nas veže z Bogom, kot pa da izgubljamo čas z iskanjem vmesnega člena, ki nas veže z živaljo.

Med Bogom in človekom mora biti neka vez, vmesni vezni člen. Človek je grešen, Bog je svet; človek je končen, Bog je neskončen; človek je človeški in Bog je božji in nič skupnega ni med človekom in Bogom. S svojimi lastnimi močmi mišen znožen, da dosežem strop v sobi, toda vmesni člen, lestev ali stol, mi to omogoči. S pomočjo lestve se lahko združim s stropom.

Če je med nebom in zemljo kaka resnična vez, med Bogom in človekom kaka resnična skupnost, je to mogoče le po nekem veznem členu. Stvar, ki naj bi bila vmesni člen med človekom in živaljo, pravijo, mora biti pač taka, da bo i-

nela nekaj skupnega s človekom in živaljo. Podobno je tudi z vmesnim členom med Bogom in človekom. Tisti, ki ta člen iščejo in raziskujejo, pravijo, da mora imeti nekaj človeškega in nekaj božjega v sebi.

In kje naj iščemo ta vmesni člen? V jami, votlini? Da! Svet ima prav, ko išče jamskega človeka, moti pa se v ten, ker ga išče v napačni jami, napačni zemeljski votlini. Če hočemo najti pravzor človeka, ga ne smemo iskati v krapinski votlini, pač pa v Betlehemski. In ime tega jamskega človeka ni "krapinski človek", ampak Kristus. Luč, ki sije iz oči tega človeka, ni luč, ki je prišla od živali, katera se je domogla do razuma, ampak luč izhajajoča od Boga, ki je postal človek in sveti v temo človeka. (Fulton Sheen).

Jezus Kristus, učlovečeni Sin Božji, od vekov rojen od Očeta in v času spočet in rojen iz preblažene Device Marije, ki je prišel na ta svet v Betlehemski votlini pred 1962-imi leti je vmesni člen med končnim in neskončnim, med Bogom in človekom, ker je končen v svoji človeški naravi in neskončen v svoji božji naravi, in je den, ker sta obe naravi združeni v njegovi božanski osebi. Kot Bog in človek skupaj je Kristus most, ki veže nebo in zemljo, odrešenik, ki je s svojim duhovniškim življenjem in svojo odrešilno smrtjo zopet povezal nebo in zemljo, dal Bogu popolno zadoščenje za greh in nam odprl vrata v nebesa. Kristus je veliki duhovnik. Njegovo poslanstvo je v ten, da izvršuje dve stvari: S posredovanjem božjega življenja po zakramentih prinaša Boga človeku,; človeka pa vodi k Bogu, ko ga rešuje greha. Saj je sam pojasnil, kaj je namen njegovega prihoda na svet: "Prišel sem, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju," in:"Sin človekov ni prišel, da bi mu stregli, ampak da bi stregel in da bi dal življenje za odkupljenje mnogih!"

Prvi namen Kristusovega učlovečenja je bil, da prinese Boga človeku, oziroma vrne človeku nadnaravno božje življenje, ki ga je zapravil z grehom. Nimamo pravice, da bi govorili: ni višjega življenja kakor je naše. Dejstvo, da človek ni nikdar zadovoljen z zgolj zemeljskim življenjem, je dovolj velik dokaz, da mora biti še neko višje življenje. Kot orjaška ujeta ptica tolče človek s svojimi perotmi ob železno kletko prostora in časa. Vedno je slutil in sluti, da bi moral biti več, kot pa je. To je zato, ker ima ideale in ker upa. Zato so se rimski cesarji dali častiti kot bogove; zato še danes mnogi ljudje, ki so pozabili na svojo zvestobo Bogu, časte sami sebe kot boga.

- Nikdar ni mogoče višjega življenja doseči z lastnimi močmi. Le kdor ima višje življenje, ga more dati nižjemu. Če bi žival hotela biti deležna človeškega življenja, bi se morala odreči svoji lastni biti in se znova preroditi v človeku, ki pride doli k njej in jo sprejme vase kot hrano. Če človek hoče biti deležen višjega, božjega življenja, mora odmreti svojemu lastnemu nesenemu življenju in biti prerojen v višje življenje po Svetem Duhu. To je jasno razložil naš Gospod Nikodemu, ko ga je ta vprašal:"Kako se more to zgoditi?Kako se more človek roditi, ko je star? Mar more drugič iti v telo svoje matere in se roditi?" Jezus mu je odgovoril, da tu ne gre za novo rojstvo po mesu, ampak

za duhovno prerojenje po vodi in Svetm duhu, kjer se človek prerodi v otroka božjega:"Resnično, resnično, povem ti, ako se kdo ne rodi iz vode in Duha, ne more priti v božje kraljestvo. Kar je rojeno iz mesa, je meso in kar je rojeno iz Duha, je duh! Za vstop v božje kraljestvo, ki je duhovno, je potrebno nadnaravno življenje, in to se doseže samo po prerojenju iz Svetega Duha. (Jan 3,5-7).

... In kako malo jih je, ki bi želeli in hoteli živeti. Ljubeznivo in milo vabilo našega Odrešenika na začetku njegovega javnega delovanja velja še danes:"...vi nočete priti k meni, da bi imeli življenje...Jaz sem prišel v imenu svojega Očeta in ne nočete sprejeti" (Jan 5,40.43). Vzrok temu je, ker je telo modernega človeka do grla nasičeno, njegova duša pa umira od lakote.

Drugi namen Kristusovega učlovečenja je bil, da spravi človeka z Bogom in nas reši greha. Mnogi, v katerih ni Kristusovega življenja, si danes slikajo in predstavljajo Kristusa zgolj kot moralnega reformatorja, učitelja humanitarne etike in sentimentalnega ljubitelja ptic in živali. Tudi to je Kristus, a ne najprej to. Kristus je predvsem odrešenik. Prav v tem se razlikuje od vseh ustanoviteljev in reformatorjev ver, ki so kdaj koli živeli. Vzemimo Platona, Buda, Sokrata, Laotzeja, Konfucija, Lutra. Zakaj so ti prišli na svet? Vsi samo zato, da bi živeli. Zakaj pa je prišel na svet naš Gospod? Prišel je na svet zato, da bi umrl. To je bilo njegovo najvišje poslanstvo.

Sokrat je prišel na svet, da bi učil. Zato je bila največja tragedija njegovega življenja čaša strupa, ki je končala njegovo učiteljstvo. Smrt je bila zanj največja zapreka, ki je ni mogel odstraniti in pred katero je podlegel. Toda križ za Kristusa ni bil isto kot čaša strupa za Sokrata. Zanj križ ni pomenil konec njegovega življenja, ampak šele začetek. Njegovo učiteljstvo ni bilo končano s smrtjo, pač pa je smrt šele potrdila njegov nauk.

Buda je prišel na svet, da pridiga filozofijo odpovedi. Bil je filozof in samo filozof. Njegova največja naloga je bila, da razloži zlo v smislu fatalizma. Smrt je uničila njegovo pridigo o samoodpovedi. A za Kristusa smrt ni bila to, kar za je bila za Buda. Oba sta oznanjala samoodpoved. Kristusu je bila tudi smrt samoodpoved. Od začetka do konca življenja mu je pred očmi lebdelo le eno: Rojen sem zato, da umrem. Da umre, ne zato, ker bi si drugače ne mogel pomagati, ampak zato, ker to sam hoče. Smrt ni bila nikak incident v njegovi karijeri, nepredvideno dejanje v njegovem planu. Bila je edina naloga, ki jo mora izvršiti. Vse svoje življenje je gledal naprej na svojo smrt. Kri, ki jo je prelil za naše odrešenje na Kalvariji, je prelival že pri svojem obrezovanju osem dni po rojstvu. Na začetku javnega življenja,ga je Janez Krstnik predstavil svojim učencem:"Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta!" Na Petrovo izpoved v njegovo božanstvo je v Cezareji Filipovi odgovoril, da mora iti v Jeruzalem in veliko trpeti od starešin in velikih duhovnikov in pismoukov, da mora biti umorjen in tretji dan vstati od mrtvih (Mt 16,21). Zopet drugič je vzkliknil v sveti nepotrpežljivosti:"S

krstom pa moram biti krščen in kako bridko mi je, dokler se ne izvrši" (Lk 12,50). Članu sinedrija, ki je zahteval od njega znamenje, je napovedal svojo smrt na križu:"In kakor je Mojzes povišal kačo v puščavi, tako mora biti povišan Sin človekov, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel vsak večno življenje"(Jan 3,15). Farizejem, ki so bili kakor čreda brez pastirja, je rekel: "Jaz sem dobri pastir...in dam življenje za svoje ovce... Nihče mi ga ne more vzeti, ampak ga jaz dam sam od sebe. Oblast imam ga dati in ga zopet vzeti. To naročilo sem prejel od Očeta" (Jan 10,16). Vsem ljudem vseh časov, ki pozabljajo, da je prišel na svet kot naš Odrešenik, govori najnežnejše besede, ki jih je bilo kdaj koli slišati na zemlji:"Bog namreč ni poslal svojega Sina na ta svet, da bi svet sodil, marveč, da bi se svet po njem zveličal" (Jan 3,17).

Zakaj igra ravno smrt tako veliko vlogo v božjih načrtih? Kako naj smrt združi človeka z Bogom? Smrt združi človeka z Bogom po očiščenju grehov. Človek je grešil in se sam ne more rešiti in postati zopet ljub Bogu, kakor vojak, ki je ranjen, ne more obvezati samega sebe. Naš Gospod je hotel plačati naš dolg pred Bogom s prostovoljnim trpljenjem za nas. Šel je v prostovoljno smrt in nam s tem izkazal največjo ljubezen:"Večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo da življenje za svoje prijatelje."

Kako naj bi sprava med Bogom in človekom bila možna in resnična, če bi tisti, ki jo izvršuje, ne bil znožen posredovanja, ne bil znožen prav tako zastopati človeka pred Bogom kakor Boga pred človekom? z drugimi besedami: če bi ne bil duhovnik - vmesni, vezni člen med Bogom in človekom, Bog in človek skupaj. Kristus je kot človek mogel svobodno trpeti in umreti, kot Bog pa je temu trpljenju mogel dati neskončno vrednost. Že od začetka časov je spravna daritev bila v prelivanju krvi, ker je vsak greh v neken smislu v krvi. Naš Gospod je tudi prelil svojo kri, da bi s tem dokazal dvoje: Božje sovraštvo do greha in božjo ljubezen do človeka. Le pravični more popolnoma zadostiti za krivico, le popolni more popraviti nepopolnost; le bogataš more poplačati velike dolgove, le Bog v svoji neskončnosti more zadostiti za greh, ki ga je človek storil proti njemu. Le Kristus nas je mogel odrešiti. In ker je vzel nase križ, so se morale želje telesa podrediti željam ljubezni.

Zakaj je nebo otemnelo? Zakaj se je zagrinjalo v templju pretrgalo na dvoje? Zakaj so pokale skale in so mrtvi vstajali ter se prikazovali ljudem v mestu? Zakaj je sonce izgubilo svojo svetlobo? Če bi narava mogla govoriti, bi odgovorila: ker je moj Bog križan. Toda krčevito priznanje in poklon narave pred križem ni nič v primeri z moralnim čudežem, ki se je zgodilo pri razbojniku, visečem na Kristusovi desnici. Kristus ni spreobrnil srce razbojnika ne s premagano smrtjo, niti s tem, da je pomiril vihar na morju in se spremenil na gori Tabor, ampak s tem, da je bil križan. S svojim trpljenjem je ganil kot kamen trdo razbojnikovo srce in mu obljubil: Še danes boš z menoj v raju! V

tej obljubi se odkriva vsa globina njegove odrešilne noči in volje.

Na križu visi razpet in razprostrt kot žrtev naš Gospod Jezus Kristus. Dan, ko je bil od Svetega Duha spočet po svoji človeški naravi v prečisten telesu Device, je bil dan njegovega duhovniškega posvečenja. Njegova pota, ko je hodil in učil po Galileji in Judeji, so bila njegovo semenišče. Neprestana pripravljenost njegove volje, da se v vsem pokori nebeškemu Očetu, je bilo njegovo darovanje. Kalvarija, na kateri je izvršil zadnje in najslovesnejše dejanje svojega duhovništva, je bila katedrala. Križ, postavljen med nebom in zemljo v spravo obeh, je bil njegov oltar. Rdečilo, ki je žuborelo iz dragocene shrambe na njegovi strani, je bilo njegovo kraljevsko daritveno oblačilo; telo, ki ga je dal kot kruh, je bila hostija; kri, ki je tekla iz njegove strani, je bilo dragoceno vino; ločitev telesa in krvi pri križanju in dejanje njegove volje, to je tvorilo spremenjenje, posvečenje; in njegove zadnje besede, ko je izročal svojo dušo Bogu, so bile Ite missa est.

O, ko bi hotel moderni človek odvrniti svoj pogled od tene predzgodovinskih džungel, kjer išče vmesni člen, ki nas povezuje z živaljo, in se zopet obrniti h križu, ki se dviga na Kalvariji in iskati vmesni člen, ki nas veže z Bogom! O ko bi svet nehal gledati na Gospoda kot na zgolj učitelja in ga začel častiti kot duhovnika, ki prinaša Boga človeka in človeka spravlja z Bogom! O ko bi ljudje hoteli prenehati z gradnjo mostov preko razpok časa, mostov, s katerimi hočejo sebe povezati z zemljo, in začeli zopet zidati mostove preko brežnov večnosti, da povežejo sebe z Bogom! Tedaj bi človeška srca zopet zaslišala najslajšo vseh blagovesti: Četudi ste še taki grešniki, ste vendar v svoji spokornosti toliko vredni pred Bogom, da je Bog-človek iz ljubezni do vas umrl na križu. (Prim.: Fulton Sheen: The eternal Galilean).

NAŠ ODREŠENIK JE JEZUS KRISTUS

30. V grški zgodovini beremo, da so Dorci hudo oblegali Atene. Ko je bila stiska Atenčanov na višku, so se obrnili na Delfijsko preročišče in vprašali za nasvet, kaj jim je storiti, da bi se rešili sovražnika. Dobili so odgovor, da bo mesto rešeno le tedaj, če bodo sovražniki ubili kralja. V Atenah pa je bil tedaj kralj plemeniti Kodrus. Kakor hitro so Dorci zvedeli za to prerokovanje, so pod smrtno kaznijo prepovedali svojim vojakom, da bi kdo ubil Kodrusa. Kodrus pa je sklenil za vsako ceno rešiti svoje mesto. Tako je nekega dne odložil vsa znamenja svojega kraljevskega dostojanstva, se oblekel v obleko preprostega človeka in odšel na skrivaj v nasprotnikov tabor. V nasprotnikov tabor je prišel prav tedaj, ko je med vojaki nastal nek spor. Vmešal se je v ta spor in bil tudi ubit. Ko so Dorci v njem spoznali umorjenega Atenskega kralja, so opustili obleganje Aten in se vrnili domov. Tako so bile Atene rešene.

V tem Kodrusovem dejanju gledajo cerkveni očetje lepo podobo Kristusovega odrešilnega dela. Že stoletja so napovedovali preroki, da bo samo smrt večnega Kralja uničila noč

in sile pekla ter rešila človeštvo. Oblečen v obleko človeške narave, je stopil Sin božji v tabor kneza teme, ki se je dvignil proti njemu in ga umoril, misleč, da ga s tem odstrani in uniči njegovo odrešilno delo. Toda prav v tem je bil njegov poraz: Kristus, kot Gospod življenja, je s svojo smrtjo premagal satana in odrešil človeštvo iz njegove sužnosti. (Koch).

Jezus Kristus je obljubljeni Odrešenik, ker:

a/ so se na njem izpolnile vse prorokbe o obljubljenem odrešeniku,

b/ je s svojimi deli izpolnil vse naloge, ki jih je moral izpolniti obljubljeni odrešenik,

c/ je s svojo osebo izpolnil vsa hrepenenja človeških src po odrešenju.

Vse, kar so napovedali preroki, se je izpolnilo na njem in je zato zaklical na križu: "Dopolnjeno je!"

Njegovo nalogo na zemlji so oznanili angeli ob njegovem rojstvu. Prišel je na svet, da vrne čast Bogu in da ljudem prinese mir. To nalogo je Kristus natančno izpolnil. "Ljudje morajo zopet spoznati in priznati Boga kot svojega Gospoda in Očeta," so napovedali preroki. Kristus nam je razodel nebeškega Očeta in njegova čudovita dela.

"Ljudje naj zopet časte Boga, ga časte in molijo tako, kakor se spodobi," so napovedovali preroki. In Kristus nas je naučil moliti. Dal nam je zgled resnične molitve, kako naj častimo Očeta v duhu in resnici.

"Ob Mesijevem prihodu se bodo ljudje zopet naučili spoštovati voljo božjo in jim bo ta volja božja postala vodilo in pravilo življenja," so oznanjali preroki. Kristus je to napoved izpolnil: "Oče, poveličal sem te na zemlji, dokončal delo, ki si mi ga dal, da ga izvršim. Razodel sem tvoje ime ljudem...Besede, ki si mi jih dal, sem dal njim" (Jan 17,6).

"Mesija bo naučil ljudi, da bodo znali prinašati Bogu vredno in popolno daritev," so napovedovali preroki. Kristus nam je dal to napovedano vzvišeno daritev, ko je daroval svoje življenje na križu na Kalvariji in to daritev vsak dan obnavlja na naših oltarjih.

Kristus je izpolnil vsa hrepenenja človeškega srca: On je naš zdravnik, naš srednik, naša luč, naša pot, vsa resnica in naše življenje.

Sedaj nam ni treba več vpraševati: "Ali si ti, ki ima priti, ali naj drugega čakamo?" Mi vemo in verujemo, "da si ti Kristus, Sin živega Boga, ki mora priti na svet" (Jan 11, 27).

V Kristusu Jezusu "imamo odrešenje po njegovi krvi, odpuščenje grehov po bogastvu njegove milosti" (Ef 1,7).

"Eden je srednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus, ki je dal sam sebe v odkupnino za vse" (1 Tim 2,6).

Kri božjega "Sina Jezusa Kristusa nas očiščuje vsakega greha" (1 Jan 1,7). "On je sprava za naše grehe; pa ne samo za naše, marveč tudi za ves svet" (1 Jan 2,2).

Kristus "nam je postal modrost od Boga in pravičnost in posvečenje in odrešenje, da, kakor je pisano: ,Kdor se hvali, naj se hvali v Gospodu'" (1 Kor 1,30).

"Kristus je za grehe enkrat umrl, pravični za krivične,

da bi nas privedel k Bogu" (1 Petr 3,18).

Kristus je "sam naše grehe na svojem telesu nesel na križ, da bi mi grehom odmrli in živeli pravičnosti" (1 Petr 2,24).

31. "Igral sem se," tako je govoril sv. Bernard v pridigi o Kristusovem rojstvu, "doli na trgu s svojimi prijatelji. Prav takrat pa so me sodili v kraljevi palači in obsodili na smrt. Za mojo obsodbo je zvedel kraljevi edini sin. Takoj je odložil krono in kraljevska oblačila ter se oblekel v raševino. Glavo si je potresel s pepelom in bos odšel ter začel tavati po ulicah. Jokal je in tožil, da so mu obsodili na smrt njegovega služabnika. Opazil sem ga in ga vprašal, kaj se je zgodilo. Zvedel sem, da hoče zame umreti, samo, da me reši. - Glejte, to je podoba človeštva in našega odrešenika. Človeštvo se je igralo na svetovnem trgu. Toda ta igra ni bila nekaj nedolžnega, ampak igra, pri kateri je človeštvo stavilo na kocko božjo milost in svojo časno ter večno srečo - in izgubilo. Satan je dobil igro, vsaj tako se je zdelo. Človeštvo je vklenil v verige greha in triumfiral kot vladar sveta. Vse neumrjoče duše so postale njegova last. Ljudje so si z grešno igro zaprtvili večno srečo in zaslužili večno smrt. Tedaj pa je stopil Sin božji pred svojega nebeškega očeta, odložil je sijajni plašč svojega božanstva in stopil iz večnosti v čas, iz nebes na zemljo, v obleki in raševini človeške narave. In če bi ga vprašali:"Zakaj si to storil, večni Sin božji?" nam bi odgovoril:"da bi razdejal hudičeva dela" (1 Jan 3,8).

"Če Sin človekov ne bi prišel, bi človeštvo moralo propasti. Kristus je za vse pot k rešitvi in edina pot. Mimo njega še ni bil nihče, ni in ne bo nihče rešen" (Avguštin).

"Če bi ne bilo Kristusa, bi v zgodovini ostala strašna luknja" (Hettinger).

"Po prvem Adamu smo iz milosti padli v trpljenje, po drugem Adamu pa smo se iz trpljenja zopet dvignili do milosti" (Kreiten).

"Iskal sem pot, kako bi si pridobil moč, ki bi bil sposoben po njej tebe uživati. Ali nisem je našel, prav dokler se nisem opreijel Srednika med Bogom in ljudmi, človeka Jezusa Kristusa, ki je nad vsem, Bog, blagoslovljen na veke, in nas kliče in govori: Jaz sem pot, resnica in življenje" (Avguštin: Confessiones 7,18).

32. Ko je bil Janez Krstnik zaprt v ječi, je zvest svojemu poklicu,"da bi dajal pričevanje o luči" (Jan 1,7) poslal svoje učence k Jezusu, da bi mu rekli:"Ali si ti, kateri mora priti, ali naj drugega čakamo?" S tem poslanstvom je hotel doseči, da bi ljudstvo Jezusa že skoraj spoznalo in priznalo za odrešenika. Prav tisti čas, ko so Janezovi učenci prišli k Jezusu, je Jezus mnogo ljudi ozdravil od bolezni in nadlog in hudih duhov in mnogim slepim podaril vid. Na vprašanje:"Ali si ti, kateri mora priti, ali naj drugega čakamo?" je Jezus odgovoril:"Pojdite in sporočite Janezu, kar slišite in vidite: slepi spregledujejo in hro-

ni hodijo, gobavi se očiščujejo in gluhi dobivajo sluh, mrtvi se obujajo in ubogim se blagovest oznanja" (Mt 11,5). Ker je Izaija prav to napovedal o mesijanski dobi (35,5 in 61,1), poneni za Janezove učence Jezusov odgovor toliko kot: "Da, sem, kateri mora priti", t.j. Mesija in Odrešenik.

V tem Jezusovem odgovoru imamo tudi mi razpoznavna znamenja, po katerih spoznamo, da je on v resnici Odrešenik sveta: Slepi spregledujejo: Kristus je ozdravljal telesno slepoto, s svojim naukom in resnico, ki jo je ozdravljal, pa je bil luč sveta, v kateri so se človeštvu odprle oči tudi za višje, duhovne vrednote.

Hromi hodijo: Ne samo telesno hromi. Kristus je s svojo milostjo pomagal ohromeli človeški naravi nazaj k nadnaravnemu življenju in otroštvu božjemu.

Gobavi se očiščujejo: Kristus je ozdravljal gobavo bolezen na telesu, ozdravil pa je tudi človeštvo od duhovne gobavosti, greha.

Gluhi dobivajo sluh: Kristus je ozdravljal organsko glušnost in duhovno gluhoto, da je človeštvo zopet moglo slišati božjo besedo.

Mrtvi vstajajo: Kristus je obujal mrtve na telesu in tistim, ki so bili mrtvi na duši, ker so bili v grehu, je vračal nadnaravno življenje milosti.

Ubogim se blagovest oznanja: Ubogo človeštvo je po Kristusu zvedelo za veselo blagovest o božjem odrešitvenem načrtu.

Na Kristusu so se izpolnila vsa znamenja svetovnega Odrešenika. Zato je on Veliki obljubljeni, Odrešenik sveta "Njega poslušajte!"

VERUJEM V JEZUSA KRISTUSA

33: Ko so se Mojzesovi poslanci in izvidniki vračali iz obljubljene dežele, so prinesli s seboj najlepši sad, ki so ga tam našli, krasen, velik grozd. Obesili so ga na palico in nosili izmed sebe. Šest mož je hodilo spredaj in so obračali hrbet grozdu, šest pa jih je hodilo zadaj in so gledali na grozd.

Jezus Kristus je najlepši sad naše obljubljene dežele. Razdelil je človeštvo na dva dela: na tiste, ki mu obračajo hrbet in na tiste, ki verujejo vanj. Toda eni in drugi "nosijo" Kristusa. (Kolodaj: Dober pastir).

Na Kristusa gledajo vsi, toda vsi ga ne vidijo. Najbolj čudovito na Kristusovi osebi je, da ga ljudje ne morejo ignorirati, da ne morejo brezbrižno iti mimo njega. Vedno in povsod mora vsak človek zavzeti do Kristusa neko stališče. Oblaki ne morejo drugače: ali splavajo preko gorskih vrhov ali pa se ob njih razbijajo. Tako je tudi s človekom. Ali še s Kristusom dvigne v višave, ali pa se zaradi svoje ošabnosti, ker ga noče priznati, ob njem žalostno razbije. Zato je važno vprašanje, na katerega si moramo dati odgovor že na začetku naših razmišljanj o učlovečenem Sinu božjem: Kako naj gledamo na Kristusa?

Na Kristusa morajo gledati vsi - saj je on središče vsega. Le žal, da ga vsi ne vidijo. Videti Kristusa pomeni vi-

deti v njem Boga, ki je prišel k nam na svet.

Ako hočemo videti v Kristusu Boga, ki je prišel na svet; ga moramo gledati z očmi vere in sicer preproste, otroške vere. Jezus sam je nekoč rekel:"Resnično povem vam: Ako se ne spreobrnete in ne postanete kakor otroci, ne pridete v nebeško kraljestvo" (Mt 18,3).

Ali ste že kdaj opazovali živo noč trdne in gore prestavljajoče vere, ki sije iz oči nedolžnega otroka. Otrok nima nobenega dvoma, ni skeptičen in veruje z vso gotovostjo.

Že res, boste morda rekli, otrok more le zato tako trdno verovati, ker nima nobenega pojma o velikih skrivnostih vere in težkih vprašanjih življenja.

Otroška vera v Kristusa! Oh! V otroški dobi se nam še sanjalo ni, kako gigantski boj se bije na svetu za Kristusa. Prav nič nismo vedeli o velikih skrivnostih v njem. To trepetajoče Dete v betlehemskih jaslih naj bi bilo in naj je najvišji Gospod sveta? Kolika skrivnost! Ta nož, ki se na oljski gori zvija v prahu od bolečin in poti krvavi pot, da je Odrešenik? Kakšna ksrivnost! In ta zagrizeni boj proti Kristusu in njegovemu nauku, ki se je razplamtel na zemlji? Zopet skrivnost!

"Sveta noč, blažena noč," pojemo vsi v božični noči. Toda čemu?

"Ker je Gospod med nami," pravimo.

A kje je danes Gospod med nami? Na ulici in cesti vidimo naše ljudi, ki o Kristusu nočejo ničesar slišati. V globini svojih duš odkrivamo poželjenja, misli in dela, ki o Kristusu in njegovih zapovedih nočejo ničesar vedeti.

Jezus Kristus je bil rojen za nas! A kje je?

Opazujemo skrito življenje družin, pozunanjeno življenje družbe, ljudsko umetnost, znanost in povsod vidimo strahotno oboževanje najnižjih nagonov. Povej, kje si, Gospod?

Kako boleče vprašanje! In vendar! Resnično je, da že dva tisoč let divja boj proti Kristusu, a moje vere vanj ne more omajati. Nasprotno, le še bolj jo utrjuje.

"Zdravniki delé ljudi na zdrave in bolne. Psihiatri jih delijo na pametne in norce. Hegel deli svet: na eni strani sem jaz, na drugi pa vsi ostali. Nogometaši vidijo samo dve skupini ljudi: igralce in navijače. Vsak človek ima svoje merilo, s katerim meri in deli ljudi. Samo eno merilo je večno in nespremenljivo in bo za vedno delilo ljudi, in to merilo je Kristus. Ljudje se vedno merijo in se bodo merili po ten, kako daleč oziroma kako blizu so Kristusu. Edina delitev človeštva, ki je veljala včeraj, ki velja danes in bo veljala za vse čase; delitev, ki obsega vse brez izjeme, bolnike in zdrave, športnike in nešportnike, odrasle in otroke, je: Kristusovi učenci ali Kristusovi nasprotniki. Kdor ni za Kristusa, je proti njemu. "Kdor ne zbira z menoj, raztresa," pravi Kristus.

Kristus je kakor kažipot na križišču. Lahko ga upoštevaš ali ne, toda mimo njega moraš iti." (Prim.: Koledar, Dobri pastir 1954).

34. Pred nekaj desetletji je zbudil v Nemčiji veliko pozornost protestantski pastor Drews, ko je razglasil senzaci-

onalno odkritje: Kristus sploh ni živel; njegova osebnost je samo pravljična in vse njegovo življenje le legenda. - Najdrznejši napad na Kristusa.

Kmalu za ten so časopisi prinesli drugo senzacionalno vest, kjer drugi protestantski pastor javlja, da je v neken grobu v Jeruzalemu našel okostje Jezusovega telesa. - Žopet drzan napad na Kristusa s čisto nasprotne strani. Oba zanikata Kristusa in ne verujeta vanj. Med tema dvema polona brazvercev pa je ogromna množica vernih ljudi, ki jim je še danes prav Kristusovo ime najsvetejša beseda in v vseh težavah življenja dvigajo svoj zaupni pogled nanj in k njegovemu križu.

Naj govore ljudje o Kristusu, kar hočejo, dejstvo je, da še vedno milijoni in milijoni poklekujejo pred njegovo zibelko in k njegovemu križu ter v ubogem betlehemskem detetu in v do smrti izčrpanem možu na lesu kalvarijskega križa molijo Odrešenika nebes in zemlje.

"Kaj se vam zdi, kaj mislite o Kristusu?" je Jezus nekoč vprašal farizeje. To vprašanje, ki je bilo zastavljeno že pred skoro dva tisoč leti, odmeva še danes po vsem svetu in vsak človek mora nanj odgovoriti. In kaj vse so že rekli o Kristusu tisti, ki se obotavljajo reči o njem zadnjo besedo: On je Bog-človek, učlovečeni Bog.

V Cezareji Filipovi je Jezus postavil svojim učencem vprašanje:"Kdo pravijo ljudje, da je Sin človekov?" Koliko najrazličnejših odgovorov je v teku zgodovine že bilo danih na to vprašanje.

"Kristus je Janez Krstnik, Elija, Jeremija ali kdo izmed prerokov," so odgovarjali Judje.

"Kristus je idealni človek," je rekel Arij.

"Kristus je izreden, nežnočuteč in nad vse moder učitelj," so trdili racionalisti.

"Kristus je najboljši človek, po katerem je že več tisočletij koprnelo človeštvo," pravi Wellhausen.

"Kristus je bil navaden človek," je trdil brezbožni Renan.

Toda če poznamo človeka v vsem njegovem bitju, smo prisiljeni priznati: Kristus je bil več kot zgolj dober človek. V njem je neka skrivnost, ki kratkomalo ne gre v okvir tega, kar je človeško. "Verujte mi," pravi Napoleon, "jaz ven, kaj je človek, a Kristus je bil več kot človek."

Že pred Kristusom so živeli veliki možje, prav tako ob njegovem času in za njim. A vsi ti so bili le ljudje, kar dokazuje že to, da so bili nezmožni enega samega človeka preoblikovati, duševno preroditi. Kristus Gospod pa je hodil med nami že pred dva tisoč leti, a mu je milijarde in milijarde ljudi odprlo vrata svoje duše, grešniki so se spreobrnili v svetnike, prešuštniki so zapustili pot greha, upognjeni pod brenenom življenja so se zravnali in na smrt bolni so se v njem veselili nove noči. Kje so veliki možje, ki bi bili zmožni v resnici potolažiti samo enega trpečega človeka?

Kristusov balzam pa kaplja že skoro dva tisoč let v trpeče duše. Pri oživljajočem viru noči, ki jo izžareva Kristusova oseba, resnično ne potrebujemo več nobenega dokaza.

Ne, Kristus ni samo navaden človek!

Nietsche je nekje zapisal tele sramotilne besede:"Če slišimo ob nedeljah zvonenje zvonov, se nehote vprašamo: Ali je mogoče? In to velja Judu, ki je bil pred dva tisoč leti križan, ker je trdil, da je Sin božji! In ta trditev je brez vsakega dokaza!" Veliki in zlobni cinik ni opazil, da sam sebi oporeka. Če bi ne bilo nobenega dokaza za Jezusovo božanstvo - kot je on trdil - je že samo zvonenje zvonov, ki dva tisoč let ni utihnilo, za to dovolj velik dokaz.

Edini pravi in resnični odgovor na Kristusovo vprašanje: Kdo pravijo ljudje, da je Sin človekov? je še danes po dva tisoč letih, ko je bilo to vprašanje zastavljeno; tisti, ki ga za apostolom Petrom ponavlja vsa Kristusu vdana črede: "Ti si Kristus, Sin živega Boga."

Kristus je edini Sin božji, Bog in človek skupaj in naš Gospod. Tako kratko in jedrnato opredeli Kristusa naš katekizem.

Ali je vprašanje o Kristusovi osebi tako važno? Gotovo! Če je Kristus v resnici Bog, potem zgledajo vse stvari čisto drugače, kot če bi ne bil.

Res je. Njegov nauk bi bil vseeno lep in pomenljiv. Toda če je samo človek, potem morem zbirati med njegovimi besedami in njegovim naukom ter sprejeti tisto, kar mi najbolj ugaja. Če pa je Bog, potem moram vsem njegovim besedam pritrditi s ponižno vero.

Res je! Njegove zapovedi so tudi tedaj neprecenljive vrednosti, če bi bil samo človek. Toda, kadar bi se nam zajedle v živo meso in bi nam postalo njihovo izpolnjevanje težko, bi si hitro poiskali pot, da se jim izognemo. Če pa je Kristus Bog, potem je dal Bog te zapovedi, in jih sevedа moram do pičice natančno izpolniti tudi tedaj, če bi se mi zdele težke.

Če je Kristus Bog, potem so njegove grožnje strašne; če je on Bog, so njegove obljube nad vse tolažljive!

Ker je Kristus Bog, moremo v vseh svojih stiskah klicati k njemu:Gospod, reši nas, potapljamo se!

Ker je Kristus Bog, more reči: Kdor je moje meso in pije mojo kri, bo živel, četudi umrje.

Ker je Kristus Bog, je naš odrešenik. Ker je človek, je naš brat. Kot Bog in človek pa je Kristus naš Gospod in odrešenik, ki nas je na križu vse pritegnil k sebi.

Na trgu sv. Petra v večnem mestu stoji velik obelisk, ki nosi sledeči napis: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat - Kristus zmaguje, Kristus kraljuje, Kristus vlada! Zmaguje vse svoje sovražnike, kraljuje vsem svojim zvestim, vlada vse veselјstvo. In ta Kristus je naš Gospod in naš Bog, pred katerim poklekujemo in molimo: Jezus, tebi živim; Jezus, tebi umrjem; Jezus, tvoj naj bom živ in mrtev. Amen.

Kristus je "Ključ Davidov", ki je odprl vrata zgodovine in jih bo tudi zaprl.

Kristus je Alfa in Omega - začetek in konec.

Nebo in zemlja se stikata samo v Kristusu!

Kristus včeraj, danes in na veke!

55: Fra Angelico je narisal krasno sliko Marijinega oznanjenja, ki so jo poten obesili nad stopnicami v samostanu sv. Marka v Firencah. Slika visi na takem mestu, da jo more videti vsakdo, pa naj gre po stopnicah gori ali doli. Pod sliko je pobožni slikar napisal tale verz:"Virginis intactae si veneris ante figuram, praetereundo cave, ne sileatur Ave! - Če greš mimo te podobe, ne pozabi pozdraviti preblaženo Devico z "Ave!" (Koch).

Že skoraj dva tisoč let pozdravlja človeštvo Ženo, ki je kači-satanu strla glavo, s prelepim "ave", ki je prvikrat zazvenel na zemlji v tistem svečanem trenutku, ko je nadangel Gabriel oznanil Mariji, da bo postala Mati Odrešenikova.

Mnogi slikarji so že tekmovali, da bi čim lepše upodobili prizor Angelovega oznanjenja v Nazaretu; mnogi govorniki so že hoteli opisati vzvišenost in pomembnost tistega trenutka, ko je Marija izrekla svoj "zgodi se" in privolila, da postane Mati božja in nam posreduje Odrešenika; toda nihče od teh umetnikov še ni imel občutka, da bi mogel reči: "Sedaj sem pa vse izrazil v sliki, vse povedal v govoru." Skrivnost Angelovega oznanjenja je tako globoka in vzvišena, da je ni mogoče izčrpati. Poglejmo, kako nam o njej poroča evangelij sam.

"V šestem mesecu (od spočetja Janeza Krstnika) je bil angel Gabriel poslan v galilejsko mesto, ki se imenuje Nazaret, k devici, zaročeni možu, ki mu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove, in devici je bilo ime Marija. Ko je prišel angel k njej, je rekel:"Zdrava, milosti polna, Gospod je s teboj!" (Lk 1, 26-29). To je prvi pozdrav Mariji, ki pa ne bo več utihnil na zemlji, dokler bo človek hodil po njej. Iz tega angelovega "ave" izvirajo vse zdravamarije, ki se milijon in milijonkrat še danes dvigajo k nebu v pozdrav Materi božji. Ob angelovem obisku je bila Marija že zaročena in pred postavo že Jožefova žena, toda živela je še na svojem domu, ker z Jožefom še ni bila formalno poročena. Angel jo naziva:"milosti polna", ker je bila prosta vsakega, tudi izvirnega greha in napolnjena z vsemi čednostmi in darovi Svetega Duha. Verska resnica o Marijinem brezmadežnem spočetju se opira predvsem na ta angelov pozdrav.

Zaradi nenavadnega angelovega pozdrava, v katerem je zaslutila veličino dogodka, ki je preizkušnja njene ponižnosti, se je Marija prestrašila in je razmišljala, kaj naj pomeni ta pozdrav. Angel ji je rekel:"Ne boj se, Marija, zakaj milost si našla pri Bogu. Glej, spočela boš in rodila sina, ki mu daj ime Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišjega; Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida in bo kraljeval v hiši Jakobovi vekomaj in njegovemu kraljestvu ne bo konca" (Lk 1, 30-33). Kako velika in nezaslišana novica za človeštvo in za Marijino srce! Pa tudi nepojmljiva skrivnost. Zato Marija vpraša:"Kako se bo to zgodilo?" (Lk 1,34). Angel ji je skrivnost razložil: "Sveti Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčila, in zato bo tudi Sveto, ki bo rojeno, Sin božji" (Lk

1,35-36). Kakor je nekoč v puščavi Gospodovo veličastvo pod podobo svetlega oblaka pokrilo sveti šotor in ga obsenčevalo, tako bo božja moč obsenčila živi šotor Marijinega telesa, da bo brez sodelovanja moža spočela in postala mati. V potrdilo tega ji je angel razodel še Elizabetino skrivnost:"Glej, tvoja sorodnica Elizabeta je tudi spočela sina v svoji starosti; in to je šesti mesec njej, ki se imenuje nerodovitna; zakaj pri Bogu ni nič nemogoče." S tem je bilo vse povedano. Nebo se je sklonilo k zemlji, Bog je po svojem poslancu razodel Mariji in človeštvu svoj veliki načrt o odrešenju, ki naj se začne z Marijinim privoljenjem. Nebo in zemlja sedaj čakata, kaj bo odgovorila izvoljena nevesta Svetega Duha. In Marija je rekla:"Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi" (Lk 1,38). Marijin odgovor razodeva bistvo prave pobožnosti: brezpogojna privolitev svobodnega človeka v božjo voljo.

Če globlje premislimo Marijin "da", bomo odkrili presenetljivo nasprotje med "ne" prve žene Eve, ki je človeštvo pripeljal v smrt in med "da" druge žene Marije, ki je človeštvu zopet prinesel življenje.

"Kar nam je Eva nesrečna zgubila,
roža Marija nam je zadobila.

Kar je bilo v raju z nesrečnim Evinim "ne" izgubljeno, je Marija v Nazaretu s svojim ponižnim in pokornim "da" zopet popravila in pridobila.

Evin "ne" je bil "ne" njene nevere. Dolj je verovala kači-satanu, kakor pa Bogu, ki je neskončno resničen. Zato potem nesrečen padec, ki je škodoval vsemu človeštvu. Marijin "da" je bil "da" vere v božjo besedo, ki nam je prinesel odrešenje. "Blagor ji, ki je verovala, zakaj spolnilo se bo, kar ji je povedal Gospod," je vzkliknila teta Elizabeta ob Marijinem obiskovanju (Lk 1,45).

Evin "ne" je bil dejanje nepokorščine. Eva, je dobro vedela, da gre za življenje in smrt in za silno resno zapoved, od katere izpolnitve je toliko odvisno, in vendar ni hotela poslušati Boga in se mu pokoriti.

Marijin "da" je bil dejanje pokorščine. "Glej, dekla sem Gospodova; naj se mi zgodi, kakor hoče Bog. Blagor tistemu, ki posluša Gospoda in sledi njegovemu klicu: poslušati Gospoda, pomeni živeti.

Evin "ne" je bil dejanje nezvestobe. Z njim je pretrgalo življenjsko vez milosti z Bogom in se obrnila proč od Boga. Tako je spravila ves človeški rod v nesrečo smrti in oddaljenosti od Boga.

Marijin "da" je bil dejanje zvestobe in ljubezni do Boga. Iz te zvestobe in ljubezni ponižne dekle Gospodove je vzbrstelo življenje odrešenika in življenje nas vseh. Blagor Bogu zvestim, ker takih je večno življenje!

V trenutku, ko je Marija izgovorila "zgodi se", je "Beseda meso postala" (Jan 1,14) in za človeštvo se je začela nova, krščanska era. To je bilo prvo sveto obhajilo na zemlji: Descendit de caelis..., Sin božji si je v Marijinem telesu privzel človeško naravo in Marija je zanosila pod svojim srcem njega, ki je vladar nebes in zemlje.

Kako čudovito božje "naščevanje", ki je po upornem Evinem "ne", sprejelo pokorni Marijin "da", katerega sad je bil Jezus Kristus, naš odrešenik. Zdrava Marija - ti resnična Mati našega življenja, ti slava in ponos našega rodu!

Sedaj razumemo, zakaj že stoletja in stoletja trikrat na dan pojejo zvonovi in trikrat na dan verno krščansko ljudstvo časti Marijo z angelskim pozdravom: Ko je ta pozdrav prvikrat zazvenel na zemlji, je nastopila ura našega odrešenja.

"Svojo milost, prosimo, Gospod, v naša srca vlij, da vsi, ki smo po angelovem oznanjenju spoznali učlovečenje Kristusa, tvojega Sina, po njegovem trpljenju in križu doseženo častitljivo vstajenje" (Prošnja po obhajilu na praznik Mar. oznanjenja).

"Angel in žena sta bila vzrok našega padca; angel in žena sta bila začetek našega veselja in odrešenja." (Moschler).

"Vsemogočna božja roka more nadeti devici krono materinstva, ne da bi pri tem uničila venec lilij, ki ga nosi na glavi. Kar Bog gradi, noče graditi na razvalinah" (Faulhaber).

BESEDA JE MESO POSTALA

36. O nekem pobožnem menihu pripovedujejo, da je nekoč sredi dneva ob nenavadni uri začel na vso moč zvoniti s samostanskim zvoncem. Z vseh krajev so vreli skupaj menihi in se vpraševali, kaj naj to zvonenje pomeni. Ko so se vsi zbrali v cerkvi, je stopil pred nje in jim začel navdušeno -ter z žarečimi očmi govoriti: "Ponislite, predragi bratje, večni in neskočni Bog je prišel na zemljo in postal človek." V tej uri je prišla pobožnemu menihu v zavest nezaslišana resnica o učlovečenju božjem in se ni mogel obvladati, da bi je ne razodel svojim sobratom. (Virtù in esempi).

Bog sin se je učlovečil. Človek je z grehom razžalil neskončno svetega Boga in zaslužil brezmejno kazen. To je mogel popraviti in tako ljudi rešiti le tisti, čigar trpljenje ima neskončno vrednost. Toda tudi najhujše trpljenje samo človeka ne more imeti take vrednosti. Zato je Bog poslal na svet svojega Sina, da nas odreši. Da je mogel za nas trpeti, si je božji Sin, ko so se časi dopolnili, privzel človeško naravo: telo in dušo. Postal je človek. Pravimo: Bog Sin se je učlovečil. Ker se Bog Sin imenuje tudi "Beseda", pravi sveto pismo:"Beseda je meso" - to je človek - "postala."

"Ko je prišla polnost časov, je poslal Bog svojega Sina, rojenega iz žene, podrejenega postavi, da bi odkupil tiste, ki so bili pod postavo, da bi tako prejeli posinovljenje" (Gal 4,4).

"Dasi je bil namreč v božji podobi, ni imel za plen, da je enak Bogu (enakosti z Bogom si ni s silo prisvojil, marveč se je z njo rodil - Avguštin), ampak je sam sebe izničil, podobo hlapca vzel nase, postal podoben ljudem in bil po zunanjosti kakor človek" (Fil 2,7).

"Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel vsak večno življenje" (Jan 3,15).

37. Ko je Alfonz Albuquerque, znani osvojevalec Indije, bil nekoč s svojo ladjo v zelo veliki stiski zaradi morskega viharja, je vzel nedolžnega otroka, ga dvignil proti nebu in molil:"Gospod, grešili smo in zaslužili, da nas kaznuješ s smrtjo. Toda ta otrok je nedolžen. Če nam ne moreš prizanesti zaradi naših grehov, nam prizanesi zaradi tega nedolžnega otroka in nas reši!" Vihar se je kmalu nato pomiril in ladja je bila rešena. - Od kar je Sin božji postal človek, imamo mi, ubogi in zadolženi otroci Eve, med seboj najsvetejše in najnedolžnejše bitje, otroka božjega po naravi, ki ga lahko vsak trenutek pokažemo nebeškemu Očetu in mu govorimo:"Zaradi svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa, o Bog, nam prizanesi in odpusti, nas obvaruj in nam pomagaj!"

Skrivnost učlovečenja božje Besede je skrivnost največjega božjega ponižanja in največjega človekovega povišanja. Tu imamo združitev dveh največjih nasprotij: božje veličine in človeške revščine. "Beseda je meso postala in med nami prebivala." Zakaj? Da smo videli njeno "slavo, slavo kakor edinorojenega od Očeta, polna milosti in resnice" (Jan 1,14).

Kristus je Emanuel - Bog med nami. Kot takega ga je napovedal že prerok Izaija (7,14), kot takega nam ga predstavlja evangelist Matej (1,23), ko nanj nanaša prerokove besede:"Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami."

Bog je postal kakor eden izmed nas. Kako plemenit odgovor na človekov upor proti Bogu, za katerega je imel Bog ironičen posmeh:"Glej, človek je postal kakor eden izmed nas, ker pozna dobro in hudo" (1 Mojz 3,22). Bog je postal človek, da bi človek zopet mogel postati deležen božje narave in postati dedič nebes.

Bog je prišel med nas kot človek. "Bog je poslal svojega Sina v podobi grešnega mesa in zaradi greha in je obsodil greh na mesu, da bi se to, kar zahteva postava, spolnilo v nas" (Rim 8,31)."Podobo hlapca je vzel nase, postal podoben ljudem in bil po zunanjosti kakor človek" (Fil 2,7).

Bog je prišel med nas kot brat. "Zakaj, kateri posvečuje in kateri se posvečujejo, so vsi iz enega (iz enega rodu, ali iz enega očeta Adama). Iz tega vzroka se ne sramuje imenovati jih brate" (Hebr 2,11). Bog je prišel kakor brat med brate; ni hotel stati "nad" nami, ampak med nami kakor prijatelj med prijatelji:"Vas pa sem imenoval prijatelje" in ne več služabnike (Jan 15,15). Eratovsko je hotel z nami podeliti vse, kar je prinesel iz zakladnice svojega božjega veličastva:"Iz njegove polnosti smo vsi prejeli milost na milost" (Jan 1,16).

Bil je ubog in reven kakor mi. Bil je lačen, ko je dopustil, da ga je satan skušal. Bil je žejen, ko se je razgovarjal s Samarijanko. Jokal je nad Lazarjevim grobom. Trepetal je, ko je šel v smrt. Nase je sprejel vse človeške slabosti razen greha. Ljubil je vse, kar je človeškega.

V Kani Galilejski je blagoslavljal zakonsko življenje, v Nazaretu je posvetil delo in delavnico, v Galileji je učil. Postal je dobrotnik vsega človeštva brez razlike vere: Njemu se moramo zahvaliti, da je zopet dvignil čast žene. Žena ni več orodje strasti, ampak častivredna sodelavka pri ustvarjanju otrok božjih.

Po njem je zakon postal obred posvečenja, družina svetišče božje.

Po njem je bolečina dobila moč preobraževanja in smrt je postala vrata v večno domovino.

Po njem je človeška narava zopet dobila sposobnost, da se dvigne v nadnaravo in doseže otroštvo božje.

Bil je človek in nič človeškega mu ni bilo tuje. V vsem, razen v grehu, je bil nam enak. Brat med brati. Njegovo bratsko čustvovanje se je spremenilo v neizmerno bratsko ljubezen, ko je za nas dal svoje življenje na križu.

Bog je prišel med nas kot otrok. "Rojen iz Marije Device". Človek je iskal sprave z Bogom. Bog mu je prožil desnico v spravo. V tej desnici je držal dar, ki nadkriljuje vsa človeška pojmovanja in želje. Dal nam je otroka: "Dete nam je rojeno in Sin nam je dan; na njegovih ramah je vladarstvo in imenuje se glasnik velikega sklepa" (Vstopni spev pri dnevni maši na Božič). Položil ga je v jaslice, da moremo s svojimi očmi gledati božjo modrost, s svojimi ustnicami poljubljati božjo ljubezen, s svojimi rokami otipavati božji mir. Od božične noči dalje Bog ni več samo Bog in človek ne samo človek. Rodil se je Bog-človek in človek-Bog. Bog je postal majhen, da more človek postati velik. Nad Betlehemom je pelo nebo po ustih angelov, zemlja po ustih pastirjev. Bog je od človeka prejel tisto, kar ni nobeden hotel vzeti: jašli in križ; v zameno pa je dal človeku "kar oko ni videlo, uho ni slišalo in v človeško srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo."

O čudovita božja ljubezen do nas: Da reši sužnja, je dal svojega edinega Sina! O ko bi svet mogel samo slutiti vse tisto, kar oko vere vidi okrog jaslic!

Sedaj razumemo, zakaj vsakokrat, kadar molimo besede: "In Beseda je meso postala," pokleknemo ali pa se potrkamo na prsi: Ta skrivnost je vredna vsega našega češčenja in vredna, da se zaradi nje ponižujemo v prah, ker je kot tako veliki grešniki nismo zaslužili, da se razodene nad nami.

"Po skrivnosti učlovečene Besede je nova luč tvoje slave zasvetila očem naše duše, da bi se, ko Boga vidno spoznavamo, po njem vneli v ljubezni do nevidnih stvari" (Božični hvalospev).

"Ti se nisi branil učlovečenja v telesu Device, da bi odrešil človeka" (Zahvalna pesem).

Bog se je učlovečil: ostal je, kar je bil in sprejel, kar ni bil. Najgloblji razlog učlovečenja je bila božja volja, da nam razodene svojo ljubezen in nas tesneje priveže nase. (Avguštin).

Jezus je postal človek, da je izvršil načrt, ki ga je imel Bog s človekom: z besedo in zgledom nam je pokazal pot v nebesa in nas na križu odrešil.

"Zgled sem vam dal, da bi tudi vi delali, kakor sem vam jaz storil" (Jan 13,15). Bog je torej postal človek, da bi nam dal zgled, kaj nam je storiti, da prideno k Bogu; da bi ustanovil kraljestvo, ki ni od tega sveta, duhovno kraljestvo, ki pa je vendar na tem svetu (Jan 18,36). Kristus je stopil v naše vsakdanje življenje in nam pokazal, kako naj tudi navadne malenkosti življenja izpopolnimo z večnimi vrednotami in tako prideno k Bogu. To je veliki nauk njegovega življenja. Kristus je bil popoln človek: delal je in trpel, a vedno, tudi v najbolj izrednih in najbolj preprostih trenutkih njegovega življenja je v njem bila žila drugega, višjega sveta. Isti pulz je hotel vcepiti tudi nam s svojim naukom. Kakor je morje povsod slano in ga sol varuje, da se ne pokvari, tako mora tudi vse naše življenje biti prepojeno in presoljeno z mislijo na večno življenje. Ta misel na večno življenje bo sol, ki nas bo obvarovala pred grehom in večno pogubo. Kako težko bi brez Kristusa ločili pravi diamant resnice od ponarejenega diamanta zmote, heroično krepost od navadnega strenuštva, skopuštvo od štedljivosti, značajnost od navadne energičnosti, krščansko srčnost od fanatičnosti.

Kristus je prišel na svet, da bi uničil naše dolžno pismo pred Bogom. Na svetu je ležal težek bolnik in moral je priti nebeški zdravnik, da ga ozdravi. Lepo je izrazil to resnico sveti Janez Krizostom: Kristus drži v rokah dolžno pismo, na katerem so zapisani vsi grehi sveta in kot dolžniki podpisani vsi ljudje z Adamom na čelu. Samo on je mogel to pismo pripeti na križ, da je nanj tekla njegova nedolžna kri in brisala našo krivdo. Kristus je bil ranjen na križu, da bi ozdravil naše rane; umrl je na križu, da bi nas rešil večne smrti."

Sedaj vem, kaj nam je Kristus! Bolan sem bil - in Kristus je moj zdravnik; grešnik sem bil - in Kristus je moj Rešenik; zašel sem - in Kristus je moja pot; neveden sem - in Kristus je vsa resnica; mrtev sem - in Kristus je moje življenje!

Kristus "je izbrisal zadolžnico zoper nas, z njenimi za nas neugodnimi določbami" (Kol 2,14). "Dal je sam sebe za nas, da bi nas odrešil vse krivice in zase očistil kot izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela" (Tit 2,14).

38. Ugovor. Bog je dobro vedel, da bo človek grešil. Vedel je tudi, koliko trpljenja bo prišlo iz greha. Zakaj je potem, če je v resnici dober, sploh ustvaril človeka in dopustil, da je človek grešil? - Odgovorimo lahko z Jobom: Če je to storil, "kdo bi mu rekel: ‚Kaj delaš?'" (9,12), ali kakor je odgovoril sv. Pavel: "O človek, kdo si vendar ti, ki bi se prerekal z Bogom? Bo mar rekel izdelek tistemu, ki ga je izdelal: ‚Zakaj si me naredil tako?'" (Rim 9,20). Razen tega pa veno, da Bog ni hotel človekovega padca. Če pa je človek že enkrat grešil, je Bog hotel tudi iz tega žalostnega dejstva pripraviti vsaj nekaj dobrega za človeka in je tako na tragiki izvirnega greha sezidal čudovito delo svojega odrešenja. V tem smislu moramo tudi razumeti Avguštinove besede, ki jih slišimo peti na velikonočno vigilijo pri blagoslovu velikonočne sveče: O felix culpa - O srečna krivda, ki je dobila takega in tolikega Odrešenika!

Kakšno vrednost mora imeti moja duša, če je Kristus zaradi nje prišel na svet in zaradi nje šel v smrt? Koliko je vreden človek brez duše, so kemiki natančno zračunali. Iz človekove maščobe je mogoče dobiti sedem kosov mila; iz železa, ki je v človeku, bi mogli skovati samo en ključ; v človekovem telesu je fosforja za 2.200 glavic od vžigalic in magnezija za en sam fotografski posnetek. Vsa vrednost človeškega telesa ne bi potentaken prišla niti na tisoč dinarjev. Toliko je torej vredno človeško telo brez duše. Po svoji duši pa ima človek neizmerno vrednost: je več vreden kakor ves svet. Vse bo prešlo in imelo svoj konec, a naša duša bo živela na veke! Kakšne kulture so bile že na svetu, a kje so danes? Kje je kultura Babiloncev, Asircev, Grkov, Rimljanov? A duša še živi!

Sedaj razumemo, zakaj se je Kristus učlovečil in zakaj je Sin božji šel v smrt! V sebi nosimo neizmerno dragocenost, ki jo je bilo treba rešiti- neumrjočo dušo!

Zakaj so še apostoli toliko potili in mučenci prelivali svojo kri? Vse samo zaradi naših duš!

Čemu vse delo tolikih papežev in duhovnikov, čemu tolike knjižnice in šole, toliko pridig in zakramentov, čemu tolike svete maše? Čemu vse to? Vse samo zaradi naših duš!

In čemu vse Gospodove milosti, prvi utrip njegovega srca kakor njegov zadnji vzdih? Čemu? Samo zaradi naših duš, zaradi grešnikov, med katerimi sem jaz prvi, si ti prvi, je vsakdo izmed nas prvi, ker je za vse nas prišel Odrešenik Jezus Kristus.

Sedaj razumemo, kaj je človeška duša brez Boga, kaj je rosna kaplja brez sonca! Dokler ne vzide sonce, je rosna kaplja brez vrednosti, navadna vodna kaplja. Kakor hitro pa padejo nanjo prvi žarki sonca, postane krasen, raznobarven kristal. Da je moja duša kristal, ki žari v milosti, se moram zahvaliti Kristusovemu odrešilnemu delu.

Bog Sin se je učlovečil, da bi nas zopet naučil častiti nebeškega Očeta. Ta namen njegovega prihoda na svet lahko razberemo iz njegovih lastnih besed:

"Moja jed je, da izvršujem voljo tistega, ki me je poslal" (Jan 4,34).

"Ne iščem svoje volje, ampak voljo tistega, ki me je poslal" (Jan 5,30).

"Jaz častim svojega Očeta" (Jan 8,49).

"Oče, poveličal sem te na zemlji, dokončal delo, ki si mi ga dal, da ga izvršim" (Jan 17,4).

"Razodel sem tvoje ime ljudem" (Jan 17,6).

V svojem pismu Hebrejcem nanaša apostol Pavel na Kristusa tele prerokove besede: "Tedaj sem rekel: ,Glej, prihajam - o meni je pisano v knjigi - da izvršim, o Bog, tvojo voljo!"

Kristus je prišel na svet, da bi nas z besedo in zgledom poučil, kako naj Bogu dopadljivo živimo in s svojim življenjem častimo Boga. Zato nam je tudi dal darítev svete maše, s katero lahko dajemo Bogu najpopolnejše in najtrajnejše češčenje.

Gospod Jezus Kristus, daj nam tako živeti, da bi bili lahko vedno in povsod deležni sadov in zasluženj tvojega odrešilnega življenja in tvoje odrešilne smrti.

39. "Stojim pred vrati in trkam," tako govori Kristus v knjigi Skrivnega razodetja (3,20). Neki umetnik je te njegove besede prenesel na platno in narisal Jezusa, ki stoji pred vrati in trka.

Ko je slikarjev sin videl to sliko, je rekel svojemu očetu:

"Oče, na sliki je grda napaka."

"Kaj je narobe?" vpraša oče.

"Glej, ta vrata nimajo kljuke in tako človek ne more notri."

"Sinko moj! Slika je čisto pravilno naslikana. Ta nož na sliki je Jezus Kristus, učlovečeni Bog sam. Vrata pa so vhod v človeško srce in se odpirajo samo od znotraj."

- Da, od znotraj moramo odpreti Kristusu vrata, da more priti v naše srce. In kdor to stori, ter dovoli Kristusu, da vstopi v globino njegove duše, temu bo v vsem žaru zasijala luč in ljubezen skrivnostne božične noči tudi sedaj sredi dvajsetega stoletja.

Zakaj je Sin božji prišel na svet in postal človek, zakaj še posebno v božičnem času stoji pred vrati vsake duše in trka, prosi, da mu dovolimo vstopiti? To sta dve vprašanji, na kateri si moramo odgovoriti, če hočemo, da bomo v vsej polnosti dojeli veliko skrivnost učlovečenja, ki jo obhajamo na praznik Kristusovega rojstva.

Kristus je prišel na svet, da nam razodene pravi cilj našega življenja.

Na visokem skalovolku nekega starodavnega indijskega mesta, ki ga pozna zgodovina pod imenom "Vrata znage", so učenjaki pred nekaj desetletji odkrili tale napis v arabskem jeziku:"Jezus - mir z njim - pravi: Svet je samo most. Pojdi preko njega, a nikar si na njem ne gradi hiše." Tega izreka sicer ne najdemo v evangeliju, a mogoče je, da ga je Kristus povedal, saj pravi evangelist, da je Kristus učil še mnogo drugih stvari, ki se niso zapisale (Jan 21, 25). Misel povsem odgovarja sv. pismu (prim.: Hebr 13,14). V resnici! Svet - življenje je velik most, preko katerega moramo iti. Le komu bi kdaj prišlo na pamet, da bi hotel stanovati na mostu, ali si na njem zgraditi hišo? Na mostu vsak hiti, da pride čimprej na drugi breg.

Vsi hitimo po mostu življenja na breg večnosti.

- Pred Kristusovim prihodom so tudi največji modrijani sveta tavali v temi. Dasi so vedeli, da človek v tem življenju potuje in se bori, pa niso vedeli, zakaj potuje in zakaj se bori. Niso vedeli, kaj je pravi smisel človeškega življenja. Sokrat je rekel:"Kako naj služimo Bogu? Ne vemo! Počakati moramo, da bo prišel kdo od zgoraj in nas o tem poučil."

Ko je Buda, verski ustanovitelj budizma, ležal na smrtni postelji in so njegovi učenci čakali na njegove zadnje nauke, jim je rekel:"Borite se, neprestano se borite!" "Za kaj naj se borimo?" ga je vprašal eden izmed učencev. "Borite se za nirvano," je odgovoril Buda. A kaj je to nirvana, si še danes budisti niso na jasnem.

Iz Jezusovih besed in njegovega nauka, ki nam je ohra-

njen v svetem evangeliju pa lahko takoj zvemo, kaj je naš cilj na zemlji. Na svetu smo zato, da izpolnjujoč božjo voljo, dosežemo večno življenje. Žival hodi po štirih in svoj pogled obrača vedno proti zemlji, ker je zemlja njena prava in edina domovina. Človek pa hodi pokonci in gleda proti nebu, ker je tam njegova končna in prava domovina.

Ker je Kristus prišel na svet, da nas pouči, kako moramo živeti, smo tudi odgovorni pred Bogom, kako to življenje preživimo. Kakor velja v vesoljstvu in naravnem redu zakon, da zvezda, ki bi se odtrgala od sonca, ugasne in zmrzne, tako velja tudi v nravnem, moralnem redu zakon, da čaka tisto dušo, ki se odtrga od Boga ali dvigne proti Kristusu, temna in mrzla noč grešnih poti in na koncu morda celo večna poguba v peklu.

Ker je človek ustvarjen za Boga, zato tudi nikjer drugje ne more najti resnične sreče kot le v Bogu.

40. V bližini mesta Lyona leži vas Dardilly. Sin tamkajšnjega vaškega kmeta je v zadnjih letih osemnajstega stoletja pogostokrat gledal vojake, topničarje, ki so hodili skozi vas z lepimi konji in krasno opremo. Med temi vojaki je bil tudi mladi sedemindvaset letni čakati oficir.

Iz skromnega kmečkega otroka je postal pozneje služabnik božji, sveti arški župnik Janez Vianney. Njegovo življenje je bilo podobno žareči baklji ljubezni do Bog in do bližnjega. Že za časa svojega življenja je mnoge spreobnil nazaj na pravo pot. In še vedno je spomin naj poln blagoslova in ljubezni.

Mladi, čakati oficir pa je pozneje postal Napoleon, ki je v svoji breznejni ošabnosti in strasti zavrgel celo svoje prijatelje, svojo prvo ženo, zapravil vero in evropska tla prepojil s krvjo milijonov ljudi. Umrl je 52 let star na otoku sv. Helene kot izgnanec. "Niti enega človeka se niso ljudje toliko bali in nikogar niso ljudje toliko sovražili kot njega," je zapisal njegov življenjepisec.

Različna pot življenja dveh mož. Oba sta bila postavljena na most življenja. Eden je hitel preko mostu, drugi pa je začel na njem graditi. Oba sta žrtvovala vse svoje življenje, toda različnim ciljem: eden je delal za sebe, drugi za Boga. Eden je hotel najti v vsem samega sebe in je vse izgubil, drugi je v vsem iskal samo Boga in je vse našel.

Življenje je še v naših rokah. Mnogo je takih, ki žive samo za ta svet, veliko pa jih je, ki po nauku Kristusovem žive za Boga. Preden se odločimo za prvo ali drugo življenje, si pokličimo v spomin važno resnico: Kdor išče sebe, bo izgubil vse; kdor išče Boga, bo našel vse.

Na mnogih, posebno starejših zvonovih, najdemo velikokrat tale latinski napis: Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango. Po naše: Žive vabim, mrtve objokujem, razpršujem moč strele. Prav iste besede lahko obrnemo tudi na Kristusa, na njegovo sveto ime, ki odmeva po vsem svetu glasneje kot glas zvona.

On kliče žive: velike in male, stare in mlade, učene in neuke. Vse kliče k večnemu življenju, ki nam ga je zaslužil s svojim trpljenjem in smrtjo.

Kristus objokuje mrtve - tiste, ki žive v grehu in se ne zmenijo ne za njegovo odrešenje ne za njegovo milost.
Kristus uničuje noč strele - noč hudobnega duha. Ni nobene še tako velike skušnjave, nobenega še tako hudega napada od hudobnega duha, ki bi ga s Kristusovo pomočjo in milostjo ne mogli premagati.

41. Najjužnejša točka Afrike se imenuje "Cabo de buena esperanza - rt dobre nade". Vendar pa se ta kraj ni vedno imenoval tako. Njegovo staro ime je bilo "Cabo tormentoso - strašni rt," ker se je,po veri tamkajšnih prebivalcev, vsaka ladja, ki je hotela pluti okoli tega rta, razbila ob njegovih čereh. Ko se Vascu de Gama posrečilo, da je prvič preplul to nevarno mesto, so ta kraj imenovali:"Rt dobre nade, dobrega upanja."
Tudi morje človeškega življenja ima tak nesrečni kraj, "strašni Rt", mimo katerega mora vsakdo iti, kateremu se nihče ne more izogniti. To je smrt. S prestrašenimi očmi in brezupnim neumevanjem smo stali pred tem mučnim vprašanjem, dokler ni prišel Kristus, in prvi zmagoslavno prestopil ta rt stiske, ozka vrata smrti. Sedaj človeštvo z upanjem stopa skozi vrata smrti, ker ve, da ga onkraj njih čaka luč večnega življenja in sreča večne blaženosti.
Vasco de Gama je okoli "rta strahot", srečno prišel v Vzhodno Indijo, deželo dragocenih diamantov. Kristus pa, ki je šel zmagoslavno skozi vrata smrti, nam je odprl vrata v deželo večnih dobrin, odprl nam je vrata v nebesa.

BOŽIČNA SKRIVNOST

42. "2015 let po rojstvu Abrahama, 1510 let po Izhodu Izraelcev iz Egipta, 1032 let odkar je bil David naziljen za kralja, 752 let po ustanovitvi Rima, v 42.letu vlade cesarja Oktavijana Avgusta, ko je bil mir po vsem svetu, je hotel Jezus Kristus, večni Bog in Sin večnega Očeta posvetiti svet s svojim milosti polnim prihodom. Bil je spočet od Sv. Duha in po preteku devetih mesecev rojen po Devici Mariji kot človek v Betlehemu iz Judovega rodu."
Tako vsako leto, že skoraj dva tisoč let, napoveduje sv. Cerkev na predvečer božičnega praznika vsemu svetu in še posebno svojim vernikom spomin velikega, da najvežnejšega dogodka, ki se je kdaj koli zgodil na širni zemeljski obli, t.j. spomin prihoda Božjega Odrešenika na svet.
Bog Sin, druga božja Oseba se je učlovečil. Tisto skrivnosti polno noč, katere spomin obhajamo vsako leto na božični praznik, je zemlja onemela. In kako ne bi? Devica je povila Dete v plenice in ga položila v jasli. Premišljujmo dogodke prve božične noči in poglejmo, kakšen nauk nam ta noč daje za življenje.
Takole nam poroča sveto pismo o Odrešenikovem rojstvu: "Šel je tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem, da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, se ji je dopolnil čas poroda; In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jasli, ker zanju ni bilo prostora v prenočišču" (Lk 2,4-8).

S temi preprostimi besedami poroča zgodovina o največjem dogodku na svetu.

Ko je v sveti noči bil rojen Kristus, Odrešenik sveta, niso grmeli topovi, niso vihrale zastave v pozdrav. Pri njegovi zibelki ni bilo častne straže, brzojavi in telefoni so oznanili te vesele novice vsemu svetu. V borni votlini blizu mesta Betlehema, ki je služila za prenočevanje živine, sta bila ob novorojenem kralju nebes in zemlje le Jožef in Marija. Na povabilo angelov so prihiteli še skromni in ubogi pastirji.

Res je nad vsem mestom blestela skrivnostna luč in nad pastirskimi poljanami so odmevale sladke melodije prepevajočih angelov, ki so prepevali Bogu na višavah slavo in ljudem na zemlji želeli mir. Toda le malo ljudi je slišalo to pesem in le nekateri so se zmenili za čudežno svetlobo. In vendar je bilo Kristusovo rojstvo največji dogodek zgodovine.

Mnogo važnih in pomanljivih dogodkov našteva svetovna zgodovina: Ustanovitev svetovne Rimske države, preseljevanje narodov, odkritje Amerike itd., vendar je največji dogodek prav Kristusovo rojstvo. Zgodovina poroča o mnogih velikih možeh, ki so si s svojimi deli zaslužili naziv "veliki": Aleksander Veliki, Napoleon Veliki, Leon Veliki itd. Toda večji kot vsi ti, je mali otrok, ki je bil rojen v Betlehemu iz preblažene Device Marije. Jezus Kristus je edini, ki mu v resnici in v polni meri gre pridevek in naziv "veliki", saj je on Kralj kraljev in Gospod gospodovalcev.

Betlehemsko Dete, naš Gospod Jezus Kristus, je središče zgodovine. To izražamo tudi s štetjem naših let. Vsa človeška zgodovina je razdeljena v dve polovici: v čas pred Kristusom in čas po Kristusu. To je in bo ostala vedno pravilna in resnična delitev človeške zgodovine. "Rojstvo Kristusovo - pravi Chamberlain v svoji knjigi "Osnove 19. stoletja" - je najvažnejši datum vse človeške zgodovine. Nobena bitka, noben nastop vlade, noben naravni pojav, nobeno odkritje še od daleč nima tolikega pomena, da bi se moglo primerjati s kratkim zemeljskim življenjem Galilejca."

Da, nebogljeno Betlehemsko Dete je središče vse zgodovine, ključ do vseh zgodovinskih dogodkov, trdna skala sredi bežečega časa, Alfa in Omega - začetek in konec vsega, Gospod, ki je, ki je bil in ki bo Vsemogočni (Raz 1,8). Svet brez Kristusa je kakor ura brez kazalcev; gre sicer naprej, dokler je ne vrženo proč, ker je brez haska.

"Slava Bogu na višavi", so peli angeli ob Kristusovem rojstvu in to upravičeno, saj se ravno v učlovečenju Sina božjega najbolj razodevajo neskončne božje lastnosti. Božja modrost se razodeva v načrtu, kako odrešiti človeka: Najprej je Bog obljubil Odrešenika. Potem ga je pogostokrat napovedoval po očakih in prerokih. Svojemu Sinu je izbral za mater Devico. V svoji vsemogočnosti si je privzel človeško naravo. Božja dobrota se kaže v cilju učlovečenja: Bog se je učlovečil zato, da vrne človeku, kar je izgubil z grehom prvih staršev in s svojimi osebnimi grehi: posvečujočo milost - ta najlepši dar, ki človeka pobožanstvi in posinovi za otroka božjega. Božja pravičnost se razode-

va v načinu zadoščenja, ki ga je dal Bog-človek za vse naše grehe.

Pridružimo se angelskim zborom in tudi mi prepevajmo: "Slava Bogu na višavah", ker nam je izkazal svoje usmiljenje in nam poslal svoje zveličanje.

Kako žalostno je, da se že ob jaslicah, ob božjem Detetu, ki je komaj prišlo na svet, ločita dva svetova: svet vernih in svet nevernih. Kar ima žena za sveto, to zasmehuje nož. Kar bi se morali učiti otroci, to jim starši prepovedujejo. Kar imajo eni za osnovo vse človeške kulture; to je drugim nepotrebni balast. Ko zvone nedeljski zvonovi, hite eni v cerkev, da počaste Boga, drugi pa brez razumevanja zmajujejo z glavo in govore: zastarela in preživela pojmovanja.

Vsem tistim, ki ne verujejo v Kristusa, Božič nič ne pomeni. Mimo njih gredo vse milosti, ki jih Gospod deli prav v teh dneh v tako obilni meri. Kakšno bo njihovo razočaranje ob drugem Kristusovem prihodu na koncu sveta.

Na žalost je tudi med mnogimi kristjani božič izgubil svoj pravi pomen. Nekateri vidijo v Božiču le praznik veselja in zabave in prežive sveto noč, v kateri se je rodil Odrešenik na plesiščih, zabaviščih in morda celo v grehu. Drugim je Božič le praznik, ko si morejo privoščiti boljših jedi. Tretji vidijo v Božiču športni dan, ko gredo lahko na zasnežene hribe in se zabavajo v snegu. Zopet drugim je Božič le praznik domače poezije. Vsi so doma, tudi bolj oddaljeni so prišli vsaj za en dan. Res je lepo in veselo, ko se morejo zbrati v domači hiši, kjer so preživeli svojo mladost. Sede okoli razsvetljenega božičnega drevesca in lepih jaslic. Se pogovarjajo in kramljajo...Res lep večer.

Vse to še ni pravi krščanski božič. Pravi krščanski božič je v preroditvi duše. Božični praznik doživi le tisti, ki je v svojem srcu pripravil prijetne jaslice za Božjega Odrešenika, čigar duša živi v posvečujoči milosti. Četudi bi se Kristus tisočkrat rodil na svet, pa ni se ne rodil v našem srcu, bi bilo za nas zaman vse njegovo odrešilno delo.

43. Temna noč je kakor prekletstvo ležala nad svetom, ki je bil pogreznjen v spanje. Vsi so spali: spali v Rimu, spali v Jeruzalemu, spali v Betlehemu. Le tu pa tam je še kak pastir bedel pri pojemajočem ognju in varoval čredo.

Naenkrat se razklene gosta tema in z neba se razlije reka luči. Vse nebo zažari kakor v plamenu. Nevidni angelski zbori prepevajo: Slava Bogu na višavi in na zemlji mir ljudem.

Pastirji, ki so bedeli pri čredah, so vsi prestrašeni skočili na noge. Zagledali so angela, ki jim je rekel:"Ne bojte se; zakaj,glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bodi znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno" (Lk 2,10-12).

Ko je angel izginil, so se pastirji spogledali in rekli med seboj:"Pojdimo torej v Betlehem in poglejmo to, kar se je zgodilo in nam je oznanil Gospod!" (Lk 2,15).

Pustili so ovce in ogenj ter tekli v Betlehem. Pohitimo tudi mi z njimi, da vidimo in spoznamo veliko veselje, ki nam ga je pripravil Gospod. Počastimo tudi mi Dete Jezusa in premišljujmo:

Gospodar sveta je postal ubog, brez hiše in zibelke.

Mogočni in močni Bog vojskinih trum je postal slabotno in šibko dete.

Neskončni, ki so mu nebesa premajhna, je položen v ozke in tesne jaslice.

On, ki je dal zemlji, da rodi kruh in rastlinam, da prinašajo sad, trpi lakoto in žejo.

On, ki urejuje dež in letne čase, se rodi pozimi in trepeče od mraza.

Male, drobne ročice tega otroka so postavile na nebo sonce, da sveti dnevu in luno, da sveti noči in zvezde.

In za nas, zaradi nas se je Bog tako ponižal. Zaradi nas "je postal ubog, dasi je bil bogat, da bi po njegovem uboštvu obogateli" (2 Kor 8,9).

Postal je nebogljeno dete, da bi ga lažje ljubili; postal je v vsem nam enak, razen v grehu zato, da bi ga lažje posnemali.

Da, nebeško Dete, hočemo te ljubiti, hočemo te posnemati.

a/ Hočemo te ljubiti.

Cesarica Helena, mati Konstantina Velikega, se je veliko trudila, da bi zopet pridobila za krščanstvo kraje, ki jih je Jezus posvetil s svojim življenjem in smrtjo. Ko je prišla v Betlehem in vstopila v votlino Jezusovega rojstva, se je silno razžalostila, ker je videla, kako je bil ta sveti kraj onečaščen. Na kraju, kjer je Kristus ležal v jaslih, je stal kip rimskega malika Adorisa. Tjakaj ga je dal postaviti cesar Trajan, ki je s satanskim veseljem in porogom preganjal in uničeval vse, kar je bilo krščanskega. Pobožna cesarica je takoj ukazala porušiti malika. Nad votlino je zgradila lepo cerkev v čast Kristusovemu rojstvu.

Obhajamo lepe božične praznike in spomin rojstva našega Gospoda Jezusa Kristusa. Morda je še kdo, ki nosi v svojem srcu, tam kjer bi se moral roditi Jezus, malika - greh?

Da bi si Aleksander Veliki pridobil ljubezen Peržanov, se je oblačil kot oni in posnemal vse njihove navade in običaje. Da bi si Bog pridobil našo ljubezen, je postal človek, v vsem nam enak, razen v grehu. Hotel je trpeti prav tako kot mi in še več kot mi, in mi naj bi mu ne vračali ljubezni, mu ne hoteli dobro? Svoje srce naj bi dali satanu in ne temu ljubeznivemu Detetu?

Kakor je Helena očistila betlehemsko votlino poganske navlake in poganskih malikov, tako očistimo mi svoja srca vseh grehov. Kristusovo rojstvo nora biti za nas začetek novega življenja, ljubezni, molitve in čistosti.

Božje Dete, ljubimo te, želimo te ljubiti in hočemo te vedno ljubiti.

b/ Božje Dete, hočemo te tudi posnemati.

Janezu II., portugalskemu kralju, so sporočili, da je zbolel služabnik, ki ga je on zelo ljubil. Takoj je šel

obiskat bolnika in se pozanimal za njegovo stanje. Sporočenu, da je bolezen huda, še huje pa je to, da bolnik ne mara vzeti nobenega zdravila, češ da je pregrenko. Kralj je vstopil v bolnikovo sobo in naročil, naj prineso zdravilo. Prijel je čašo, odpil iz nje nekaj zdravila in jo nato dal bolniku rekoč:"Glej, jaz tvoj kralj sem zdrav pil to zdravilo samo iz ljubezni do tebe, in ti, moj služabnik, ne bi hotel izpiti to, kar še ostane, iz ljubezni do mene in v svoje zdravje?"

Bolnik je stegnil roko po zdravilu in ga izpil.

Tudi mi smo bolni služabniki: bolni zaradi ošabnosti, jezljivosti; bolni, ker sovražimo, ker ne mislimo na nič drugega kot na imetje in denar. Bolan je naš duh, bolno naše srce! Kako zelo potrebujemo grenkega zdravila ponižnosti, uboštva in zatajevanja.

Naš kralj Jezus Kristus je prišel na svet k nam bolnim svojim bratom. Ponižal se je do nas, se rodil v hlevu in trpel, da bi nam dal zgled. Nagnil je grenko čašo trpljenja in prvi pil iz nje, da bi nam bilo lažje. Ali ne bomo tudi mi vdano nosili vsak svoj križ? Ali bi se še po vsem tem upali godrnjati nad božjo previdnostjo?

44. Ko je Juda Makabejec neko noč vodil svojo vojsko proti sovražniku, se je nenadoma znašel pred velikim jarkom, ki ga je hudournik izkopal na cesti. Vojaki so se ustavili in nihče ni upal skočiti preko nevarnega mesta. Tedaj pa je Simon sam pognal svojega konja in prebrodil nevarno mesto, prešel na drugi breg deročega hudournika. Po njegovem zgledu je potem storila vsa vojska.

Tudi naš Gospod Jezus Kristus se je prvi spustil preko deročega hudournika trpljenja, uboštva in zatajevanja. Nam ne preostane drugega, kot da storimo po njegovem zgledu. Betlehemsko Dete, Sin božji in naš Odrešenik, hočemo te posnemati.

"Vzemite iz sredine krščanstva betlehemske jaslice s celo vrsto očakov in prerokov, ki so pred njimi in z vsem dvorom svetnikov, kreposti in družbenega preporoda, ki sledi ten jaslicam, pa se boste v zgodovini in v moralnem svetu znašli pred tako praznino, da se bo vaš duh s strahom umaknil" (Gibier).

KRISTUSOVO ROJSTVO

45. Nad votlino, kjer je bil rojen Jezus Kristus, stoji danes lepa cerkev. Na mestu, kjer so stale nekoč jaslice, v katere je Marija položila Jezusa, je oltar in pod njim na tleh je velika zvezda, na kateri je napis:Hic de Virgine Maria Jesus Christus natus est - Tukaj je bil rojen iz Marije Device Jezus Kristus."

Premišljujmo okoliščine, ki so spremljale ta največji dogodek človeške zgodovine in poglejmo, kakšen nauk nam dajejo.

Ob Jezusovem rojstvu je vladal v Rimu cesar Avgust, ki je imel pod svojo oblastjo skoraj ves tedaj znani svet in tudi Judejo. Ponosen na svoje zmage in želeč vedeti, koliko ljudi je v rimskem carstvu, je ukazal, da se popiše in prešteje vse prebivalstvo. Vsak se je moral popisati v tis-

en kraju, od koder je izhajal njegov rod. Ker sta bila Jožef in Marija Davidova potomca, sta se morala iti popisat v Betlehem.

Tako je rimski cesar bil orodje božje previdnosti in ne da bi vedel, pomagal, da so se izpolnile prerokbe o Kristusovem rojstvu.

Iz Nazareta v Betlehem sta Jožef in Marija potovala štiri dni. Za Marijo je bila ta pot silno težka in utrudljiva. Vendar sveta zaročenca nista godrnjala nad Bogom, ampak sta vse napore in težave prenašala vdana v voljo božjo.

Ko prideta v Betlehem in iščeta prenočišča, ju nikjer ne sprejmejo. Preveč sta bila uboga. Srce nas boli, ko vidimo, kako prezirajo Kralja nebes, ki prihaja, da reši človeštvo! S kolikó milostni bi Jezus obdaril Betlehemčane, če bi ga z veseljem sprejeli!

Ali nismo Betlehemčanom podobni tudi mi, ko tolikokrat surovo zavrnemo Jezusa, ki bi se znova rad rodil po svoji milosti v naših dušah? Kristus ljubeznivo prosi, da mu odpremo vrata svojega srca, a mi ga podimo proč, ker se nočemo otresti te ali druge grešne navade, ker bolj ljubimo ta ali drugi grešni užitek kakor pa njega.

Ker Jožef in Marija nista mogla najti prenočišča v Betlehemu, sta odšla ven na polje in na pašnike, da bi tam našla kakšno zaklonišče. Res najdeta neko votlino, ki je služila ob nevihtah in ob mrzlih nočeh betlehemskim pastirjem, da so v njo nagnali svojo drobnico. V votlini sta bila, kakor pravi ustno izročilo, vol in osel. Hvaležna Bogu sta Jožef in Marija uredila v votlini skromno ležišče.

Kako čudovita so božja pota in božje misli. Tu v tej votlini naj pride na svet težko pričakovani Odrešenik sveta?

Noč se je s svojo črno kopreno spustila na zemljo. Zvezde so zasijale in vse okoli vlada globoka tišina. Ko je bila noč na polovici svojega teka, je Marija porodila in povila v plenice svojega sina prvorojenca in ga položila v jasli (Lk 2,7). Devica, ki ni nikdar poznala greha in ni poznala moža, je postala mati božjega in svojega Sina. Sedaj kleči ob jaslih in prva časti novorojenega Odrešenika sveta v kaj čudni zibelki, ki mu jo je pripravil Bog sam - v jaslih. Za hišo ima Sin božji Betlehemsko votlino, njegova zibelka so jasli, sveženj slame mu služi kot postelja in grobi Jožefov plašč kot odeja.

Tako se je v največji revščini in brez vsega rodila božja Beseda, Sin večnega Očeta, ki je za nas postal človek. In zakaj? Odgovor je lahak. Jezus se je rodil ubog in ponižen zato, da bi nas poučil, naj ne iščemo svoje sreče v bogastvu, časti in naslado tega sveta. On bo moral človeštvu oznaniti ponižnost, uboštvo in žrtev. Izruvati bo moral iz človeških src tri velika poželenja, ki so izvor vseh grehov: ošabnost, poltenost in lakomnost. Ta poželenja so največja ovira za našo časno in večno rešitev. Kako bi mogel to narediti, če bi tudi on iskal časti, ugodja in denarja? Že od vsega početka hoče Kristus z zgledom potrditi svoj nauk in hoditi po poti, ki naj se je o-

klene tudi človek, če se hoče zveličati.

Jezus se je hotel roditi ubog in ponižen, da nam s ten razodene svojo veliko ljubezen. Ljubezen do nas ga je privabila na zemljo. "V trenutku, ko je bil Kristus rojen in je začelo biti njegovo srce, je Bog ustvaril čudovit inštrument, na katerega more igrati njegova ljubezen" ([illegible] (Schmidt-Pauli).

"Resnična zvezda vsake vzgoje mora pripeljati v Betlehem vzgojitelje in gojence" (Kellner).

V skrajnem siromaštvu Betlehemskega Deteta se najočitneje razodeva njegovo božanstvo. Osnovati kraljestvo z orožjem in pritegniti k sebi narod z [illegible]enjevanjem laksne morale, ki godi strastem, je nekaj človeškega. Toda osvojiti svet z uboštvom in ponižnostjo in obvladati srca in razum s skrivnostjo uboge, revne zibelke, to je samo božje delo.

"Iz Device je bil rojen Kristus: hlapec in vladar obenem; hlapec, da nas je odrešil; vladar, da nas vodi k zveličanju" (Ambrož).

"Da bi se človek mogel roditi iz Boga, se je Kristus najprej rodil iz človeka. Kristus je Bog in je bil v času rojen iz Device" (Avguštin).

"Blagor tistemu, ki nosi Betlehem v svojem srcu: Kristus se v njem vsak dan znova rodi" (Hieronim).

"Noč in tema, v katero je bila zavita zemlja ob njegovem prihodu, pomenita, kaj je prišel Kristus uničiti: temno noč nevere in smrti, v katero so zapadle duše" (Prohászka).

"Četudi bi bil Kristus tisočkrat rojen v Betlehemu in ne v tebi, boš na veke pogubljen" (Angelus Silesius).

"O Bog, ki si storil, da je ta presveta noč zasijala v svetlobi prave luči, daj, prosimo, da bomo radost te luči, ki smo nje skrivnost spoznali na zemlji, užívali tudi v nebesih" (Prošnja pri polnočnici).

"Daj nam, prosimo, vsemogočni Bog, ki je nad nami razlita nova luč tvoje učlovečene Besede, da bo odsevalo v našem dejanju, kar se po veri sveti v duši" (Prošnja pri zorni maši na Božič).

JASLICE

Dve znamenji ima naša sveta vera, ki sta vsakemu izmed nas dragi, ker na poseben način spominjata na našega Odrešenika. Ti dve znamenji sta jaslice in križ. Jaslice nas spominjajo Kristusovega prihoda na svet, križ pa nas spominja njegovega odrešilnega trpljenja in njegove odrešilne smrti za nas. Jaslice so prav tako velika skrivnost kakor križ in prav tako dokaz Jezusove neskončne ljubezni do nas kakor križ.

Zakaj postavljamo jaslice? Zato, da bi si z njimi bolje predočili dogodke ob Jezusovem rojstvu in globlje vtisnili nauk, ki nam ga daje čudovito Betlehemsko Dete.

46. Običaj, da se za božič postavljajo jaslice, je že zelo star in izvira iz prelepega obreda, ki se vsak božični večer opolnoči vrši v cerkvi Jezusovega rojstva v Betlehemu. V votlini pod to cerkvijo so jaslice, v katerih je po

starih izročilih ležal Jezus. Vsekane so v kamen in danes obložene z dragocenim marmorjem. Tudi votlina je okrašena z dragocenim nakitjem.

Pred evangelijem pri polnočnici se razvije po cerkvi Kristusovega rojstva procesija do votline, kjer so jaslice in oltar. Pred tem oltarjem poje diakon evangelij in pri besedah:"/Marija/ je porodila sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jasli" /Lk 2,6/ vzame Jezuščkov kip in ga položi v kamenite jasli. Tako skuša ponazoriti, kar se je zgodilo na sveto noč.

Ko je bil sv. Frančišek Asiški nekoč pri teh obredih, so se mu tako globoko vtisnili v spomin in so se mu tako priljubili, da jih je nekaj let pozneje dal obnoviti v Greccio.

"Gospod Janez," je rekel nekemu plemenitašu, ki mu je storil veliko dobrega, "gospod Janez, s teboj želim obhajati božični večer. Poslušaj, kaj mi je prišlo na misel: V svojem gozdu med skalovjem imaš neko votlino. Tam pripravi jasli in jih napolni s senom. Poskrbi, da bosta pri jaslih tudi osel in vol, prav kakor je bilo v Betlehemu ono prvo božično noč. Hočem vsaj enkrat slovesno obhajati prihod Sina božjega na svet in na lastne oči videti, kako je hotel biti ubog in reven, ko se je iz ljubezni do nas rodil na svet.

Gospod Janez je pripravil vse potrebno. Opolnoči so prišli fratri in mnogo drugih ljudi. Pred jaslicami se je pričela sveta maša. Frančišek sam je bil diakon. Ko je odpel evangelij, se je obrnil k ljudstvu in začel govoriti z vsem žarom svoje duše o ubogem kralju, ki se je to noč rodil, o Jezusu Kristusu v Davidovem mestu. In vsakokrat, ko bi moral v govoru imenovati Jezusa, je rabil le nežni izraz: Betlehemsko Dete. Po govoru je položil kip Betlehemskega Deteta v jasli.

Kmalu so se ti obredi razširili daleč okoli. Živo igro in živo predstavo so ponekod začenjali zamenjavati s podobami, kipci in hlevčkom. In danes? V vsaki hiši, ponekod celo v vsaki sobi, kjer prebivajo dobri katoličani, stoje jaslice. Ob njih družina obuja lepe spomine na prvo sveto noč in se navdušuje za Kristusov nauk in njegov zgled.

47. Sveto tekmovanje v lepem krščanskem življenju je znala zbuditi ob jaslicah med svojimi sestricami Marija Antonietta de Gouser. Skupaj z njimi je postavljala jaslice. Vsaka sestrica je imela po eno ovčko. Spoznale so se po raznobarvnih trakovih, ki so jih imele privezane okrog vratu. Vse božične praznike je potem Marija ponikala ovčke zdaj bližje, zdaj bolj proč od Jezusa, pač po pridnosti, kakršno so pokazale lastnice, njene sestre. Koliko veselja in prizadevanja je bilo med sestricami, da bi vsaka svojo ovčko čimbolj približala Jezuščku v jaslicah.

Tako pojmovanje jaslic je pravilno in krščansko. Ob jaslicah spoznavamo Kristusa in ob njih moramo tudi črpati nauk za svoje življenje. In kakšen nauk nam dajejo jaslice?

O, nikdar ne pozabimo, kaj je hotel Bog, ko se je na tak način učlovečil, povedati nam ljudem. Kraljeve sino-

ve polagajo v pozlačeno zibelko in jih povijajo v svilene plenice. Jezusa pa je Marija položila v jasli in nu postlala s slamo. In vse to zato, da bi noben, prav nobenše tako reven in beden človeški otrok nikdar ne mogel reči Kristusu: "Ti si se imel bolje kot jaz." Jaslice so trda obsodba vsake počutnosti, ošabnosti in lakomnosti.

Jaslice so zgovorna prižnica, iz katere nas uči Jezus sam ponižnosti, uboštva in žrtve. Kakor so bile pastirjem znamenje, ki jih je vodilo k novorojenemu Kralju (Lk 2,12), tako so nam znamenje na poti k globljemu umevanju novorojenega Odrešenika sveta.

"Zgled sem vam dal" (Jan 13,15).

"V tesne jasli položeno joka božje Detece,
ko deviška Mati devlje v revne ga pleničice" (Slavospev Venancija Fortunata na veliki petek).

"Sin božji je postal otrok, da bi ti mogel biti popoln človek; dal se je poviti v plenice, da bi ti bil prost vsake vezi greha; pustil je, da so ga položili v jaslice, da bi bil ti položen na tron otroka božjega" (Ambrož).

Kaj bi vedeli o božji veličini, če bi Bog ne postal najhen otrok?!

IME JEZUSOVO

48. Na pročelju neke mogočne palače v Berlinu je neki umetnik upodobil štiri življenjske dobe: otroško, mladeniško, zrelostno in starostno. Pred prvo in zadnjo sliko, ki predstavljata otroško in starostno dobo, je narisal sfingo, poganško bajeslovno bitje, ki zastavlja ljudem uganko življenja in jih ugonobi, če je ne rešijo.

Kaj je hotel slikar ponazoriti s temi slikami in sfingo? Mimoidočim je hotel reči: Kar je pred otroško dobo, preden smo se rodili na svet in kar je za starostno dobo, po naši smrti, vse to je za nas nerešljiva uganka. Od kod prihajamo in kam greno, tega ne vemo. Naše življenje pride iz nepoznane večnosti in odhaja v nepoznano večnost.

Kako strašno in trdo mora biti človeku, ki preživlja zadnji dan starega in prvi dan novega leta - dva dneva, v katerih se najbolj zavedamo minljivosti časa - če ne ve od kod in kam, če ne ve, za koga je bilo preteklo leto in za koga naj preživi bodoče leto.

V tihi uri novoletnega dne si položi roko na srce in prisluškuje. Srce nu neutrudno udarja in odplačuje življenjski dolg. Skoro vsako sekundo en udarec. In število udarcev je čisto določeno, dasi ga nihče ne pozna. Vsako sekundo se poveča število odbitih udarcev in zmanjša število onih, ki jih srce še mora odbiti. Žalosten in strašen riten, v katerem udarja srce svojo življenjsko - da, mrtvaško koračnico.

Ali tudi mi tako gledamo na življenje? Ali tudi mi stopamo s takimi mislimi iz starega v novo leto? Ali tudi nam kristjanom srce bije tako turobno koračnico?

- O, ne! Mi kristjani gledamo na življenje povsem drugače. Nam ne stoji na začetku in koncu [illegible] navražna sfinga. Namesto nje stoji na začetku in koncu našega življenja tisti, čigar ime je sveta Cerkev zapisala na začetek vsakega novega leta: Jezus!

Jezus, edinorojeni Sin večnega Očeta, Bog od vekomaj, naš odrešenik in zveličar, Kristus, Maziljenec, je za nas začetek in konec, vir in cilj našega življenja, vsebina naših misli in rešitev vseh ugank in skrivnosti. Jezus je za nas vse. Če se vprašamo: Odkod naše življenje in kam gre naše življenje, dobimo od njega jasen odgovor: Iz božje Očetovske roke ste izšli in v božje očetovske roke se vračate. Če kristjan vpraša po smislu preteklega leta in po cilju novega leta, se glasi njegov odgovor: Za Jezusa, za nebeškega Očeta. Če kristjan prisluhne bitju svojega srca, ne sliši v njem mrtvaške koračnice o uničenju življenja, ampak mogočno himno večnega življenja v Bogu.

Nas ne plaši minljivost časa, ampak nas dviga in v nas budi koprnenje po večnem življenju v Bogu.

Seveda velja vse to za nas le tedaj, če zvesto hodimo po Jezusovih stopinjah in živimo po njegovem nauku in zgledu, če smo v resnici kristjani, kristjani po življenju in delih in ne samo po tem, da smo zapisani v krstni knjigi. Le tisti, ki zvesto stopajo za Kristusom, morejo reči, da so vsak dan bližje Bogu, mlačni kristjani in kristjani, ki žive v grehu, pa so vsak dan le bliže smrti, ako se ne spreobrnejo.

49. Pri starih Rimljanih je bila navada, da so svojim mrtvim dajali v usta denar, s katerim so si lahko plačali prehod čez reko v podzemlju in tako prišli v kraj blaženosti. Naša resnična vera je zavrgla to praznoverje. Ni pa praznoverje to, da se nobena duša ne more rešiti in priti v nebesa, če v življenju ni nikdar imela v ustih imena Jezusovega. "Nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, da bi se mogli zveličati" (Apd 4,12), kot samo ime Jezusovo.

Poznati ime Jezusovo in to ime imeti na ustnicah, ne pomeni nič drugega, kot verovati v našega Odrešenika Jezusa Kristusa, ga ljubiti in mu zvesto služiti.

"Tvoje ime je razlito olje!" Te besede Visoke pesmi (1, 3) nanaša sveta Cerkev na ime Jezusovo. Oljekrari luč v svetilki, daje moč telesu in zdravi boleče rane. Tudi ime Jezusovo je dušam, ki ga časte in ljubijo, luč, moč in življenje.

a/ Ime Jezusovo je luč. - Kaj je bil svet pred Kristusom? Povsod je vladala velika duhovna tema. V Atenah in Rimu, v teh dveh velikih mestih, ki sta veljali za središče kulture in omike, so oboževali najbolj nizke strasti. Častili so Venero, boginjo razuzdane ljubezni; Bakha, boga pijanosti; Merkurja, boga zvijače. Čeprav so se Atene ponašale kot središče vse modrosti in so se v Rimu zbirali vsi učenjaki tedanjega sveta, vendar vsi ti niso vedeli, da je človeška duša neumrljiva, da je en sam Bog, ki je stvarnik vseh stvari in zadnji cilj človeških hrepenenj in teženj. Vse to so ljudje zvedeli in spoznali šele po Kristusu. Jezus je luč, ki sveti v temo.

Kaj postane človek, kadar pozabi na ime Jezusovo? - Tema. Bolj je slep kakor Ezav, ki je za skledo leče prodal svoje prvorojenstvo; bolj je beden kakor izgubljeni sin: beži od Jezusa, ki je zaklad vsega bogastva in veselja, in

si teši glad duše z želodom neokusnih, minljivh užitkov. Kdor se loči od Jezusa, je kakor veja, ki se odžaga od drevesa: v njegovi duši uvene in usahne milost božja. Stopil je na nevarno pot, ki vodi v pogubo: "Bila je luč, ki sveti v temo, in tema je ni sprejela"(Jan 1,5).

b/ Ime Jezusovo je naša noč. Kar prosimo v tem imenu pri nebeškem Očetu, bomo gotovo dosegli. Jezus sam nam zagotavlja:"Prosite Očeta v mojem imenu. Vse, kar ga prosite v mojem imenu, vam bo dal." Zato tudi sveta Cerkev vse svoje molitve zaključuje in jih izroča Bogu po Jezusu Kristusu: Po Gospodu našem Jezusu Kristusu... Ime Jezusovo je naša noč v molitvi in prošnji.

Ime Jezusovo je naša noč v boju s satanom. Kakor so se rimski gladiatorji pred bojem mazilili z oljem po vsem telesu, da so se lažje izmaknili sovražnikovim prijemom, tako se moramo tudi mi oborožiti z močnim Jezusovim imenom v boju proti skušnjavam in napadom hudobnega duha. Kako mogočne in močne so Kristusove besede, ki jih je zapisal sv. Marko na koncu svojega evangelija. Jezus je poslal svoje učence na apostolsko pot, da osvoje svet za Boga. "Pojdite!" je rekel, in jim ni dal na pot nič drugega kot svoje ime: "v mojem imenu boste izganjali hude duhove, v mojem imenu boste nove jezike govorili, kače prijemali, v mojem imenu boste na bolnike roke polagali in ti bodo ozdraveli. In če kaj strupenega izpijete, vam ne bo škodovalo" (Mr 16,18). Ime Jezusovo je naša noč v življenju.

c/ Ime Jezusovo je naše življenje. Spokorjeni grešnik kliče ime Jezusovo in v njegovo dušo se vrne življenje milosti. Bolnik kliče ime Jezusovo in bolečina ni več tako huda. Revež kliče ime Jezusovo in uboštvo mu postane sladko. Ime Jezusovo je balzam na dušne in telesne rane.

Noč je. Vojska divja. Vse spi, le straža čuje in varuje važno vojaško postojanko. Nekdo prihaja. "Stoj!" odjekne v temno noč rezek klic stražarja. "Kdo je?" vprašuje dalje stražar. "Jaz sem," odgovori temna postava in gre naprej. "Stoj, sicer streljam," se oglasi ponovno vojak. "Povej geslo, parolo, sicer ne moreš po tej poti naprej!" Temna postava stoji in molči. Ne ve za geslo. Dobrih sto korakov dalje poči strel. Temna postava se zdrzne in zaječi: "Prepozno!" To je bil oče, ki je hitel po bližnici, da prinese pomiloščenje na smrt obsojenemu sinu. Ker ni vedel geslа, se je moral tu ustaviti. To je bilo usodno za njegovega sina.

Naša življenjska pot nas vodi mimo strogega stražarja, angela smrti. Vsakega ustavi in vpraša za geslo - geslo našega življenja in odrešenja. In to geslo je ime Jezusovo. Gorje tistemu, ki se tega gesla v življenju ni naučil. Nobene drugo ime ni dano pod nebom ljudem, v katerem bi se mogli zveličati, kot samo ime Jezusovo.

Poznamo to ime? Ga poznajo naše misli, naše želje, naše besede, naša dejanja? Ponavljajmo vse življenje to skrivnostno geslo, da ga ob smrtni uri ne bomo usodno pozabili.

50.23.jun. 1916 je ležal na smrtni postelji znani ljudski pisatelj in župnik Henrik HansJakob. Malo pred smrtjo je s slabotnim glasom prosil, da mu dajo papir in svinčnik: "V svojem življenju sem napisal veliko stvari, za katere bi

bilo bolje, da bi ne bile nikdar napisane. Sedaj pa hočem napisati nekaj, kar ima edino in vso vrednost." Začel je pisati na papir ime Jezusovo. Ni še dokončal, ko mu je že smrt iztrgala pero iz rok (Koch).

Ime Jezusovo mora stati na začetku in na koncu vsega. V njegovem imenu začenjaj vsako delo in v njegovem imenu ga dovršuj (Anton Padov.).

Ime Jezusovo je kratka in lahka beseda, a polna globoke vsebine in velikih skrivnosti. Vse, kar je Bog storil za rešitev človeštva, je obseženo v tem imenu (Bernardin Sienski).

V imenu Jezusovem je obsežena in izražena vsa krščanska vera (Meschler). Sin božji, učlovečeni Bog, ima mnogo imen. Toda nobeno ime mu ni bilo tako drago in ljubo kot ime Jezus. Tako ga je nadangel imenoval pri njegovem spočetju, tako je bil imenovan tudi na križu (Meschler).

51. Na univerzitetni kliniki v Bonnu se je moral neki kmet podvreči težki operaciji na jeziku. Več medicincev je prisostvovalo tej operaciji. Profesor, ki je operiral, je povedal bolniku, da bo v najboljšem slučaju, če se operacija posreči, izgubil dar govora. Zato mu je tudi pred operacijo naročil, naj še sporoči, če ima kaj, svojim domačim, ker potem ne bo mogel več govoriti. "Pomislite," kar boste sedaj rekli, bo vaša zadnja beseda, potem pa boste za vedno nem." Vsi, ki so bili v operacijski sobi, so obmolknili in čakali z največjim spoštovanjem na zadnjo besedo. Kmet se je malo zbral, potem pa glasno in jasno spregovoril svojo zadnjo besedo:"Hvaljen bodi Jezus Kristus." Profesor in vsi navzoči so bili globoko ginjeni. Operacija se je posrečila, a kmet je ostal za vse življenje nem. Zadnje njegove besede so bile pozdrav Jezusu. (Koch).

Jezusovo ime je luč za tistega, ki ga izgovori, hrana za tistega, ki ga premišljuje in hladeči balzam za tistega, ki v stiski in bolečini kliče to ime (Bernard).

Če se v imenu Jezusovem borimo s satanom, se za nas, z nami in v nas bori sam Jezus. Sovražniki morajo zbežati, kakor hitro zaslišijo ime Jezusovo (Justin).

Ne peva se nič lepšega,
ne sliši nič milejšega,
in slajše misli tudi ni,
kot si preljubi Jezus ti!

V katedrali mesta Nordhausen je ohranjen še iz 15. stoletja napis v verzih z Jezusovim akrostihom, ki nam razloži vso globoko vsebino Jezusovega imena:

Jucunditas moerentium
Eternitas umbrescentium
Saturitas esurientium
Utilitas egentium
Sanitas languentium (Koch).

O Bog, ki si svojega edinorojenega Sina postavil človeškemu rodu za Odrešenika in zapovedal mu dati ime Jezus, daj milostno, da bomo obličje njega, čigar sveto ime častino na zemlji, gledali in uživali v nebesih (Prošnja na praznik Imena Jezusovega).

Jezusovo ime izraža ves program odrešenikovega življenja. Odrešeniku je dal to ime Bog sam. "Rodila bo sina, ki mu daj ime Jezus (hebr. Ješua, pomeni: Jahve je rešitelj) zakaj on bo odrešil svoje ljudstvo njegovih grehov" (Mt 1, 21). "Ko je bilo dopolnjenih osem dni, da bi bil obrezan, so mu dali ime Jezus, kakor je bil imenovan po angelu, preden je bil spočet" (Lk 2,21).

"Bog ga je povišal in mu dal ime, ki je nad vsa imena, da se v imenu Jezusovem pripogne vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsak jezik prizna, da je Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta (Flp 2,9).

"Vsak, kdor bo klical Gospodovo ime, bo zveličan" (Rim 10,13).

"Vse, kar delate v besedi ali v dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa in po njem se zahvaljujte Bogu in Očetu" (Kol 3,17).

MARIJA - BOŽJA MATI

52. 22.junija 431 so na cerkvenem koncilu v Efezu zbrani škofje obsodili Nestorijev znotni nauk, češ da Marija ni Mati božja in slovesno proglasili kot versko resnico to, kar je sveta Cerkev od vsega početka verovala: da je Marija Mati božja. Ko so škofje končali svoje zborovanje in proglasili kot dogmo versko resnico o Marijinem božjem materinstvu, so jih ljudje v znagoslavnem triumfu sprenljali z bakljami in vzklikali: "Marija je v resnici Mati božja! Marija - Mati božja včeraj, danes in vedno!" (Koch).

Zakaj imenujemo Marijo Mater božjo? - Ker je v resnici rodila Sina božjega. "Sveti Duh bo prišel nadte in moč Najvišjega te bo obsenčila; in zato bo tudi sveto, ki bo rojeno, Sin božji" (Lk 1,35).

- Ker ji ta časten naslov daje sveto pismo in ustno izročilo: "Od kod meni to, da pride k meni mati mojega Gospoda?" je pozdravila Marijo teta Elizabeta (Lk 1,43).

"Pozdravljena, sveta Mati, rodila si Kralja, ki vlada nebo in zemljo na veke vekov" (Vstopni spev na praznike Bl. D. Marije).

"Blagoslovljena in častitljiva si, Devica Marija, ki si pri nedotaknjeni srameżljivosti postala Mati Odrešenikova. Devica, božja Porodnica, ta, ki ga ne obseže ves svet, se je učlovečil v tvojem telesu...Iz tebe je izšlo sonce pravice, Kristus, naš Bog" (Stopniški spev na praznik Obiskovanja bl. D. Marije).

Jezus, sin Marije, usmili se nas (Litanije Imena Jez.).

"Sveta Marija, Mati božja..." Ta molitev v čast Mariji je odgovor stoletij na ono napoved, ki jo je izrekla Marija sama v svojem Magnifikatu: "Glej, blagrovali me bodo odslej vsi rodovi. Zakaj velike reči mi je storil On, ki je mogočen in je njegovo ime sveto" (Lk 1, 48-49).

Če bi nas kdo vprašal, na kaj opiramo svojo vero, da je Marija Božja mati, mu lahko odgovorimo: Odpri sveto pismo in boš že tam našel čudovit akord v slavo Božji porodnici. Naše češčenje Matere božje je le odmev tega troglasnega češčenja, ki ji ga daje sveto pismo.

Trikrat in v najslovesnejših urah slišimo od treh raz-

ličnih strani glas, ki slavi Marijo kot Mater božje. Vsi ti trije glasovi se združijo v prelep akord:"Pozdravljena Marija, Mati božja!":

a/ Glas nebes ob Marijinem oznanjenju:"Glej, spočela boš in rodila sina, ki mu daj ime Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišjega" (Lk 1,35). Na to oznanilo je Marija izgovorila svoj "Zgodi se mi po tvoji besedi!" in Sveti Duh je njeno telo posvetil v tempelj Najvišjega. Sam Sin božji si je v njenem telesu privzel človeško naravo in jo združil s svojo božjo naravo v eni osebi - drugi Božji Osebi.

b/ Glas zemlje ob Marijinem obiskovanju. "Blagoslovljena ti med ženami in blagoslovljen sad tvojega telesa. Od kod meni to, da pride k meni mati mojega Gospoda!" (Lk 1, 43). Elizabeta pozna le enega Gospoda nad seboj: Boga. In njegovo bližino je začutila v Devici in Materi, ki stoji pred njo. Kdo ji je položil ta pozdrav na ustnice? Izgovorila ga je "napolnjena s Svetim Duhom" (Lk 1,41).

c/ Glas Cerkve v uri svetega navdušenja. To je bilo tedaj, ko je Jezus bil na višku svojega javnega delovanja in je že slovel po Izraelu kot Učitelj in Čudodelnik. Neka žena iz množice je povzdignila svoj glas v čast njegovi materi:"Blagor telesu, ki te je nosilo, in prsim, ki so te dojile" (Lk 11,27). Ta glas žene iz množice ima mogočen odmev skozi vsa stoletja v prelepi molitvi: Sveta Marija, Mati božja...

53. Med svetovno znane umetnine spada Raffaelova Sikstinska Madonna. Umetnik sam pripoveduje, kako je ta Marijina podoba z Jezuščkom nastala. Opazoval je mnoge matere z otroci in pri vsaki našel kakšno posebno lepoto. Vse te lepote je potem združil na sliki. Gotovo je podobno storil tudi Bog, ko je ustvarjal mater svojemu Sinu: Vse, kar je dobrega, svetega in plemenitega v katerem koli materinem srcu, je združil v božji Materi. (Koch).

Krščanstvo je mogočna katedrala, polna vzvišenih skrivnosti: veličastnih, kot je n.pr. skrivnost o presveti Trojici; strašnih, kot je skrivnost o sodbi; ljubkih, kot je božična skrivnost; temnih, kot je izvirni greh; svetlih, kot je oznanjenje. Ima pa krščanstvo tudi skrivnost, v kateri se združuje veličastno z ljubkim, vzvišeno s človeškim, in to je skrivnost Matere z otrokom, skrivnost Matere božje.

Marija je dala svetu Boga in svet Bogu in vsakemu prinaša nebeško kraljestvo (Albert).

Nobena stvar ni Mariji enaka. Večji od nje je samo Bog (Anzelm).

Marija je večja po tem, ker je sprejela vero v Kristusa, kakor po tem, da je Kristusa spočela (Avguštin).

54. V Rimskih katakombah so našli svetilko iz prve dobe krščanstva, na kateri je upodobljena palma z enim samim velikim sadom. K temu sadežu leti velika jata golobov in se hoče od njega nahraniti. To je podoba Marije, Matere božje in njenega "blagoslovljenega sadu", Boga-človeka, ki ga je rodila na svet in smo od njega vsi verniki prejeli večno življenje (Koch).

Ne samo Cerkev, ampak tudi vsa kultura poje magnifikat Materi vseh mater (Faulhaber).

Kristus in Marija sta tako v veri kakor v liturgiji združena kakor mati in sin. Kar je Bog združil, tega naj človek ne loči (Faulhaber).

54. Na Montserratu v Španiji je zadaj za Marijino milostno podobo posebna soba, na katere vratih je napis: "Biblioteca dela Virgen - Marijina biblioteka". V tej sobi je vse polno bergel, spominskih podob in raznih drugih zaobljubljenih predmetov, ki pričajo o mnogoterih milostih, katere je Marija podelila romarjem in tistim, ki so se k njej zatekli po pomoč. Tudi na naših božjih poteh najdemo veliko takih spomênov na Marijino pomoč.

Ker je Marija mati našega Odrešenika, je v posebni zvezi tudi z vsemi odrešenimi. Marija je naša duhovna mati. "Žena, glej, tvoj sin! - Glej, tvoja mati!" (Jan 19, 26.27).

"Jaz ljubim nje, ki me ljubijo, in kateri me iščejo, me najdejo" (Preg 8,17).

"Kdor mene najde, najde življenje in prejme milost od Gospoda" (Preg 8,35).

Bližajmo se z zaupanjem k prestolu milosti, da dosežemo usmiljenje in najdemo milost za pomoč o pravem času. V meni je milost vse poti in resnice, v meni je vse upanje življenja in kreposti. Pridite k meni vsi, ki po meni hrepenite, in nasitite se z mojimi sadovi (Iz spevov pri naši Marije, Srednice milosti).

Gospod Jezus Kristus, naš srednik pri Očetu, ki si blagovolil preblaženo Devico, svojo Mater, postaviti tudi za našo mater in srednico pri sebi, daj milostno, da se bo vsakdo, ki pride k tebi prosit milosti, veselil, ko je po njej vse dosegel (Prošnja pri isti naši).

Steri grehov spone, pelji nas k svetlobi. Vsega zla nas varuj, vseh dobrot nam dobi (Ave maris stella).

Marija je mati Kristusovih udov in zato naša mati. Po njeni ljubezni smo pri svetem krstu bili prerojeni v otroke božje, ude tistega telesa svete Cerkve, kateremu je Kristus glava. (Avguštin).

Po Njej imamo dostop do sonca in po soncu dostop do Očeta (Anzelm).

Marija je Kristusova zakladničarka (Albert).

Bog ni svojih milosti obesil na nebo kakor zvezde, niti jih ni potopil v globočino morja kakor bisere, pač pa jih je položil v dobrotne materinske roke, ki so jih pripravljeno vedno deliti (Faulhaber).

Če hočemo kaj podariti kakšni odlični osebi, iščemo posrednika, ki je tej osebi ljub. Tako izkažemo večje spoštovanje. Tudi naše molitve, ki jih prinašamo Bogu, so Bogu mnogo bolj všeč, če jih prinašamo po Mariji, kajti Marija je edina stvar, ki ni Boga nikdar žalila z grehom (Vianney).

Toliko sem že prejel iz Marijinega srca, [illegible] da bi ga moral že zdavnaj izprazniti, če bi ne bilo neizčrpno (Vianney).

Ime, ki najlepše izraža Marijino pomoč je "Kraljica usmiljenja" (Albert).

O Marija, Pomočnica, bila si in boš nam ti (Napis na Rakovniški romarski cerkvi).

55. Tomaž Kempčan je napisal lepo knjigo "Hoja za Kristusom", praktično navodilo, kako naj iščemo Boga. Za naslovno stran te knjige je pobožni nemški slikar Führih izdelal lep lesorez, ki predstavlja štiri prizore iz Jezusovega življenja v štirih slikah. Zgoraj na levi strani vidimo pastirje, ki hite z ovcami in darovi v Betlehem k hlevčku, kjer je rojen Jezus. Zgoraj na desni strani so upodobljeni trije Modri z Jutrovega, ki prinašajo novorojenemu kralju nebes in zemlje svoje darove: zlato, kadilo in miro. Spodaj na levi vidimo, kako Herodovi vojaki trgajo Betlehemskim materam otroke iz rok in jih more. Na desni spodaj vidimo Juda Iškariota, ko stopa s hlapci in služabniki velikega duhovnika na Getzemanski vrt, da bi prijeli Jezusa. Sredi teh štirih slik je narisan Jezus in pod njim napis: "Koga iščejo?".

Vsi iščejo le enega: Jezusa Kristusa, učlovečenega Boga. Pastirji in kralji iščejo Jezusa zato, da bi ga počastili, spoznali, ljubili in posnemali, da bi mu prinesli darove, vojaki in Juda s hlapci pa iščejo Jezusa zato, da bi ga umorili.

Za pastirji in modrimi hite vsa stoletja milijoni pobožnih duš, ki so pripravljene za Jezusa vse žrtvovati, za Herodom in Judežem pa stopajo vsi tisti, ki Jezusa sovražijo, grešniki. Vsi iščejo Boga in vsi ga bodo našli prej ali slej. Prvim bo snidenje z njim v večno radost, drugim pa v večno pogubljenje.

Človeku, ki razmišlja o veri, se vsiljuje vprašanje: zakaj tako malo ljudi najde na tem svetu Boga, zakaj pritegnejo minljive dnevne mikavnosti toliko ljudi, božji Odrešenik pa tako malo? Nekateri sicer pripoznajo Jezusa kot genialnega oznanjevalca resničnega bratstva med ljudmi, kot socialnega reformatorja, malo pa jih je, ki bi spoznali v njem Boga med nami, luč in življenje sveta.

Zakaj je tako težka pot do tistega, ki je prišel na svet zato, da bi prenovil človeška srca? Razlog je ta, da so tisti, ki ga iščejo, ali premalo preprosti ali pa premalo izobraženi. Že od vsega začetka sta našli Zveličarja le dve vrsti ljudi: izobraženi in neuki, nikoli pa taki, ki si umišljajo, da so izobraženi.

Bog je nekaj tako velikega in globokega, da se lahko dokopljejo do njega samo resnično preprosti in resnično modri ljudje. Oba, tako preprost kakor izobražen človek, imata nekaj skupnega, kar jima pomaga najti Boga, in to je ponižnost. Izobražen človek je ponižen, ker ve, da je Bog še mnogo večja skrivnost, kot pa so vse tiste skrivnosti, ki jih je mogel ali pa jih bo kdajkoli mogel človek razvozljati in dojeti; neuk človek pa je ponižen zato, ker ve, da Boga s svojo razumnostjo ne bo mogel nikoli dojeti in doseči. Le vase zaverovan na pol izobražen človek je tako ponosen na svoje znanje in tako prepričan, da so mu znane vse skrivnosti, da noče iti globlje, meneč, da ne more biti nič globljega, kot je on sam.

Tako najdejo Kristusa le preprosti ljudje in resnični izobraženci, nikoli pa ljudje, ki so črpali svoje znanje samo iz ene knjige; nikoli ga ne najde razum, ki misli,

da vse ve. Pojdimo po dokaz nazaj v tisto noč, ko je božja Luč zasvetila svetu, ki ga je ustvarila. Kdo je takrat našel novorojeno božje Dete? Pastirji in Modri z Jutrovega, to je, preprosti in neuki ljudje ter največji izobraženci tedanje dobe.

Pastirji so bili preproste duše, ki niso imeli niti pojma o svetovni politiki, nič niso vedeli o znanosti in umetnosti. Nihče izmed njih ni znal citirati niti enega Vergilovega verza, čeprav bi v vsem rimskem cesarstvu težko našli izobraženca, ki ne bi poznal Vergilove poezije. Na njihove pašnike in v njihove duše niso nikoli prodrli škandali s Herodovega dvora, ki se je kopal v razuzdanosti. Nihče izmed njih ni poznal učenega Gamaliela. Javnost se ni menila zanje, saj niso prav nič pomenili za napredek človeške kulture. In prav ti preprosti pastirji so poznali dva najvežnejši stvari: Boga nad svojimi glavami in ovce pred svojimi nogami. To jim je zadostovalo. Ko jim je angel naznanil, da je v Betlehemu rojen Odrešenik sveta, so vzeli s seboj to, kar so imeli, jagnjeta, in jih poklonili svojemu Bogu v jaslicah. Tako so pastirji našli Boga.

Druga vrsta ljudi, ki so našli božje Dete, so bili Modri. Niso bili kralji, ampak še več, učitelji kraljev. Niso bili diletanti v znanosti, ampak raziskovalci neba, ki so odkrivali nove zvezde. Med svojimi ljudstvi so se odlikovali po veri in znanosti. Pri njih so iskali sveta kralji, preden so se odločali za vojne, prav tako pa tudi poljedelci, preden so začeli z oranjem zemlje in setvijo. Neke noči se je prikazala na nebu nova zvezda. Razen njih je videlo njene bleščečo svetlobo še tisoče drugih. Toda ti niso imeli modrosti kot modri. Ti so videli samo zvezdo in nič drugega, modri pa so videli zvezdo in zagledali Boga. Nadutemu človeku pomeni zvezda samo zvezdo in nič več, modremu pa pomeni delo božjih rok, razodeva in odkriva tisto, kar se skriva za njo. Tako so modri šli za njeno svetlobo. Toda, namesto da bi jih vodila preko vrhuncev gora, mimo sonca in bleščečih Plejad k skrivnim nebeškim dvoron, jim je kazala pot preko peščenih planjav. In ta njihova znanstvena ekspedicija je imela čudovit uspeh, saj jim je prinesla največje odkritje, odkritje Boga v človeški podobi. Ti modri in učeni in mogočni možje so pokleknili v svojih pestrih orientalskih oblekah pred božje Dete, ki ni moglo ne vpraševati ne odgovarjati. Izročili so mu darove in samega sebe kot poroštvo, da mu bo pokoren ves svet. Tako so modri možje odkrili neskončno Modrost.

Samo pastirji in modri so našli Kristusa. Pomislimo pa na tisoče, ki ga niso našli. Tedaj je bilo na svetu nešteto učenjakov kakor tudi danes, toda nihče izmed njih ni odkrilBoga. V Rimu je bilo mnogo agnostikov kot Pilat, ki so trdili, da ni resnice. Sofisti so učili na atenskem greču, da človek lahko izhaja tudi brez Boga. Pesniki so poveličevali razbrzdanost pod imenom svobode, krivico pod imenom napredka. Toda nihče od teh ni videl angela ali

bleščeče zvezde. In zakaj ne? Zato, ker so zakladi modrosti in znanosti, ozdravljujoče milosti in odrešenja, prihranjeni le za najpreprostejše in najnodrejše, t.j. za v res nici ponižne.

H Kristusu je prišel nedolžni Janez, ki ni potreboval očiščenja; k Njemu je našla pot grešna Magdalena, ker je čutila potrebo po očiščenju. Nikoli pa ni pripognila pred njim kolen srednja skupina farizejev, ki je oštevala apostole, ker si niso umivali nog pred jedjo; hinavci, ki so bili podobni pobeljenim grobovom, na zunaj čisti, na znotraj pa polni gnusobe; ti samovšečniki, ki niso bili ne vroči od ljubezni, ne mrzli od sovraštva, napol dobri in napol slabi; ti niso nikoli hoteli v Kristusu pripoznati Boga in Mesija.

Minila so stoletja in jaslice so postale Cerkev, ki jo je Kristus ustanovil na skali, Petru. Zanimivo je dejstvo, da najdeta pot do Cerkve isti dve vrsti ljudi, ki sta našli pot do jaslic: tisti, ki so podobni pastirjem po svoji preprostosti in tisti, ki so podobni Modrim po svoji temeljiti izobraženosti. Z drugo besedo: v Cerkvi je prostor samo za dva ekstrema: za tiste, ki ne mislijo in za tiste, ki mislijo; nikoli pa za tiste, ki mislijo, da mislijo. (Po Fulton Sheen-u: Shepherds and Wise men).

O Bog, ki si današnji dan razodel narodom svojega edinorojenega Sina, daj nam milostno, da bomo, ki smo te že spoznali po veri, dospeli tudi do gledanja lepote tvojega veličastva (Prošnja pri maši na praz. Razgl. Gospodovega).

56. Človek že po svoji naravi teži za tem, da bi prodrl čim globlje v skrivnosti narave, da bi odkril čim več naravnih zakonov in si podjarmil čim več sil, ki so skrite v naravi. Gotovo je to ena izmed velikih človekovih nalog, ki jo je dobil že v raju od Boga, ko je naročil prvima stvarjenima: "Napolnita zemljo; podvrzita si jo in gospodujta vsem živim bitjem" (1 Mojz 1,28). Toda največja in najvažnejša naloga pa to ni. Človek je ustvarjen še za kaj višjega. Teži po Bogu in išče Boga. In to je njegova največja in najvažnejša naloga na zemlji: da išče in najde Boga.

Ko se je Sin božji rodil na svet v Betlehemu, so se takoj dvignili na daljnem vzhodu modri, osedlali svoje kamele in se odpravili na pot, da najdejo Boga in Odrešenika sveta, katerega prihod na zemljo jim je oznanila zvezda.

Tudi oni so imeli družine. Njihovi domači so jim zapirali vrata, da bi ne mogli oditi. Nedolžni otroci so stegovali svoje ročice, da bi zadržali očete, ki so odhajali. In vendar so odšli. Tudi oni so imeli nujne posle, dobro so znali ceniti nevarnosti in težave, ki jih čakajo na poti in vendar so odšli. Doma so imeli lepe palače, na poti pa se izpostavljajo nevarnostim puščave, dežju in vročini sonca. Doma so bili zavarovani, a tu izpostavljeni roparskim napadom, lakoti in morda celo smrti. In vendar so odšli. Šli so iskat učlovečenega Boga in Kralja kraljev.

Tako so modri iskali Boga. In mi? Bog ve, kako dolgo

nas že Bog vabi in kliče k sebi, a se ne moremo odločiti na pot, da ga poiščemo. Preveč smo navezani na svoje udobje, na svoje strasti in na minljive dobrine tega sveta.

Modri gredo. Hrup njihove karavane, ki stopa mimo hiš, v katerih spe ljudje, zbudi marsikoga. Pogleda skozi okno, vidi te popotnike, ki hite v mrzli temni noči za zvezdo. "Neumni so," pravi in leže nazaj v posteljo. Modri hite skozi mesta, kjer se ljudje zabavajo, plešejo in prepevajo. A oni se ne ustavijo...naprej, naprej do zibelke novorojenega kralja kraljev.

Ko stopijo v Jeruzalem, zvezda izgine. Ne da bi se vznemirjali, so vprašali v mestu: Kje je rojen kralj kraljev? Kako trdna je bila njihova vera. Niso vprašali:"Ali je rojen?", ampak brez obotavljanja:"Kje je rojen?" "Videli smo namreč njegovo zvezdo na vzhodu in smo se mu prišli poklonit." Kaj drugega naj bi bila ta zvezda kot veličastna govorica neba, ki pripoveduje božjo slavo? /Avguštin/. Vse prvine zemlje in vesoljstva so pričale, da je njihov Stvarnik prišel na svet. Ob njegovem rojstvu je pričala za njegovo božanstvo zvezda.Morje ga je priznalo za svojega Gospoda, ko se je na njegov ukaz pomirilo. Zemlja ga je priznala za Gospodarja, ko je ob njegovi smrti vztrepetala in se tresla. Sonce ga je priznalo, ko je ob njegovi smrti otemnelo in skale so ga priznale, ko so se na veliki petek razklale na dvoje. In vendar Njega, ki so ga vsa nečuteča bitja čutila, niso spoznala srca nevernih Judov.

Spoznali in priznali pa so ga Modri. Vedeli so, da je v Jeruzalemu vladal tedaj krvoločni Herod veliki. A ker so hrepeneli po bodočem kralju, se niso bali tedanjega. Niso še videli Kristusa in že so bili pripravljeni zanj pretrpeti tudi smrt.

"Ko kralj Herod to sliši, se prestraši in ves Jeruzalem z njim." Kakor so Modri hrepeneli po Odrešeniku, tako se je Herod bal naslednika. Ko se je rodil kralj nebes, se je zbal kralj zemlje.Zemeljska ošabnost in visokost se namreč vedno zmede, kadar se oznanja nebeška moč. V jaslih ležečega se boji oboroženi. Ponižni kralj plaši ošabnega. Jokajoče in nebogljeno Dete straši tirana.

Zakaj se vznemirjaš,Herod? Nepotreben strah. Ta kralj ne prihaja, da si z orožjem in vojsko podjarmi kralje, ampak da si s svojo smrtjo podvrže ves svet.

"Herod zbere vse velike duhovnike in pismouke in jih izprašuje, kje bi bil Kristus rojen." - Zakaj Herod vprašuje pismouke, vprašuje po tem, kar je pisano v svetem pismu, če pa svetemu pismu ne verjame? Če pa verjame, kako more upati, da bo odstranil kralja, ki ga sveto pismo napoveduje? Ko je dobil od pismoukov dvakrat verjeten odgovor, da je novi kralj rojen v Betlehemu, verjeten zato, ker so to rekli duhovniki in ker je to potrdila prerokba, se je začel zanj zanimati. "Na skrivaj je poklical Modre in jih vpraševal po času, v kateren se jim je prikazala zvezda" Zanj se je začel zanimati tako pod-

robno zato, ker ga je nameraval umoriti. Modrim je zvijačno naročil:"Pojdite in natančno poizvedite po detetu. In ko ga najdete, mi sporočite, da se mu pridem tudi jaz poklonit."

"Modri so stopili v hišo in ugledali dete z Marijo, njegovo materjo. In padli so predenj ter ga molili." Če bi prišli iskat zemeljskega kralja, bi se zmedli, ker bi toliko pot naredili zaman. Ker pa so iskali nebeškega kralja, so se razveselili, čeprav niso videli na njem nič kraljevskega. Gledali so človeško dete in spoznali v njem Boga. Kako bistrovidna je vera, kako prodirne oči ima! Spozna skritega Boga tako v malem Betlehemskem Detetu, ki sedi v Marijinem naročju, kakor v iznučenem in do smrti izčrpanem trpinu, ki visi in umira na križu.

Modre ni ustrašilo bedno stanovanje novega kralja, niso se pohujševali nad njegovo neznatnostjo, uboštvom in šibkostjo. Padli so predenj na kolena in ga molili. Toliko je bilo njihovo veselje, ko so po dolgi poti našli iskanega Boga, kakor bo veselje pravičnih, ki bodo po končani in težki poti tega življenja končno zagledali Boga ne na tem svetu, ampak v njegovem kraljestvu, ne v borni hiši, ampak v njegovi kraljevi palači, ne v jaslicah ali na slami, ampak na prestolu njegove slave, ne v naročju matere, ampak v naročju večnega Očeta, ne v tolikem ponižanju, kateremu se je podvrgel, da bi rešil ljudi, ampak v slavi njegovega neskončnega veličanstva.

"In odprli so svoje zaklade in mu darovali zlata, kadila in mire." S temi darovi so hoteli priznati v Kristusu kraljevsko oblast, njegovo božanstvo in njegovo umrljivo človeško naravo. Zlato pripada kralju, kadilo se zažiga Bogu, z miro pa se mazilijo trupla mrtvih. Kristu je naš kralj, naš Bog in Odrešenik, ki je za nas umrl, da bi nas odrešil.

"In ko so bili v spanju opomnjeni, naj se ne vračajo k Herodu, so se po drugi poti vrnili v svojo deželo." - Dvojen nauk nam dajejo s tem svojim ravnanjem. Nauk, kako moramo brezpogojno sprejeti božje navdihe in ukaze in to tudi tedaj, če se nam zde nerazumljivi, in drugič, kako moramo, ko smo našli Kristusa, spremeniti svoje življenje in hoditi za njim po drugi, popolnejši poti. Modri se niso pohujševali nad opominom, ki so ga dobili v spanju, da naj se vrnejo domov po drugi poti. Lahko bi si namreč rekli pri sebi: Če je to Dete v resnici vsemogočni Bog, zakaj naj se skrivamo pred Herodom, saj nam in njemu itak ne more ničesar storiti. Imeli so trdno vero. In lastnost trdne vere je tudi ta, da ne išče razlogov in vzrokov temu, kar Bog zapove ali stori. Tudi nam bodo večkrat božja pota nejasna, a zato se še ne sme omajati naša vera v Boga.

Modri so se vrnili v svojo deželo po drugi poti. Naša dežela in domovina so nebesa. Ko smo spoznali Kristusa, se v svojo domovino ne smemo več vračati po stari poti. Kdor je s poti greha prišel k Bogu, potem ne sme več hoditi po poti greha. Če je prišel po poti nečistosti, mora naprej hoditi po poti čistosti; če je prišel po poti sko-

posti, mora naprej hoditi po poti darežljivosti. Če bi hotel še naprej hoditi po tisti poti, po kateri je prišel pri sv. spovedi h Kristusu, bo zopet prišel nazaj v Herodovo kraljestvo in postal Kristusov izdajalec. In Kristus bo moral bežati, kakor je bežal pred Herodom v Egipt.

Modri so iskali in našli Boga. To je tudi naša naloga na zemlji: iskati in najti Boga. Kaj pomeni iskati Boga?

Boga iskati pomeni prezirati to, kar je posvetnega in hrepeneti po tem, kar je božjega.

Boga iskati pomeni: želeti, da bi ga čimbolj spoznali. "Naj spoznam sebe, naj spoznam tebe," je molil sv. Avguštin.

Boga iskati pomeni stopati za Kristusom tako dolgo, dokler v njem ne najdemo svojega miru, to je do zadnjega diha svojega življenja.

Boga iskati pomeni iskati božje kraljestvo, to je sveto Cerkev na zemlji in nebesa po smrti.

Boga iskati pomeni želeti to, kar hoče Bog, še več, pomeni predvsem hoteti le Boga.

Kako naj iščemo Boga?

Skrbno in goreče - kakor Modri z Jutrovega, kakor očaki in preroki izvoljenega ljudstva, kakor Nikodem, Avguštin in toliko drugih konvertitov. Boga ni težko najti, ker se je sam razodel in ni daleč od nas; saj je povsod pričujoč, tako pričujoč, da se v njem "gibljemo, v njem živimo in smo."

Boga moramo iskati kljub vsem oviram, ki nam jih stavlja hudobni duh, pokvarjen svet in naša k slabemu nagnjena narava.

Hudobni duh, ta večni sovražnik vsega dobrega, skuša na vse načine odvrniti človeka od tega, da bi hodil za zvezdo, za klicem božjim. Povsod nastavlja zanke, da bi nas omrežil in pogubil. Zato opominja sv. Peter vse, ki iščejo Boga in ki potujejo k Bogu: "Bratje, bodite trezni in čujte, kajti vaš sovražnik hudobni duh hodi okoli kakor rjoveč lev in išče koga bi požrl."

Svet, to so tisti, ki imajo vse to, kar je verskega in svetega za nazadnjaško, zaostalo, pusto. "Kaj bodo rekli sosedje, znanci, prijatelji?" Ta izgovor je za mnoge neprenostljiva ovira, preko katere ne morejo iti, dasi vedo, da je Kristus rekel: "Kdor bo mene priznal pred svetom, tega bom tudi jaz priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih." Ozir pred svetom je tisti kruti tiran, tisti kruti Herod, ki hoče v mnogih kristjanih udušiti polet k Bogu.

Strasti in k slabemu nagnjena narava, je tista druga postava, o kateri pravi apostol Pavel, da se v nas bori proti postavi duha. To žalostno dediščino greha nosimo že od rojstva vsi s seboj. Nosili so jo s seboj tudi Modri, a so kljub temu z vso požrtvovalnostjo iskali kralja kraljev.

Neki menih je srečal pastirja in ga vprašal: "Kdo si?" "Kralj sem," odgovori pastir. "Kralj? In kje je tvoje kraljestvo?" - "Moje kraljestvo je v mojem srcu." - "Kje pa imaš podložnike?" - "Moji podložniki so moje strasti, moja slaba nagnjenja, nad katerimi vladam." Menih se je začu-

dil in vzdihnil: O,ko bi bilo na svetu veliko takih kraljev, ki znajo vladati nad samim seboj!

Mi hočemo biti kralji, modri in prinesti novorojenemu našemu kralju darov. V sebi imamo kraljestvo - naše srce, v sebi nosimo podložnike - naše obvladane strasti. Vse to darujmo Jezusu.

Sveto dejanje so izvršili Modri z vzhoda, ko so prišli počastiti učlovečenega Boga. Dali pa so nam tudi zgled, da jih posnemamo in tudi mi kaj darujemo Kristusu, našemu Gospodu.

Sveti Benedikt Labre je nekoč obiskal bolnika in ga poučil, kateri trije darovi so najbolj všeč Bogu. Takole je rekel:"Imeti moraš tri srca in mu jih darovati z enim samim srcem: ognjeno srce, to je,srce polno ljubezni do Boga, srce iz mesa, to je, srce polno ljubezni do bližnjega in bronasto srce, to je srce, ki je trdo do samega sebe, da znaš obvladati svoje strasti in svojo počutnost."

Te tri darove: ognjeno srce, srce iz mesa in bronasto srce - ljubezen do Boga, ljubezen do bližnjega in pravo ljubezen do samega sebe, poklonimo tudi mi novorojenemu kralju Jezusu, in on nam bo vse stotero povrnil.

JEZUSOVO DAROVANJE V TEMPLJU

57. V judovski postavi sta bili poleg številnih drugih zapovedi in mnogih predpisov tudi dve zapovedi, ki sta se nanašali na rojstvo otrok. Prva zapoved je bila za prvorojence, druga pa za mater: zapoved darovanja in zapoved očiščevanja.

Evangelij nam poroča, kako sta tudi Jožef in Marija štirideseti dan po Jezusovem rojstvu izpolnila obe zapovedi: darovala sta Jezusa v templju, Marija pa je kljub temu, da je deviško porodila svojega Sina, tudi izpolnila postavo očiščevanja.

Očak Jakob se je za časa lakote preselil iz Kanaana v Egipt, kjer mu je njegov sin Jožef, ki je bil podkralj Egipta pri Faraonu izposloval, da se je lahko naselil v rodovitni deželi Gessen. Tam so se po božji obljubi Izraelovi sinovi hitro množili in več stoletij živeli v miru. V njih nesrečo pa je bil prestol, na katerem so sedeli egipčanski kralji manj stanoviten kot pa piramide, v katerih so počivali po svoji smrti. Za prvo dinastijo je prišla druga in tretja. Prestol je potem zasedel Ramzes II., ki ni poznal Jožefa. Ko je videl, kako so se Izraelci že namnožili, jih je začel preganjati. Ukazal je celo, da morajo vse judovske novorojenčke moškega spola utopiti v Nilu.

A Bog je ukrenil drugače. Po Mojzesu je govoril Izraelu: 14. nizana proti večeru naj vsaka judovska družina zakolje enoletno jagnje. Pojejte ga ponoči, stoje, s prepasanimi ledji in obuvali na nogah, s palico v roki in pripravljeni na odhod. Preje pa še ne pozabite onočiti z jagnetovo krvjo podboje hišnih vrat, ker to noč bom šel preko Egipta in sodil njihove bogove, jaz Gospod (2 Mojz 12,3-12). Izrael je poslušal in Bog je držal svojo obljubo.

Naslednjega dne se je po vsej deželi razlegel krik ža-

losti. Od kraljeve palače pa do koče najnižjega sužnja so pomrli vsi prvorojenci. Samo izraelskim družinam, ki so omočile podboje svojih vrat s krvjo jagnjeta, je bilo prizanešeno. Kazen je bila pravična, ker je Bog devetkrat opozoril faraona, da naj izpusti Izraelce, a on in vse egipčasnko ljudstvo je bilo trdovratno. Pod vtisom te zadnje strašne šibe, ki je zadela vse egipčanske prvorojence, so Egipčani vpili:"Pojdite hitro in zapustite našo deželo; sicer vsi pomrjemo." Tako so bili Izraelci rešeni egipčanske sužnosti.

V spomin na te dogodke je Bog ukazal, naj se vsak prvorojenec v Izraelu posveti duhovniški službi. Kerpa je Bog za duhovniško službo določil Levijev rod, so morali starši prvorojenca v templju "postaviti pred Gospoda" - darovati Bogu, nato so ga pa odkupili za ceno petih srebrnih šeklov.

To je bila prva zapoved, zapoved darovanja v templju, ki sta jo hotela izpolniti Jožef in Marija, ko sta Jezusa darovala v templju.

Druga zapoved se je tikala Marije, Jezusove matere. Po Mojzesovi postavi je bila žena, ki je rodila dečka, levitsko nečista in sicer 40 dni. V tem času ni smela v tempelj. Ko so bili dnevi očiščevanja končani, je prišla v tempelj do Nikanorjevih vrat (med dvorom žena in dvoron Izraelcev), kjer jo je sprejel duhovnik in jo blagoslovil. Nato je darovala enoletno jagnje kot žgalni dar in golobčka ali grlico kot spravni dar. Ubožnejše matere so smele prinesti namesto jagnjeta v žgalni dar tudi goloba ali grlico. S tem obredom je hotel Bog spomniti starše, da je on edini gospodar nad rodovitnostjo in da on daje blagoslov, da se vse dobro izteče.

Tema dvema zapovedima je odgovarjala dvojna daritev: Jezusova in Marijina.

Sveti Bernard pravi, da se je Jezus dvakrat uradno in javno daroval svojemu nebeškemu Očetu: v templju in na Golgoti. Obe daritvi sta bili prostovoljni, učinkoviti in čudoviti. Kakor sta bili v Jeruzalemskem templju dve daritvi, jutranja in večerna, tako se je tudi Jezus daroval vsega svojemu Očetu v jutru svojega življenja in tudi ob zatonu pred smrtjo na Kalvariji.

S svojim darovanjem nam je dal zgled, kako naj se tudi mi Bogu povsem darujemo. Naši starši so nas darovali Bogu pri sv. krstu. Ko smo bili pri prvem obhajilu in birmi, smo se sami popolnoma posvetili nebeškemu Očetu. Obnavljajmo to svojo posvetitev in daritev vsako jutro, ko vstanemo in vsak večer, preden ležemo k počitku.

Tudi Marija je izvršila daritev, ker je darovala Bogu svojo čast, ki ji je pripadala pred vsemi ženami. Marije ni vezala postava očiščevanja, saj je postala mati, ne da bi le količkaj onadeževala svoje devištvo. In vendar se je ponižno in preprosto podvrgla postavi. Čudovita je bila tu njena pokorščina, še bolj čudovita pa njena ponižnost. Čeprav je bila Marija spočeta brez madeža greha in je ostala vse življenje sveta Devica, je vendar ponižno stopila v vrsto navadnih žena, kakor da bi bila onadeževana kot druge. "Ponižnost," pravi sv. Janez Krizostom, "je največ-

ja daritev, mnogo vzvišenejša kot vse daritve, ki so jih darovali Judje."

Tudi sv. Avguštin je daroval Bogu podobno daritev, ko je napisal svoje izpovedi. Vendar kolikšna razlika med njim in Marijo. Avguštinova ponižnost je izvirala iz globoke skesane duše, ki je obžalovala svoje grehe - a Marijina je prihajala iz čistega, neomadeževanega duha.

S svojim darovanjem nam je tudi Marija dala zgled, kako moramo biti ponižni in ne gledati na to, kako nas svet ceni, ampak samo na to, kako bi ugajali Bogu.

Nekaj čudovitega je, kako je v Jezusovem zemeljskem življenju vsakemu njegovemu prostovoljnemu ponižanju sledilo kmalu tudi novo poveličanje. Spomnimo se na sveto noč. Jezus se poniža, da se rodi kot ubogo in nebogljeno dete na svet. A takoj po njegovem rojstvu angeli slave in poveličujejo njegovo božanstvo: Slava Bogu na višavi in na zemlji mir ljudem.

Ponižal se je, da se je dal krstiti v Jordanu - krstiti on, najsvetejši in brez greha, skupaj z drugimi. A temu prostovoljnemu ponižanju je sledilo Očetovo povišanje: Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte.

Ponižal se je v svojem javnem življenju, ko je hodil med nami ljudmi, med grešniki in dobrote delil. A Oče ga je poveličal s čudeži.

Ponižal se je do smrti na križu - a tej smrti je že čez tri dni sledilo njegovo vstajenje in končno poveličanje.

Ponižal pa se je tudi tedaj, ko se je vsega daroval svojemu Očetu štirideseti dan po rojstvu. Tedaj pa ga je poveličal starček Simeon. Vzel ga je v svoje naročje in ga slavil kot Odrešenika sveta in slavo Izraela.

Kakor je Bog tako čudovito proslavil in poveličal ponižnost svojega edinorojenega Sina, kakor je povišal svojo mater zaradi njene ponižnosti, tako bo storil tudi z nami ob koncu življenja, če bomo krotki in iz srca ponižni.

58. Za praznik očiščevanja prebl. Dev. Marije, za svečnico, ima regensburški misal lepo vinjeto s trodelno sliko. V sredini slika predstavlja Jezusovo darovanje v templju, na levi strani je narisana Ana, Samuelova mati, kako je prinesla svojega prvorojenca velikemu duhovniku in mu rekla: "Izročam ga Gospodu; vse dni svojega življenja naj bo Gospodu posvečen" (1 Kralj 1,28). Na desni strani pa je umetnik narisal srečanje sivolasega očaka Jakoba s svojim sinom Jožefom, ki mu govori: "Zdaj rad umrjem, ko sem videl tvoje obličje, da še živiš!" (1 Mojz 46,30).

Samuel in Jožef sta Jezusovi predpodobi. Jezus je naziljenec Gospodov in zato že od prvega trenutka življenja Bogu posvečen in darovan; je pa tudi Odrešenik in zato sladko pričakovanje vseh narodov. Kdor njega najde, najde življenje, pot in resnico. V miru, kot očak Jakob in starček Simeon se bo nekoč lahko ločil s tega sveta in molil svoj "Nunc dimittis - Zdaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika v miru, zakaj videle so moje oči tvoje zveličanje".

"Ozaljšaj svoj hram, Sion, in sprejmi Kralja Kristusa; okleni se Marije, vrat nebeških; zakaj ona nosi slavnoga Kralja nove luči; tu stoji Devica, ki nosi na rokah Sina,

rojenega pred danico; tega je vzel v naročje Simeon in narodom oznanil, da je on Gospod življenja in smrti in Odrešenik sveta" (Antifona pri obhodu na svečnico).

"Starček je nosil Dete, Dete pa je vodilo starčka" (Stopniški spev na svečnico).

"Gospod Jezus Kristus, ki si se v telesu naše človeške narave prikazal med ljudmi in te je častitljivi starček Simeon, razsvetljen z lučjo tvojega Duha, spoznal, sprejel in blagoslovil, podeli milostno, da te bomo razsvetljeni in poučeni z milostjo istega Svetega Duha resnično spoznali in zvesto ljubili" (Prošnja pri blagoslovu sveč na svečnico).

SIMEONOVA NAPOVED: KRISTUS BO V PADEC IN VSTAJENJE MNOGIH

59. Že štiristolet je minilo, odkar je utihnil zadnji prerok v Judeji. Bil je to Malahija. Judje so izgubili svojo politično samostojnost. Tujec jim je vladal. Prišel je čas, da se pojavi odrešenik. Vsi pravični v Izraelu so ga željno pričakovali. Med njimi tudi starček Simeon, ki je že dolgo in z žalostnim srcem gledal grešni Izrael in zdihoval pod tujim jarmom.

Zaradi pravičnosti in svoje zvestobe Bogu, je prejel od Boga razodetje, da ne bo prej umrl, dokler ne bo videl Mesija. Iz dneva v dan je hodil v tempelj in tam molil ter čakal, da Bog izpolni svojo obljubo.

Nekega dne pride v tempelj mlada žena, ki nosi v naročju ljubko dete. Spremlja jo postaven moški. Ustavita se pri vratih. Prišla sta, da izpolnista postavo darovanja in očiščevanja. Dete, ki ga je mati držala v rokah, je bil prvorojenec. Duhovnik poškropi mater in Dete z vodo in nož daruje dar, ki je bil predpisan po postavi za odkup prvorojenca in za očiščevanje.

Starček Simeon je gledal obred darovanja. Razsvetljen od Sv. Duha je spoznal, da je dete, ki ga drži mati v naročju, odrešenik sveta. Ko so bili končani vsi obredi, je stopil k Mariji in Jožefu, vzel v naročje dete in poln veselja spregovoril tele preroške besede: "Zdaj odpuščaš, Gospod, svojega služabnika po svoji besedi v miru; zakaj videle so moje oči tvoje zveličanje, ki si ga pripravil pred obličjem vseh narodov: luč v razsvetljenje poganov in slavo Izraela, tvojega ljudstva...Glej, ta je postavljen v padec in vstajenje mnogih v Izraelu in v znamenje, kateremu se bo nasprotovalo - in tvojo lastno dušo bo presunil meč - da se razodenejo misli iz mnogih src" (Lk 2,29-36).

Ko se v družini rodi otrok, koliko ugibanj in koliko vprašanj se porodi z njim pri starših in sorodnikih: Bo otrok zdrav, se bo lepo razvijal, ali pa bo uvenel, še preden se bo razcvetel, ugasnil kakor meteor na nebu? Bo dober in pošten človek, ali pa bo zločinec, baraba? Bo svojim staršem v čast in ponos, ali pa jim bo v sramoto? Vsi ugibajo in nihče nič ne ve. A starček Simeon ni ugibal, ko je držal v rokah božje Dete. Besede, ki jih je govoril, so bile preroške in so se izpolnile in se še vedno izpolnjujejo.

Ta nedolžni otrok bo zrasel v titanskega moža, ki bo ves svet napolnil s svojim blagoslovom ali pa ga uničil s

svojim prokletstvom. Ta nepoznani otrok bo najbolj aktualna tema vse svetovne zgodovine in vsak človek bo moral do njega zavzeti neko stališče. Mnogim bo Kristus kamen spotike, drugi se bodo ob njem in z njegovo pomočjo spreobračali. Ta tihi in v plenice poviti otrok bo svet ločil v dva tabora in postal tako posameznikom kakor celim narodom v padec ali vstajenje. Kristus bo najsilnejša preizkušnja duhov. Ob njem nihče ne bo mogel ostati nevtralen. V boju proti njemu in zanj se bodo razodevale najbolj skrite misli ljudi. Usoda vsega človeštva odvisi in bo odvisela od njega. Vsakdo bo propadel, kdor se njemu upira in vsak, ki se bori pod njegovo zastavo bo zmagal.

a/ Kristus je postavljen v padec mnogih.

Več kot tisoč let pred Kristusom je Kralj David zapisal tale psalm o Kristusu kralju in zmagovalcu:

"Zakaj hrume narodi
in si ljudstva izmišljajo prazne reči?
Kralji zemlje se vzdigujejo
in knezi se skupaj zarotujejo
zoper Gospoda in zoper njegovega Maziljenca:
"Raztrgajmo njih vezi
in vrzimo s sebe njih spone!
Ta, ki prebiva v nebesih, se smeje,
Gospod jih zasmehuje.
Potem jim spregovori v svoji jezi
in v svojem srdu jih prestraši:
"Jaz sem si postavil svojega kralja
na Sionu, svoji sveti gori!"
Oznanil bom Gospodov sklep;
Gospod mi je rekel:"Moj sin si ti; jaz
sem te danes rodil.
Zahtevaj od mene in dam ti narode v dediščino
in meje zemlje v tvojo lastnino.
Vladal jih boš z železno palico,
razbil jih ko lončarjevo posodo."
In zdaj, kralji, spoznajte,
o vladarji zemlje, dajte se poučiti!
Služite Gospodu v strahu...
Blagor vsem, ki se zatekajo k njemu!" (Ps 2).

Kristus, Sin božji, Bog in človek skupaj, je kralj narodov in vsi, ki se mu upirajo, bodo pokončani. Le bežen pogled v zgodovino narodov ali posameznikov nam to jasno potrjuje.

60. Prvi narod, ki se je uprl Kristusu, so bili Judje. Odrešenik je bil poslan k Judom, a ti ga niso sprejeli. Še več! Gnali so ga na Kalvarijo in umorili na križu. Na Judih so se najprej izpolnile Simeonove preroške besede: Jezus jim je bil v padec. Že nekaj desetletji po Kristusovem vnebohodu je prišla nadnje strašna kazen božja. Leta 70 p. Kr. je rimski vojskovodja Tit začel oblegati mesto Jeruzalem. Krivi preroki, ki so tedaj nastopili v mestu, so begali ljudstvo. Kmalu je zadivjala huda lakota in nato še strašna kuga. Ko se mesto ni moglo več ustavljati napadalcu, se je vdalo. Rimski vojaki so v njem uprizorili strašno morijo. "IC. avgusta leta 70," tako piše zgodovi-

nar, "je vzšlo sonce nad strašnimi razvalinami mesta. V nekaj mesecih je umrlo nad milijon Judov. Tit je hotel prizanesti vsaj mogočnemu templju, a zaman. Morale so se izpolniti besede Gospodove:"Ne bo ostal kamen na kamnu." Neki vojak je vrgel vanj gorečo baklo in svetišče je med satanskim veseljem osvojevavcev ter jokom premaganih do tal pogorelo.

Drugi narod, ki se je uprl Kristusu, so bili Rimljani. Rimski cesarji so tri stoletja pojili zemljo s krvjo mučencev. Kristjane so dolžili, da so bogotajci, da jedo človeško meso, ko so se zbirali k obhajilu in daritvi, da so uporniki. Cesar Hadrijan je dal na Kalvariji postaviti kip boginje razuzdanosti in na kraju, kjer je bil Jezus pokopan kip boga Jupitra. Dioklecijan je dal ob strašnem preganjanju kristjanov kovati zlatnike in denar z napisom:"Nomine christianorum deleto - v spomin, ko je bilo izbrisano krščansko ime".

A iz vseh teh preganjanj je izšel Kristus kot zmagovalec in vsem preganjalcem je bil v padec. Neron je končal s samomorom, Dioklecijan je bil odstavljen od prestola in umrl kot zagrenjen starec, Maksencij je končal v Tiberi. Na mestu, kjer je nekoč stala Maksimijanova palača, v kateri je ta snoval preganjanja in propast kristjanov, stoji še danes po skoro dva tisoč letih lateranska bazilika, ki nosi nad glavnim vhodom napis:"Vseh cerkva na svetu mati in glava." Tam, kjer je nekoč stal prestol rimskih cesarjev, stoji danes neporušni prestol papežev.

Poglejmo svetovno zgodovino. Ozrimo se na Malo Azijo, kjer so nekoč cvetela mogočna krščanska mesta: Efez, Antiohija, Cezareja. Koliko svetih mož in cerkvenih učenkov je bilo tu: Bazilij, Gregorij, Janez Krizostom idr. Poglejmo na severno Afriko: Atanazij, Klemen, Avguštin. Kako bogato versko življenje je bilo nekoč tu. In danes? Vse je izginilo in na teh krajih se košati poganstvo. Zakaj? Narodi so se uprli Bogu in njegovemu Maziljencu. Zato jim je bil Kristus v padec. (Toth).

Kristus je bil v padec tudi mnogim posamežnikom. Prvi preganjalec Kristusov, morilec nedolžnih otrok, je bil tudi prvi, ki je v vsej grozoti okusil božjo kazen. Umiral je v strašni mrzlici, pošastno zabuhel, gnil je pri živem telesu in črvi so se mu zaredili v mesu. Herod Antipa, ki je imel Jezusa za norca in ga dal ogrniti v bel plašč, je umrl v izgnanstvu. Pilat je moral begati iz kraja v kraj, dokler si sam ni vzel življenja. Juda Iškarijot se je obesil na drevo.

61. Ste že slišali, kako žalostno je končal od krščanstva odpadli cesar Julijan? Z ognjem in mečem je preganjal krščanstvo in si na vse načine prizadeval, da bi Jezusovo ime izbrisal s površja zemlje. Ko mu je uspelo, da je že mnogo krščanskih občin popolnoma uničil, je samozavestno in s porogom na ustnicah vprašal nekega kristjana:"No, kaj pa sedaj dela vaš galilejski tesar, da vas ne brani?" Ta kristjan mu je mirno in s trdnim prepričanjem v končno Kristusovo zmago odgovoril:"Sedaj teše krsto, v katero te bodo prav kmalu položili." In res je kmalu potreboval krsto. Ko

je ležal smrtno ranjen na bojnem polju, je zajel v prgišče svoje lastne krvi, jo vrgel proti nebu in v obupu zavpil: "Zmagal si, Galilejec!" Nato je izdihnil. (Toth).

Veliki ali - ali se postavlja slehernemu človeku: ali je za Kristusa ali proti Kristusu:

"Ne mislite, da sem prišel zato, da prinesem na zemljo mir; nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč" (Mt 10,34).

"Kdor v Sina veruje, ima večno življenje; kdor pa v Sina ne veruje, ne bo videl življenja, ampak ostane nad njim jeza božja" (Jan 3,36).

"Kdor vanj veruje, ne bo obsojen; kdor pa ne veruje, je že v obsodbi, ker ne veruje v ime edinorojenega Sinu božjega. Obsodba pa je v tem, da je prišla luč na svet, pa so ljudje bolj ljubili temo ko luč, zakaj njih dela so bila hudobna" (Jan 3,18-19).

"Kdor ima Sina, ima življenje. Kdor nima božjega Sina, nima življenja" (1 Jan 5,12).

"Kdor koli taji Sina, tudi Očeta nima, kdor priznava Sina, ima tudi Očeta" (1 Jan 2,23).

Od vere ali nevere v Kristusa je vse odvisno:

"In to je njegova (očetova) zapoved, da verujemo v ime njegovega Sina Jezusa Kristusa" (1 Jan 3,23).

"Kdor v-me veruje, bo živel, tudi če umrje; in kdor koli živi in v me veruje, vekomaj ne bo umrl" (Jan 11,26).

"Kdor mene zaničuje in ne sprejema mojih besed, ima nad seboj sodnika; nauk, ki sem ga oznanil, ta ga bo sodil poslednji dan" (Jan 12,48).

"Kamen, ki so ga zidarji zavrgli, je postal vogelni kamen. Vsak, kdor pade na ta kamen, se bo razbil, in na kogar on pade, ga bo strl" (Lk 20,18).

"Nastopili pa so med ljudstvom tudi lažni preroki, kakor bodo tudi med vami lažni učitelji, kateri bodo uvajali pogubne ločine; celo Gospoda, ki jih je odkupil, bodo tajili in si nakopavali naglo pogubo" (2 Petr 2,1).

Zatorej:

"Preljubi, ne verjemite vsakemu duhu, temveč duhove preskušajte, ali so od Boga; kajti veliko krivih prerokov je šlo v svet. Po tem spoznate božjega duha: sleherni duh, ki priznava, da je Jezus Kristus prišel v telesu, je od Boga, in noben duh, ki Jezusa ne priznava, ni od Boga" (1 Jan 4, 1-3).

62. Leta 1879 so v Belgiji izglasovali protikrščanski šolski zakon. Prosvetni minister si je tedaj dovolil v govoru tole prostost: "Eno truplo nam še ovira pot k duhovni svobodi, to je Kristusovo truplo. Pokopali ga bomo." - Že zdavnaj je pokopano ministrovo truplo in gnije v zemlji, a Kristus tudi v Belgiji še vedno živi. (Koch).

Luč se že s tem bori proti temi, da sveti (Keppler).

Hočeš vedeti, kaj sodi svet o resnici? Poglej na križ. Tja so jo pribili. Kristus je resnica in vendar je bilo "zaradi njega veliko govorjenja med ljudmi. Nekateri so govorili: ‚Dober je.' Drugi pa so govorili: ‚Ni, temveč ljudi zapeljuje'" (Jan 7,12).

63. Žena znanega pesnika Maksa Dauthendey-a je več kot dvajset let gledala na krščanstvo kot na odvečno stvar. Pozneje

pa se ga je oklenila s srcem in dušo. Leta 1917 je pisala svojemu možu, ki je bil v ujetništvu na Javi in je tam tudi umrl:"Se spominjaš, da sem nekoč mislila, kako bom v matematiki odkrila ključ do vseh skrivnosti vesolja? Sedaj sem ga našla. Jezus Kristus je ključ do Boga, do sveta in do ljudi. On je tudi ključ do nebes" (Koch).

b/ Ta je postavljen v vstajenje mnogih.

Videli smo razvaline in ruševine Kristusovih nasprotnikov, sedaj pa poglejmo znagoslavja tistih, ki ostanejo Kristusu zvesti. Poglejmo, kakšen blagoslov in srečo prinaša narodom kakor posameznikom to, če ostanejo zvesti Kristusu.

Vemo, kako so Kristusovi nasprotniki žalostno končali v gorečem Jeruzalemu in kako je izvoljeno ljudstvo odpadlo od Boga. Na razvalinah Jeruzalema je Bog obudil novo ljudstvo in sezidal novo svetišče. Iz judovskega naroda je po svojem Sinu Jezusu Kristusu izbral dvanajst mož in jih kakor ponladno seme razsejal po vsej zemlji, da mu nanesto nezvestega naroda pridobe novo, bolj sveto ljudstvo. Poganski učenjaki, filozofi in cesarji in vojaki so jurišali na te dvanajstere preproste ribiče, a zaman. Proti njim so uporabljali najrazličnejša mučilna orodja; meč in sekira sta omahovala v rokah rabljev in mučiteljev, a skala je ostala nepremakljiva in drevo je kljub vsem viharjem raslo mogočno in zdravo v višino in širino.

Vedno novi boji, a Cerkev Kristusova - izvoljeno ljudstvo nove zaveze, je iz teh bojev prihajala vedno močnejša in svetejša. Jezus sam je nekoč napovedal svojim učencem:"Glejte, pošiljam vas kakor ovce med volkove" (Mt 10,16). Vedno boste imeli nasprotnike, toda "ne boj se, mala čreda, zakaj vaš Oče je sklenil dati vam kraljestvo" (Lk 12,32).

64. Kaj vse je že morala pretrpeti Cerkev! In kdo jo je videl kdaj obupavati in se bati? Kdor je s Kristusom, ne pozna strahu, ne pozna poraza. Kolikokrat so že razni filozofi, pesniki, učenjaki in govorniki s svojimi govori in spisi zvonili cerkvi mrtvaški zvon. Če bi sploh mogla propasti, bi že zdavnaj morala propasti. Spomnimo se samo Napoleona. Njegovo kraljestvo je segalo od Španije do Grčije. Kot polbog je v svoji ošabnosti hotel podjarmiti tudi Cerkev in papeža. Toda papež se ni ustrašil. Zaradi njegovih krivic ga je celo izobčil iz Cerkve. Napoleon se je naščeval in ubogega starčka vlačil sem in tja po ječah in sramotil. A ne dolgo. Zanj se je potegnil tisti, ki je postavljan v padec ošabnin in v vstajenje ponižnin ter preganjanim. V svoji ošabnosti je govoril Napoleon:"Kaj misli papež, da bodo zaradi njegovega izobčenja mojim vojakom padale puške iz rok?" Bog nima ne vojakov ne kanonov, ima pa mraz. In ošabni cesar je bil kaznovan prav s tistim, s čimer se je pregrešil: njegovim vojakom so v Rusiji zaradi strašnega mraza v resnici padale puške iz rok. Doživel je poraz, po katerem se ni mogel več opomoči (Toth).

Tako je v vsej zgodovini človeštva. V teku stoletij so se izmenjavali Kristusovi nasprotniki in njih imena, a sovraštvo do Kristusa je ostalo vedno isto. Kljub temu se Cerkev ne boji, ker dobro pozna Simeonovo napoved: Kristus je vsem, ki se mu upirajo in ki ga sovražijo, postavljen v padec in vsem, ki ga ljubijo in mu zvesto služijo, v vstajenje in živ

ljenje.

Kristus je v vstajenje tudi nam, če ga le hočemo poiskati in se ga okleniti. Poznana nam je zgodba cestninarja Zaheja.

65. Kdo je bil ta Zahej? Cestninar, svetovljan, ves pogreznjen v posle in kupčije vsakdanjega življenja. Od jutra do večera je hitel za kruhom. Pobiral je cestnino in ne vedno s čistimi rokami. Živel je udobno in brez skrbi. Vendar pa je njegova duša kot duše mnogih, ki so se popolnoma predali le zunanjemu življenju, ječala in hrepenela po izgubljenem Bogu. Slišal je različne govorice o velikem preroku, ki je vstal v Izraelu in o čudežih, ki jih dela, o čudovitih stvareh, ki jih uči. Ko pa je prišla novica, da se ta prerok nudi v Jerihi, v njegovem domačem mestu, ga je prevzelo neko nerazložljivo hrepenenje, da bi ga videl. Toda kaj naj stori? Po postavi je bil tako majhen, da ni mogel videti Jezusa preko množice, ki ga je vedno obdajala. Zato je splezal na drevo, kjer je upal, da bo šel Jezus mimo, in čakal. In Gospod, ki vidi v globino duše, ki vidi plamenček dobre volje tudi pod najbolj trdo skorjo zunanjosti, Gospod, ki - po besedah nekega svetnika - naredi prav toliko korakov proti nam, kolikor smo jih mi naredili proti njemu, ta Gospod se je ustavil pod drevesom, na katerem je čepel Zahej in na začudenje vseh rekel: "Zahej, stopi hitro dol; zakaj danes moram v tvoji hiši ostati!". (Lk 19,5).

Kaj bi bilo, če bi danes prišel Gospod v naš kraj in hodil po ulicah med našimi hišami? Njegovi zvesti bi se mu takoj pridružili in ga slavili kot to store ob telovskih procesijah. Koliko pa bi jih bilo, ki bi ostali v svojih hišah, dvomljivcev in takih, ki imajo ozir in strah pred ljudmi! Skozi okno v drugem, tretjem nadstropju bi tiho pozdravljali Kristusa. To so tisti, ki jih nikdar ni v cerkev; in za katere mislijo njih sosedje, da so popolnoma brez vere. Res so zakopani v vsakdanje skrbi tega življenja in hite za dobičkom. Vendar pa jim v srcu vedno znova vstaja hrepenenje po Kristusu, kajti nemogoče je, da bi mogel živeti brez Kristusa tisti, ki mu je le enkrat, pa naj je bilo to pri krstu ali pri prvem svetem obhajilu, pogledal v oči.

Tudi tem tam gori v drugem nadstropju, ki se skrivajo pred ljudmi za zavesami svojih oken, ki so poglobljeni v svoje študije, ki jih mučijo razni dušni problemi, ali pa se zabavajo v veseli družbi, kliče Gospod: "Stopi hitro dol, ker danes moram ostati v tvoji hiši."

Nihče naj ne govori: Meni nima Kristus ničesar več povedati, ker sem že tako daleč od njega, jaz nimam ničesar več pričakovati od njega. Nihče naj ne govori tako, ampak naj rajši posluša, kaj je govoril Zahej Gospodu. Na njegovo povabilo je takoj splezal z drevesa in mu na poti proti domu vesel razlagal: "Glej, Gospod, polovico svojega imetja dam ubogim in, ako sem koga v čem prevaril, povrnem četverno!" Jezus mu je odgovoril: "Danes je tej hiši prišlo zveličanje. Sin človekov je namreč prišel iskat in zveličat, kar je izgubljenega" (Lk 19,8-10).

Popravimo tudi mi, kar je bilo napačnega v našem življenju. Spravimo zopet v red hišo svoje duše, pa se bo v njej ustavil Kristus, ki nam bo prinesel zveličanje. Tako bo tudi

nam Kristus v vstajenje. "Glej, stojim pred vrati in trkam," pravi Kristus o sebi (Raz 3,20). Kristus trka na vrata našega srca. Ne preslišimo tega trkanja. Povabimo ga, naj vstopi, da nam bo v vstajenje in življenje.

O ŽIVLJENJU SVETE DRUŽINE

Malo nam govori sveto pismo o Jezusovem skritem življenju v Nazaretu, dasi je to življenje trajalo skoro trideset let. Le en dogodek, ki se je zgodil v Jezusovem dvanajstem letu, pretrga ta dolgi molkin nam nudi lep in poučen pogled v življenje tihe in skromne nazareške družine.

Kako je sv. družina prišla v Nazaret? Približno eno leto po Jezusovem rojstvu je morala sveta družina bežati iz Betlehema v Egipt, ker je kralj Herod stregel Jezusu po življenju. Angel Gospodov se prikaže Jožefu v spanju in pravi: "Vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne porečem; Herod bo namreč dete iskal, da bi ga pogubil" (Mt 2,13).

V Egiptu je živela sveta družina do Herodove smrti. Ko je Herod umrl, se angel Gospodov spet prikaže Jožefu v spanju in pravi: "Vzemi dete in njegovo mater in pojdi v izraelsko deželo; zakaj pomrli so, kateri so detetu stregli po življenju" (Mt 2,19)

Jožef je vzel dete in njegovo mater in prišel v Judejo. Ker pa je tam vladal Herodov sin Arhelaj, ki je po očetu podedoval del njegovega kraljestva in vso njegovo krutost, je šel naprej v Galilejo in se nastanil v mestu, imenovanem Nazaret. Tu so si uredili skromen dom. Jožef je s tesarskim delom služil družini vsakdanji kruh, Marija je opravljala domača hišna opravila, Jezus pa je doraščal.

Neki apokrifni evangelij pripoveduje, da so prebivalci Nazareta imenovali dečka Jezusa "suavitas" - dražestnost, milina, in da so večkrat govorili: "Eamus ad suavitatem, ut hilares fiamus" - pojdimo k našemu "sončku", da se razveselimo!

Po svojem detinstvu, reši nas, o Jezus ! (Litanije imena Jezusovega).

Glejte, Kristusa imamo kot otroka med seboj: rastimo z njim! (Avguštin).

Jezus je bil otrok, da bi človeštvo prepričal o vrednosti in vzvišenosti otroka, katerega so pogani prezirali.

Čim globlje se bomo pripognili pred nazareškim dečkom, tem višje nas bo dvignil k sebi (Prohászka).

Iz Nazareta so Jezusovi starši hodili vsako leto v Jeruzalem na velikonočni praznik. Vsak odrasli moški Izraelec je bil po postavi dolžan ob treh glavnih praznikih (veliki noči, binkoštih in šotorskem prazniku) potovati v Jeruzalem k prazniškim daritvam. Ženske in otroci do dvanajstega leta te dolžnosti niso imeli. Vendar so iz pobožnosti lahko spremljale svoje može in vodile v Jeruzalem odraščajoče sinove, da so se vadili v izpolnjevanju postave.

66. Ko je Jezus dopolnil dvanajst let, je šel prvikrat s svojimi starši na velikonočni praznik v Jeruzalem. Ko pa so se po končanih prazniških dneh vračali, je ostal deček Jezus v templju in njegovi starši tega niso opazili. Misleč, da

je pri druščini, so šli dan hoda in ga iskali med sorodniki in znanci. In ko ga niso našli, so se vrnili v Jeruzalem in ga iskali. Za Marijo je bil to Simeonov nauk. Res je vedela, da je njen sin Bog, neskončno moder in vsemogočen. A ta tako nepričakovana izguba je zanjo kljub temu bila velika skrivnost, ki si je ni znala razložiti. Nekateri pobožni pisatelji pravijo, da je Marija tu več trpela kot na Kalvariji. Na Kalvariji je videla svojega sina, je vedela zakaj trpi, tu pa je bila njena duša kakor zavita v temo. Ponavljala je: Le kje je? Ali se mu ni kaj zgodilo?

Zakaj je Jezus ostal v templju? Iz nepokorščine do staršev? Ne, ampak po volji svojega Očeta, ki je hotel, da prav tedaj predstavi svojega Sina duhovnikom in učiteljem postave; ki je hotel s ten poučiti vse nas, da se moramo odreči tudi krvnim vezem in ljubezen do staršev postaviti na drugo mesto, kadar to od nas zahteva čast božja; kajti hotel Marijo postaviti za vzor in tolažbo vsem potrtim in žalostnim dušam.

Čudno ravna Bog z Marijo in Jožefom. Zakaj je dopustil, da sta morala toliko trpeti? Prav gotovo ne zato, ker bi bila grešnika, saj sta bila oba deviško čista in nedolžna, ampak zato, ker ju je neizmerno ljubil. O njiju bi lahko rekli, kar je rekel angel Tobiju: "Ker si bil Bogu všeč, je bilo potrebno, da te preizkusi" (Tob 12,13).

V tej preizkušnji sta ostala ponižna in potrpežljiva. Tri dni sta ga iskala, in s koliko skrbjo, vstrajnostjo in potrpežljivostjo!

Kako brezbrižni pa smo včasih mi, ako smo kdaj z grehom izgubili Jezusa!

67. Neki mladenič, ki je vedno živel v grehu, je odlašal, da bi se spravil z Bogom. Večkrat je v svojem srcu slišal jasen glas, ki mu je ponavljal Izaijeve besede: "Iščite Gospoda, dokler ga je mogoče najti, kličite ga, dokler je blizu!" (Iz 55,6). Zdrznil se je ob ten glasu, a svojega življenja le ni hotel popraviti v dobri spovedi. Nekoč pa sliši tele besede samega Zveličarja: "Iskali me boste, pa ne našli!" (Jan 7,36). Ob ten opominu se je še bolj zbal, a kljub temu ni ukrenil ničesar, da bi se spravil z Bogom. Končno pa je zaslišal strašne besede: "Iskali me boste in v svojem grehu umrli!" (Jan 8,21). Zakričal je in v obupu umrl.

Sveto pismo pravi, da je Ezav, ko je zvedel, kaj je storil, ko je za skledo leče prodal svoje prvorojenstvo, rjul od žalosti. Mi pa smo včasih tako brezbrižni, če izgubimo svoj največji zaklad: Boga in milost božjo.

O Marija, daj da tudi mi občutimo isto bridkost kakor ti, če bi kdaj izgubili z grehom Jezusa; daj, da čimprej vstanemo in ga gremo iskat, dokler ga ne najdemo, in ko ga najdemo, daj, da ga nikdar več ne izgubimo.

Po treh dneh sta Jožef in Marija Jezusa našla v templju, ko je sedel sredi učiteljev, jih poslušal ter povrpaševal. In vsi, ki so ga slišali, so strmeli nad njegovo razumnostjo in njegovimi odgovori. Ko so ga starši ugledali, so se zavzeli in njegova mati mu je rekla: "Otrok, zakaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala."

In rekel jima je: "Kaj sta me iskala? Nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?" (Lk 2,46-50).

Sprva se nam zdi Jezusov odgovor nekoliko rezek in skorajda nespoštljiv. A to ni in ne more biti, saj je bil Jezus v vsem najpopolnejši vzor, zato tudi vzor v ljubezni in spoštovanju do staršev. Te besede je izgovoril Jezus z ljubeznivim glasom in s prizvokom rahlega začudenja, kako da sta mogla Jožef in Marija dvomiti o njegovi ljubezni do njiju in o potrebnosti tega, kar je po volji Očeta storil, ko je ostal v templju.

Evangelist poroča samo o treh besedah, ki jih je Jezus spregovoril z Marijo in vse tri so skoraj hladne in stroge za takega sina in za tako mater. Prva je bila ta, druga na svatbi v Kani Galilejski in tretja na Kalvariji. In vendar je bila vsaka izmed teh besed serie, ki je pognalo čudovit sad slave božje, Marijinega poveličanja in milosti za nas. Učinek Jezusovih besed na Kalvariji:"Žena, glej, tvoj sin!" (Jan 19,26), je bil ta, da je Marija postala naša duhovna Mati. Učinek Jezusovih besed v Kani:"Kaj meni in tebi, žena? Moja ura še ni prišla" (Jan 2,4), je bil ta, da je Marijina priprošnja dobila skoraj neomejeni učinek, popolno oblast nad Jezusovim Srcem. Učinek Jezusovih besed v templju:"Kaj sta me iskala, nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?" (Lk 2,50), je bil ta, da je Marija dobila veliko oblast nad Jezusovim življenjem in delom. Saj pravi evangelist Luka, da se je Jezus "vrnil z njima v Nazaret in jima bil pokoren" (Lk 2,51).

Pokoren. Kdo, komu, v čem? Jezus, Sin božji, Bog in človek, pokoren Mariji. Bog pokoren stvari. V nebesih Sin božji, na zemlji služabnik ljudi. V nebesih velik, na zemlji majhen. Kako znedeš našo ošabnost, Jezus najponižnejši!

"Uči se, človek, pokoravati," vzklika sv. Bernard, "uči se prah ubogati. Sramuj se, ošabni pepel! Glej, tvoj Bog se ponižuje in ti se povišuješ!"

66. Španski slikar Murillo je narisal lepo sliko svete družine, ki na poseben način posveti v skrivnost njenega življenja. Ob straneh sedita Marija in Jožef, med njima na sredi pa stoji na kameniti klopi Jezus. Svoj pogled ima uprt proti nebu, od koder je prišel med nas ljudi. Zdi se, kot da bi hotel reči:"Tam je moja domovina, tam je moj Oče!" In skozi oblake vidimo nebeškega Očeta. V levici ima zemeljsko oblo, z desnico pa ljubeznivo blagoslavlja svojega Sina. Med nebeškim Očetom in Jezusovo glavo pa plava v podobi golobčka Sveti Duh, ki v polni luči svojega božanstva povezuje Očeta in Sina. Tako stoji mali Jezus v resnici sredi dveh družin: v božji družini svojega Očeta in v človeški družini svoje Matere, in pripada dvema svetovoma: božjemu, h kateremu dviga svoje oči in človeškemu, v katerem bije njegovo srce. (Koch).

V nekem molitveniku je bila na velikem ogledalu narisana slika svete družine in pod njo napis:"V Nazareški hišici ogledalo je vseh čednosti. V treh stvareh naj nam bo sv. družina v zgled: v tem, kako moramo posvečevati gospodove dneve, nedelje in praznike in dajati Bogu čast z molitvijo in daritvijo - v vdanosti v voljo božjo v preiz-

kušnjah življenja in v iskanju Boga, če smo ga z grehom izgubili - končno v pokorščini in ljubezni do Boga ter do predpostavljenih.

Idealno podobo družinskega življenja po vzoru svete družine nam riše apostol Pavel v pismu Kološanom, ki ga bereno pri berilu na praznik sv. družine:"Bratje! Oblecite si kakor izvoljenci božji, sveti in ljubljeni, prisrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, skromnost, potrpežljivost; prenašajte drug drugega in si odpuščajte, če ima kdo na kom kaj grajati; kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi; na vse to pa oblecite ljubežen, ki je vez popolnosti. In mir Kristusov naj kraljuje v vaših srcih, h katerenu ste bili tudi poklicani v enem telesu; in hvaležni bodite. Beseda Kristusova naj prebiva med vami, v obilju, v vsej modrosti; poučujte in opominjajte se med seboj in s psalmi, slavospevi in duhovnimi pesmimi hvaležno prepevajte Bogu v svojih srcih. In vse, kar koli delate, v besedi ali v dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa in po njem zahvaljujte Boga in Očeta" (Kol 3,12-17).

Gospod Jezus Kristus, ki si bil Mariji in Jožefu pokoren in si posvetil domače življenje z neizrekljivimi čednostmi, daj nam, da se bomo z njuno pomočjo učili na zgledih tvoje svete Družine ter dospeli v nje družbo na veke (Prošnja na praznik sv. družine).

Jezus, Marija, Jožef, vam podarim svoje srce in svojo dušo. Jezus, Marija, Jožef, stojte mi ob strani v zadnjem boju. Jezus, Marija, Jožef, naj z vami združen mirno izdihnem svojo dušo! (7 let odpustka).

Ko je Kristus hotel odrešiti in prenoviti svet, je začel s posvečevanjem družine (Faulhaber).

Sveta družina v Nazaretu je družba treh najvzvišenejših oseb: Sin božji, Mati božja in predstavnik božji; Svetnik vseh svetnikov, Kraljica svetnikov in največji med svetniki.

Steblo trte ne more stati samo pokonci, ampak potrebuje opore. Vendar pa opora nima nič pri grozdu. Trta sama rodi grozd. Opora le podpira trto in grozd. - Če sedaj namesto opore damo sv. Jožefa, namesto trte Marijo in namesto grozda Jezusa, bomo hitro dobili pravo idejo o sveti družini. Jezus je blagoslovljeni sad Marijin; Marija je trta, ki je rodila božji sad; sv. Jožef je opora obema. Ni bil oče Jezusov, a je bil njegov in Marijin rednik.

Takoj za mogočnim portalom, skozi katerega stopimo v čudoviti evangelij o božji Besedi, se začenja zgodba o Jezusovem tihem in skritem življenju v Nazaretu.(Lippert).

Človek more živeti božansko življenje in vendar ostati nepoznan (Mark Avrelij).

Magna vixit, nihil dixit.(Star pregovor).

Daj, Gospod Jezus, da bomo, ko nas poživljaš z nebeškimi skrivnostmi, vedno posnemali zgled tvoje svete Družine in tako postali vredni, da nam ob naši smrtni uri pride naproti tvoja slavna deviška Mati s svetim Jožefom in nas ti sprejmeš v večno bivališče (Prošnja pri maši na praznik svete družine).

69. Na grobnem spomeniku slavnega državnika Otona Bismarcka je pod njegovim imenom zapisano:"Zvesti služabnik cesarja Viljema I."

"Zvesti služabnik Kristusov," tako bi se po vsej pravici glasil napis na nagrobnem spomeniku sv. Jožefa. Najlepša poteza in lastnost Jožefovega življenja je njegova zvestoba v službi Bogu.

Jezus sam je spregovoril besede, ki se zde, da zvene kot program in vsebina vsega Jožefovega življenja na tem svetu in njegovega poveličanja v nebesih. "Kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik. Če kdo meni služi, ga bo počastil moj Oče" (Jan 12,26).

a/ Jožef je zvesto stal Jezusu ob strani. Vse je delil z njim, ki mu ga je Bog sam izročil v varstvo:

Njegovo revščino in ponižnost. Koliko je trpel, ko ni mogel Jezusu pripraviti bolj dostojnega prostora za prihod na svet kot uborni hlev, bolj mehke postelje kot kamenite jasli, bolj zrahljanega ležišča kot snop slame.

Z Jezusom je delil trpljenje in preganjanje. Kmalu po rojstvu je z njim moral bežati v Egipt, v tuje kraje, med tuje in nepoznane ljudi, ker je Herod Jezusu stregel po življenju.

Z Jezusom je delil delo in molitev: Skupaj sta delala v Nazaretu in si v potu svojega obraza služila vsakdanji kruh. Skupaj sta vsak dan molila in skupaj hodila na praznike v Jeruzalemski tempelj.

Zvesto je stal Jezusu ob strani in to ne samo nekaj let kot apostoli, ampak vse življenje do svoje blažene smrti.

Sveti Jožef nam je zgled, kako moramo ostati tudi mi zvesti Bogu v veri, upanju in ljubezni.

Bil je zvest v veri, saj mu je nobena stvar ni mogla omajati. Ko mu je Bog razodel čudovito učlovečenje Sina božjega, ki je bilo po naravnih zakonih naravnost nemogoče, je veroval. Videl je Odrešenika v njegovi največji revščini in pomanjkanju v betlehemskem hlevu, v njegovi skrajni onemoglosti kot otroka, v njegovi silni bedi na begu v Egipt, in kljub temu je trdno veroval v njegovo božanstvo.

Zvest je bil Bogu v upanju. Dasi ga je zadelo nešteto bridkosti in nadlog, je vedno ponavljal lepe psalmistove besede: Vate, Gospod sem zaupal, ne bom osramočen vekomaj!

Zvest je bil tudi v ljubezni do Boga. Ako kdo, je mogel on reči z apostolom: Kdo nas bo ločil od ljubezni Kristusove? Nadloga ali stiska ali preganjanje ali lakota ali nagota ali nevarnost ali meč? Prepričan sem, da nas ne smrt ne življenje ne kaka druga stvar ne bo mogla ločiti od ljubezni, ki je v Kristusu Jezusu (Prim.: Rim 8,35-39).

"Bodi zvest do smrti in dal ti bom venec življenja," tako govori Gospod vsakemu izmed nas (Raz 2,10). Le kdor bo vztrajal do konca in ostal zvest, ta bo zveličan. Kako nujno in potrebno je, da ostanemo Bogu zvesti predvsem v tem, da trdno verujemo vse, kar nam je razodel; da upamo na to, kar nam je obljubil, in zvesti v ljubezni, ki se kaže predvsem v krepostnem življenju.

In kadar se dvignejo v duši dvomi, ki nam hočejo omajati

vero, kadar pridejo bridkosti in nadloge, ki hočejo kot temni oblaki zastreti pogled v nebo in vzeti upanje na obljubljeno plačilo in zaupanje v božjo pomoč in varstvo, in kadar se dvignejo v naši duši sovražniki: hudobni duh, meso in svet in nam ponujajo minljive dobrine v toliki vabljivosti, da bi se odvrnili od ljubezni do Boga, kaj naj storimo?

"Pojdite k Jožefu!" je rekel egiptovski kralj svojim podanikom, ki so ob hudi lakoti iskali pri njem živeža. "Pojdite k Jožefu!" nam kliče tudi najvišji kralj nebes in zemlje. Pogled na njegovo zvestobo in njegov zgled nas bo okrepil in njegova pomoč nas bo podprla, da bomo ostali Bogu zvesti v veri, upanju in ljubezni, zvesti vse življenje.

b/"Kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik." Te Kristusove besede so se izpolnile na sv. Jožefu. Izpolnile so se pa tudi druge njegove besede:"Kdor meni služi, tega bo moj Oče počastil."

70. Znameniti slikar je prinesel sv. očetu Piju IX. pokazat osnutek slike Brezmadežne v nebeški slavi. Sveti oče pogleda osnutek in pravi:"Kje pa je sv. Jožef?" Slikar pokaže na sliki skupino svetnikov v oblakih in pravi:"Tu sem ga bom postavil.""Ne,ne," odvrne sveti oče in pokaže s prstom na Odrešenikovo stran, rekoč:"Postavite ga tu sem, ker je sv. Jožef v nebesih na tem mestu in nikjer drugje."

Sveti Jožef je bil že na zemlji po svojem dostojanstvu po svoji svetosti in svojih zaslugah prvi za Marijo.

Prvi za Marijo je bil po svojem dostojanstvu, saj je bil čeprav ubog tesar, vendar namestnik nebeškega Očeta pri njegovem učlovečenm Sinu, rednik samega Sina Božjega, varuh neveste Sv. Duha in ženin preblažene Device Marije. Po svojem dostojanstvu je daleč presegal vse izvoljence božjega stvarstva, razen Marijo.

Bil je na zemlji prvi po svoji svetosti, kar mu priznava tudi sv. Cerkev, ko ga v litanijah njemu na čast naziva: Jožef najpravičnejši, najpotrpežljivejši, najpokornejši, najzvestejši.

Bil je na zemlji prvi po svojih zaslugah. Ni sicer izvrševal slavnih del, zaradi katerih bi ga svet proslavljal, toda bil je najzvestejši namestnik nebeškega Očeta, branilec Kristusov in varuh sv. Družine.

Kakor je bil na zemlji prvi za Marijo, tako je tudi v nebesih prvi za njo po svoji blaženosti in po mogočnosti svoje priprošnje.

Sveti Bernard pravi:"Če Bog izvrši voljo tistih, ki se ga boje, zakaj ne bi izvršil voljo tistega, ki ga je branil in hranil, ki mu je najzvesteje služil?"

Jezus in Marija sta bila že na zemlji pripravljena izpolniti Jožefu ne samo vsak njegov ukaz ampak tudi vsako njegovo voljo in željo. Tega mu tudi sedaj v nebesih ne odrekata. Zato pravi učeni Gerson, da sveti Jožef v nebesih ne prosi, ampak zapoveduje; ne moleduje,ampak ukazuje. To potrjuje tudi sv. Cerkev, ki v svojih molitvah nanj obrača tele besede:"V katerikoli bridkosti bodo klicali k meni, jih bom uslišal in vedno bom njihov zaščitnik."

71. V sv. pismu beremo, da kralj Asuer neke noči ni mogel spati. Zato je ukazal enemu svojih dvorjanikov, naj mu na

glas bere letopise, v katerih so bila popisana vse njegova slavna dela in najvažnejši dogodki njegovega življenja. Bralec je prišel do zarote, ki je nekoč bila sklenjena proti kralju. Kralj je postal pozoren. Zaroto sta skovala dva dvorjanika iz kraljeve palače. Kralj bi v tej zaroti gotovo izgubil življenje, če bi Mardohej zarote ne odkril. "Počakaj," reče kralj in udari po svoji dragoceni blazini, na kateri je ležal.

"Kdo ne je torej rešil?"

"Mardohej, vaše veličanstvo," odgovori bralec.

"In kakšno nagrado je dobil zato?"

"Do sedaj še nobene, veličanstvo."

"Kakor hitro bo zjutraj vzšlo sonce, naj oblečejo Mardoheja v kraljevska oblačila in ga posade na najlepšega kraljevskega konja. Nato naj ga peljejo po vsem mestu in mu vzklikajo:"Tako je počaščen tisti, katerega hoče kralj počastiti."

Ta ukaz je bil tudi takoj izvršen. Mardohej je tako ostal blizu kraljeve palače in po Esteri rešil svoje ljudstvo pogina, kakor je prej rešil kralja.

Tudi sv. Jožef je rešil življenje nebeškemu Kralju,detetu Jezusu, ko je Herod moril otroke po Betlehemu. Ali mislite, da bo ta nebeški kralj manj velikodušen do svojega rešitelja, kakor je bil kralj Asuer? Kako bi Jezus mogel odreši milost, za katero prosi njegov krušni oče in varuh na zemlji?

"Jakob je imel sina Jožefa, moža Marije, iz katere je bil rojen Jezus, ki je Kristus" (Mt 1,16).

"Zaradi njegove zvestobe in vdanosti ga je izbral izmed vseh ljudi" (Sir 45,4).

"Kdor varuje svojega gospodarja, bo čaščen" (Preg 27,18).

"Kdo neki je zvesti in razumni služabnik, ki ga je gospod postavil nad svojo družino, da bi jim dal hrane ob svojem času?" (Mt 24,45).

"Postavil ga je za gospodarja svoji hiši, za upravitelja vsej svoji posesti" (Ps 104,21).

"Na zemlji je bil naš vzor, v nebesih pa je naš zaščitnik" (Bernard).

Sveti Jožef, ti božji rednik,
zadnjo uro ti bodi nam pomočnik.
Z Jezusom, z ljubo nebeško Gospo,
srečno pripelji nas k sebi v nebo.

72. Jožko, dvanajstletni sin nekega zdravnika v Normandiji, se je pripravljal na prvo sveto obhajilo. Razmere v njegovi družini so bile silno žalostne. Oče je pijančeval in hodil po poti greha. Sredi pouka je pridrvel v cerkev in odpeljal Jožka domov. Ker naslednje dni Jožka ni bilo pri pouku, so njegovi sošolci zanj molili k sv. Jožefu in prosili za spreobrnenje njegovega očeta. Nekega dne je oče poln notranjih nemirov in notranje razdvojenosti izginil neznanokam. Pri prvem obhajilu je mali Jožko mislil še posebno nanj in priporočal svetemu Jožefu, Jezusovemu varuhu in skrbniku, naj varuje tudi njegovega očeta.

Od prvega obhajila je minilo petnajst let. O očetu ni bilo ne duha ne sluha. Medtem je Jožek postal duhovnik. Pri svoji prvi daritvi je Bogu obljubil, da hoče postati misi-

jonar in doprinesti to žrtev za spreobrnenje svojega očeta. Predstojniki so ga poslali v Ameriko, v večje mesto, kjer je deloval v blagor duš. Posebno vneto je širil češčenje svetega Jožefa. Nekoč ga pokličejo k bolniku, ki je že umiral in se ni hotel spraviti z Bogom. Prigovarjal mu je, naj uredi svoje račune z Bogom, dokler je še čas, a vse zaman. Končno ga spomni na mater in na družino:"Ali nimate matere,ki vas je učila moliti? Gotovo imate ženo in otroke, mislite nanje!"

"Da, imam ženo in sina, a ne vem, kaj je z njima. Dolgo je že, kar sem zapustil Normandijo.

"Normandijo? Tudi jaz sem iz Normandije," povzame mladi duhovnik in pove bolniku svoje ime.

Bolnik ga srepo pogleda, velike solze mu privro na oči in vzdihne:"Ti si torej Jožko, Jožko, moj sin!"

"Oče," vzklikne mladi duhovnik.

"Da, jaz sem tvoj nesrečni, izgubljeni oče."

Zdaj se umirajoči ni več ustavljal. Ves skesan je prejel zakramente. Lahko si mislimo, kakšna čustva so napolnjevala srce mladega duhovnika, ko je nad očetom izgovarjal besede: "Jaz te odvežem od tvojih grehov," in ko mu je polagal na ustnice sveto popotnico. Kakšna čustva so napolnjevala srce starega očeta, ko je v naročju svojega sina izdihnil svojo dušo!"

Vse to je pripravil sv. Jožef po svoji mogočni priprošnji, sv. Jožef, ki sta ga mati in sin tako vneto častila in mu priporočala nesrečnega, izgubljenega očeta.

Sveti Jožef, ti modri krmar,
družinam še našim bod gospodar;
reši nas bede, morečih skrbi,
sveto veselje nam v srcih prižgi.

"On je pravični nož, ki si ga dal za ženina Devici,božji porodnici; zvesti in modri služabnik, ki si ga postavil čez svojo družino, da je kakor oče varoval tvojega, po obsenčenju Svetega Duha spočetega edinorojenega Sina, Jezusa Kristusa, našega Gospoda" (Hvalospev pri sv. maši v čast sv. Jožefu).

"Naj nam pomaga, prosimo, Gospod, zasluženje ženina tvoje presvete Matere, da nam bo po njegovi priprošnji podeljeno, česar naša slabost ne more doseči" (Prošnja pri maši v čast sv. Jožefu).

73. Dva puščavska potnika sta po dolgem potovanju končno prišla do lepe oaze sredi peščenega morja. Tu sta našla studenec bistre vode. Eden izmed potnikov navdušen hvali oazo in v njej skrito bistro studenčnico.

"Na nekaj si pozabil," pravi drugi.

"Zakaj? Ali ni popolna moja hvala? Kaj drugega naj hvalim v puščavi kot zeleno oazo in bister studenec?"

"Kaj pa ta velika palma, ki s svojo senco varuje oazo pred vročim puščavskim soncem, in studenec v njej, da se ne posuši?"

Sveti Jožef je mogočna palma, v senci katere se je uresničila skrivnost učlovečenja; ščitil je Marijo, ki je zaprt vrt - hortus conclusus, in varoval Jezusa, ki je fons vivus, živi studenec milosti.

74. Neki govornik je v areopagu slavil Filipa Macedonskega. Najprej je govoril o njegovem plemenitem izvoru, o njegovih krepostih, o njegovi moči in njegovih zmagah. Nato je za nekaj trenutkov obstal, kakor da nima ničesar več povedati. Svoj govor je zaključil z besedami:"Vse to pa ni nič v primeri s tem, če pomislimo, da je Filip Macedonski bil oče največjega osvojevalca na svetu, Aleksandra velikega. V tem je njegova največja slava..."

Tudi mi, če bi premišljevali vse kreposti sv. Jožefa, lahko vzkliknemo: Vse to ni nič: Največja slava sv. Jožefa je, da je bil rednik in skrbnik Jezusov.

Sv. Frančišek Saleški razlaga z lepo primero pravice, ki jih je imel sv. Jožef do Marije, ker je bil njen ženin, in do Jezusa, ker je bil njegov krušni oče: Če bi golobček, ki leti nad poljem, spustil na zemljo seme, bi palma, ki bi zrasla iz tega semena, gotovo pripadala lastniku zemlje, v katero je padlo seme. Jezus, božje seme, ki ga je vsejal v deviško zemljo božje Matere sam Sv. Duh, božji golob, pripada sv. Jožefu, ker je on po postavi bil resnični mož prebl[illegible] Device Marije.

"Preizkušnja in trpljenje", piše sv. Avguštin, "sta ogenj. Če si bil zlato, te bosta očistila; če si slama, boš zgorel!" Sveti Jožef je bil zlato in je iz vseh težav ter preizkušenj življenje izšel kot zmagovalec, ostal trden v veri, upanju in ljubezni.

75. Trije kamnoseki so obdelovali veliko skalo. Mimo pride neki tujec in vpraša prvega: "Kaj delate?" - "Saj vendar vidite," odgovori ta, "kamen klešemo." - "In vi?" vpraša drugega. "Služim si vsakdanji kruh, nekaj sto dinarjev na dan." "Kaj pa vi delate?" vpraša tretjega. Ta vesel in zadovoljen pogleda tujca in pravi:"Jaz pa sodelujem pri gradnji božje hiše!" - Trojen pogled na delo.

Tretji pogled na delo je imel sv. Jožef. Vse svoje življenje in delo je posvetil gradnji božjega kraljestva na zemlji. Čeprav je bil tesar, je vendar dal s tem svojim delom tako lep zgled, da ga je cerkev postavila za vzor vsem delavnim ljudem in za zaščitnika delavcev.

Sveti Jožef nam je pokazal, da nam delo ne sme biti Bog, ne sme biti pekel, ampak pot k Bogu. Zato nas sv. Cerkev v berilu na praznik sv. Jožefa delavca opominja z besedami sv. Pavla:"Vse, kar delate, v besedi ali v dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa in po njem zahvaljujte Boga in očeta. Karkoli delate, delajte iz srca kakor Gospodu in ne kakor ljudem, ker veste, da boste od Gospoda prejeli povračilo dediščine. Gospodu Kristusu služite" (1 Kor 17, 23-24).

O Bog, Stvarnik vsega, ki si človeškemu rodu dal zapoved dela, podeli milostno, da po zgledu in pod varstvom svetega Jožefa izvršujemo dela, ki jih zapoveduješ, in dosežemo plačilo, ki ga obljubljaš" (Prošnja na praznik sv. Jožefa-delavca).

Ti sveti darovi, ki smo jih prejeli, Gospod, naj po priprošnji blaženega Jožefa naša dela dovršijo in zagotovijo plačilo (Prošnja po obhajilu na praznik sv. Jožefa-delavca).

KRISTUSOVA OSEBNOST IN NJEGOV DUH

75. V gradu Ferney, blizu Genfskega jezera, kjer je nekoč Voltaire koval svoje uničujoče načrte proti Kristusu in krščanstvu, hranijo v nekem salonu skrinjico s pepelom njegovega srca. Na skrinjici je napis:"Tukaj je njegovo srce, njegov duh pa je povsod." In danes? Njegovo srce je razpadlo v prah in njegov duh je že zdavnaj padel v pozabo. Leto za letom pa se po grajskem parku vije telovska procesija in s terase, kjer so nekoč Voltaire in njegovi pristaši sramotili Kristusa, Kristus blagoslavlja svoje verne. (Koch).

"Razodela se je dobrotljivost in ljudomilost Boga, našega odrešenika" (Tit 3,4).

"Bog je s Svetim Duhom in z močjo mazilil Jezusa iz Nazareta /t.j. vpeljal v mesijanski poklic pri krstu v Jordanu/, ki je hodil od kraja do kraja, delil dobrote in ozdravljal vse, ki so bili obsedeni po hudem duhu, zakaj Bog je bil z njim" (Apd 10,38).

"Ne bo se prepiral in ne bo vpil...Nalomljenega trsta ne bo prelomil in tlečega stenja ne bo ugasnil" (Iz 42,2 - Mt 12,20).

"Kdor vidi mene, vidi njega, ki me je poslal" (Jan 12,45).

"To pa je večno življenje, da poznajo tebe, edinega pravega Boga in katerega si poslal, Jezusa Kristusa" (Jan 17,3).

"Iz njegove polnosti smo vsi prejeli milost na milost" (Jan 1,16).

"Kristusova osebnost ne kaže niti judovsko-nacionalnih niti klasičnih niti srednjeveških potez, ampak je večno človeška in tako govori vsem ljudem vseh časov in krajev" (Prohászka).

"Telo trše od granita, volja močnejša od jekla, razum bistrejši od studenca, oči in koraki vedno usmerjeni proti enemu cilju - Kalvariji, ravna pot brez kompromisa - to je Kristus.

Telo, ki je že samo z dotikom vračalo zdravje bolnikom, je moralo samo biti zdravo. Poznamo štiri Jezusove postelje: gola tla na hribu, jaslice, deske v čolnu in križ. Nobena od teh postelj ga ni mogla pomehkužiti.

Bil je popoln gospodar nad svojimi živci. Farizeji so mu bili tri leta vedno za petami, da bi ga ulovili v besedi ali dejanju. Ni se jim posrečilo, da bi ga razdražili.

Po strašni getzemanski noči je stal mirno in hladnokrvno pred Kajfom in Pilatom, da se je Pilat čudil.

Iz njegovih oči je sijal toliki heroizem, da so se Nazarečani ustrašili in ga pustili oditi, hlapci velikih duhovnikov pa so pred njim popadali na tla. Bil je herojskega značaja.

Znal je jokati, nikdar pa ni prišla iz njegovih ust beseda obupa; znal se je veseliti, nikdar pa v veselju ni bil razbrzdan; znal je biti nežen in je blagoslavljal otroke, znal pa je tudi prijeti za bič in izgnati trgovce in prekupčevalce iz templja.

Umiral je na križu, ko so ga njegovi nasprotniki zasmehovali in preklinjali, a ni klical nanje božjega maščevanja,

pač pa prosil Očeta, naj jim odpusti.

Skozi življenje je stopal moško. Že od prvega dne svojega življenja je poznal samo en cilj: izpolniti voljo nebeškega Očeta, stopiti na Kalvarijo in iz križa osvojiti ves svet za božje kraljestvo. Kdorkoli se mu je na tej poti ustavljal, ga je premagal. Njegovo življenje je bilo orjaški boj: najprej s satanom, potem s farizeji in nato z narodom, ki ga je hotel imeti za kralja. Ko so ga ljudje zapustili, je ponudil tudi učencem, da lahko odidejo, a od svojega nauka ni odstopil niti za las, od svoje postave niti za črko.

V Kristusu najlažje spoznamo Boga, v Kristusu najlažje vzljubimo Boga, v Kristusu je človek Bogu najbližji" (Dobri pastir, 1954).

76. Najlepša cerkev krščanstva je bila zidana pred dva tisoč leti: Njena vrata so betlehemski hlev; klopi, ladje in strop - trideset let skritega življenja v Nazaretu; prižnica - Galileja in gora blagrov; oltar - Golgota in Križani na križu; zvonik - vstajenje in vnebohod. Življenje Jezusovo je prva in najlepša katedrala krščanstva. (Dobri pastir, 1954).

Edino življenje, ki je v resnici vredno pravega Boga in vredno pravega človeka, je Jezusovo življenje. Vse, kar je na svetu lepega, plemenitega in velikega, je zajeto v tem življenju; vse, kar ima svet bolnega, nesrečnega, bednega - razen greha - je tudi našlo mesto v tem življenju. Nobeden od ljudi ne more v življenju narediti kakšnega novega koraka, ki bi ga pred njim že ne naredil Jezus. Vse od zibelke do groba, kar je v resnici človeškega, je Kristus posvetil s svojim življenjem.

Če hočemo dojeti duha časa, moramo preizkovati, kako ljudje živijo, kaj delajo, kakšno je njihovo mišljenje, kakšen je način njihovega življenja, kakšna je njihova kultura in literatura, kakšne so njihove nravi in navade. Če hočemo spoznati kakšnega duha je ta ali oni človek, moramo študirati njegove besede, njegova dejanja; spoznati moramo, kaj ljubi in kaj sovraži, kaj hoče in kaj zavrača. Iz zunanjih del in ponašanja pridemo do duha, ki je njih gibalo. Prav enako moramo ravnati, če hočemo dojeti Kristusovega duha. Študirati moramo našega Gospoda in njegovo življenje od zibelke do groba, premišljevati moramo njegove besede in dejanja in se poglobiti v Duha, ki je v Kristusu živel in deloval - v Svetega Duha.

"Duh Kristusov se nam čudovito razodeva predvsem pri njegovi "novomašni" pridigi v Nazaretu, v pridigi na gori in v njegovem poslovilnem govoru pri zadnji večerji.

Najznačilnejša dejanja, iz katerih nam odseva Kristusov duh pa so: Jezusov odnos do grešnikov, Jezusova ljubezen do otrok, njegovo odpuščanje sovražnikom itd.

Anton Veliki je naročal svojim učencem: "Vedno vdihavajte Kristusa!"

Kristus je rekel Mariji Marjeti Alacoque: "Uči se od mene, ker te učim svetosti. Jaz sem svet in ne trpim niti najmanjše pomanjkljivosti."

"Kaj drugega naj dela tisti, ki nosi Kristusovo ime, kot da preizkuje, ali se njegove misli, besede in dejanja povsem ujemajo s Kristusovim duhom?" (Gregor iz Nisse).

"Jezusovo življenje je najodličnejši komentar njegovega nauka" (Prohászka).

JEZUS PRIČUJE O SEBI

77. Danski učenjak in nobelov nagrajenec Finsen je nekoč med svojim študijem medicine opazil bolnega mucka, ki se je vedno premikal iz sence na sonce. Tedaj mu je padla neka misel v glavo: Sonce v Danski nima veliko moči, kaj ko bi ga nadomestil z električno lučjo. Uspeh je bil nepričakovan. Dr. Finsen je s poizkusi ugotovil, da je svetlobna energija največji sovražnik nekaterih bolezni. Začel je te bolezni zdraviti z obsevanjem. Tako je nastal znani Finsenov inštitut na Danskem, kateremu so sledili še mnogi drugi, ki zdravijo bolezni s tem, da jih izpostavljajo svetlobnim žarkom.

Razen težkih telesnih bolezni imamo še duhovne bolezni, ki razjedajo in uničujejo dušo. To so najrazličnejši grehi. Že pred dva tisoč leti je vzšlo duhovno Sonce, polno luči in toplote, ki zdravi naše duhovne rane in nas očiščuje grehov. To sonce je Jezus Kristus, "prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka" (Jan 1,9). Potrebno je samo, da zapustimo senco greha in se izpostavimo blagodejnim žarkom tega Sonca, pa bomo ozdraveli in živeli. (Virtù in esempi).

Kristus se je predstavil človeštvu s svojimi sedmerimi in velikimi: "Jaz sem.""Kaj pravijo ljudje,kdo je Sin človekov?" tako je Jezus vprašal svoje učence. Odgovorili so: "Nekateri: da je Janez Krstnik, drugi: da je Elija, zopet drugi: da je Jeremija ali kdo izmed prerokov." Reče jim: "Kaj pa vi pravite, kdo sem?" Spregovoril je Simon Peter in rekel:"Ti si Kristus, Sin živega Boga"(Mt 16,13-16).

"Gospod, kdo si? Kaj praviš ti sam o sebi?" To pa je naše vprašanje, na katerega z žejnimi dušami pričakujemo odgovora od Kristusa samega. Če odpremo evangelij, dobimo namesto enega, kar sedem velikih in globokih odgovorov, sedem pomenljivih "Jaz sem," ki nam jasno in določno opredelijo celotno Kristusovo osebnost in njegovo poslanstvo.

1/"Jaz sem vrata: kdor vstopi skozi mene, bo rešen" (Jan 10,9). Človek se more rešiti "le po njem, skozi njega". To pomeni: tudi jaz se morem rešiti in zveličati le tedaj, če gledam svet z njegovimi očmi in razumevam življenje z njegovim razumom. Kar ima on za važno, moram imeti za važno tudi jaz; kar on smatra, proglaša in uči, da je minljivo, nično, na to tudi jaz ne smem navezovati svojega srca. Svet moram gledati s Kristusovimi očmi! Kako važno pravilo za moje življenje mi daje ta, na videz tako preprosta primera, s katero mi predstavlja Kristus svojo osebnost!

Čemu je prišel Kristus na svet? Zato, da bi ustvaril in oblikoval novega človeka, ki se bo boril edino zato, da doseže večno življenje. Kristus je bil vseveden,in kljub temu ni učil nobene znanstvene resnice, ker to ni imel za poglavitno. Kristus je bil večna lepota,in kljub temu ni narisal nobene slike, naredil ni nobenega kipa, zložil ni nobene pesmi. Kristus je bil večna ljubezen, in kljub temu ni učil, kako naj se zdravi jetika, operirajo razni tumorji itd. Vsega tega Kristus ni imel za najvaž-

nejše in najpoglavitnejše. Mnogo važnejše je, da vemo, kako moramo verovati, moliti, kaj moramo storiti, da dosežemo večno življenje. Najvažnejše je, da na vse stvari gledamo s Kristusovimi očmi.

Po Kristusu smo vsi odrešeni in skozi njega, kakor skozi vrata, prideno v večno življenje.

78. Tri mesece po bitki pri Skagerraku so ribiči iz Fjällbacka našli pri otoku Stensholmen več mrtvih nemških vojakov, ki so v plutovinastih oblekah plavali na morski površini. Pri enem izmed njih so našli v žepu notez. Med drugimi zapiski so v notezu bile zapisane tudi tele besede: "In če boš slišala, draga mati, da se je naša križarka potopila in da ni bil nobeden rešen, nič ne jokaj. Tudi morje, v katerem bo potopljeno moje truplo, je dobrotljiva roka mojega Odrešenika, iz katere se ni ni mogoče iztrgati"(Koch).

"Ako je torej kdo v Kristusu, je nova stvar /Nov človek, po Sv. Duhu prerojen k pravičnosti in svetosti, ud telesa Kristusovega); Staro je prešlo, glejte, nastalo je novo" (2 Kor 5,17).

Ko smo stopili skozi vrata - Kristusa v kraljestvo odrešenih, smo prejeli v dar novo življenje in nove obveznosti.

a/ Dar novega življenja:

"Kateri ste bili v Kristusa krščeni, ste Kristusa oblekli" (Gal 3,27).

"Nekdaj ste bili tema, zdaj pa ste luč v Gospodu" (Ef 5,8).

"Bog nas ni namenil za jezo, marveč da dosežemo zveličanje po našem Gospodu Jezusu Kristusu, ki je za nas umrl, da bi mi, naj čujemo ali spimo (pričakamo sodni dan živi ali mrtvi), z njim živeli" (1 Tes 5,9).

"Zatorej zdaj ni nobene obsodbe za tiste, ki so v Kristusu Jezusu; zakaj postava Duha, ki oživlja v Kristusu Jezusu, me je oprostila postave greha in smrti" (Rim 8,1sl).

"Imenujemo se in smo otroci božji. Zaradi tega nas svet ne pozna, ker njega ni spoznal" (1 Jan 3,1).

"Z milostjo ste namreč rešeni po veri; in to ne iz sebe, božji dar je" (Ef 2,8).

"Če prebiva v vas Duh njega, ki je od mrtvih obudil Jezusa, bo on, ki je Jezusa Kristusa obudil od mrtvih, tudi vaša umrljiva telesa oživil po svojem Duhu, ki v vas prebiva" (Rim 8,11).

"Hvaljen Bog in Oče Gospoda našega Jezusa Kristusa, ki nas je v Kristusu blagoslovil z vsakršnim blagoslovom iz nebes, kakor nas je pred stvarjenjem sveta v njem izvolil, da bi bili sveti in brezmadežni pred njim; v ljubezni nas je naprej odločil, naj bomo po sklepu njegove milosti, s katero nas je oblagodaril v Ljubljenem; zakaj v tem imamo odrešenje po njegovi krvi, odpuščenje grehov" (Ef 1,3-8).

b/ Obveznost novega življenja.

"Kakor je mene ljubil Oče, sem tudi jaz vas ljubil; ostanite v moji ljubezni. Ako boste izpolnjevali moje zapovedi, boste ostali v moji ljubezni, kakor sem tudi jaz izpolnil zapovedi svojega Očeta in ostal v njegovi ljubezni" (Jan 15,9-10).

"Živite, kakor se spodobi za poklic, v katerega ste

poklicani, v vsej ponižnosti in krotkosti, s potrpežljivostjo; drug drugega prenašajte v ljubezni in se trudite, da ohranite edinost duha z vezjo miru" (Ef 4,1-4).

"Tako se tudi vi sodite, da ste mrtvi za greh, živi pa za Boga v Kristusu Jezusu" (Rim 6,11).

"Kdor v njem ostane, ne greši. Kdor pa greši, ga ni videl in ga ni spoznal" (1 Jan 3,6).

"Če ste torej vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji. Kar je zgoraj, poglejte, ne po tem, kar je na zemlji" (Kol 3,1-2).

Božje delo smo, "ustvarjeni v Kristusu Jezusu za dobra dela, za katera nas je Bog naprej pripravil, da bi v njih živeli" (Ef 2,10).

"Odložite torej vsako hudobijo in vso zvijačnost in hinavščino in nevoščljivost in vse opravljanje. Kakor novorojeni otroci zahrepenite po duhovnem, čistem mleku (po čisti resnici evangelija), da boste po njem zrastli v zveličanje, ko ste vendar okusili, da je Gospod dober" (1 Petr 2,1-2).

"Če smo z njim umrli, bomo z njim tudi živeli; če trpimo, bomo z njim tudi kraljevali; če ga bomo zatajili, bo tudi on nas zatajil" (2 Tim 2,11).

"Ne ljubite sveta, ne tega, kar je na svetu. Če kdo ljubi svet, ni v njem Očetove ljubezni" (1 Jan 2,15).

"In zdaj, otročiči, ostanite v njem, da bomo, ko se prikaže, imeli zaupanje in ne bomo osramočeni pred njim ob njegovem prihodu" (1 Jan 2,28).

79. Plutarh pripoveduje v "Temistoklejevem življenju," kako je moral ta državnik in vojskovodja bežati pred svojimi nasprotniki. Zatekel se je na dvor nekega kralja, ki ga je svoj čas hudo užalil in sta še vedno bila v sporu. Ko je spoznal svojo zmoto, je bilo že prepozno. Zato se je hotel skriti v neki sobi. V tej sobi najde malega dečka, kraljevega sina, ki se mu ljubko smehlja. Ko pride kralj za njim z mečem v roki, Temistoklej hitro pograbi njegovega sina in ga dvigne v naročje. Kako bi kralj mogel udariti z mečem, če pa je med njim in nekdanjim žalilcem bil njegov sin? Vrgel je meč proč in tekel, da objame sina. Temistoklej ga je tako priklenil nase, da ju kralj ni mogel ločiti. Zato je objel obadva skupaj. Sin je tako posredoval, da sta se spravila dva največja nasprotnika. (Virtù in esempi).

Kristus je nam grešnikom, kadar obžalujemo svoje grehe, edina pot in vrata do sprave z razžaljenim nebeškim Očetom.

"O Bog, ki si s ponižanjem svojega Sina dvignil padli svet, podeli svojim vernikom trajno veselje ter jim daj uživati večno radost, ko si jih otel padca v večno smrt" (Prošnja na drugo ned. po vel. noči).

"Kristjani se samo zato ne potopimo v viharju sveta, ker preko morja življenja ploveno na splavu Kristusovega križa" (Avguštin).

"Kristus je izvor mojega življenja, Kristus je korenina moje noči, Kristus je moja glava" (Avguštin).

"Resnično človekovo plemstvo izvira le iz krvi Sina božjega" (Talbot).

2/ "Jaz sem dobri pastir. Dobri pastir da življenje za svoje ovce" (Jan 10,11). Kristus je naš dobri pastir. Ali smemo poten obupavati? Kadar razsaja vihar, se tudi morska gladina razburi in peni v besnečih valovih; ko žge bolečina, se tudi naše čelo nagubanči. To je naravno in človeško. Samo obupavati ne smemo. Smemo jokati, tožiti in vzdihovati, le obupavati in preklinjati ne smemo. Tudi cvetlice sklonijo svoje glave k tlom, ko preko njih zadivja vihar. Tedaj padajo z njih rosne kapljice na zemljo. Tudi ni smemo jokati, vendar pa ta naš jok ni jok obupanih. Naše solze prestrezajo roke Dobrega pastirja.

"Kristus, dobri pastir, ki je zame dal življenje, je v svoji vsevednosti in dobroti dopustil, da je prišlo nadme trpljenje; on ga bo tudi znal obrniti v mojo dušno korist", se je tolažila sv. Terezija D.J.

80. Neki romar, ki je potoval v sveto deželo, pripoveduje tale dogodek: Nekoč sem prišel do nekega kraja, kjer so pastirji napajali svoje ovce. Pastirji so bili trije in njihove ovce so se pomešale med seboj. Zanimalo me je, kako bodo ti pastirji, potem, ko se bodo ovce napile, dobili nazaj vsak svoje krdelo. Stal sem in opazoval. Ko so se vse napojile, je eden izmed pastirjev vzel svojo palico in poklical:"Men-ah!" (Za menoj!). In čudno, vse njegove ovce so se takoj zbrale okrog njega. Nato je drugi zaklical prav tako svojim ovcam:"Men-ah!" in tudi te so mu sledile. Vprašal sem zadnjega pastirja, če bi njegove ovce sledile tudi meni. Odkimal je s svojo glavo in rekel:"Poizkusite!" Oblekel sem si njegov plašč, dal na glavo njegov turban in vzel v roko palico ter zaklical:"Men-ah!" Toda ovce so stale na mestu in me samo začudeno gledale. Nobena ni hotela priti k meni. "Ali nikdar ne gredo za drugim pastirjem?" sem vprašal pastirja. "Le, če je kakšna ovca bolna, sledi vsakemu, ki jo pokliče," mi je odvrnil pastir. (Koch).

Kako resnična je Jezusova prilika o dobrem pastirju:"Kdor ne pride v ovčji hlev skozi vrata, ampak prileze drugod, ta je tat in ropar. Kdor pa pride skozi vrata, je pastir ovac. Njemu vratar odpre in ovce poslušajo njegov glas in on pokliče svoje ovce po imenu in jih vodi ven. Kadar izpusti svoje ovce gre pred njimi in ovce gredo za njim, ker poznajo njegov glas" (Jan 10, 1-5). Če pa gre kakšna ovca za tujcem, je to znamenje, da je bolna. - Če poslušaš glas sveta in zapeljivca hudobnega duha ter se pustiš izvabiti iz Kristusove črede, je to znamenje, da je tvoja duša bolna.

"En sam pastir bo pasel vse; po mojih odlokih se bodo ravnali in mojih zakonov se bodo držali in jih spolnjevali" (Ezek 37,24).

"In ko se prikaže najvišji Pastir, boste prejeli neveljivi venec slave" (1 Petr 5,4).

"Hvali, Sion, Rešenika, nam pastirja in vodnika s himnami in pesmimi" (Pesem slednica na praz. Reš. Telesa).

"Ti, pastir, nas s kruhom hrani, ti nam, Jezus, stoj ob strani, ti nas pasi, ti nas brani, ti nam daj med nebeščani mesto v večnih radostih" (Pesem slednica na praz.R.T).

"Pastir nevernih je smrt, pastir vernih pa je življenje" (Avguštin).

3/ "Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu; zakaj, brez mene ne morete nič česar storiti. Če kdo ne ostane v meni, se vrže ven kakor mladika, in usahne; in jih poberejo, vržejo v ogenj in zgore" (Jan 15,5-6).

Kristus je trta in mi mladike. Kako resen opomin in kako vzvišena ocena za nas ljudi. Mladika živi le tako dolgo, dokler kroži v njej življenjski sok. Moja duša živi le tedaj, če se pretaka v njej sok milosti božje, če sem v resnici Kristusov brat. Brašljan potrebuje skalne stene ali močnega hrasta, da se more razrasti, pognati cvetove in da more roditi sad. Če bi se plazil po zemlji, bi hitro ovenel in se posušil. Trta potrebuje opore, po kateri se vzpne v višave. Človek potrebuje Kristusa, kakor mladika potrebuje trte. Če se po milosti božji v meni pretaka nadnaravno, božje življenje, sem Kristusov brat. In če sem Kristusov brat, poten glavo pokonci. In ker sem Kristusov brat, mora biti moje oko čisto, mora vsaka moja beseda govoriti resnico, mora vsako moje delo biti pravično, moram misliti, govoriti in delati le to, kar bo v čast Kristusu. Mladika se mora razcveteti in obroditi sad, ki bo v čast trti!

81. Neki puščavnik, tako pripoveduje stara legenda, je štirideset let preživel v puščavi, kjer je s postom in molitvijo služil Bogu. Nekega dne pa je prosil Boga, naj mu pokaže človeka, od katerega bi se mogel naučiti še kaj dobrega. Prikazal se mu je angel in ga peljal v mesto k neki preprosti gospodinjski pomočnici. Ko je videl, kako preprosto in odkritosrčno je za vsakim govorila, jo je pr[illegible]l, naj mu razloži, kako preživi svoj dan. Dekle je prošnji takoj ugodila in začela pripovedovati:"Ko zjutraj vstanem, najprej prosim ljubega Boga, da bi me čez dan obvaroval vsakega smrtnega greha in da bi vsa moja dejanja začenjal s svojim navdihovanjem in jih spremljal s svojo pomočjo. Ko se oblačim, mislim na to, kako so Jezusa ogrnili v bel plašč in ga zasramovali. Ko pospravljam po hiši, mislim na to, kako je Jezus iz templja izgnal prodajalce in prekupčevalce. Tudi jaz želim, da bi bila ta hiša vedno dostojno prebivališče otrok božjih. Ko prižigam ogenj v štedilniku, prosim Jezusa, naj vžge v mojem srcu ogenj svoje ljubezni. Ko pristavljam lonce k ognju, mislim na žalostno Petrovo zgodbo, ki je pri ognju zatajil Jezusa, in prosim Boga, naj mi da moči, da se nikdar Jezusu ne izneverim. Ko nosim drva, mislim na Jezusa, ki je nosil težki križ. Ko nosim jedila na mizo, mislim na Jezusovo zadnjo večerjo. Ko se zvečer slačim, mislim na krivico, ki so jo vojaki storili Jezusu, ko so ga na Kalvariji oropali njegovih oblačil. Ko legam k počitku, mislim na to, kako so Jezusa položili na križ in ga pribili z žeblji. Preden zaspim, mislim na Jezusovo smrt in njegov pokop in se vprašam, ali živim tako, da bom nekoč vredna z Jezusom vstati k novemu, večnemu življenju. Tako so ves dan med mojim delom moje misli pri Jezusu in njegovem trpljenju. On je trta, od katere imam življenje." Ko je puščavnik slišal te besede, je priznal:"Resnično, ta gospodinjska pomočnica me je naučila, da razumem polni smisel Jezusovih besed:"Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi o-

bilo sadu."

"Ako kdo nima duha Kristusovega, ta ni njegov" (Rim 8,9).

"Življenje je meni Kristus in smrt dobiček" (Flp 1,21).

"Vi ste moji prijatelji, ako izvršujete, kar vam jaz zapovedujem. Ne imenujem vas več služabnike, zakaj služabnik ne ve, kaj dela njegov gospod. Vas pa sem imenoval prijatelje, ker sem vam razodel vse, kar sem slišal od svojega Očeta" (Jan 15; 14-15).

"Meni pa Bog ne daj, da bi se hvalil, razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, s katerim je meni svet križan in jaz svetu" (Gal 6,14).

"Če s Kristusom trpimo, bomo z njim tudi poveličani" (Rim 8,17).

"Prepričan sem, da nas ne smrt ne življenje ne angeli ne poglavarstva ne sedanjost ne prihodnost ne moči ne visokost ne globokost ne kaka druga stvar ne bo mogla ločiti od ljubezni božje, ki je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem" (Rim 8, 38-39).

82. Ko so plemenito Felicito in njeno služabnico vrgli v ječo, ker sta bili kristjani, je v ječi porodila dečka. Med porodnimi bolečinami je hudo stokala in zdihovala. Stražarji je tedaj rekel:"Če že sedaj tako jadikuješ, kaj bo šele potem, ko te bodo začele trgati divje zveri?" Felicita mu je odgovorila:"Kar sedaj trpim, trpim sama; takrat pa bo v meni Jezus, ki bo z mano trpel, ker sem tudi jaz zanj pripravljena trpeti." (Koch).

"Nismo samo kristjani, ampak smo postali Kristus. Veselimo se tega in bodimo hvaležni! Razumete, kakšno milost nam je izkazal Bog: Postali smo Kristus" (Avguštin).

"Kdor vredno pristopa h Gospodovi mizi, se potopi v Boga, kakor kaplja v morje" (Vianney).

"Če molimo z Jezusom, sliši nebeški Oče glas svojega Sina iz naše molitve" (Prohászka).

4/ "Jaz sem luč sveta. Kdor gre za menoj, ne bo hodil v temi, marveč bo imel luč življenja" (Jan 8,12).

Hočete vedeti, ali je Kristus v resnici luč sveta? Pomislite samo, kakšna gosta tema bi nastala na svetu, če bi Kristus odtegnil in vzel nazaj vse svoje velike darove, ki jih je dal človeštvu!

Kaj bi bilo s svetom, če bi zemeljski potresi zasuli nekaj mest, ali če bi voda zalila cele pokrajine in dežele? Svet bi še vedno dalje obstojal.

Kaj bi bilo, če bi s sveta izginila železnica, elektrika, radio, televizija, atomska energija? Kljub temu bi še vsi ljudje mogli živeti.

Kaj bi bilo s svetovno zgodovino brez velikih učenjakov, znanih naravoslovcev in fizikov? O tudi brez njih bi ljudje še mogli živeti, morda celo srečneje kot sedaj.

A kaj bi bilo s človeštvom, če bi ne bilo Kristusa? - Kup razvalin, tema, smrt, zloba, nevednost. Kristus je luč sveta.

83. V seriji slik, ki jih je nemški slikar Führich narisal za opremo knjige "Hoja za Kristusom", je tudi slika, ki predstavlja, kako se ob Kristusu ločijo duhovi. Na sliki sta narisana dva dogodka iz Jezusovega življenja: Na levi strani stoji Kristus ogrnjen s škrlatnim plaščem, s tr-

njevo krono na glavi in trstom v roki. Ob njem stoji Pilat in z značilno kretnjo predstavlja Jezusa podivjani Judovski množici:"Glejte, človek!" Spodaj pa vpije množico:"Proč z njim!" Na desni strani pa je vstali Kristus, ki ga učenca, s katerima je potoval skupaj proti Emavsu, vabita:"Ostani z nama!" Med obema slikama pa je narisan Kristusov grb: IHS in pod njim besede:"Jaz sem luč sveta." (Koch).

"Luč Kristusova! -Bogu hvala!" (Bogoslužje na Vel.soboto).

"Jaz sem prišel na svet kot luč, da nihče, kdor v me veruje, ne ostane v temi" (Jan 12,46).

"Postavim te za luč poganskim narodom, da boš moje zveličanje do konca sveta" (Iz 49,6).

"Ljudstvo, ki hodi v temi, gleda veliko luč; nad prebivalci v deželi smrtne sence zasije luč" (Iz 9,2).

"V njej je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi in luč sveti v temi in tema je ni sprejela" (Jan 1,4-5).

"Luč je prišla na svet, pa so ljudje bolj vzljubili temo ko luč, zakaj njih dela so bila hudobna" (Jan 3,19).

"Dokler imate luč, verujte v luč, da boste otroci luči" (Jan 12,36).

"Le še malo časa je luč med vami. Hodite, dokler imate luč, da vas ne objame tema" (Jan 12,35).

"Vzdrami se, ki spiš, in vstani od mrtvih in razsvetlil te bo Kristus" (Ef 5,14).

"Noč je bila, ko je prišel Kristus, kajti ves svet je ležal v temi" (Ambrož).

"Luč ne more prebivati skupaj s temo; Kristus, ki je luč sveta, ne more prebivati tam, kjer je tema greha, ošabnosti, lakomnosti, častihlepnosti in poželjivosti" (Bernard).

"Luč se že s tem bori proti temi, da sveti" (Keppler).

"Kaj nam pomaga sončna svetloba, če pa nočemo stopiti ven iz temne ječe?" (Prohászka).

"Vsa moja katoliška osebnost ni nič drugega kakor svetilka, v kateri gori sveča Kristusove osebnosti" (Langbehn).

"O Bog, ki razsvetliš vsakega človeka, ki pride na ta svet, razsvetli nam srca, prosimo, s sijajem svoje milosti, da bomo mogli vedno misliti, kar je dostojno in drago tvojemu veličastvu in te iskreno ljubiti" (Prošnja za odvrnitev slabih misli).

"Po skrivnosti učlovečene Besede je nova luč božje slave zasvetila očem naše duše, da bi se, ko Boga vidno spoznavamo, po njem vneli v ljubezni do nevidnih stvari" (Božični hvalospev).

V prizmi se luč deli na različne barve in žarke. Tako se mora Kristusova luč razdeljevati in razširjati v življenju njegovih zvestih.

5/"Jaz sem kruh življenja. Kdor pride k meni, ne bo lačen, in kdor v me veruje, ne bo nikoli žejen" (Jan 6,35).

84. Med prvo svetovno vojno je ob bombardiranju neke vasi blizu Arrąsa, bila v veliki nevarnosti tudi cerkev, v kateri je bilo shranjeno Najsvetejše. Neki pobožen in veren kapetan je obvestil župnika Lefoul-a, naj spravi na varno svete hostije.

- "Gospod kapetan," je rekel župnik, "ali bi ne bilo bolje, da bi vi in vaši vojaki shranili Jezusa v svoje srce?

- "Imate prav," pravi kapetan. "Na to nisem niti mislil. Boljšega zatočišča ne bi mogli najti za Jezusa. Začnite kar pri meni. Najprvo naj jaz opravim spoved."

Za kapetanom so se uvrstili drugi vojaki. Vsi so opravili sveto spoved in prejeli sveto obhajilo. Ob sončnem vzhodu so sovražniki z bombardiranjem uničili cerkev, á Jezus je bil na varnem v srcih vojakov. (Virtù in esempi).

"Vzemite, jejte, to je moje telo...Pijte, to je namreč moja kri zaveze, ki se za mnoge preliva v odpuščenje grehov" (Mt 26,27-28).

"Kdor nevredno je in pije si sodbo je in pije, ker ne razločuje telesa Gospodovega" (1 Kor 11,29).

"Kdor ne živi tako, da bi se mogel obhajati vsak dan, tudi ne zasluži, da bi se ga obhajalo enkrat na leto" (Avguštin).

"Kateri imajo malo skrbi, se lahko obhajajo pogostokrat, ker imajo čas; kateri pa imajo veliko skrbi, se morajo obhajati pogosto, ker to potrebujejo" (Frančišek Sal.).

6/ "Jaz sem pot, resnica in življenje" (Jan 14,6).

Človeštvo je imelo že mnogo učiteljev, a tako še ni nobeden govoril. Noben človek si ni upal reči kaj takega. Mnogi so že kazali ljuden pot, a nihče si ni upal reči, da je on sam pot, resnica in življenje.

Toda če je Kristus pot, resnica in življenje, potem hodi po napačni poti in živi brez cilja tisti, ki hoče živeti brez Kristusa, potem zaman iščejo resnice tisti, ki jo iščejo izven njega, potem je vsako življenje izven njega smrt.

85. Na mnogih slikah in mozaikih iz prve dobe krščanstva je upodobljen Kristus, ko sedi na večnem prestolu in ima v rokah veliko knjigo. Okoli njega so zbrani apostoli in velika množica svetnikov. S takimi slikami so hoteli kristjani ponazoriti veliko resnico, da je Kristus edini in pravi učitelj človeštva, da je on za vse ljudi resnica, pot in življenje.

a/ Kristus je resnica.

Kako žalostno zvene Janezove besede v evangeliju: Beseda je bila luč. "Prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka, je prihajala na svet. Na svetu je bil in svet je po njem nastal - in svet ga ni spoznal. V svojo lastnino je prišel in njegovi ga niso sprejeli" (Jan 1, 9 - 11).

Prava luč, ki razsvetljuje vsakega človeka je Jezus Kristus. On je prišel na svet, da bi nas poučil o večnih resnicah. Še danes nam sveti ta luč po njegovih svetih evangelijih in v nauku sv. Cerkve. Na žalost se mnogi tako malo zmenijo za Kristusovo resnico.

86. Sv. Anton puščavnik je nekega dne prejel od cesarja Konštantina pismo, v katerem ga je vladar vabil na razgovor. Ko so za to zvedeli njegovi menihi, so bili vsi navdušeni in so se veselili z Antonom zaradi velike časti, ki ga je doletela, da bo mogel govoriti s samim cesarjem. Silno so si želeli, da bi tudi oni dobili kako pismo od vladarja, ali pa da bi vsaj mogli prebrati, kaj je Konštantin pisal očetu Antonu. Ko je svetnik spoznal, kaj jih muči, jim je takole govoril:"Kaj je pismo, ki pride od člo-

veka, v primeri s pismom, ki pride od Boga samega? Evangelij je božje pismo, ki obsega božjo postavo in Kristusov nauk. Kaj morejo biti male stvari, ki jih more povedati cesar v primeri z velikimi resnicami, katere nas uči Kristus?" (Virtù in esempi).

V prvi dobi krščanstva so evangeljske knjige hranili na oltarjih skupaj z Najsvetejšim. Vezali so jih v slonovo kost in okraševali s krasnimi vinjetami.

Ko se je pri maši pel evangelij, je moral tudi cesar vstati in se odkriti. Kadar govori Kristus, je vsak človek kakor neveden otrok. Vojaki so poslušali evangelij z golim mečem v roki, da so tako pokazali, kako so pripravljeni preliti kri za vsako črko Kristusovega veselega oznanila.

Evangelij je ustava Kristusovega kraljestva in božji pečat Kristusovemu delu ter nauku.

Kako dolgo že nisi imel v rokah te knjige? Kje so danes matere, ki bi po zgledu svojih mater vzele k sebi svoje otroke in jim razlagale ter čitale evangelije? Danes ni več časa za to! Kristusova resnica bi rada prišla med svoje, a njeni jo ne sprejmejo. Otroci prosijo kruha božje besede, a ni staršev, ki bi jim ga lomili. Kakšna odgovornost!

Ker ljudje danes ne poznajo Kristusa, ga tudi ne morejo sprejeti. Mnogim pa še sveti luč Kristusova, a jih nič ne ogreva. Poznajo Kristusa, njegov nauk in resnice, ki jih je učil, vendar pa po njih ne živijo. Sladkobo medu ni mogoče opisati. Med je treba okusiti. Tako je tudi s Kristusovim naukom. Ni dovolj, da ta nauk samo poslušamo, moramo ga tudi okusiti in doživeti, potem bomo šele spoznali v vsej globini Kristusove besede: Jaz sem resnica.

b/ Kristus je pot.

Naš Gospod se v svojem življenju ni zadovoljil samo s tem, da nas je poučil o vseh resnicah vere in življenja, ampak je po teh resnicah tudi sam živel in nam dal tako zgled, kaj nam je storiti. Zato je mogel reči množicam: Jaz sem pot, prava in varna pot proti nebesom. Jaz sem šel pred vami in vi morate iti za menoj.

"Zgled sem vam dal, da bi tudi vi delali, kakor sem jaz storil" (Jan 13,15).

"Kristus vam je zapustil zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah" (1 Petr 2,21).

Svetniki so dobro razumeli te Jezusove besede. Sveti Pavel jih je vse življenje izpolnjeval. Posnemal je Kristusa in hodil za njim, zato je tudi mogel reči Korinčanom: "Bodite moji posnemovalci, kakor sem jaz Kristusov" (1 Kor 11,1)

87. Sveti Filip Neri je bil že čisto na koncu s svojimi telesnimi močmi. Da bi ga okrepil, mu je zdravnik predpisal dobro juho. Prinesli so mu jo. Komaj je zajel nekaj žlic, pa je že nehal jesti in je vzkliknil: "O Jezus, kolika razlika med teboj in menoj. Ti si bil pribit na lesu križa, jaz pa ležim v mehki postelji. Tebi so dali piti kis, mešan z žolčem, jaz pa jem to sladko juho. Okoli tebe so stali tvoji sovražniki in te zasmehovali ter preklinjali; okoli moje postelje pa stoje moji najboljši prijatelji, ki me tolažijo." Začel je jokati in ni hotel več jesti juho, dasi je je bil tako zelo potreben. (Virtù in esempi).

Vsa skrivnost svetnikov je bila, da so hodili po stopinjah božjega Učenika.

"Če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove sam sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj" (Mt 16,24).

"Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če se ljubite med seboj" (Jan 13,35).

"Kakor ste torej Gospoda Kristusa Jezusa sprejeli, tako v njem živite, ukoreninjeni in sezidani na njem ter utrjeni v veri, kakor ste bili poučeni" (Kol 2,6-7).

"In kakor smo nosili podobo zemeljskega, bomo nosili tudi podobo nebeškega" (1 Kor 15,49).

"Jezus, zgled čednosti, usmili se nas!" (Litanije imena Jezusovega).

"Katera ošabnost bi še mogla biti ozdravljiva, če je ne more ozdraviti ponižnost Sina božjega? Katero lakomnost bi še mogli ozdraviti, če je ni mogoče ozdraviti s Kristusovim uboštvom? Katero jezo bi mogli še ozdraviti, če je ne more ozdraviti Kristusova krotkost?" (Avguštin).

"Kristus je v tem življenju naš vzor, v drugem pa naše plačilo" (Avguštin).

"Ne išči druge poti kot tisto, po kateri je hodil Kristus. Res je ta pot težavna, a varna in gotova. Kakšna druga bi ti utegnila nuditi več užitkov, a je ob njej tudi mnogo več napadlcev in roparjev" (Avguštin).

"O koliko hvalo sem ti dolžan, da si meni in vsem vernim milostno pokazal pravo pot do večnega kraljestva! Zakaj tvoje življenje je naša pot in s sveto potrpežljivostjo potujemo k tebi, ki si naše plačilo. Ko bi ne bil ti hodil pred nami in nas učil, kdo bi hodil za teboj? Glej, še zdaj smo mlačni, dasi smo slišali toliko tvojih čudežev in naukov; kaj bi šele bilo, ko bi ne imeli toliko svetlobe, ki nam kaže pot za teboj?" (Hoja za Kristusom 3,19,3).

"Če pogledaš življenje Jezusa Kristusa, se moraš res sramovati, kako si se še malo potrudil, da bi mu bil podoben, dasi si že tako dolgo na božjem potu" (Hoja za Kr. 1,25,6).

Ko je sv. Marija Marjeta Alacoque vstopila v samostan in nekoč vprašala svojo predstojnico, kako naj se zadrži pri svojih molitvah, ji je ta rekla: "Svojo dušo dajte na razpolago Gospodu, kakor je slikarju na voljo belo platno; potem pa ga prosite, da naj Kristus sam s svojo božjo roko nariše v njej svojo podobo."

c/ Kristus je življenje

88. Angleški kralj Robert se je bojeval v Palestini. Sovražnikova puščica ga je zadela v rano. Rana sama na sebi ni bila nevarna, pač pa bi bila lahko usodna za kraljevo življenje, ker je bila puščica zastrupljena. Mnogi so že obupali nad tem, da bi mogli kralja rešiti. Samo ena možnost je še bila. Treba bi bilo najti nekoga, ki bi se upal za kralja izpostaviti svoje življenje in izsesati z ustnicami strup iz krvaveče rane. Kralj, ki je bil preveč dober, se je najprej branil, ker se je bal za življenje tistih, ki so bili takoj pripravljeni izsesati strup iz rane. Končno se je le vdal. Bil je rešen. Oni vojak, ki pa je rano izsesal, je umrl. (Virtù in esempi).

Zgodovina poveličuje to junaško dejanje, ki je s smrtjo odkupilo življenje kralju. In kaj je to dejanje v primeri s tem, kar je Kristus storil za nas, zato, da bi mi živeli? Bog sam je umrl, da je dal življenje sužnju.

Z izvirnim grehom in osebnimi grehi smo prišli v sužnost satanovo in si nakopali duhovno smrt. V tej sužnosti in božjem prokletstvu bi ostali za vedno, če se Kristus ne bi za nas daroval in nam s svojo smrtjo zopet pridobil nadnaravno življenje milosti. Po njegovem trpljenju in smrti smo bili odrešeni in smo zopet postali otroci božji in dediči nebes, dediči večnega življenja.

Kristus je naše življenje. "Jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju" (Jan 10,10).

"Kakor je mene poslal živi Oče in živim jaz po Očetu, tako bo tudi tisti, ki mene uživa, živel po meni" (Jan 6,57).

"To pa je volja Očeta, ki me je poslal, da nič od tega, kar mi je dal, ne izgubim, marveč vse to obudim poslednji dan" (Jan 6,39).

"Kdor najde svoje življenje, ga bo izgubil, in kdor izgubi svoje življenje zaradi mene, ga bo našel" (Mt 10,39).

"Kristus je kruh življenja. Kdor je življenje, ne more umreti! Kako bi tudi mogel umreti, če mu je hrana življenje" (Avguštin).

"Kristus je življenje, zato v njegovem kraljestvu ni mesta za smrt" (Tomaž akv.).

"Svojo hišo zida na pesek, kdor se prizna, da je Kristusov, pa ne prizna, da brez njega ničesar ne premoreno" (Newman).

"O Jezus, ki si bil življenje v Marijini duši, pridi in živi tudi v duši svojega služabnika po Duhu svoje svetosti, po polnosti svoje moči, po popolnosti svoje poti, po pristnosti svojih kreposti. Zmaguj v meni nad vsemi sovražniki po svojem duhu v slavo Očetovo" (Olier).

Jezus naj živi!
V mojem srcu naj stanuje,
vseh pregreh ga očiščuje;
naj kreposti vanj sadi,
rast nebeško jim deli.
Naj v težavah me podpira,
v meni greha kal zatira,
naj skušnjave odpodi,
v bojih zmago podeli.
Jezus naj živi!
Jezus v meni naj živi! (Cerkvena pesem).

7/ "Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor v me veruje, bo živel, tudi če umrje; in kdor koli živi in v me veruje, vekomaj ne bo umrl" (Jan 11,25-26).

Te Gospodove besede dajejo odgovor na največjo stisko naše duše. Gospod je videl v globino naših duš in videl pereče vprašanje: "Dobro, Gospod, ostati ti hočemo zvesti. Slediti ti hočemo! Toda glej, prišel bo konec našega zemeljskega življenja. Kaj tedaj? Kaj se bo zgodilo z nami, ko umrjemo?"

Na to pekoče vprašanje zazveni Kristusov odgovor kot hladeči balzam: "Kdor v me veruje, bo živel, tudi če umrje."

Da, Gospod, ti si poniril vihar na morju. Toda, kaj koris-

ti meni, da to vem, če pa ne hoče pogoltniti razjarjeno morje, bi mogel ugovarjati mornar, ki je v življenjski nevarnosti na morju.

Da, Gospod, kdor se je s prstom dotaknil robu tvoje obleke, je ozdravel. Toda kaj to meni koristi, če že leta in leta ležim na postelji in zaman pričakujem rešitve? Tako toži bolnik, ki je priklenjen na posteljo svoje bolezni.

Da, Gospod, ti si obujal mrtve. Toda kaj to meni koristi, če sem morala pokopati svojega moža, svoje starše. Tako plaka vdova.

Mnogi tožijo tako, a neupravičeno. Je mar Kristus v svojem zemeljskem življenju poniril vsak vihar na morju, ozdravil vsakega bolnika, obudil vse mrtve? Ne! In tudi ni zato prišel na svet. Če je zapovedoval morju, bolezni in smrti, je to storil zato, da bi pokazal, da mu je v resnici dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, da njegova moč gospoduje nad naravo, boleznijo in smrtjo, da je on v resnici vstajenje in življenje, da bo vsak, kdor vanj veruje, živel, četudi umrje.

Potrebujemo Kristusa, da nas ne stare trpljenje. Potrebujemo Kristusa, da družinsko življenje ne propade v razvaline. Potrebujemo Kristusa, da se rešimo pogubljenja in si zagotovimo zveličanje.

89. Za časa Dunaanovega preganjanja kristjanov v Etiopiji so prijeli tudi neko mater in njenega malega sina. Mater so mučili do smrti, otroku pa so prizanesli. Klical je svojo mater in ni hotel iti od nje. Zahteval je, da tudi njega mučijo. Dunaan ga je poklical k sebi in mu rekel: "Ali ti sploh veš, kaj se pravi biti mučen?"

- "O vem, vem," odgovori deček, "mučen se pravi biti umorjen za Kristusa in takoj nato zopet oživeti v večno življenje" (Koch).

Umreti moramo za Kristusa, umreti tako, da odmremo grehu, da zatajujemo svoja poželjenja in krotimo svoje telo, pa bo Kristus naše življenje in vstajenje.

"Smrt in življenje sta se borila v prečudnem dvoboju: Gospod življenja je umrl, kraljuje živ. Vstal je Kristus, upanje moje" (Pesem slednica na Veliko noč).

KRISTUSOVA VELIČINA

90. Ko je Leonardo da Vinci prvikrat razstavil svojo slovito "Zadnjo večerjo", se je skril v kot dvorane in opazoval, kako se bodo ljudje obnašali pred sliko. Na svoje veliko začudenje je opazil, da je največ pozornosti pri ljudeh vzbudila lepa roža, ki jo je po tedanjem običaju narisal v enem kotu slike, in ne Kristus. Hitro je uvidel, da je napak, če tudi ena sama roža obrne pozornost od Kristusa, ki je bil središče slike. Ko je navdušena publika odšla iz dvorane, je z nekaj potezami s čopičem hitro izbrisal rožo, ki je odvračala ljudi od pravega gledanja na sliko. Naslednji dan je opazil, kako so se ljudje navduševali nad lepoto in veličino, ki jo je umetnik znal izraziti na Kristusovi podobi. Središče njihove pozornosti je bil sedaj Kristus. (Virtù in esempi).

"Gledati Jezusa in znati v vseh stvareh videti Jezusa, to je vsa skrivnost svetnikov" (Walter).

"Najlepši si med človeškimi sinovi, na tvojih ustnicah je razlita milina...Ljudstva ti bodo pokorna. Upadla bo srčnost sovražnikom" (Ps 44,3.6).

"Tisti dan bo stal Jesejev korenjski poganjek kot prapor ljudstvom. Njega obiščejo narodi in njegovo počivališče bo veličastno" (Iz 11,10).

"Pravičnost je pas najegovih ledij, in zvestoba je opasilo njegovih kolkov" (Iz 11,5).

"Na njem bo počival duh Gospodov: duh modrosti in razumnosti, duh sveta in moči, duh spoznanja in strahu Gospodovega" (Iz 11,2).

"On je podoba nevidnega Boga, prvorojenec vsega stvarstva" (Kol 1,15)."On je pred vsem in vse ima v njem svoj obstoj, kajti v njem je vse ustvarjeno, kar je v nebesih in kar je na zemlji, vidne in nevidne stvari, najsi bodo prestoli ali gospodstva ali vladarstva ali oblasti. On je začetek, prvorojenec vstalih od mrtvih" (Kol 1,16-18).

"Vsi vladarji izgubijo s svojo smrtjo tudi svojo moč, le Kristus ima po svoji smrti na križu še vedno moč nad dušami, ki ga časte in molijo" ((Ciril Jeruz.).

"V očeh, ki hočejo videti Jezusa, mora žareti ljubezen" (Prohàszka).

"Pitagora, Epikur, Sokrat, Platon so bakIje ponoči, Kristus je dan" (Cromwell).

"V veliki duši je vse veliko" (Pascal).

"Jezus nima sebi enakega. Njegova veličina ostane in jo mora vsakdo priznati. Vsak izmed nas se mora njemu zahvaliti za to, kar ima najboljšega v sebi...Tisočkrat ljubljen, tisočkrat bolj ljubljen po svoji smrti kot pa v svojem življenju, je Jezus postal temeljni kamen človeštva in kdor bi hotel njegovo ime zbrisati iz površja zemlje, bi uničil človeštvo" (Renan).

JEZUS KRISTUS JE PRAVI BOG

91. Znani francoski mislec Blaise Pascal je imel navado, da je svoje misli,tako kakor so mu prihajale, zapisoval na lističe. Po njegovi smrti so našli na neken takem lističu tele tri kratke stavke, iz katerih bi mogli napisati tri debele knjige, in tvorijo popoln dokaz za Kristusovo božanstvo:"Jezus Kristus je hotel biti ljubljen, je bil ljubljen in je ljubljen. Torej je Bog" (Koch).

Jezus Kristus je pravi Bog. To je razodel nebeški Oče, to je izjavil Jezus sam, to pričajo evangeliji in apostoli.

a/ Nebeški Oče je to razodel prvič, ko je Janez Krstnik Jezusa krstil, drugič pa, ko se je Jezus na gori spremenil. Obakrat je rekel:"Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje!" (Mt 3,13 in 17,5).

Med tem, ko je Janez Krstnik oznanjal pokoro, pripravljal Mesiju pot in krščeval ob Jordanu, se je Jezus poslavljal iz Nazareta, od groba svojega rednika Jožefa in od svoje ljubljene matere Marije. Pajčolan tišine leži čez Jezusovo slovo od Nazareta in molk zakriva njegovo skrito in tiho življenje. Verno pa, da je bilo to Jezusovo slovo

njegov prvi korak na poti proti trpljenju.

Jezus se je pridružil Galilejcem, ki so potovali k Jordanu, da bi tam poslušali novega preroka. Tudi on je šel k Janezu, da bi se dal krstiti. Ob Jordanu se je pomešal med množico Janezovih poslušalcev in stopil v vrsto tistih, ki so čakali na krst. Nihče ga ni poznal, niti Janez Krstnik ne. Ko pa je Jezus stopil v vodo in prosil Janeza, naj ga krsti, je ta po navdihnjenju spoznal, da ima pred seboj Mesija. "Ti bi moral mene krstiti," se je Janez branil, "pa prihajaš k meni, da te jaz krstim." A Jezus mu pravi:"Pusti zdaj, zakaj spodobi se nama, da izpolniva vso pravico."

Jezusov krst je bila zadnja priprava na njegov javni nastop. Vse dotlej je bil Jezus kakor dedič izgubljenega prestola, kot tak, ki je že določen za prestol in kraljevsko oblast, le da si jo mora še osvojiti. Samo nekaj izbranih oseb je vedelo, kdo je, sedaj pa je prišel čas, da se razodene ljudstvu. Janez je že napovedal njegov prihod. Kraljevi sin, ki se ne tihem pripravlja, da zasede prestol, ve dobro za vse težave, ki ga čakajo pri vladanju. Tudi Jezus je, ko je sprejel krst, že občutil vso težo poslanstva, ki mu ga je naložil Oče. Ko je stopil v hladne valove Jordana, so se zgrnili nanj, ki je bil glava vsega človeštva, vsi grehi sveta. Zanje bo moral zadostiti, da bi jih ljudje bili rešeni.

Ko je stopil iz vode, se je odprlo nebo in velik plamen luči se je razlil vse naokoli. Janez je videl božjega Duha, ki se je kakor golob spuščal navzdol in prihajal nad Jezusa. Iz nebes se je začul glas:"Ta je moj ljubljeni sin, nad katerim imam veselje."

"Ne smemo misliti," pravi sv. Avguštin, "da je Jezus šele tedaj prejel Sv. Duha, kot da bi preje ne bil Sin božji in poln Sv. Duha. Že od prvega trenutka svojega zemeljskega bivanja je bil Sin božji in poln Svetega Duha. Pri krstu se je le izvršila njegova slovesna proglasitev. Prvorojenec kraljev je po svoji naravi kralj in dedič kraljestva ter prestola, pred ljudstvom pa postane to šele po proglasitvi. Jezus je bil po svoji naravi Bog in dedič nebeškega kraljestva na zemlji. Pred ljudmi pa je to svojo naravo in svoje pravice prvikrat razodel pri svojem krstu v Jordanu.

To je bil tisti slovesni trenutek, ko je Sin, prvorojenec človeštva nadomestil starega očeta Adama. Pri ustvarjanju prvega Adama je sodelovala sveta Trojica zgrnjena v plašč skrivnosti; pri krstu novega Adama pa je navzoča v čutni obliki, očitno in slovesno, kar napoveduje novo in popolnješe stvarjenje. In res! Od tedaj naprej bodo vsi ljudje, ki bodo krščeni v imenu presv. Trojice, ustvarjeni za novo življenje po Duhu posvečevalcu in sprejeti za vedno kot otroci božji.

Po pravici vzklika sv. Krizostom, da se Jezus ni razodel svetu pri svojem rojstvu,ampak šele pri svojem krstu. Pri Jezusovem krstu se končuje doba stare zaveze, doba vere v prihodnjega Odrešenika in se začenja čas nove zaveze, čas vere v prišlega Mesija.

Nebo samo je potrdilo, da je odrešenik med svojim ljudstvom, obenem pa je potrdilo, da je ta odrešenik Sin božji, druga božja Oseba, Beseda, ki je meso postala in med nami

prebivala.

b/ Jezus sam je ob raznih priložnostih izjavil, da je pravi Bog.

Na praznik templjskega posvečenja so Judje obstopili Jezusa in mu rekli:"Doklej nas boš pustil v negotovosti? Če si ti Kristus, povej nam odkrito!" Jezus jim je rekel: "Dela, ki jih izvršujem v imenu svojega Očeta, pričajo o meni...Jaz in Oče sva eno." Judje so tedaj pograbili kamenje, da bi ga kamenjali. Jezus jim je rekel:"Mnogo dobrih del sem vam pokazal od svojega Očeta; zaradi katerega od teh del me hočete kamnati?" Judje so odgovorili:"Zaradi dobrega dela te ne kamnamo, ampak zaradi bogokletja, ker se ti, ki si človek, delaš Boga." Jezus jim je odgovoril: "Če ne vršim del svojega Očeta, mi nikar ne verujte; če pa jih vršim, tudi če meni ne verujete, verujte delom, da boste spoznali in se prepričali, da je Oče v meni in jaz v Očetu" (Jan 10,22-38).

Če listamo po evangelijih, kaj kmalu naletimo na neko Kristusovo besedo, ki se nam zdi, da je v nasprotju s Kristusovim božanstvom. Kristus mnogokrat, kar 82 krat imenuje sebe Sina človekovega. "Sin človekov nima, kamor bi glavo položil...Sin človekov mora trpeti...Sin človekov bo prišel z močjo in veličastvom". Zakaj Kristus tako rad sebe naziva s tem imenom? "Glej, sam sebe ima za navadnega človeka," bi kdo utegnil reči. Pa vendar napačno. Le nam se zdi ta izraz tuj in nasproten Kristusovemu božanstvu, ne pa tako Judom. Judje so dobro vedeli, kaj pomeni naziv "Sin človekov." Vsi so dobro poznali mesto iz preroka Danijela, kjer ta govori o novi dobi v svetovni zgodovini. Daniel gleda v duhu kako se v oblakih neba z božansko močjo pojavi nekdo, ki je podoben sinu človekovemu in ga vsi narodi in vsa ljudstva časte, čigar kraljestvo in moč bosta trajala do konca sveta (Dan 7,13). Ko je torej Jezus samega sebe nazival za "Sina človekovega," so vsi vedeli, da govori o izpolnitvi Danijelove prerokbe.

Na mnogih mestih Jezus jasno loči sebe od nas navadnih ljudi. Tisti Kristus, ki je v vsem postal popolnoma enak človeku razen v grehu, nikdar ne enači sebe z apostoli, kadar govori o svoji osebi. O Bogu govori kot o "svojem očetu" in "njihovem očetu", kot bi hotel reči: Bog je meni in vam Oče, pa vendar sem jaz na povsem drugačen način Sin božji, kot ste vi, apostoli, otroci božji.

-"Grem k svojemu Očetu in vašemu Očetu" (Jan 20,17).

"Moj Oče je, o katerem vi pravite: naš Bog je" (Jan 8,54).

"Preden je bil Abraham, sem jaz" (Jan 8,58).

Ko je Jezus v templju učil je zaklical:"Jaz nisem prišel sam od sebe, ampak biva v resnici tisti, ki me je poslal, in tega vi ne poznate. Jaz ga poznam, ker sem od njega in ne je on poslal" (Jan 7,28).

Jezus je z Očetom istega bistva, je torej Bog. Ko so se učenci navdušeni vrnili iz svojega prvega misijonskega potovanja in pripovedovali Jezusu, kako so jim v njegovem imenu bili pokorni hudobni duhovi, je Jezus vzkliknil:"Vse mi je izročil moj Oče, in nihče ne pozna Sina kakor le Oče, in nihče ne pozna Očeta kakor le Sin in komur hoče Sin ra-

zodeti" (Mt 11,27).

Ob neki drugi priliki je govoril Jezus še bolj jasno:"Jaz in Oče sva eno" (Jan 10,30). Takih besed še ni slišala ta stara zemlja. Samo en Bog je in nič ni njemu enakega na vsej zemlji, pa vendar pravi Kristus: Jaz in Oče sva eno, Jaz in Bog sva eno. In ne samo po noči, po znanju, ampak eno po bistvu, eno v božanskem življenju. "Oče je v meni in jaz v Očetu" (Jan 10,38). Če bi Kristus ne bil eno z Očetom, kako bi mogel potem reči:"Kdor vidi mene, vidi njega, ki me je poslal" (Jan 12,45).

Apostolu Filipu je na prošnjo, da bi pokazal učencem svojega Očeta, Jezus takole odgovoril:"Toliko časa sem med vami, Filip, in me nisi spoznal? Kdor vidi mene, vidi Očeta. Ne veruješ, da sem jaz v Očetu in Oče v meni. Verujte mi, da sem jaz v Očetu in Oče v meni. Če pa ne, verujte zaradi del samih" (Jan 14,10-11).

"Kdor ne časti Sina, ne časti Očeta, ki ga je poslal" (Jan 5,23).

"Resnično povem vam: pride ura in je že zdaj, ko bodo mrtvi slišali glas Sinu božjega in kateri ga bodo slišali, bodo živeli" (Jan 5,26).

"Prišel bo Sin človekov v veličastvu svojega Očeta s svojimi angeli in takrat bo povrnil vsakemu po njegovih delih" (Mt 16,27).

"Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji" (Mt 28,18).

Da je Kristus v resnici Bog, vidimo tudi iz prilike o hudobnih vinogradnikih. Gospodar pošlje svojega lastnega sina, da bi dobil od vinogradnikov pridelek. Vinogradniki so ga ubili. Gospodar je Bog. Sin je Jezus Kristus. Vinogradniki so Judje, ki so Jezusa umorili.

Kristus kot Bog dopolnjuje Mojzesovo postavo: "Slišali ste, da je bilo rečeno starim...jaz pa vam pravim." Tako šestkrat (Mt 5). Od kod Jezusu ta pravica, da more spreminjati Mojzesovo postavo, ki jo je dal Bog sam, če ne od tod, da je tudi on Bog.

Znano je, kako so Judje s skrupulozno natančnostjo držali zapoved sobotnega počitka. In Kristus je tudi to zapoved, kadar je smatral za primerno, omilil. Judje so zato godrnjali, pa jim je odgovoril:"Sin človekov je gospod sobote" (Mt 12,8). Take besede so v ustih navadnega človeka nekaj nezaslišanega. Judje pa so dobro razumeli, da je Kristus s tem poudaril svoje božanstvo.

Da je Kristus v resnici Bog, lahko spoznamo tudi iz njegovih obljub in groženj. Če bi ne bil Bog, kako bi mogel zahtevati zase ljubezen, ki gre samo Bogu. "Kdor ljubi očeta ali mater bolj kot mene, ni mene vreden; in kdor ljubi sina ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden; in kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden" (Mt 10,37-38). Kdaj se je že kdo na zemlji drznil zahtevati od ljudi, da bi ga bolj ljubili kot svoje starše in sorodnike?

S kakšno pravico bi mogel Kristus obljubljati svojim prijateljem in zvestim posnemovalcem za plačilo nebeško kra-

ljestvo in groziti svojim sovražnikom in grešnikom z večnim pogubljenjem, če bi ne bil Bog? "Ob prerojenju sveta, ko bo Sin človekov sedel na prestol svojega veličastva, boste tudi vi, ki ste šli za menoj, sedeli na dvanajsterih prestolih in sodili dvanajstere rodove Izraelove. In vsak, kdor je zapustil hišo ali brate ali sestre ali očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zaradi mojega imena bo prejel stokratno in dobil v delež večno življenje". (Mt 19, 28-29).

Mnogokrat v življenju je Jezus jasno povedal, da je Sin božji, a tako jasno kot na koncu življenja nikoli. Prijeli so ga in pripeljali pred velikega duhovnika Kajfa. Sedaj stoji pred velikim zborom. Okoli njega so krive priče. Vse so dobro pripravili, da bi sodba imela videz pravičnosti. A priče se niso ujemale. Zdelo se je, da je ves načrt padel v vodo, ko je končno veliki duhovnik vstal in slovesno kot najvišji sodnik zastavil Kristusu vprašanje, ki naj odloči o njegovi usodi:"Rotim te pri živem Bogu, da nam izjaviš, če si ti Kristus, Sin božji" (Mt 26,63). Jezus mu je odgovoril: "Sem." Vedel je, da se je s tem obsodil v smrt, a molčal ni, ni mogel molčati, on, ki je resnica sama. Veliki duhovnik si je raztrgal oblačila in dejal:"Bogokletje je izrekel! Kaj nam je treba še prič? Glejte, zdaj ste slišali bogokletje; kaj se vam zdi?" Vsi so odgovorili: "Smrt zasluži" (Mt 26,65).

Kristus je moral umreti, ker je trdil to, kar je v resnici bil, ker je trdil, da je Bog.

Res je mnogo skrivnosti v Jezusovem življenju, ki jih ne moremo in jih ne bomo mogli nikdar dognati. Skrivnosten je že njegov prihod v sveti božični noči, skrivnostno je njegovo rojstvo iz Device, skrivnostno je njegovo življenje in delovanje med človeškim rodom, skrivnostno je njegovo trpljenje, njegova smrt in njegovo vstajenje, njegov vnebohod. In čudno: Kljub vsem tem skrivnostim ni nobene druge osebe v svetovni zgodovini, ki bi bila v tako tesni zvezi s človeškim rodom. In čeprav ne moremo mnogo stvari na njem razumeti, mora vendar biti naš odgovor isti, kot odgovor apostolov, ki ga tudi niso razumeli, ko jim je govoril o Najsvetejšem zakramentu. Neverno ljudstvo ga je tedaj zapustilo. Jezus se je obrnil k dvanajsterim:"Ali me hočete tudi vi zapustiti?" Odgovoril mu je Simon Peter:"Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji" (Jan 6,69).

92. Ko se je Napoleon vračal z otoka Elbe nazaj v Francijo, je v zanosnem razglasu francoskemu ljudstu zapisal tele besede:"Narodna zastava bo zmagoslavno zavihrala od zvonika do zvonika prav na vrh cerkve Notre-Dame v Parizu." Toda Napoleon se je motil in varal ljudstvo. Res se mu je posrečilo, da je še za nekaj dni potegnil za seboj narod, toda kmalu nato je bila njegova usoda zapečatena. Umrl je zapuščen na otoku sv. Helene. - Kako vse drugače pa zvenijo Kristusove besede, ki jih je rekel o sebi malo pred

smrtjo:"Jaz bom, ko bom povzdignjen z zemlje, vse pritegnil k sebi" (Jan 12,32). Napoleonovo kraljestvo je po njegovi smrti razpadlo, Kristusovo se je pa šele tedaj začelo širiti po vsem svetu (Koch).

"Vse, po čemer človeštvo hrepeni, kar človeštvo upa in ljubi, vse more najti v edinorojenem Sinu božjem. On je naša rešitev, naše vstajenje in življenje. Kdor njega zapusti, obsodi samega sebe v pogubo" (Leon XIII).

"Jezus, močni Bog, usmili se nas! Jezus, naš Bog, usmili se nas!" (Litanija imena Jezusovega).

"Srce Jezusovo, v katerem biva vsa polnost božanstva, usmili se nas!" (Litanije Srca Jezusovega).

"Povsod se ga spominjajo, vsi govore o njem. Lahko vržete misale, brevirje in molitvenike v ogenj: Njegovo ime in njegove besede boste našli v vseh knjigah. Celo tisti, ki taje Kristusa, nenehno pričajo, da je še med nami. Vse človeško dejanje in nehanje je osredotočeno v Kristusu - učlovečenem Bogu". (Papini).

KAJ PRAVIJO O KRISTUSU NJEGOVI SODOBNIKI

Odgovor tistih, ki so z Jezusom živeli v najtesnejši zvezi, ki so slišali njegov nauk in videli njegova dela, nam more prinesti veliko luči k razumevanju Kristusove osebnosti in njegovega božanstva.

Jezusov predhodnik Janez Krstnik je ob Jordanu takole predstavil Jezusa ljudem:"Glejte, Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta" (Jan 1,29). Hotel je reči: Glejte, toliko pričakovanega Mesija, kajti na veri, da bo Mesija Bog, je slonela vsa judovska religija.

S kako vzvišenimi besedami začenja apostol Janez svoj evangelij:"V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Bog je bila beseda. In Beseda je meso postala in se naselila med nami; in videli smo njeno slavo, slavo kakor edinorojenega od Očeta, polna milosti in resnice" (Jan 1,1.14).

Apostolu Janezu je tisti, ki taji Kristusa, enak tistemu, ki taji Boga. "Kdor koli taji Sina, tudi Očeta nima" (1 Jan 2,23). "Po tem spoznate božjega duha: sleherni duh, ki priznava, da je Jezus Kristus prišel v telesu, je od Boga, in noben duh, ki Jezusa ne priznava, ni od Boga" (1 Jan 4,2-3). "In to je pričevanje, da nam je Bog dal večno življenje in je to življenje v njegovem Sinu. Kdor ima Sina, ima življenje. Kdor nima božjega Sina, nima življenja" (1 Jan 5,11-12).

Kristus sam je nekoč vprašal apostole, kaj mislijo, kdo da je? In tedaj je v imenu apostolov odgovoril Peter: "Ti si Kristus, Sin živega Boga" (Mt 16,16).

Ko je Jezus pomiril vihar na morju, so ti, ki "so bili v čolnu, pristopili, padli predenj in rekli:,Resnično si Sin božji'"(Mt 14,33).

Malo prej,preden je Jezus obudil Lazarja, je Marta izpovedala svojo vero vanj:"Verujem, da si ti Kristus, Sin

božji, ki mora priti na svet" (Jan 11,27).

Neverni Tomaž je po Gospodovem vstajenju, ko se je dotaknil njegovih ran izpovedal:"Moj Gospod in moj Bog!" (Jan 20,28).

Osnovni ton vsega Matejevega evangelija je dokaz, kako so se na Jezusu izpolnile vse prerokbe stare zaveze. Vse, kar je v svojem evangeliju zapisal o Jezusu Janez evangelist, je zapisal zato, "da bi verovali, da je Jezus-Kristus, Sin božji, in da bi po veri imeli življenje v njegovem imenu.

V svojem pismu Filipljanom tudi apostol Pavel izpričuje svojo vero v Jezusovo božanstvo, ko pravi:"Dasi je bil namreč v božji podobi, ni imel za plen, da je enak Bogu, ampak je sam sebe izničil, podobo hlapca vzel nase, postal podoben ljudem in bil po zunanjosti kakor človek" (2,6-9). In v listu Kološanom:"V njem biva vsa polnost božanstva" (2,9).

Stotniku Korneliju je apostol Peter razlagal, da je Kristus tisti,"ki ga je Bog določil za sodnika živih in mrtvih. O njem spričujejo vsi preroki, da dobi v njegovem imenu odpuščenje grehov vsak, kdor vanj veruje" (Apd 10,43).

Na začetku javnega delovanja priča o Jezusu Janez Krstnik:"Ta je tisti, o katerem sem rekel: Za menoj pride mož, ki je pred menoj; zakaj bil je prej ko jaz. Jaz sem priča, da je ta Sin božji" (Jan 1, 30.34). Na koncu njegovega življenja priča isto poganski stotnik: "Resnično, ta človek je bil Sin božji" (Mk 15,39).

Vera v Kristusovo božanstvo ni torej noben mit, ki bi nastal nekaj stoletij po Kristusovem vnebohodu. Vsi, ki so poznali Kristusa, so v njem videli učlovečenega Boga. Zato je apostol Janez tudi odločno zapisal:"Kdorkoli prizna, da je Jezus Sin božji, je Bog v njem in on v Bogu" (1 Jan 4,15).

93. Neki umetnostni zgodovinar je v Kopenhagenu ogledoval znameniti Thorwaldsenov kip Jezusa Kristusa. Umetnina ga ni posebno navdušila in je zato rekel svojemu spremljevalcu:"Kip ne naredi na človeka nobenega posebnega vtisa." Ta mu je odgovoril:"Ne opazujete ga prav. Morate pokleknuti in gledati na Kristusa od spodaj navzgor, pa boste dobili vtis, da je kip velika umetnina." (Koch).

Le kdor kleče in z globoko vero v srcu počasti najprej Kristusovo božanstvo, bo dojel vso njegovo veličino in ljubezen do nas ljudi.

Vse, kar je Jezus povedal o svojem božanstvu, je podpisal s svojo krvjo. Da je Jezus Kristus pravi Bog, to so izpričali z besedo in življenjem tudi njegovi učenci in apostoli.

O Jezusovem božanstvu priča nadangel Gabriel:"Sveti Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčila, in zato bo tudi sveto, ki bo rojeno, Sin božji" (Lk 1,35).

"Tistemu, ki veruje v Jezusovo božanstvo, je ves svet luč, četudi je zunaj še taka tema; a tistemu, ki ne veruje v Jezusovo božanstvo, je ves svet tema, pa naj je zunaj še

tako svetlo" (Langbehn).

Jezus je več ko samo človek - je tudi Bog. Nikdar ni hodil v šolo. Njegova učiteljica je bila nepismena mati. In vendar je že kot dvanajstletni deček v templju vzbudil pozornost med judovskimi učitelji. Kot odrasel mož je dopolnjeval postavo in preroke, v zgodovini pa je postal "tvorec zahodne kulture". Trideset let je živel skrito v Nazaretu in si kot tesar služil vsakdanji kruh, a v treh letih je spremenil svet ter s svojim naukom in svojimi deli prenovil obličje zemlje. Zvijal se je pod udarci vojakov in potil krvavi pot in vendar je morje umolknilo na eno samo njegovo besedo. Z grešniki in spokorniki je šel k Jordanu, da ga je Janez Krstnik krstil, a nebeški Oče ga je razglasil za svojega Sina. Umrl je zapuščen od vseh, a vendar ga je smrt morala vrniti, ko je vstal od mrtvih. Umrl je pred 1900 leti. Zgodovinarji so njegovo smrt zabeležili kot smrt obsojenega zločinca in vendar se danes bori za njega več ljudi kot za najmogočnejšega vladarja na svetu, in proti njemu je več sovražnikov, kot jih ima katerikoli drugi vladar na svetu. Umrl je, pa vendar živi. Vse mineva, a on le ostane. Vse to je dokaz, da Kristus ni samo človek, ampak tudi Bog. (Dobri pastir 1954).

KAJ SO O KRISTUSU VEROVALI PRVI KRISTJANI

Kar so o Kristusu verovali njegovi sodobniki, to so o njem verovali tudi prvi kristjani. Vsi so v Kristusu gledali Boga.

Prvi kristjani so bili po večini spreobrnjenci iz Judovstva in so imeli za največji greh vsako malikovanje. V Kristusu niso gledali malika, ampak Sina božjega in so ga zato tudi častili kot Boga. Rimski cesar Trajan je pisal svojemu namestniku v Mali Aziji, Pliniju, naj natančno preišče, kakšna je nova vera v Kristusa, ki tam nastaja, in kakšni ljudje so tisti, ki se imenujejo kristjani. Posebno naj preišče, kaj delajo pri svojem bogoslužju in če niso nevarni državi. Plinij je poslal cesarju dolg odgovor v pismu, ki je še danes ohranjeno. V tem pismu daje kristjanom lepo pohvalo in pravi, da nova vera sicer škoduje državni veri, ker prazni poganske templje, vendar pa so kristjani pošteni ljudje, ki se določene dni, ob nedeljah, zgodaj zjutraj zbirajo skupaj in "Kristusu, svojemu Bogu prepevajo hvalnice."

Cesarjev namestnik ni vedel, kakšno uslugo je s tem pismom naredil nam, ljudem dvajsetega stoletja. Iz tega pisma zveno, da so kristjani prvih stoletij prav tako kakor mi verovali v Kristusovo božanstvo in verovali tako trdno, da so v preganjanjih za to vero bili pripravljeni dati tudi svoje življenje. Cesarjev namestnik je s svojimi očmi videl, kako so se kristjani ob nedeljah zbirali in poklekovali pred tabernakljem prav tako, kakor poklekujemo danes mi, da počastimo med nami navzočega Kristusa v zakramentu sv. Rešnjega Telesa.

Če bi prvi kristjani danes vstali od mrtvih in šli z nami skupaj k sveti maši, bi res našli kaj takega, kar v svojem času niso imeli. Na njihovih oltarjih ni bilo električnih sveč in luči, niso še imeli prižnic in njihova liturgija in obredi so bili mnogo bolj preprosti. Toda v eni stvari, ki je bistvena, pa se tudi oni ne bi počutili tujci, ne bi gledali tuje, ampak bi se jim zdela domača. Ko bi zazvonil zvonček za povzdigovanje, ne bi nihče vprašal, kaj bo sedaj sledilo, ampak bi tudi oni tiho in pobožno z nami padli na kolena in počastili Boga, ki je prišel na oltar. Vsi kristjani namreč priznavamo, kar je zapisal že v 4. stoletju sveti Atanazij:"Mi ne molimo ustvarjenih stvari, ampak molimo Gospoda vseh stvari, ki je postal človek, Besedo božjo."

Tudi hitro razširjanje krščanstva v prvih stoletjih in to kljub tolikim preganjanjem izpričuje, da je Kristus Bog. Če bi Kristus ne bil Bog, potem ne bi mogli razložiti, kako se je mogel ogenj vere in ljubezni, ki ga je on prižgal na tem svetu, tako hitro razširiti in ohraniti do današnjega dne.

"Pojdite po vsem svetu in učite vse narode!" Noben človek na svetu,pa naj bi bil še tako drzen osvajalec, ne bi mogel svojim pristašem naložiti take zahteve. To je zmogel samo Bog-človek, Jezus Kristus.

94. Leta 1926 je bila v starem rimskem koloseju velika slovesnost. Sredi tega mogočnega cirkusa so postavili in blagoslovili velik križ. Na tistem mestu, kjer je nekoč rimska množica prisostvovala mučenju kristjanov, se sedaj na novo dviga Kristusov križ. Zelo pomenljivo slavje. Množica je stala sredi arene in gledala na razpadlo cesarsko ložo, kakor da bi pričakovala, da se vrne krvoločni Neron. In če bi se po dva tisoč letih ta cesar le vrnil v svoj mogočni cirkus in v svoje mesto, kako bi se moral čuditi. Kdo so ti ljudje, ki se zbirajo okoli križa?

- Kristjani.

- Kristjani? Kaj niti v dva tisoč letih jih ni bilo mogoče spraviti s sveta?

- Ne, cesar! Ravno nasprotno! Vloge se menjajo. Tam, kjer je nekoč tekla mučeniška kri kristjanov, stoji danes znamenje, križ. Preganjani Kristus živi še danes in njegovo kraljestvo je razširjeno po vsem svetu. In kje ste vi, vi preganjalci Kristusovi? Kje je vaše kraljestvo? Še spominjaš, cesar, kako si dal pribiti na križ starega galilejskega ribiča? In danes nosi njegovo ime najlepša in najmogočnejša cerkev na svetu, cerkev sv. Petra v Rimu. Pred to cerkvijo stoji 25 metrov visok obelisk, ki ga dobro poznaš. Ko še ni bilo nobenega kristjana na svetu, je stal pred templjem egipčanskega sončnega boga in eden tvojih prednikov, Kaligula, ga je dal prepeljati v cirkus, v katerem so potem metali kristjane pred zveri. Glej, obelisk stoji še danes, le da njegov vrh zgleda drugače kot v tvojih časih. Danes stoji na njegovem vrhu križ. Na obelisku pa moreš brati la-

tinski napis, katerega resničnost potrjuje zgodovina dvajsetih stoletij: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat - Kristus zmaguje, Kristus kraljuje, Kristus vlada!"

SVOJE BOŽANSTVO IN SVOJ NAUK JE KRISTUS POTRDIL S ČUDEŽI

95. "Kdo se je naučil, kako je hudobni duh skušal Jezusa?" Skoro vsi učenci so dvignili dva prsta. Katehet je poklical Janeza, da opiše dogodek. Janez je začel takole:

"Hudobni duh je imel začetni udarec, a je Kristus takoj prešel v napad, da je hudobni duh moral poklekniti. Kristus je zadel v polno. Tako je bilo tudi v drugo in v tretje. Borba je bila zaključena s 3:0 za Kristusa."

"Odlično. Sedi!"

Kaj drugega je mogel reči katehet? Tudi Kristus je oznanjeval evangelij s primerami in slikami iz življenja, ki so najbolj zanimale ljudi. (Dobri pastir 1954).

V boju s Kristusom je satan izgubil. Kristus ni padel v nobeno njegovo zanko. Pokazal se je kot absolutni gospodar vsega, kar je na svetu in na zemlji, kot učlovečeni Bog.

Svoje božanstvo je Jezus potrdil z mnogimi čudeži. Evangeliji nam poročajo o 41 čudežih in to tako živo ter točno, da jih je mogel popisati samo očividec. Vse svoje čudeže je Jezus storil vpričo ljudi in mnoge tudi vpričo svojih farizejev in nasprotnikov. Vsak čudež so farizeji komisijsko preiskali, da bi našli kaj takega, kar bi zmanjšalo čudežnost. A našli niso ničesar, razen da so razglasili, da nu pri teh delih pomaga hudobni duh Belzebub. Ko tega nihče ni hotel niti mogel verovati, so ga obsodili na smrt, češ da zavaja narod.

S svojimi čudeži je Jezus pokazal, da je gospodar narave in naravnih zakonov. Hodil je po morju kakor po suhem; z eno samo besedo je pomiril vihar na morju.

Kristus je gospodar materije: spremenil je vodo v vino, z nekaj hlebi je nasitil tisoče ljudi.

Kristus je gospodar življenja: z besedo je ozdravljal slepe, hrome, gluhe, obudil je tri mrtve, med njimi Lazarja, ki je že tri dni trohnel v grobu.

Kristus je gospodar nad smrtjo: z lastno močjo je vstal iz groba.

Kristus je gospodar nad hudobnimi duhovi: izganjal je hudobne duhove.

Kristus je Bog in gospodar vsega!

"Dela, ki jih izvršujem v imenu svojega Očeta, pričajo o meni" (Jan 10,25).

"Jezus čudoviti, usmili se nas!" (Litanije imena Jezusovega).

Vse Kristusovo življenje je en sam čudež. Čudežno je njegovo spočetje in rojstvo. Čudežna je njegova mladost. Učitelji v Jeruzalemu so se čudili njegovi modrosti. Čudil se je Janez Krstnik, ko je videl, kako je nad Jezusa prihajal Sveti Duh. Ljudstvo se je čudilo, ko ga je slišalo go-

voriti:"Tako še ni nikdar nihče govoril." Čudovita so njegova srečanja z ljudmi. "Hodi za menoj!" je rekel svojim učencem in ti so šli za njim v smrt. Čudežna je njegova smrt, tako čudežna, da je poganski stotnik vzkliknil: "Resnično, ta človek je bil Sin božji!" Čudežno je njegovo vstajenje. Tudi apostoli niso verovali, dokler se niso dotaknili njegovih ran. "Največji čudež krščanstva je Jezus Kristus. In ker je on sam čudež, bi bilo čudno, če bi ne delal čudežev" (Stanley).

"Kaj drugega je hotel Jezus, ko je storil toliko čudežev, kot to, da bi nas pripravil do vere vanj" (Avguštin).

"Čudeži so nebeška gloriola okoli vzvišene Kristusove postave in vedno, povsod ter vsem viden pečat njegovega božanstva (Hettinger).

"Čudeži in Kristusov nauk sta dve nerazdružljivi stvari, ki tvorita eno samo celoto; nauk kaže na čudeže, čudeži pa potrjujejo in ponazarjajo nauk; njegov nauk je čudež in njegovi čudeži so globok nauk" (Hettinger).

"Ne samo polnomočje, ampak vsemogočnost je tu" (Adam).

"Iz Jezusovega življenja črtati čudeže, pomeni prav toliko, kot črtati vse zmagoslavne boje iz Cezarjevega življenja" (Tholuck).

96. Neki učeni profesor se je trudil, da bi nekemu kristjanu dokazal, da Jezus ni noben Bog, ampak samo navaden, malo bolj pameten človek. Kristjan je priznal profesorju, da se dobro razume v matematiki in fiziki, ljudi pa da prav gotovo ne pozna dobro.

- "Gospod profesor," je vprašal učenjaka, "povejte mi, ali ste vi že kdaj rekli svojim učencem:"Jaz sem kruh življenja; kdor mene uživa, bo živel, četudi umrje!"

- "Nisem," pravi profesor.

- "Jim je kaj takega rekel kakšen od vaših kolegov profesorjev?"

- "Ni."

- "Jim je to rekel vsaj kakšen profesor v preteklosti?"

- "Ni."

- "Jim bo rekel kakšen profesor v prihodnosti?"

- "Gotovo ne."

- "Zakaj jim kaj takega ne reče?"

- "Ker bi ga vsi proglasili za norca!"

- "Vidite, gospod profesor! Kristus pa je to rekel stotinam in milijonom ljudi in vendar ga niti njegovi nasprotniki niso proglasili za norca. Tudi vi sami trdite, da je bil izredno sposoben človek. Če bi bil samo človek, bi bil noreč, ako bi trdil, da je "kruh življenja." Ker pa je Bog in človek, zato lahko upravičeno reče, da bo dal življenje tudi tistemu, ki umrje. Nihče mu ne more tega oporekati" (Dobri pastir 1954).

Kristus je bil Bog in človek skupaj. Telo je eno in duša je drugo, toda živi človek je ena oseba iz duše in telesa. Bog, ki je mogel iz duše in telesa narediti človeka, more tudi božjo in človeško naravo združiti v eni Kristu-

sovi osebi.

KRISTUSOVO BOŽANSTVO IZPRIČUJE NJEGOVO ŽIVLJENJE

Imamo različne ustanovitelje verstev in tudi ljudi, ki so Kristusa hoteli primerjati z njimi in ga postaviti v isto vrsto kot Budo, Mohameda, Konfucija. Toda če prebiramo življenje teh ustanoviteljev verstev in potem življenje Kristusovo, kakor nam ga poročajo evangelisti, se nam zgodi, kakor da bi stopili iz temne kleti na močno sončno luč. Kdor vsaj malo preštudira Kristusov značaj, njegovo osebnost in vzvišeno duhovnost, bo odkril na njem dve potezi in lastnosti, ki jih ni mogoče najti pri nobenem drugem človeku in ustanovitelju vere, in prav zato neizpodbitno pričati, da je Kristus ne le človek ampak tudi Bog. Ti dve značilni lastnosti sta: prva, da na Kristusu ni mogoče najti najmanjšega greha, in druga: da v Kristusu najdemo vse popolnosti in kreposti v najvišji meri. Kdo bi mogel ti dve stvari najti pri navadnem človeku?

Na Kristusu ni bilo mogoče najti nobenega greha. To izpričujejo:

a/ Njegovi sovražniki. Zaslepljeni voditelji Judovskega ljudstva so sledili Kristusu korak za korakom in pazili na vsako njegovo besedo, kretnjo in dejanje, da bi ga kje mogli ujeti vsaj v kakšni nepopolnosti. Ko je Jezus videl njih zlobo, jim je jasno povedal v obraz: Iščete na meni greh, toda, "kdo izmed vas mi more dokazati greh?" (Jan. 8,46). Kateri človek bi si upal kaj takega reči v obraz svojemu sovražniku? In grobna tišina, ki je nastala po tem vprašanju, izpričuje dovolj, da je Kristus bil brez greha.

In kakšen greh so mu prav ti isti sovražniki mogli očitati, ko so ga pripeljali pred Pilata in zahtevali, da potrdi smrtno obsodbo nad njim? Pilat jih je vprašal:"Kakšno tožbo imate zoper tega človeka?" Dali so mu drzen odgovor: "Ko bi ta ne bil hudodelec, bi ti ga ne bili izročili. Križaj ga!" (Jan 18,29-30). Pilat je iz tega odgovora hitro spoznal, da pehajo Kristusa v smrt iz zavisti. Bil je prepričan o njegovi nedolžnosti in si je zato tudi umil roke: "Nedolžen sem pri krvi tega pravičnika, vi glejte!" (Mt 27,24).

O Kristusovi pravičnosti in brezgrešnosti priča tudi žena Poncija Pilata, Klaudija Prokula, ki je sporočila možu, ko je že sedel na sodnem prestolu:"Nič ne imej s tem pravičnim, kajti veliko sem trpela danes v sanjah zaradi njega" (Mt 27,19).

Celo nesrečni Juda, ki je Kristusa prodal za trideset srebrnikov, je priznal:"Grešil sem, ker sem izdal nedolžno kri!" (Mt 27,3-4).

b/ Njegovi prijatelji. In to ni nič manjši dokaz, da je Kristus brez greha. Star pregovor pomenljivo pravi:"Pred svojimi služabniki ni nihče velik." Naj bi kdo, ki ga ljudje opazujejo od daleč, še tako imponiral in bil ljudem še tako ljub in dober, bi vendar tisti, ki žive z njim dan na dan, z njim jedo in spe, kaj hitro odkrili mnoge pomanjklji-

vosti in nepopolnosti. Le pri Kristusu je bilo to nemogoče. Njegovi najboljši spoznavalci, apostoli, ki so z njim živeli v najtesnejših stikih, niso mogli na njem odkriti niti najmanjše napake, najmanše sence. Imeli so ga za Boga in ga častili kot Boga.

Ko je apostol Peter ozdravil hromega pri tempeljskih vratih, je rekel Judom o Kristusovem križanju tole:"Vi ste se Svetemu in Pravičnemu odrekli" (Apd 3,14). V svojem prvem pismu imenuje Kristusa nedolžno Jagnje, ki ni storil greha in tudi zvijače ni bilo v njegovih ustih" (1 Petr 1,19;2,22).

Tudi apostol Janez ga imenuje"Pravičnega" in piše: "Ako veste, da je pravičen, spoznajte, da je tudi vsak, ki ravna pravično, iz njega rojen" (1 Jan 2,1;2,29).

In apostol Pavel piše o Jezusu:"Spodobilo se je namreč, da imamo takega velikega duhovnika, ki je svet, nedolžen, neomadeževan, ločen od grešnikov in višji od nebes, ki mu ni treba kakor velikim duhovnikom vsak dan poprej darovati za lastne grehe, potlej za grehe ljudstva" (Hebr 7,26-27).

Dokler opazujemo velikane te zemlje le od daleč, se nam zde lepi kakor gorski vrhovi. Kakor hitro pa pridemo v njih bližino, opazimo vse polno pomanjkljivosti in nepopolnosti. Spoznamo, da so tudi oni grešniki. Toda pri Kristusu je vse drugače. Apostoli so jedli z njim, spali z njim, z njim potovali in delali. Slišali so, kako govori o svojem trpljenju in smrti. Videli so, kako so ga vojaki zvezali in prijeli. Apostol Janez je slišal, kako je zapuščen na križu klical k svojemu Očetu:"Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil." Videli so njegov zapečaten grob. Kdo bi mogel rarešiti uganko, da moža, ki je doživel popoln človeški poraz, apostoli časte in slave kot Boga, če bi Kristus ne bil Bog in človek obenem?

V Kristusu najdemo vse kreposti. Kdo bi jih mogel našteti in opisati? Omejimo se le na nekatere. Nekoč je Jezus zaklical:"Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil. Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen" (Mt 11, 28 - 29).

Jezus je ljubil otroke, ljubil sovražnike. Niti izdajalskega Judovega poljuba ni odklonil! Kakor krotko jagnje, ki ga peljelo v zakol, je pogledal Petra, ki ga je zatajil. Na križu je molil za svoje sovražnike. Prav ima apostol Peter, ko piše:"Ko je bil zasramovan, ni sramotil, ko je trpel, ni pretil, temveč je prepuščal njemu, ki pravično sodi" (1 Petr 2,23).

Kako ponižen je bil Jezus! Zadovoljen je bil z jaslicami in hlevom. On, ki je ustvaril ves svet, je tožil v svoji ponižnosti:"Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda. Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil" (Mt 8,20). In učencem je naročal:"Veste, da vladarji narodov nad njimi gospodujejo in velikaši izvršujejo nad njimi oblast. Med vami pa ne bo tako; ampak kdor koli med vami hoče biti prvi, bodi vaš služabnik. Kakor Sin človekov ni prišel, da bi se

mu streglo, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge" (Mt 20,25-28).

Na večer pred svojim trpljenjem je pri zadnji večerji umil svojim učencem noge. Ali je še kje večja ponižnost?

In kakšna ljubezen je bila v Jezusovem srcu! "Pridite k meni vsi!" je klicala ta ljubezen. Krščanstvo se ne imenuje zaman religija ljubezni. Njen ustanovitelj ni ljubezni samo oznanjal in zahteval, ampak je tudi sam dal najpopolnejši zgled ljubezni. Od svojih je zahteval, da se ljubijo med seboj:"Ljubite se med seboj! Kakor sem jaz vas ljubil, se tudi vi med seboj ljubite! Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj" (Jan 13, 34-35). Dal je zgled največje ljubezni:"Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo da svoje življenje za svoje prijatelje" (Jan 15,13). S svojo smrtjo na križu nam je dokazal največjo ljubezen.

Kdor študira Kristusovo osebnost in ne veruje v njegovo božanstvo, mora nujno obstati pred nerazrešljivo uganko. Kristusova osebnost nam je razumljiva le tedaj, če v njem gledamo Boga in človeka, če z apostolom Petrom tudi mi priznamo:"Gospod, mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Sin božji" (Jan 6,70).

97. V Gardony-jevem romanu "Sužnji božji" se stari pater Sardonis takole pogovarja z mladim fratrom Janezom:

- "Glej, tamle je pijanec. Na prvi pogled se zdi, da je gospod, pa je suženj."

Kmalu opazita pri menjalnici ljudi, ki vpijejo in se prerekajo za denar.

- "Glej, to so sužnji denarja!"

Ko srečata ošabnega grofa, pravi starček mlademu fratru:

- "Glej, ta je suženj časti in ošabnosti!"

- "Kaj so potem vsi ljudje na svetu sužnji? Tudi vladarji?" vpraša začuden frater Janez.

- "Gotovo," odgovori stari menih. "Vsi ljudje so sužnji."

- "Ali smo tudi mi redovniki sužnji?"

- "Da, tudi mi smo sužnji, služabniki božji," odgovori starček.

Resnica je: Vsak človek je suženj. Eden je suženj svoje imovine, drugi suženj denarja, tretji suženj časti, četrti suženj telesa, peti suženj ženske, šesti suženj ničemernosti...

Če smo že vsi sužnji in moramo biti sužnji kake osebe ali stvari, potem bodimo raje sužnji najvišjega, najboljšega, najsvetejšega in najvzvišenejšega Gospoda: bodimo sužnji našega Gospoda Jezusa Kristusa, učlovečenega Boga.

Za Kristusovo božanstvo priča ves krščanski življenj. Milijoni in milijoni križev, ki stoje na zvonikih naših cerkva, na pokopališčih, ki vise po stenah naših domov, jasno oznanjajo svetu resnico: Ti si Kristus, Sin živega Boga! Nobena slika ni bila tolikokrat naslikana kot obličje Gospodovo, nobenega človeka ni na svetu, čigar življenjepis bi se tolikokrat tiskal, kot Kristusov življenjepis v štirih evangelijih. Nobena knjiga ni bila prevedena v toliko jezi-

kov kot ravno Kristusov življenjepis. Kristus je še danes središče vsega sveta in življenja.

V zgodobini poznamo samo dve resnični dobi: dobo pred Kristusom in dobo po Kristusu. Vsakdo, ki zapiše datum, s tem hote ali nehote oznanja Kristusovo slavo. To morajo storiti tudi tisti, ki ne marajo za Kristusa, ko na svoja pisma pišejo datum; tudi tisti časopisi, ki se bore proti Kristusu, ko svoje številke označujejo z dnevom in letnico. Kdo bi mogel vse to razumeti, če bi Kristus bil samo navaden človek?

Kristus ni bil ne pesnik ne pisatelj ne filozof ne vojskovodja ne politik in vendar se čutijo vsi ti počeščeni, če morejo o njem pisati in govoriti. Kdo bi mogel to razumeti, če bi bil Kristus samo človek?

So filozofi in politiki, ki so si znali med svojimi pristaši ustanoviti šolo ali stranko, ki se je zanje navduševala. Toda,ko so umrli, kaj je bilo s temi šolami in strankami? Kje najdemo danes na svetu šolo ali stranko, ki bi se navduševala za Cezarja, za Aleksandra Velikega, ali bi se po njima imenovala? Po Kristusu se danes imenuje skoraj sedemsto milijonov kristjanov in vsi se priznavajo za njegove učence, vsi ga ljubijo in mu še danes slede. In vendar sta bila Cezar in Aleksander nekoč slavna vojskovodja, Kristus pa ubogi galilejski tesar, ki je končal na križu. Kdo bi mogel to razumeti, če bi bil Kristus samo človek?

DA JE KRISTUS BOG, PRIČA SVETOVNA ZGODOVINA

Neka čudna okoliščina nam ne da miru. Ko študiramo zgodovino in vidimo, kako ljudje na vse pozabijo, si ne moremo razložiti, zakaj še do danes, dva tisoč let po Jezusovem rojstvu, ljudje niso pozabili nanj. Kristusa danes mnogi še prav tako ljubijo in drugi še prav tako sovražijo kot pred dva tisoč leti. To je neizpodbiten dokaz, da ni navaden človek, ampak da je Bog.

Ljudje na vse pozabijo. Če vrženo kamen v vodo, močno pljuskne in pusti za seboj krožne valove. Čim večji je kamen, tem več takih valov pusti za seboj in tem dalje voda valovi. Toda prej ali slej, pa naj bo kamen še tako velik, se ti krogi razgubijo in voda postane zopet mirna in gladka kakor površina ogledala.

Vsakdo izmed nas je kakor kamen, ki je bil vržen v ogromno morje človeške zgodovine. Vsakdo pusti za seboj več ali manj valov. Naj smo še tako preprosti in neznatni, bi vendar brez nas zgodovina ne bila takšna, kakršna je. Res so mnogi le majhni kamni in puste za seboj le malo valov. Toda če bi bili še tako veliki in znani, in bi pustili za seboj še tako velike valove, bo čas prej ali slej vse to zabrisal in nihče se nas ne bo več spominjal. Resnica je, da ljudje na vse pozabijo. "Še nekaj trenutkov in ti boš vse pozabil, pa še nekaj trenutkov in vsi bodo pozabili nate!"Nič ne pomaga glede tega tarnati in javkati. To je žalostna ponanjkljivost nas vseh, dobrih in slabih. Bili so na svetu vla-

darji, pred katerimi se je klanjala polovica kontinentov - in kdo kaj danes ve o njih? Bili so na svetu ljudje z zlatimi srci, polni dobrote in miline, na katerih grobove so ljudje stavili iz hvaležnosti napis: "Njih spomin bo večen!" - in danes? Nihče ne pozna niti njihovega imena več!

Bili so na svetu tirani, ki so na tisoče in tisoče ljudi pognali v smrt in so očetje s strahom pripovedovali njih grozodejstva svojim otrokom in vnukom. A danes? Izginili so pod mirno gladino življenja in zgodovine in kdo se jih še boji?

Zakaj vam vlačim na dan stare zglede iz zgodovine? Tam v vaši sobi visi na steni slika vaših staršev. Vi jo še imate v časti, v časti jo bodo verjetno imeli še vaši otroci. Potem pa pridejo vnuki, pravnuki - kmalu bo slika končala med staro šaro na podstrešju. Da, ljudje vse pozabijo!

Samo ena izjema je v tem splošnem zakonu, samo eden je, na katerega ljudje niso pozabili, ne pozabijo in ne bodo pozabili: Jezus Kristus. Kristusa danes ljudje še prav tako ljubijo in prav tako sovražijo kot pred dva tisoč leti. Če bi bil navaden človek, bi si tega ne znali in ne mogli razložiti.

Kristusa še danes mnogi ljubijo, ker je učlovečeni Bog. Zakaj slavimo božične praznike? Ker obhajamo spomin Kristusovega rojstva! Je mar rojstvo otroka nekaj tako važnega? Milijarde otrok je bilo že rojenih pred Kristusom in po Kristusu in kdo obhaja spomin njih rojstva? Spomin Kristusovega rojstva pa se obhaja že stoletja in stoletja in vedno z isto toplino, ljubeznijo in ognjem. In ne slavimo samo praznikov, ki nas spominjajo na Kristusa - Kristus še danes živi med nami. Iz dneva v dan ponavljajo milijoni njegovo ime pri molitvi. Tudi najpreprostejša njegova beseda nam je še danes tako živo pred očmi, kot da je bila pravkar izgovorjena. Kje in kdaj je bil rojen moj stari oče, ne vem; kaj je delal moj oče v dvanajstem letu starosti, ne vem; katere so bile zadnje besede moje stare matere, preden je umrla, ne vem; In vse to se je zgodilo pred dobrimi štiridesetimi, petdesetimi leti. Kje je bil Kristus rojen pred dva tisoč leti, kaj je kot dvanajstletni dečko delal v templju, katere so bile njegove zadnje besede na križu, to vemo še danes, in to ve že skoraj vsak šolarček. Milijone src začne biti živahneje, kakor hitro slišijo njegovo ime; milijone trpinov najde olajšanje svojim bolečinam, ko pogledajo na njegov križ. Na stotine milijonov ljudi najde prav v Kristusu moč, da pogumno, zvesto in brez tarnanja izpolnjuje najtežje dolžnosti življenja in poklica. Vedno so bili in bodo taki, ki so pripravljeni iti za Kristusa v mučeniško smrt, ali pa se zaradi njega odpovedati tudi najsijajnejšim karijeram na svetu.

98. "Poslušajte, draga sestra," je rekel neki brezverec bolniški sestri, ko je videl, s kakšno angelsko potrpežljivostjo streže nekemu nagnusnemu bolniku, "poslušajte, draga sestra, tega bolnika jaz ne bi negoval niti za desettisoč dinarjev dnevne plače!"

- "Jaz niti za petdeset tisoč dinarjev na dan ne," je odgovorila redovna sestra in dodala: "Strežem mu le zaradi Kristusa!"

Tega ne moremo razumeti, da bi bila danes, po dvatisoč letih odkar je Kristus hodil po Palestini, še kje na svetu sestra, ki bi tako ljubila Jezusa, če bi bil samo človek. Kristus je bil človek, a je bil tudi Bog. To, da je Kristus še danes živa resničnost v milijonih src, si ne moremo razložiti drugače, kot da priznamo, da je Kristus sicer umrl, pa da kot Bog in človek še danes živi med nami.

Prav ta misel je naredila tudi na Napoleona globok vtis. Največji imperator Evrope, ki je hotel zediniti človeštvo z mečem, je, potem ko so se njegove sanje razblinile v nič, spoznal, da more le ljubezen ustvariti enoto in bratovstvo človeštva. Moško je to priznal, ko je obenem z njegovimi orjaškimi načrti ugašalo tudi njegovo življenje. Malokateri politik in vojskovodja je izpovedal o Kristusu in njegovem nauku tako globoka spoznanja kakor Napoleon na svoji bolniški postelji v pogovoru z generalom Bertrandom:

"General," je dejal Napoleon, "nobeden tako ne pozna ljudi kakor jaz, in zato vam rečem, da Kristus ni bil človek kakor mi. Le površni duhovi ga morejo primerjati z drugimi ljudmi, filozofi, oznanjevalci vere in bajeslovnimi bitji. Nobene podobnosti ni med njim in njimi. Med Kristusovim naukom in drugimi verami ter nauki je neskončna razdalja. Največji čudež je, da je Jezus zahteval od ljudi to, kar je na svetu najtežje doseči in česar ni dosegel nihče drugi, namreč, da bi Ga vsi ljudje ljubili in ljubili vse veke. Kristus zahteva zase srce in vsi dobri ljudje so mu ga darovali in mu ga darujejo. Tako bitje je zame Bog. Tudi jaz sem bil sposoben, da sem navdušil mase ljudi in so šli zame v smrt. Toda, da sem vžgal v njih ogenj navdušenja, je bila potrebna moja navzočnost, električna iskra mojih oči, mojega glasu in mojih besed. V sebi imam skrivnostno moč, da pritegnem in navdušim ljudi, a te moči ne morem prenesti na druge niti na svoje generale ne. Tudi ne poznam skrivnosti, kako bi svoje ime in svojo ljubezen ovekovečil v človeških srcih. Enako se je godilo tudi Cezarju in Aleksandru Velikemu. Ljudje nas bodo pozabili in imena osvajalcev ostanejo kvečjemu kot tema za šolske naloge iz zgodovine. Kristus je spregovoril in od takrat se čutijo rodovi med seboj vezane z bolj globokimi vezmi, kakor so vezi krvi. On užiga v človeku ljubezen, ki uniči vsako samoljubje in pred katero so vse druge ljubezni nič. Kako bi bilo spričo tega čudeža mogoče ne priznati, da je kaj takega znožno samo božje bitje? Tudi o meni bodo govorili učitelji zgodovine, toda nihče ne bo čutil do mene ljubezni, kakor je ne čuti nihče do drugih vojskovodij in osvajevalcev. In kakšno brezno je, general Bertrand, med tem, kar sem jaz hotel ustvariti, in med kraljestvom božjim, ki ga je oznanjal Kristus in ga tudi v resnici ustanovil tako, da ga ne bo mogel nihče razrušiti. Kakšen prepad vendar zija med mojo revščino in Kristusovim večnim kraljestvom! Kristusa še danes ljubijo, častijo in oznanjajo njegovo ime po vsem svetu. Je Kristus sploh umrl? Ali ni to njegovo večno življenje? Kristusova smrt ni bila smrt človeka, ampak smrt Boga-človeka."

Nato je nastal molk. Ko ni general nič odgovoril, je cesar vzkliknil:"General Bertrand, če vi ne razumete, da

je Jezus Kristus Bog, sem se hudo zmotil, ko sem vas napravil za generala." (Toth).

Če bi bil Kristus samo človek, bi si nikakor ne mogli razložiti, zakaj ga še danes toliki ljubijo. Če bi bil Kristus samo človek, bi si nikakor ne mogli razložiti, zakaj ga še danes toliki sovražijo.

Že skoro dva tisoč let je minilo in še danes divja proti Kristusu satansko sovraštvo. Dobijo se ljudje, ki hočejo za vsako ceno izbrisati njegovo ime s površja zemlje. Tega ne moremo razumeti, če bi naj bil Kristus samo človek.

Mogli bi še nekako razumeti, če bi to tisočletno sovraštvo veljalo kakemu tiranu iz svetovne zgodovine, ki je bil bič za ljudstvo. Toda ljudje ne sovražijo faraonov, ki so s sužnji gradili piramide, ne sovražijo Nerona, ki je imel vse krvave roke od umorov - sovražijo pa Kristusa iz Nazareta. Četudi bi Kristus bil samo navaden človek, bi še vedno bil vreden vsega spoštovanja kot ena najbolj častivrednih oseb iz človeške zgodovine. Je morda storil komu kaj žalega? So se ljudje od njega naučili kaj slabega? Ali ni on oznanil svetu veliko zapoved ljubezni?

Da Kristus ni bil samo navaden človek, ampak mnogo več, nam izpričuje to izredno dejstvo zgodovine: Kristus je umrl pred dva tisoč leti in njegovi sovražniki se ga še vedno boje in ga preganjajo na življenje in smrt. A čemu ga še enkrat ubijati, če je bil umorjen že na veliki petek? Čemu se ga bati in sovražiti, če je končal kot navaden smrtnik? Boje se ga in sovražijo, ker je Bog, ker nočejo dati časti Bogu, "Kralju vekov, neminljivemu, nevidnemu, edinemu Bogu" (1 Tim 1,17). Vsa stoletja zgodovine kot mogočne pozavne kličejo svetu: Kristus je večni kralj in kralj večnosti, Kristus je učlovečeni Bog.

Njegovega imena se ne spominjamo samo kot mrtve besede, ampak iz njega črpamo oživljajočih energij za boje življenja.

99. Nesrečni Nietsche je nekoč zapisal tele besede: "Ko ob nedeljah slišimo glas zvonov, se začudeni vprašujemo: ‚Ali je to mogoče? In to naj velja pred dvajsetimi stoletji križanemu Judu, ki je zatrjeval, da je Sin božji?'"

Resnično, če bi naj Kristus ne bil nič drugega kot judovski razbojnik, ki je žalostno končal na križu, stojimo pred tako uganko, da se nam mora ob njej pomračiti um. In Nietsche je ob tej uganki v resnici ponorel. Začel je neizprosen boj proti Kristusu, proti križanemu Judu in njegovemu nauku, v katerem je sam žalostno podlegel. V njegovem zadnjem pismu, ki ga je še napisal, preden se mu je pomračil um, najdemo skrivnostno besedo: "Križani!" Križani Kristus, proti kateremu že dva tisoč let divja sovraštvo mnogih, je tudi tokrat ostal blagoslovljeni, neprenagljivi Kralj (Virtù in esempi).

Pretresljivo je ono mesto v evangeliju, ki nam poroča o Kristusovem razgovoru s skušnjavcem. Po štiridesetdnevnem postu v puščavi je pristopil kJezusu odpadli angel in ga hotel zapeljati v greh: "Vse to ti dam, če predme padeš in me moliš! (Mt 4,9). V sveti jezi je Jezus izgovoril nad njim besede zavrženja: "Poberi se satan! Zakaj pisano je:

,Gospoda, svojega Boga moli in njemu samemu služi'"(Mt 4,10).
Satan je zapustil Jezusa, a njegove besede:"Vse to ti dam, če predma padeš in ne moliš," že skoro dva tisoč let pretresajo zgodovino Cerkve in sveta. Ali ni zgodovina Cerkve en sam orjaški boj, da se reši vprašanje: Ljudje! Kdo je Kristus? Koga molite in častite? Kajti vsak človek nekoga moli in časti.

Dratje in sestre! Koga vi molite in častite? Kristusa ali satana? Naš odgovor mora biti isti, kot ga je dal apostol narodov:"Čeprav bivajo tako imenovani bogovi na nebu in na zemlji...je vendar za nas en Bog, Oče, od katerega je vse in smo mi zanj; in en Gospod Jezus Kristus, po katerem je vse in smo mi po njem" (1 Kor 8,5-6).

Tudi mi upogibamo svoja kolena pred Kristusom, kakor so to delali najboljši izmed ljudi že skozi dvatisoč letno zgodovino krščanstva, in priznavamo: Gospod, verujemo in priznamo, da ti ne moreš biti kakor eden izmed nas, umrljivi, končni človek kakor mi. Ti moraš biti več, ti moraš biti Bog. Tvojega nauka še ni nihče dosegel in tvoji modrosti se ni mogel približati noben filozofski sistem. Tvojega imena niso mogli zbrisati z obličja zemlje vsi napadi sovražnikov; tvojega spomina ni pokril prah naših knjižnic, ampak živi še v milijonih src. Tvoja podoba ni ovekovečena v mrzlih marmornatih kipih in spomenikih, ampak v milijonih toplih in ljubečih src.

Križani, umorjeni, pokopani in od mrtvih vstali Kristus, verujemo, da si Sin živega in večnega Boga!

JEZUS KRISTUS JE PRAVI, ZGODOVINSKI ČLOVEK

100. Učena Francozinja Elizabeta le Seur je bila globokoverna žena. Imela pa je moža, ki ni dal nič ne na vero ne na Boga. Da bi v svoji ženi uničil ljubezen do Kristusa, ji je kupil "Življenje Jezusovo," ki ga je napisal znani brezverec Renan. V tej knjigi se dokazuje, da je vse Jezusovo življenje izmišljotina. Žena pa je svojemu možu kot darilo kupila sveto pismo nove zaveze, Kristusov evangelij in ga postavila na stol poleg Renana. Dogovorila sta se, da bo mož vsak dan prečital eno poglavje iz evangelija, žena pa eno poglavje iz Renanove knjige. Posledica tega je bila, da je mož spoznal, kakšen falzifikator je bil Renan. Spreobrnil se je in začel skupaj z ženo ljubiti Kristusa in izpolnjevati svoje verske dolžnosti (Koch).

Jezusovo življenje more smatrati za pripovedko in bajko samo tisti, ki ga pozna iz spisov in pripovedk Jezusovih nasprotnikov. Kdor pa vzame v roke spise očividcev, evangelije, bo hitro spoznal, da je Kristus bil zgodovinska osebnost, še več, bil je os, okoli katere se giblje ves svet in vsa zgodovina.

"Kdor kakšno zgodovinsko dejstvo proglasi za fantazijo ali izmišljotino, dokazuje, da nima nobenega drugega dokaza proti njemu." To je staro pravilo zgodovinske znanosti.

"Evangeljskega Jezusa njegovi zgodovinarji zdaj potisnejo v mere navadnega človeka, zdaj ga s češčenjem in ljubeznijo dvignejo nad zemljo, na kateri je živel in umrl. Zato izgublja v očeh vernega ljudstva kakor v očeh brezbrižnih vsakršno določno začrtanost in ne nudi več nobene izmed

potez resnične osebe...Jezus sebe tolikokrat imenuje Sin človekov. Je Bog, je pa tudi človek: da ga razločijo od enajst ubogih ljudi, ki ga obdajajo, je potrebno, da ga zaznamuje Judežev poljub...Seveda bi morali Jezusovo življenje pisati na kolenih, v občutju take nevednosti in nevrednosti, da bi nam moralo pero pasti iz rok. Grešnik bi moral rdeti, da se je lotil takega dela. Saj je Jezus najbolj trepetajoči izmed velikih obrazov zgodovine in izmed vseh značajev, ki jih ta stavi pred nas, najmanj logični, ker je najbolj živ" (Mauriac).

"Kakor človek na dolgem potovanju in pri dolgem učenju srečuje vedno nove obraze, tako je tudi s Kristusom. Tako moreš tudi ti pri študiranju in premišljevanju Jezusovega življenja odkriti marsikaj, kar ti bo povsem novo in boš mislil, da si našel najvišje, kar more človek najti. A kmalu boš spoznal, da je to, kar si odkril, le severna zimska pokrajina - Jezus je kot zgodovinska osebnost neizčrpen za človeškega duha" (Adam Stolz).

"Kakor bi zrcalo ne moglo ničesar odražati, če bi ne bilo zadaj prevlečeno z žlitino kositra ali svinca, tako tudi ni božanstva na zemlji, ne moremo prav dojeti, če ni združeno s svetim človečanstvom Zveličarjevim" (Frančišek Saleški).

"Sleherni duh, ki priznava, da je Jezus Kristus prišel v telesu, je od Boga" (1 Jan 4,2).

"Postal je človek kakor mi, da bi mi mogli postati deležni božje narave" (Leon).

"Sin božji, ki je pri Očetu Resnica in Življenje, je hotel s tem, da je privzel še človeško naravo, postati naša pot. Kristusova človeška narava je pot, po kateri pridemo k Bogu" (Avguštin).

"Veruj v Kristusa, ki je bil rojen v mesu, pa boš prišel do Kristusa, ki je bil rojen iz Boga" (Avguštin).

101. Janez Colombini je bil svoj čas največji in najbogatejši trgovec v Sieni, pa tudi največji brezverec. Imel je verno ženo, ki je bila sveta in pobožna katoličanka. Vsak dan je čitala Jezusovo življenje. Kot v vsakem zakonu, je tudi v njunem prišlo večkrat do prepira. Nekoč je bil Janez tako jezan, da je ženi iztrgal iz rok sveto pismo in ga vrgel na tla. Žena se je prestrašila. Pogledala je najprej moža, potem na tleh ležeče sveto pismo in nato pobegnila v sosedno sobo, da bi mož ne videl njenih solz. Ko je Janez videl, kaj je storil, mu je bilo žal. Poniril se je in odločil, da bo ženo prosil odpuščanja. Medtem ko je čakal, da se vrne, je pobral sveto pismo in iz dolgega časa začel čitati evangelije. Teh nekaj vrstic, ki jih je prečital, je bilo dovolj, da je popolnoma spremenil svoje življenje. Po smrti svoje žene je razdelil bogastvo med siromake, sam pa se je umaknil v samoto, kjer je živel do blažene smrti v postu in molitvi. Danes ga častimo kot blaženega v nebesih. Tudi v ten je bil spreten trgovec. Kupil je nebo za svoje zemeljsko imetje. Posredoval pa je Jezusov življenjepis. (Dobri pastir 1954).

Jezusovo življenje je najbolj izpričano in zato najbolj gotovo zgodovinsko dejstvo. Rojen je bil v Betlehemu v 24. letu vladanja cesarja Avgusta. Ko je bil star dvanajst let

je bil prvikrat v templju, kjer so se učeni rabini čudili njegovi modrosti. Leta 28 je kot zrel mož prišel k Jordanu, kjer ga je Janez Krstnik krstil. Še isto leto je šel v Galilejo, kjer je imel svoj govor na gori. Naslednje leto se je umaknil v samoto in učil apostole. Ob veliki noči leta 30 je bil obsojen na smrt in je umrl na križu. Čez tri dni po svoji smrti je vstal od mrtvih, živel je z apostoli še 40 dni in se nato pred njimi dvignil v nebesa. Vse to in še mnogo drugega pričajo stari zgodovinski dokumenti o Kristusovem človečanstvu.

Takole je Peter na kratko orisal Kristusovo zgodovinsko življenje v govoru Korneliju in njegovi družini: "Vi veste, kaj se je zgodilo po vsej Judeji, začenši v Galileji, po krstu, ki ga je oznanjal Janez: kako je Bog s svetim Duhom in z močjo nazilil Jezusa iz Nazareta, ki je hodil od kraja do kraja, delil dobrote in ozdravljal vse, ki so bili obsedeni po hudem duhu, zakaj Bog je bil z njim. In mi smo priče vsemu, kar je storil v judovski deželi in v Jeruzalemu on, ki so ga celo razpeli na les in umorili. Bog pa ga je obudil tretji dan in je dal, da so ga videli - ne vsi ljudje, ampak od Boga prej odbrane priče, mi, ki smo z njim jedli in pili, potem ko je vstal od mrtvih; in nam je naročil, naj ljudstvu oznanimo in spričamo, da je on tisti, ki ga je Bog določil za sodnika živih in mrtvih. O njem spričujejo vsi preroki, da dobi v njegovem imenu odpuščenje grehov vsak, kdor vanj veruje" (Apd 10,37-43).

Jezus Kristus je popolen Bog in popolen človek. Njegov duh je vedno pred božjim obličjem, njegove oči se dvigajo proti nebeškim višavam, vendar pa vidi lepoto najnežnejše cvetlice in se čudi lepotam narave. Ljubil je samoto in vendar ni nihče tako ljubil človeka kot on. Imel je kraljevsko postavo in ugled in vendar je umival noge svojim učencem. Govori tako jasno, da ga morejo razumeti najbolj neuki in otroci in zopet tako globoko, da tudi največji modrijani ne morejo do kraja umeti njegovih besed. V sebi je združil vse, tudi najbolj nasprotujoče si vrednosti življenja.

KRISTUSOVA DUHOVNA PODOBA

102. V Milanu je še pred nekaj leti živel star umetnik, ki vse življenje ni delal nič drugega kot naročnikom kopiral Kristusovo glavo z znane Zadnje večerje od Leonarda da Vinci ja. Pri tem si je pridobil toliko prakse in dosegel toliko podobnost, da je bilo le z največjo težavo ločiti kopijo od originala. Prekopiral je tudi razne nadeže in okvare, ki jih je na originalu povzročil čas. Njegove kopije najdemo skoraj po vseh večjih pinakotekah na svetu. Ta pobožni slikar si je kot ideal svojega življenja postavil to, da čim natančneje prekopira Kristusovo glavo. To pa je prav za prav tudi glavna naloga vsakega kristjana: Kopirati in v sebi upodobiti Kristusovo duhovno podobo, v sebi upodobiti Kristusa v vseh manifestacijah njegovega življenja in delovanja. "Tisti, ki so izvoljeni," pravi apostol Pavel, "naj bodo podobni božjemu Sinu, da bi bil on prvorojenec med mnogimi brati" (Rim 8,29).

Naš odrešenik je moral biti Bog, da je mogel zadostiti nebeškemu Očetu za naše grehe in nam zopet vrniti otroštvo

božje; je moral biti človek, da je mogel dati s svojim življenjem zgled vsem, ki se borijo za svetost življenja in vliti poguma vsem omahujočim. Kdo bi mogel dojeti in izmeriti vso tolažbo in ves pogum, ki ga je Jezus s svojim zgledom vlil v boječa in neodločna srca. Zakaj si je Bog privzel človeško naravo? Zato, da bi jo poplemenitil, dvignil in napolnil z večnimi hrepenenji. Kristus je hotel iti skozi vse dobe človeškega življenja, da bi nam dal zgled, kako naj jih tudi mi preživimo. Postal je človek, trpel, bil skušan in preganjan od sovražnikov, da bi nam tako pokazal, kako naj prenagujemo skušnjave, trpimo in odpuščamo sovražnikom.

Satan ga je skušal s prastaro zvijačo, da bi ga pripravil do greha, vzbujajoč mu trojno poželjenje: poželjenje mesa, poželjenje oči in napuh življenja. A Jezus ga je vse trikrat odločno zavrnil in nam pokazal, kako naj tudi mi prenagujemo skušnjave.

Tudi nad Jezusovo življenje se je na Oljski gori spustila noč trpljenja, tako da je klical k Očetu:"Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti" (Mt 26,39). Tu nam je pokazal, kako naj tudi mi vdano v voljo božjo prenašamo trpljenje.

S stisnjenimi pestmi in bogoskrunskimi jeziki je divjala proti njemu množica njegovih sovražnikov na Kalvariji ob vznožju križa. Jezus pa je prosil nebeškega Očeta:"Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo" (Lk 23,34). S tem nam je dal zgled, kako moramo tudi mi odpuščati sovražnikom.

Na Jezusovem obličju najdemo poteze, ki nas napolnjujejo s strahom, in poteze, ki nas navdajajo z velikim zaupanjem; poteze, ki nas pretresejo in prisilijo na kolena in take, ki nas opogumijo, da se mu približamo z otroško vdanostjo. Najznačilnejša poteza Jezusovega življenja, ki nas najbolj prevzame, pa je njegovo usmiljenje, njegova potrpežljivost in ljubezen do grešnikov.

Res je, da Kristus na svetu ni sovražil nobene stvari bolj kot greh. Greh je bil zanj nekaj strašnega, nezaslišanega. Imel pa je nenadkriljivo potrpežljivost in ljubezen in usmiljenje do tistih, ki so grešili in svoj greh obžalovali. Šel je tako daleč, da so mu hinavski farizeji, pohujšujoč se, očitali:"Ta grešnike sprejema in jé z njimi (Lk 15,2). Kristusovi sovražniki so grajali na njem to usmiljenost do grešnikov, nam pa daje prav ta poteza njegove duhovne podobe največ zaupanja v tisto njegovo neskončno usmiljenje, ki ga je oznanjal z besedami in pokazal tudi z zgledom v svojem življenju.

a/ Kristusova usmiljenost do grešnikov se nam razodeva v njegovih besedah:"Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni. Pojdite in se poučite, kaj se pravi:,Usmiljenja hočem in ne daritve.' Nisem namreč prišel klicat pravičnih, ampak grešnike" (Mt 9,13).

"Sin človekov ni prišel življenj uničevat, ampak reševat" (Lk 9,56). "Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je izgubljenega" (Lk 19,10).

Kristus obrača nase Izaijeve besede o bodočem odrešeniku:"Nalomljenega trsta ne zlomi in tlečega stenja ne pogasi" (Iz 42,3).

Biseri med Jezusovimi prilikami so prilike o izgubljenem Sinu, izgubljeni drahmi in izgubljeni ovci. Te prilike razodevajo neskončno božje usmiljenje in veselje nad grešnikom, ki se vrne in spokori. Dobri pastir poln veselja zadene na ramo izgubljeno in zopet najdeno ovčko. "Povem vam: tako bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore" (Lk 15,7).

b/ Kristusova usmiljenost do grešnikov se nam razodeva tudi v njegovih delih.

Ko so farizeji zahtevali od njega, naj obsodi grešnico, ki so jo zasačili v grehu, jim je rekel: "Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen vanjo" (Jan 6,7). Ko so farizeji potem drug za drugim odšli, počenši od najstarejših in je ostal Jezus sam z ženo, ji je rekel: "Žena, kje so? Te ni nobeden obsodil?" Ona je rekla: "Nobeden, Gospod." In Jezus je rekel: "Tudi jaz te ne bom obsodil. Pojdi in odslej ne greši več" (Jan 8,11).

In kakšno usmiljenje je izkazal Gospod grešnici v Simonovi hiši! Nekdo izmed farizejev, Simon po imenu, je prosil Jezusa, da bi prišel k njemu na obed. Zgleda, da ga je povabil bolj iz ničemernosti, kakor pa da bi ga počastil. Kljub temu pa ne bi smel prezreti starega običaja med Judi, na katerega ga je Jezus sam pozneje spomnil. Jezus je prišel v farizejevo hišo in sedel k mizi. In glej, žena, ki je bila v mestu grešnica, je zvedela, da je v farizejevi hiši pri mizi. Prinesla je alabastrno posodo dišečega olja; jokajoč je stopila od zadaj k Jezusovim nogam in s solzami začela noge močiti; brisala jih je z lasmi svoje glave, jih poljubljala in mazilila z oljem. Gotovo ta žena ni tedaj prvikrat videla Jezusa. Verjetno je bila že med množico, ki je spremljala Jezusa. Njena duša, ki je ječala pod težo grehov, je kakor žejna zemlja pila nebeško roso Jezusovih besed: "Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi...Ne potrebujejo zdravnika zdravi, ampak bolni...Nisem prišel klicat pravične, ampak grešnike..." Vse to je tako delovalo na njo, da ni mogla več vzdržati v grehu. Naj se zgodi, kar hoče, si je mislila, jaz moram do Jezusa, prosim ga odpuščanja. Moram se rešiti greha. Srce ji je močno utripalo, ko je prestopila prag farizejeve hiše. Kaj se bo zgodilo? Kaj neki bo Gospod, ki vse ve, rekel? Ali ne bo zasmehoval, nagnal? Ali bo trd z menoj?

O ti uboga duša! Gospod ni trd z grešniki! Z grešniki so trdi samo grešniki. Farizeji so se začeli pohujševati: "Ko bi bil on prerok, bi vedel, kdo in kakšna je ženska, ki se ga dotika: da je grešnica" (Lk 7,39).

Toda Jezus je na splošno začudenje vseh zaščitil grešnico in rekel: "Vidiš to ženo, Simon? Prišel sem v tvojo hišo; vode za noge mi nisi dal, ta pa mi je s solzami močila noge in brisala s svojimi lasmi. Poljubil me nisi, ta pa ni nehala, odkar je prišla, poljubljati mojih nog. Z oljem mi nisi mazilil glave, ta pa mi je z dišečim oljem mazilila noge. Zato ti povem: Odpuščeni so njeni mnogi grehi, ker je mnogo ljubila." Njej pa je rekel: "Odpuščeni so tvoji grehi. Tvoja vera te je rešila, pojdi v miru!" (Lk 7,44-50).

Težko si moremo predstavljati, kako nežno so delovale te Jezusove besede na ubogo srce grešnice? Kako? Je to mogoče? Torej nisem več izvržek človeštva? Moja duša je prosta greha? Nič več se mi ni treba skrivati pred očmi poštenih ljudi? Doživela je nekaj podobnega, kar smo doživeli tudi mi že tolikokrat po dobro opravljeni spovedi: Vse je odpuščeno, vse je pred Bogom popravljeno! Za naprej mora biti vse drugače!

Komu ni poznana Petrova tragedija? Ko je Jezus prišel na veliki četrtek zvezan iz sodne palače velikega duhovnika, kjer so ga obsodili na smrt, so se njegove oči srečale z očmi prvaka apostolov, s Petrovimi očmi. "Ne poznam tega človeka," je malo prej prisegal Peter in zatajil Jezusa. Sedaj si gledata iz oči v oči. Kaj se bo zgodilo? Pred nekaj urami je Peter prejel sveto obhajilo, bil posvečen v duhovnika - in potem je tako žalostno zatajil Jezusa. Ali bo sedaj Jezus tega nezvestega, padlega, nevrednega apostola zavrgel in izključil iz vrste svojih učencev? Mi ljudje bi gotovo tako storili. Toda Gospod? Gospod je samo pogledal Petra. Kakšna bolečina in sočutje, koliko ljubezni in odpuščanja je bilo v tem pogledu. Peter ni mogel vzdržati, "šel je ven in se bridko zjokal" (Lk 22,62).

103. V knjigi "Rožice sv. Frančiška" beremo, kako je brat Rudžer bil nekoč ves obupan. Bil je prepričan, da ga je Bog popolnoma zapustil. Da bi se rešil te potrtosti, se je zatekel k zadnjemu sredstvu. Rekel si je: "Šel bom k Frančišku. Če se bo pokazal do mene dobrohotnega in prijaznega kakor navadno, potem bom veroval, da se me je Bog usmilil; če pa se bo pokazal slabe volje, je to znamenje, da me je Bog zapustil." Napotil se je torej k Frančišku, ki je tedaj ležal bolan v škofovi palači v Asiziju. Že na poti je srečal dva brata, ki sta ga objela in mu sporočila, kar jima je naročil svetnik: "Če bosta kje srečala Rudžera, ga pozdravita in mu recita, da ga med vsemi brati na zemlji najbolj ljubim." Potrtemu bratu so te besede dele tako dobro, da je bil ves iz sebe. V palači mu je prišel nasproti Frančišek, ljubo temu da je bil bolan; objel ga je, pokrižal na čelu in poljubil. Po nekaj besedah, ki jih je spregovoril z Rudžerom, so temu izginili vsi dvomi in v njegovo dušo se je naselilo zopet sonce veselega upanja in življenja.

Če je Kristusov učenec znal tako ravnati s svojim bratom, se bo mar Kristus pustil prekositi? Učenec ni nad učiteljem!

"Nisem prišel, da bi svet sodil, ampak da bi svet zveličal" (Jan 12,47).

"Nisem prišel iz nebes zato, da bi vršil svojo voljo, ampak voljo tistega, ki me je poslal. To pa je volja očeta, ki me je poslal, da nič od tega, kar mi je dal, ne izgubim, marveč vse to obudim poslednji dan" (Jan 6,38-39).

"Ljudstvo se mi smili" (Mt 15,32).

"Učite se od mene!" (Mt 11,29).

"Razodela se je dobrotljivost in ljudomilost Boga, našega odrešenika" (Tit 3,4).

"Zato se sprejemajte med seboj, kakor je tudi Kristus vas sprejel v slavo božjo" (Rim 15,7).

"Ljudstvo moje, kaj sem ti storil, ali s čim sem te užalil? Odgovori mi!" (Očitanja na veliki petek).

104. Ko so pripeljali sveto Afro pred rimskega prefekta Gaja, je ta zahteval, da žrtvuje bogovom, če si hoče ohraniti življenje. Afra se je branila in odgovorila: "Dovolj sem že hudega storila s svojimi grehi, ko še nisem poznala Boga in tega, kar zahtevaš, ne morem storiti."

- "Slišim, da si javna grešnica. Zato daruj bogovom, ker krščanski Bog, od katerega si tako daleč, te bo zavrgel," je rekel prefekt, ki je dobro vedel, da krščanski Bog obsoja vsak greh.

- "Moj Gospod Jezus Kristus je rekel, da je prišel zaradi grešnikov na zemljo. V njegovem življenju beremo, da je grešnici, ki mu je močila noge s solzami kesanja, odpustil grehe. Nobene grešnice in nobenega cestninarja ni zavrgel, ampak je potem, ko so se spreobrnili, celo sedel z njimi k mizi. In za tega Odrešnika grešnikov, greno grešniki radi v smrt." (Koch).

"Kristus ni prišel, da bi prelival našo kri, ampak da bi s svojo krvjo nas odrešil" (Ambrož).

"Trdosrčnost ni združljiva z resnično velikodušnostjo" (Prohászka).

"Trpljenje našega Gospoda je minilo, ni pa minilo njegovo usmiljenje. Vedno je na razpolago svojim učencem; v njem najdejo mnogo več, kot so izgubili v svetu" (Penn).

"Z ljudmi je kakor s cvetlicami: ne rabijo samo vode, ampak tudi sonca" (Langbehn).

Pri naši je mati, ki ima sedem otrok. Na katerega izmed teh sedmerih otrok najbolj misli med mašo? Na Janeza ne: on je poročen in je daleč od doma; tudi na Marijo ne: ona je zdrava in preskrbljena; tudi na Tomaža ne misli, ki sedi poleg nje. Njene misli so pri malem Karlu, ki leži doma bolan: vedno znova ji gredo po glavi misli, kako mu je, je morda kaj zaspal, pazi nanj sestrica, ki je ostala doma? Prav tako dela tudi naš gospod Jezus Kristus: Močne in zdrave more za nekaj časa prepustiti njim samim, vedno pa misli na slabotne in bolne, ker prav zanje je prišel na svet. (Mt 9,12).

Pod sliko Srca Jezusovega, ki je visela v neki spovednici, so bile napisane tele besede: Quod vixi, tege; quod vivam, rege! - Pozabi na moje preteklo življenje, vodi me v bodočem!

105. V neki španski cerkvi častijo staro razpelo, na katerem ima križani desno roko prosto in jo drži, kakor da bi hotel blagoslavljati. O tem križu gre med ljudstvom sledeča legenda: Nekoč se je pod tem križem spovedoval velik grešnik. Tako veliki so bili njegovi grehi, da se je spovednik obotavljal dati odvezo. Toda ker je videl, da grešnik obžaluje grehe, mu je dal odvezo in ga opomnil, da naj za naprej pazi, da ne bo več grešil. Spokornik je obljubil in tudi res nekaj časa živel sveto. Ko pa je zopet padel, je prišel znova k spovedi. "Dam vam odvezo," je rekel spovednik, "toda zadnjikrat. Glejte, da nikdar več ne grešite!" Po dolgem času sta slaba navada in hudo nagnjenje zopet privedla grešnika do tega, da je padel. Šel je iskat zdravila k spovedi. Tedaj pa je spovednik ostal neizprosen: "Konec. Vedno znova padate v greh. To je znamenje, da nimate pravega kesanja!"
"V resnici mi je žal, da sem grešil. Padel sem iz slabosti,

Duhovno sem bolan!"

- "Ne, za vas ni več odpuščenja."

Tedaj pa je bilo slišati jok, ki se je zdelo, da prihaja iz križa. Prestrašen je duhovnik pogledal navzgor in videl, kako si je Jezus oprostil desno roko in z njo naredil nad grešnikom križ ter mu dal odvezo. Spovednik pa je slišal jasne besede: "Ti nisi zanj prelil svoje krvi!"(Koch).

"Nimamo velikega duhovnika, ki bi ne mogel imeti sočutja z našimi slabostmi, temveč enako skušanega v vsem, razen v grehu" (Hebr 4,15).

"On je prevzel naše slabosti in nosil naše bolezni" (Mt 8,17).

"Gospod, glej, ta, ki ga ljubiš, je bolan" (Jan 11,3).

"Ta bolezen ni za smrt, ampak v slavo božjo, da se poveliča po njej Sin božji" (Jan 11,4).

"Eden je vaš zdravnik: Jezus Kristus." (Ignacij Antiohij.).

"Edini luksuz, ki si ga je Kristus privoščil na tem svetu, je bil, da z vsemi sredstvi in na vse načine pomaga ljudem k sreči na tem in potem na drugem svetu" (Meschler).

"Kristus ima različne prijeme: zdaj nas potipa z bolečino, da nam šklepetajo zobje; drugič nam nakloni radost, da nam igra srce. Če je treba odstraniti gnojni tvor v duši, se ne ustraši prijeti za oster nož bolečine" (Prohászka).

"Najboljši zdravnik je Jezus Kristus. Njemu še ni nihče umrl." (Ljudski pregovor).

KRISTUSOVA POBOŽNOST IN GOREČNOST

106. Ko je sv. Tomaž Morus še vršil službo angleškega kanclerja, ga je nekoč obiskal znani humanist Sebaldus Lupus. Kot vneti pobornik za obnovitev klasičnih starožitnosti mu je prinesel pozdrave od velikega učenjaka Erazma Rotterdamskega in ga vprašal, če je ostal zvest klasičnim študijem.

- "Še vedno mislim na ljube klasike," mu je odgovoril Tomaž Morus, "toda, glej, ta kup aktov. Dolžnost je na prvem mestu. Z veseljem poslušam Homerjevo pesniško harfo. Lepše in čistejše se neodrešeni duh ni mogel razviti kot prav v cvetju grške poezije. Vendar pa se mi je sedaj razodel in odkril mnogo višji svet v Njem, ki nas je osvobodil težke more negotovosti in nam, ko nas je naučil moliti očenaš, vsadil v srce ljubezen do nebeškega Očeta. Očenaš daleč presega vse največje umotvore človeškega duha in kulture." (Virtù in esempi).

Jezus "je v dneh svojega življenja na zemlji daroval prošnje in molitve s silnimi klici in solzami njemu, ki ga je mogel oteti smrti, in bil je uslišan zaradi bogovdanosti" (Hebr 5,7).

"Imamo zagovornika pri Očetu, Jezusa Kristusa." (1 Jan 2,1).

"Kristus je vsak dan molil za svojo Cerkev" (Gregorij).

"Če je že on, ki je bil brez greha, molil, koliko bolj moramo moliti šele mi, ki smo grešniki. Če je on vse noči prebil v molitvi, kako bi morali potem šele mi moliti" (Ciprijan).

"Poslušaj, kako moli Gospod, da se boš tudi ti naučil moliti" (Avguštin).

"Jezus nas vzgaja in vodi k Bogu po poti molitve" (Janez Damaščan).

"Kristus ne stoji pred svojim nebeškim Očetom kakor berač ali kakor izgubljeni Sin. Z otroško vdanini in zaupnini očni gleda Nanj. Še nikdar, odkar so molitve in daritve na zemlji, ni noben grešnik ali vernik ali svetnik tako molil" (Adam).

"Vse njegovo življenje je bilo eno samo češčenje božje" (Felder).

107. V velikih osvobodilnih bojih proti Angležen, so Amerikanci velikokrat videli svojega vojskovodja Washingtona, kako se je v najbolj kritičnih trenutkih umaknil v kak samoten in tih kraj ter tam molil. Nekoč so ga poslanci iz nasprotnega tabora, ki so se prišli pogajat za premirje, našli, da je v svojem štabnem šotoru klečal in molil. Ko so odšli od njega, so si govorili med seboj:"Izgubljeni smo, Washington moli." Bili so prepričani, da bo Washingtonova molitev Amerikancem izprosila in priborila zmago. In tako je bilo. (Koch).

Ali sedaj razumemo, zakaj je Kristus tolikokrat po celo noč prečul v molitvi? Vodil je največji boj vseh časov, boj med lučjo in temo. Priboril je zmago luči prav s svojo molitvijo.

Jezus je molil v najodločilnejših urah svojega življenja:

a/ Ko je prišel na svet:"Daritve in žrtve nisi hotel, a telo si mi pripravil; žgalne daritve in daritve za greh ti niso bile všeč. Tedaj sem rekel: Glej, prihajam, da izvršim, o Bog, tvojo voljo" (Hebr 10,5-7).

b/ Pri svojem krstu:"Ko je vse ljudstvo prejemalo krst in je bil tudi Jezus krščen ter je molil, se je odprlo nebo" (Lk 3,21).

c/ Preden je izbral apostole:"V teh dneh je šel na goro molit in je noč prečul v molitvi k Bogu. In ko se je zdanilo, je poklical svoje učence in si jih je izmed njih izbral dvanajst, katere je imenoval tudi apostole" (Lk 6,12-13).

d/ Ko so se apostoli vrnili iz prvega apostolskega potovanja, je molil k Očetu:"Slavim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si prikril to modrim in razumnim in razodel malim. Da, Oče; zakaj to ti je bilo všeč" (Mt 11,25).

e/ Pred spremenjenjem na gori:"Jezus je vzel s seboj Petra, Jakoba in Janeza in šel na goro molit. In ko je molil, se je podoba njegovega obličja spremenila..." (Lk 9,29).

f/ Pri postavitvi zakramenta sv. Rešnjega Telesa:"Vzel je kruh, ga blagoslovil...vzel je kelih, se zahvalil" (Mt 26,26.28)."Nato so zapeli zahvalno pesem in odšli na Oljsko goro" (Mt 26,30).

g/ Po zadnji večerji je opravil svojo čudovito velikoduhovniško molitev:"Oče, prišla je ura; poveličaj svojega Sina, da tvoj Sin tebe poveliča...Razodel sem tvoje ime ljudem, katere si mi dal od sveta...Besede, ki si mi jih dal, sem dal njim...Zanje prosim, za tiste, katere si mi dal, ker so tvoji...Sveti Oče, ohrani v svojem imenu one, ki si mi jih dal, da bodo eno kakor midva...Jaz sem jim izročil tvoj nauk in svet jih je sovražil, ker niso od sveta. Ne prosim, da jih vzameš s sveta, ampak da jih varuješ hudega...Posveti jih v resnici...A ne prosim samo zanje, ampak tudi za tiste, ki bodo po njihovi besedi vame verovali, da bodo vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi, da bodo tudi oni v na-

na eno...Hočem, naj bodo tudi ti, katere si mi dal, z menoj tam, kjer sem jaz: da bodo gledali mojo slavo, ki si mi jo dal" (Jan 17).

h/ Molil je na Oljski gori:"Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti" (Mt 29,39).

i/ Molil je na križu:"Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo" (Lk 23,34); "Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?" (Mt 27,48); "Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo" (Lk 23,46).

j/ Pred svojim vnebohodom:"Peljal jih je venkaj proti Betaniji, povzdignil roke in jih blagoslovil. In medtem ko jih je blagoslavljal, se je ločil od njih in šel v nebo" (Lk 24,50-51).

k/ "Ko je razpustil množice, je šel na goro, da bi nam molil" (Mt 14,23). "Zjutraj, ko je bilo še zelo temno, je vstal in odšel ter se napotil na samoten kraj in je tam molil" (Mk 1,35). "Velike množice so se shajale, da bi ga poslušale in da bi jih ozdravljal od njih bolezni. On se je pa umikal v samotne kraje in molil" (Lk 5,16).

Jezus je molil pred velikimi čudeži:

a/ Vzel je gluhonemega od množice vstran, mu vtaknil prste v njegova ušesa in se mu s slino dotaknil jezika;"in pogledal je v nebo, zavzdihnil in mu rekel:Efeta!'to je ,Odpri se!'" (Mk 7,34).

b/ Preden je obudil Lazarja:"Oče, zahvalim te, da si me uslišal" (Jan 11,41).

c/ V Emavsu:"Ko je pa sedel z njima k mizi, je vzel kruh, ga blagoslovil, razlomil in jima dal" (Lk 24,30).

Ko so učenci tolikokrat videli Jezusa, da je molil, so ga prosili:"Gospod, nauči nas moliti, kakor je tudi Janez naučil svoje učence." In rekel jim je:"Kadar molite, recite: Oče, posvečeno bodi tvoje ime; pridi tvoje kraljestvo; naš vsakdanji kruh nam dajaj od dne do dne; in odpusti nam naše grehe, zakaj tudi mi odpuščamo vsakemu, kateri nam je dolžan; in ne vpelji nas v skušnjavo!" (Lk 11,1-4).

107. Junija 1768 je umrla plemenita kraljica Marija Leczinska, žena francoskega kralja Ludovika XV. Njena smrt je bila hud udarec za državo in Cerkev. Lepo spričevalo njene resnične krščanske gorečnosti nam je ohranjen v razgovoru, ki ga je malo pred smrtjo imela z ministrskim predsednikom Hénault-om. Ta je hotel v svoji knjigi "Obrisi zgodovine" oneniti njena najvažnejša dela v korist Cerkvi in državi. Ko je v to privolila, jo je prosil, naj mu sama diktira, kaj naj napiše v knjigo.

- "Napišite datume."
- "Prazni datumi niso primerni za mojo knjigo."
- "No, potem pa zapišite, da je leta 1725 prišla v Francijo princezinja obdarovana z mnogimi talenti in čednostmi pa tudi polna napak!"
- "Ali smem vsaj zapisati, da je ta mala princezinja prinesla s seboj veliko, veliko srce?"
- "Na žalost ne dovolj veliko, kajti mnogo je še ljudi, ki v ten srcu ni našlo prostora. Samo eno srce poznam, srce našega Odrešenika, ki je bilo odprto za vse ljudi brez izjeme" (Koch).

"Moja jed je, da izvršujem voljo tistega, ki me je poslal, in da dovršim njegovo delo" (Jan 4,34).

"Gorečnost za tvojo hišo me razjeda" (Jan 2,17).

"Delati moram dela tistega, ki me je poslal, dokler je dan; pride noč, v kateri nihče ne more delati. Dokler sem na svetu, sem luč sveta" (Jan 9,4).

"Vsem sem postal vse" (1 Kor 9,22).

"Jezus, goreči ljubitelj duš, usmili se nas!" (Litanije imena Jezusovega).

"Človek ne more nikdar tako ljubiti svojega zlata, kakor Kristus ljubi njegovo dušo" (Krizostom).

"Ne utrudite se pri pridobivanju duš za Kristusa, kakor se tudi Kristus ni utrudil, dokler ni pridobil vaše duše" (Avguštin).

"Kakor zaljubljenec vedno misli na svojo ljubljenko, tako Kristus vedno misli na naše duše" (Sonnenschein).

108. Svoj čas, ko še niso poznali potapljaških zvonov in današnjih modernih naprav za potapljanje, so imeli iskalci biserov zelo težko in nevarno delo. Navadno so za to delo uporabljali obsojence z galej. Zamašili so jim usta in ušesa z voskom, na noge pa so jim privezali težek kamen. Nato so jih na posebni vrvi spustili v morje, kjer so na morskem dnu iskali bisere. Tri do štirikrat je moral tak potapljač na dno. Neredko se je zgodilo, da mu je potem udarila kri iz ust in ušes in se je zgrudil mrtev na tla. Brezčutni trgovci so ga vrgli čez ograjo v morje. - Kakor ti ubogi iskalci biserov, hodi po morju življenja tudi naš Odrešenik Jezus Kristus. S strahom in v smrtnih stiskah išče najdragocenejše bisere. Daroval je svoje mlado življenje in prelil svojo kri samo zato, da reši najdragocenejši biser - človeško dušo. (Koch).

Kakšen je bil dan v Jezusovem življenju? Marko nam ga popisuje (1,21-39):"Stopil je v shodnico in učil...Zapovedal je nečistemu duhu:,Umolkni in pojdi iz njega!' Pristopil je k Simonovi tašči, jo prijel za roko in pri priči jo je zapustila mrzlica. Ko se je zvečerilo, so prinašali k njemu vse bolnike in obsedence in vse mesto je bilo zbrano pri vratih. Zjutraj, ko je bilo še zelo temno, je vstal in odšel ter se napotil na samoten kraj in je molil!"

S kakšno skrbjo je iskal posamezne duše: Nikodema, Samaritanko pri Jakobovem vodnjaku, grešnico, desnega razbojnika! Dal je zgled usmiljenega Samarijana!

Opat Makarij je šel nekoč s svojimi učenci na sprehod. Na poti so slišali nekega dečka, ki je zavpil svoji materi:"Mama, glej, na vrtu je bogatin, ki me ljubi, a ga jaz ne maram; je pa tam tudi revež, ki me sovraži in ga jaz ljubim." Makarij se ustavi in učenci ga vprašajo, kaj je? Reče jim ponenljivo:"Res je, prav tako je z nami: Naš Gospod nas ljubi in ni nočemo ničesar vedeti in slišati o njegovi ljubezni; naš sovražnik satan pa nas sovraži in mi ljubimo njegove umazanosti" (Koch).

Bismarck si je vzel za življenjsko geslo besede: "Patriae inserviendo consumor - Porabljam se v službi domovine!"

Kakor se sveča porablja v službi božji in v službi človeka, tako se mora vsak kristjan porabljati v tem, da skrbi za rešitev svoje duše in duše bližnjega.

109. Neki protestantski slikar, ki si je ogledoval Rim in njegove znamenitosti, se je ustavil pred velikim obeliskom na trgu sv. Petra in se pohujševal nad napisom: "Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat," češ, kje je tu ponižnost. Hotel je, da bi namesto tega napisa bile vklesane tele besede: "Christus amat, Christus docet, Christus exaltat. = Kristus ljubi, Kristus uči, Kristus dviga." Na žalost ta nojž najbrž nikdar ni dojel resnice, da Kristus zmaguje prav s svojo ljubeznijo, kraljuje s svojim naukom in svojo resnico, vlada s svojo ponižno dobroto, ki slehernemu, kateri je dobre volje, vliva poguma, da se more dvigniti do viška svetosti. (Virtù in esempi).

"Dasi je bil namreč v božji podobi, ni imel za plen, da je enak Bogu, ampak je sam sebe izničil, podobo hlapca vzel nase, postal podoben ljudem in bil po zunanjosti kakor človek" (Flp 2,6.7). "Isto nišljenje naj bo v vas, ki je tudi v Kristusu Jezusu" (Flp 2,5).

"Glej, k tebi prihaja tvoj kralj: pravičen je in zmagoslaven, krotak, na osliču jezdi" (Zah 9,9).

"Svoj hrbet sem nudil njim, ki so me bili, svoje lice njim, ki so mi pulili brado, svojega obličja nisem skril sramotenju in pljunkom" (Iz 50,6).

"Jaz pa sem črv in ne človek, zasramovanje ljudi in zaničevanje ljudstva" (Ps 21,7).

"Jaz ne iščem svoje časti" (Jan 8,50).

"Ko bi jaz častil sam sebe, bi moja čast ne bila nič. Moj Oče je, ki me časti, on, o katerem vi pravite: naš Bog je" (Jan 8,54).

"Kdorkoli med vami hoče biti velik, bodi vaš strežnik, in kdorkoli med vami hoče biti prvi, bodi vaš služabnik. Kakor Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge" (Mt 20, 26 - 28).

"Jaz sem sredi med vami kakor tisti, ki streže" (Lk 22,27)

"Vi me kličete ‚Učenik' in ‚Gospod', in prav pravite: zakaj to sem. Ako sem torej jaz, Gospod in Učenik vam noge umil, ste tudi vi dolžni drug drugemu noge umivati. Zgled sem vam dal, da bi tudi vi delali, kakor sem vam jaz storil" (Jan 13,13-15).

"Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen in našli boste mir svojim dušam" (Mt 11,29).

"Ošabni človek bi bil na veke pogubljen, če bi ga Bog ne poiskal in rešil v svoji ponižnosti. Učlovečenje Sina božjega je za nas neprestana pridiga ponižnosti. Nad Kristusovo ponižnostjo se pohujšujejo neverniki in nas zasmehujejo, govoreč: Kakšen je ta njihov Bog, ki se je rodil v hlevu in umrl na križu? Kristusova ponižnost je v pohujšanje tudi ošabnim. Nam kristjanom pa je v vzpodbudo, da ga posnemamo. Kristus ni rekel:"Učite se od mene ustvarjati svetove in obujati mrtve,"ampak je rekel:"Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen. Vsa zmaga Kristusova nad satanom in svetom ima svoj začetek in konec v njegovi ponižnosti" (Avguštin).

"Goreča svečá daje več ropota od sebe, kakor ponižni

Kristus pod podobo kruha v sv. Rešnjem Telesu"(Faulhaber).

"Toda kaj je to, če si ti, ki si prah in nič, zavoljo Boga podložen človeku, ko sem se jaz, Vsemogočni in Najvišji, ki sem vse iz nič ustvaril, zaradi tebe ponižno podvrgel človeku. Pod vse sem se ponižal in ponanjšal, da bi s svojo ponižnostjo premagal tvoj napuh. Prah, uči se pokoren biti, prst in glina, uči se ponižen biti, uči se upogibati svojo voljo in vdajati se vsakemu ponižanju" (Hoja za Kr. 3,13,2).

Neka slika predstavlja Kristusa, kako sedi sredi med jaslicami in križem, ki sta začetek in konec njegovega zemeljskega življenja in največji dokaz njegove ponižnosti.

"Vsemogočni, večni Bog, ki si odločil, da se je naš Odrešenik človeškemu rodu v zgled ponižnosti učlovečil in šel v smrt na križu, daj milostno, da se bomo učili ob zgledu njegove potrpežljivosti in bomo kdaj deležni njegovega vstajenja" (Prošnja pri maši na cvetno nedeljo).

JEZUS JE ŽIVEL SVETO

110. Japonski učenjak Kagava, ki je v zrelih letih sprejel vero v Kristusa in se izpreobrnil iz poganstva, je zapisal tele ponenljive besede, ki nam hočejo ob romanju Japoncev od postaje do postaje na sveto goro Fudži, ponazoriti, da je višek svetosti v Kristusu in njegovi Cerkvi:"Ljudje pravijo, da jim ni jasno, zakaj naj bi bil Kristus naš edini učitelj in voditelj. Na goro vodi vendar več poti in iz vrha vidimo vsi eden in isti svet. Res je, budizem, islam, konfucionizem - vse te vere so dobre. Toda nekatere se ustavijo pri šesti postaji, druge pri četrti, nekatere se utrudijo in obležе na poti, še preden so dosegle prvo postajališče. Budizem je verjetno prišel na deveto postajališče gore svetosti, a je tam tudi omagal. Odločil sem se za Kristusa in krščanstvo, ker hočem priti na vrh gore svetosti. Le Kristus in krščanstvo imata toliko moči in sredstev, da človeku lahko pomagata do vrhov svetosti. (Virtù in esempi).

"Veste, da je on prišel, da bi grehe odvzel, in greha na njem ni" (1 Jan 3,5).

"Spodobilo se je namreč, da imamo takega velikega duhovnika, ki je svet, nedolžen, neomadeževan, ločen od grešnikov in višji od nebes" (Hebr 7,26).

"Jezus, krona vseh svetnikov, usmili se nas!". (Litanije imena Jezusovega).

"Duša Kristusova, posveti me!"

Ob obilnem ribjem lovu je apostol Peter zaslutil, da je Kristus Bog in začutil je svojo nevrednost pred njim:"Pojdi od mene, Gospod, ker sem grešen človek!" (Lk 5,8).

111. Neki mladi Anglež, ki je študiral na akademiji upodabljajočih umetnosti v Londonu, je imel samo eno željo v svojem srcu: Narisati moram najpopolnejšo Kristusovo sliko. Prvi poizkus se mu je ponesrečil. Iz Kristusovega obraza ni odsevala milina in ljubeznivost ampak slabotnost, neodločnost. Tudi drugi poizkus, ga ni pripeljal do cilja. Z Jezusove postave in njegovega obličja naj bi žarela veličina in moč, pa je bilo opaziti le jezo in trdoto. Žalosten

in nejevoljen je uničil tudi to drugo sliko. Tedaj pa je prišla vojna in slikar je moral na francosko fronto. Nastanil se je v neken francoskem gradu in bil skupaj z devetimi tovariši v isti sobi. Ko je šel nekega večera k počitku, je opazil, kako so njegovi tovariši imeli nad svojimi posteljami pritrjene kaj malo spodobne slike, ki so jih izrezali iz časopisov. Najraje bi jih strgal s sten, pa se je spomnil, da ima pač vsakdo pravico, da na svoj del stene obeša, kar se mu zljubi. Zato se mu je zdelo bolje, da premisli, kako bi izrabil svoj del stene. Sklenil je, da še enkrat poizkusi narisati Kristusovo glavo. Ko je bila slika narejena, jo je z risalnim žebljičkom pritrdil nad svojo posteljo. Naslednje jutro so vsi njegovi tovariši opazovali to sliko, a rekel ni nobeden niti besedice. Toda kmalu so ena za drugo izginile s sten vse nespodobne slike. (Koch).

"Kakor luč ne trpi poleg sebe nobene teme, tako tudi Kristus v svoji človeški naravi ni mogel trpeti greha" (Gregor Veliki).

"Vsi predmeti na zemlji imajo svojo senco, kadar jih obseva sonce. Le sonce je brez sence. Vsi ljudje na zemlji imajo vpričo Kristusove svetosti kakšno senco. Le Kristus, ki je luč sveta, je brez madeža, vzor in vir vse svetosti." (Irenej).

"Modri Saadi," tako pripoveduje stara perzijska bajka, je nekoč vzel v roke kepo dišeče zemlje in ji rekel: "Povej mi, ti zemlja, od kod imaš tako prijeten vonj?" In kepa zemlje mu je dala odgovor: "Nekoč sem bila čisto navadna zemlja. Neki človek me je vzel in položil v zaprt prostor skupaj z dišečo rožo. Navzela sem se njenega duha in zato tako dišim." Nekaj podobnega se bo zgodilo tudi z nami, če bomo zaupno povezani s Kristusom, najsvetejšim med vsemi svetimi. Sedaj smo le navadna zemlja; toda, če bomo pustili, da nas obsevajo žarki Kristusove svetosti in da se v nas preliva vonj njegovih čednosti, bomo tudi mi postali "vonj Kristusov za Boga med onimi, ki se zveličujejo" (2 Kor 2,15).

KRISTUS JE LJUBIL LJUDI

112. Nekoč zelo poznani in slavni angleški pridigar Judson je potoval po Ameriki. Tu so ga njegovi misijonski prijatelji zaprosili, da bi tudi njim kaj spregovoril. Odzval se je in na velikem zborovanju govoril o Kristusovi ljubezni do nas. Po končanem govoru mu je eden od prijateljev ugovarjal zaradi teme: "Kar ste povedali, so ljudje že velikokrat slišali. Vsi so pričakovali, da bodo slišali kaj novega in to še posebno od moža, ki je prišel od tako daleč." "O," odgovori pridigar, "potem sem pa zares vesel, če sem mogel danes ljudem pokazati, da tudi človek, ki pride z drugega konca zemlje, ne more najti ničesar boljšega, o čemer naj bi govoril, kot je čudovita zgodba o Jezusovi ljubezni do nas ljudi" (Koch).

Na nekem križpotju v Tirolah stoji križ z napisom: "Težko bi se mogel ločiti Bog od človeka, za katerega je prelil svojo kri in dal svoje življenje."

Napoleon je nekoč rekel svojemu zdravniku O'Meari: "Jaz imam srce iz marmorja." Povedal je vso resnico. S svojim

okamenèlim srcem je brezobzirno zasledoval svoje ošabne načrte. Moral je imeti kamenito srce, da je lahko tisoče in tisoče pognal v smrt. Kakšno nasprotje v primeri s Kristusom, ki je imel nehkočuteče in ljubeče srce in je prelil zadnjo kapljo krvi, da bi rešil ljudi! (Koch).

"Jezus nas nikdar ne pozabi in mi ga pozabljamo vsak trenutek. Kako more biti človek tako ljubljen in vendar sam ne ljubi?!"(Langbehn).

"Kristusova dela so preživela stoletja, ker so bila dela srca" (Pauli).

Jezus nas je močno ljubil,
je za nas življenje dal,
da bi se nihče ne zgubil,
se za nas je daroval" (Ljudska pesem).

"Veliko ljubezen ima le tisti, ki ljubi brez razloga, ki prvi ljubi, ki goreče ljubi, ki ljubi do smrti. Taka je bila Kristusova ljubezen" (Lacordaire).

"O ti ognjišče ljubezni, če bi ne bilo božje, bi te že zdavnaj pogasil led naše hladnosti" (L. Christine).

"Če bi kdaj kje postavili oltar kakemu človeku, bi raje častil prah velikega srca kakor prah velikega genija" (Lacordaire).

"Večni Oče, ti si hotel, da je bil tvoj edinorojeni Sin, ko je visel na križu, z vojakovo sulico preboden, da bi odprto Srce, sveta zakladnica božje dobrotljivosti, izlivalo na nas potoke usmiljenja in milosti ter da bi, ko v ljubezni do nas nikdar ni nehalo goreti, dobrim bilo počitek, spokornim pa odprto rešilno zavetje" (Hvalospev presv. S.J.).

"O Bog, ki nam v Srcu svojega Sina, ranjenem z našimi grehi, usmiljeno in dobrotno deliš neskončne zaklade ljubezni, daj nam, te prosimo, da bomo, ko mu izkazujemo svoje vdano in pobožno češčenje, hkrati izvrševali tudi dolžnost vrednega zadoščevanja" (Prošnja na praznik presv. S.J.).

113. V bitki pri Neuburgu je 27. jun. 1880 padel "prvi grenadir Francije" Teofil la Tour del'Alvernia, junak, ki ga je Napoleon še posebno ljubil. Da bi Napoleon ohranil še dolgo v svoji vojski živ spomin nanj, je ukazal, da so junaku izrezali srce in ga balzamirali. To srce je nosil vedno s seboj zastavonoša regimenta. Skoro štirinajst let je ostalo ime tega junaka v vseh zapiskih in seznamih regimenta. Ob velikih praznikih ali tedaj, ko so se delile nagrade in odlikovanja, so klicali ves regiment. In tisti, ki je klical, je glasno imenoval tudi ime prvega grenadirja Francije. Tedaj je zastavonoša odgovoril:"Je mrtev, toda njegovo srce je med nami - Il est mort, mais son coeur est parmi nous!" (Virtù in esempi).

Kristus je odšel v nebo, toda njegovo Srce še vedno resnično in živo bije v zakramentu sv. Reš. Telesa, in nas ljubi.

"Kakor je mene ljubil Oče, sem tudi jaz vas ljubil; ostanite v moji ljubezni" (Jan 15,9).

"Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da kdo da življenje za svoje prijatelje" (Jan 15,13).

"Jezus me je vzljubil in zame dal sam sebe" (Gal 2,20).

"Njemu, ki nas ljubi in nas je opral naših grehov s svojo krvjo, slava in moč na vekov veke" (Raz 1,5).

"Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil" (Mt 11,28).

"Posnemajte torej Boga kot ljubljeni otroci in živite v ljubezni, kakor je tudi Kristus ljubil nas" (Ef 5,2).

"Krepko se utrdite v notranjem človeku, da se po veri v vaših srcih naseli Kristus in boste mogli spoznati vse spoznanje presegajočo ljubezen Kristusovo" (Ef 3,19).

114. Mati reče sinčku:"Janezek, tu imaš jabolko; deli ga po krščansko s svojo sestrico!"

- "Mati, kaj pa se pravi po krščansko deliti?"

- "No, večji kos je treba dati drugemu."

Drihtni Janezek malo pomisli, potem pa ponudi jabolko svoji sestrici:"Marica, vzemi jabolko; ti ga po krščansko deli z menoj!"

Kadar je človek sam sebi malik, nima smisla in srca za bližnjega! Ti nesrečno samoljubje, ki ga je toliko že v otroškem srcu! Kako poln ga je šele svet! Iz sebičnega srca po Gospodovi besedi prihajajo hudobne misli, prešuštva, nečistovanje, uboji, tatvine, lakomnost, zlobnost, nespamet, kriva pričevanja.

Kako vse drugačno je bilo Jezusovo Srce. Najbolj izrazito potezo Zveličarjevega značaja poudarja apostol Pavel, ko pravi:"Kristus ni sebi ugodil" (Rim 15,3). Ni iskal sebe in lastnih ugodnosti, pač pa je drugim ugodil, kolikor je mogel. Hodil je od kraja do kraja, delil dobrote in ozdravljal.

JEZUS JE LJUDI UČIL

115. Mr. Heyde, znani direktor velikega ameriškega industrijskega koncerna, se je odločil, da se v svojem 86. letu odpove tej odgovorni službi. Pri poslovilnem kosilu, ki so ga priredili njemu na čast, je imel govor, v katerem je na splošno začudenje vseh priznal tole:"Bil sem na čelu velike organizacije, ki je dosegla res lepe materialne uspehe med svetom. Čutim potrebo, da tu vpričo vseh razložim, odkod ti uspehi. Mnogi morda ne vedo, da sem v svojem življenju potrošil veliko denarja in časa zato, da bi čimbolj razširil po svetu in med ljudmi Kristusov nauk in evangelij. Kot direktor velikega podjetja sem spoznal in bil prepričan, da je Kristusov nauk danes bolj potreben kot kdaj koli poprej. Če bi ta nauk, na primer samo govor na gori, sprejelo le nekaj ljudi in ga v življenju tudi v resnici izpolnjevalo, bi v najkrajšem času izginile s sveta vse težave. Kristusov nauk, to sem sam predobro izkusil v svojem življenju, daje rešitve za vse probleme. Če gledam sedaj nazaj na svoje dolgo in uspehov polno življenje, moram reči, da mi daje največjo tolažbo prav misel, da sem vsaj nekoliko pripomogel k razširitvi Kristusovega nauka" (Koch).

"Moj nauk ni moj, ampak tistega, ki me je poslal" (Jan 7,16).

"Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da spričam resnico" (Jan 18,37).

"Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas" (Jan 18,37).

"Vsak torej, kdor posluša te moje besede in jih spolnjuje, bo podoben pametnemu možu, kateri si je hišo postavil na skalo...Vsak pa, kdor posluša te moje besede in jih ne spol-

njuje, bo podoben nespametnemu možu, kateri si je hišo postavil na pesek" (Mt 7,24.26).

"Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš" (Jan 6,68).

"Eden je vaš vodnik (učenik), Kristus" (Mt 23,10).

"Drugega temelja nihče ne more položiti razen tega, ki je položen, in ta je Jezus Kristus" (Mt 3,11).

"Beseda Kristusova naj v obilju prebiva med vami" (Kol 3,16).

"Jezus, večna modrost, usmili se nas!" (Litanije imena Jezusovega).

116. Pred približno štiridesetimi leti je neki profesor na ameriškem vseučilišču "John Hopkins" poslal svoje študente v mesto Memfis v ZDA z nalogo, da preiščejo in preštudirajo 200 dečkov iz najbolj zapuščenih mestnih predelov, njihove družine in okolje, v katerem žive; iz dobljenih podatkov pa naj potem ugotove, kaj bo iz teh dečkov. Študentje so preštudirali vse statistike, izpraševali dečke in druge ljudi o vse mogočih podatkih, vse upoštevali in ugotovili, da žive ti dečki v tako pokvarjenem okolju, da jih bo od dvesto vsaj sto osemdeset prej ali slej končalo v zaporih.

Minilo je 25 let. In neki drugi profesor je poslal novo grupo študentov v prav isto mestno četrt, da bi poiskali one dečke, ki so tedaj bili že zreli možje stari od 37 do 41 let. Dal jim je nalogo, naj ugotove, koliko so se prvi študentje zmotili in koliko so uganili. Niso našli vseh. Nekateri so umrli, drugi so se preselili. Našli so jih le 180. Od teh sto osemdesetih so bili samo štirje v zaporu. Prvi študentje so torej strašno slabo računali. Študentje so se pri teh možeh zanimali, kako so mogli sredi tako pokvarjene okolice živeti tako pošteno. Vedno so dobili isti odgovor: "Imel sem dobro učiteljico." Vpraševali so naprej in ugotovili, da vsi ti možje mislijo na eno in isto osebo in goje do nje veliko hvaležnost. Poiskali so to učiteljico in jo vprašali, kako je mogla tako dobro vplivati na dečke? Odgovorila je: "Mislim, da se ne nihče več ne spominja...Toda jaz sem jih ljubila in sem jim želela pomagati" (Virtù in esempi).

Tu je vsa učiteljska in vzgojiteljska skrivnost. Najboljši učitelj in vzgojitelj je tisti, ki želi največ dobrega svojim učencem. Tak učitelj je bil Jezus Kristus. "Eden je vaš učitelj, Kristus."

"Kristusovih besed je sicer malo po številu, a so zato toliko bolj važne. Ne smemo jih meriti po številu, ampak po tehtnosti. Ne smemo jih zavračati, ker jih je malo, pač pa jih moramo premišljevati, ker so življenjsko važne" (Avguštin).

"Kristus ni ničesar takega učil, kar bi sam ne bil; ničesar takega zahteval, kar bi sam ne izpolnjeval" (Avguštin).

Četudi človek ne veruje, ga morajo prevzeti Kristusove besede. Ko je končal svoj govor na gori, so "ljudje strmeli nad njegovim naukom. Kajti učil je, kakor kdor ima oblast" (Mt 7,26). Kristus je edini učitelj, drugačen od vseh drugih. On edini ni nikdar v življenju izustil besede: "Zmotil sem se," ker je bil neznotljiva modrost. Niti enega vprašanja ni, ki bi ga on ne rešil in rešil tako, da vsa bodoča

pokolenja niso mogla dodati ali odvzeti niti ene črke. On edini se ni od nikogar učil in je vendar bil vsem ljuden v vseh stvareh učitelj. On edini je vzel svoj križ na svoja ranena in ga ni nalagal drugim. Še več! Vseh ljudi grehe in križe je nosil na Kalvarijo. Kristus je učitelj, ki ga niso postavili ljudje, ampak Bog sam. S svojo veličino prekaša Kristus vse druge učitelje, kakor prekaša Stvarnik vse stvari. Kako srečni smo kristjani: Za učitelja imamo Stvarnika, a ne stvar; poslušamo Boga, a ne človeka!

Zelo redki so učitelji, ki bi doživeli, da se njihova "Zbrana dela" in njihovi nauki tiskajo več stoletij po njihovi smrti. Niti eden izmed učiteljev pa ni doživel, da bi njegova dela - razen nekoliko strokovnjakov - kdo čital, in po njih uravnal svoje življenje. Samo Kristusova zbrana dela - majhna knjižica z naslovom "Evangeliji" - se vedno znova tiska, prebirajo jo milijoni in milijoni in po njej obnavljajo in urejajo svoje življenje. Evangelija ni mogoče ločiti od Kristusa. Kristus je dokaz, da je evangelij božja modrost, evangelij pa je dokaz, da je Kristus edinorojeni Sin božji. Evangelij je Kristusova filozofija, Kristusova knjiga, Kristusova vesela vest o odrešenju, o milosti, o večnem življenju, o družinski zvezi s Sinom božjim, ker vsi, ki poslušajo besede evangelija in po njih žive, postanejo Kristusovi bratje in sestre.

Evangeliji so božja moč. Kakor je božja Beseda ustvarila nebo in zemljo, kakor božja Beseda spreminja na oltarju kruh in vino v Jezusovo telo in kri, tako ista božja Beseda v svetem evangeliju spreminja človeški razum v božjo njivo, da na njej zrastejo sadovi božje modrosti in svetosti.

"Kristjani poslušamo evangelij prav tako, kakor bi poslušali Kristusa samega" (Avguštin).

"Evangelij ni tako kakor drugi nauki šel skozi svet kot orkan, ki vse ruje, ampak kot rahlo se razlivajoča voda, ki vse oživlja, očiščuje in pomlaja" (Lacordaire).

"Evangelij je za človeški razum to, kar je daljnogled za človeško oko" (Lacordaire)

Jezus je s svojim evangelijem prenovil svet. Kdor ne piše v duhu evangelija, je sovražnik božji in sovražnik človeštva.

117. Evangelij je preveden na 991 jezikov. Danes ni na svetu nobenega naroda, ki bi Jezusovega nauka ne mogel čitati v svojem jeziku. Nekoč so v neki družbi razpravljali o tem, kateri izmed teh 991 prevodov bi naj bil najboljši. Nekateri so hvalili ta prevod, drugi drugega in se niso mogli zediniti. Tedaj je vstal mlad študent in dal svoje mišljenje: "Zame osebno je najboljši prevod evangelije tisti, ki ga je prevedla moja mati. Ona je prevedla evangelij v svoje življenje." Resnica, sveto krščansko življenje je najboljši prevod evangelija. (Dobri pastir 1954).

"Verujem v Jezusa Kristusa in v to, da je v njem vse, kar moremo mi smrtniki dojeti o nedostopni skrivnosti božji, našlo svojo obliko. Da bo je in kaj je, to vem po Kristusu. Le po njegovem življenju in smrti je mogoče biti odrešen. Ne priznavam nobene kulture za enakovredno in enakopravno, ki ne pozna Kristusa. Jezus Kristus, učenik iz

Nazareta, stoji nad vsemi časi. Ničesar na njem ni zastarelo in v vsaken času je sodoben. Prav zato njegovo bistvo kaže preko vsega svetovnega in človeškega. Evangelij je visoko vzvišen nad vsemi knjigami, ker vzbuja in neguje duhovno življenje in krepi tiste, ki so ‚ubogi na duhu' prav tako, kakor tiste, ki po plemenu in kulturi stoje nad drugimi. Dva tisoč let je dokazalo, da nobena knjiga ni imela takega vpliva na človeštvo, kakor ta" (Chamberlain).

"Jezusove rane pridigajo še močneje kakor Jezusove besede" (Langbehn).

O sv. Frančišku Ksaverskem bereno, da mu je bilo hudo, ker so trgovci s svojo krano prej prišli na Japonsko kot pa on z zakladi svetega evangelija.

"Moja osnovna šola so bile Atene, moja gimnazija so bile Benetke, moja visoka šola pa je Jeruzalem z Golgoto. Moja pot gre za Jezusom" (Langbehn).

118. Veliki italijanski pisatelj Papini je napisal neko trditev, ki pa je zlo pretirana. On misli: Če bi nekdo s kakšnega drugega sveta prišel na zemljo in od nas zahteval, da mu izbereno in na desetih straneh napišemo vse tisto najlepše, kar je človek z jezikom izgovoril ali z roko napisal, kaj bi izbrali? Papini se je odločil takole: devet strani bi obsegal Kristusov govor na gori, na deseti strani pa bi bilo zapisano tisto, kar so najboljšega povedali in učili filozofi in književniki vseh časov. Ali pa to ni pretirano? Cela stran za filozofe in književnike? Gotovo, da je pretirano, kajti, dokler bi samo ena Kristusova beseda ostala nenapisano, bi morala vsa človeška modrost molčati in se čuditi božji modrosti. Na vseh deset strani bi napisali samo Kristusove besede, besede svetega evangelija. (Dobri pastir 1954).

"Modrost tega sveta je nespanet pri Bogu" (1 Kor 3,19).

V Kristusu so "skriti vsi zakladi modrosti in vednosti" (Kol 2,2).

"Kristus je vse naše znanje, vsa naša modrost" (Avguštin).

"Pomislite! Kot filozof brez šole, je Kristus stopil med svet. Tri leta je učil in si pridobil komaj dvanajst učencev, ki so imeli še manj šol kot on. Bili so preprosti ribiči. Ujeli so ga in obsodili na sramotno smrt. Učenci so zbežali in njegov namestnik Peter ga je na nestu trikrat zatajil. Sledilo je preganjanje vseh, ki bi njegovo ime samo izgovorili. Sledila so nesoglasja celo med njegovimi pristaši. Sledila so preganjanja po vsem cesarstvu. - In na koncu? Popolna zmaga: Cesarstvo je propadlo, Kristus s svojim naukom pa je ostal kot zmagovalec. Kako more to biti? Po človeških zakonih je to nemogoče. Pomeni, da je Bog vodil razširjanje Kristusovega nauka s svojimi zakoni" (Dobri pastir 1954).

"Ali se je Kristusov nauk širil na čudežen način, ali pa brez čudeža. Če se je širil na čudežen način, potem je Kristus Bog, in moramo verjeti vsaki njegovi besedi. Če pa se je širil brez čudeža, pa je že samo spreobrnanje poganov največji čudež in zopet moramo verjeti Kristusu" (Avguštin).

"Največji filozofi starih časov niso s svojimi nauki mogli doseči niti toliko, da bi poboljšali nravi svojih

sosedov, s katerimi so stanovali v isti ulici" (Voltaire).

JEZUS JE UČIL Z OBLASTJO

119. Med bisere književnosti spadajo Kristusove prilike. Strokovnjaki pravijo, da je v tej vrsti književnosti Kristus nedosegljiv. Italijanski pesnik Pascoli je izdal za italijanske šole "Izbrane odlomke svetovne književnosti." Na začetku te knjige je postavil 15. poglavje Lukovega evangelija, ki obsega tri Kristusove prilike: o izgubljenem sinu, o izgubljeni ovci in o izgubljeni drahmi. Kopo preide na svetovno književnost, piše:"Na začetek knjige sem postavil tri kratke zgodbe, ki so prerodile in poplemenitile vse človeštvo." - Da, Kristusove besede prerajajo in poplemenitujejo človeškega duha in srce. Vsakdo more te besede razumeti, a nihče jih ne more do dna izčrpati. (Dobri pastir 1954).

"Dal vam bom zgovornost in modrost, ki ji ne bodo mogli nasprotovati ali ji ugovarjati vsi vaši nasprotniki" (Lk 21,17).

Ponoči nas avtomobilski reflektor močno zaslepi, a podnevi ob polni luči sonca, ga sploh ne opazimo. Tako je tudi z največjimi učitelji sveta. Dokler gledamo nanje iz teme nevere, se nam zde nekaj velikega, nenadkriljivega. Kakor hitro pa po veri zasije v našo dušo polna luč Kristusove evangeljske modrosti, spoznamo, kako majhna in skoro ničevna je proti njej vsa človeška modrost. (Koch).

Pitagorovi učenci so veliko dali na avtoriteto in ugled svojega učitelja. Če so o kakšni stvari mogli reči:"Autos epha - on je tako rekel", jim je to bil največji dokaz, da je stvar resnična. Še v večji meri in bolj upravičeno velja to za nas kristjane. Če moremo o kakšni stvari ugotoviti:"Kristus je tako rekel, Kristus je to zahteval," ni več debate in razpravljanja, ali bomo to stvar sprejeli ali ne. Kristus je učlovečena božja modrost, resnica sama.

"Ne more vsak posameznik izpolniti dobesedno vsako besedo evangelija, toda v Kristusovi Cerkvi se morajo izpolniti vse besede evangelija do zadnje črke" (Faulhaber).

120. Neki Kitajec je prišel k misijonarju in ga prosil, naj ga krsti in sprejme med kristjane. Kot razlog je navedel samo tele besede:"Vaš nauk je dober."

- "Si že kdaj slišal ali bral evangelij?" ga vpraša misijonar.

- "Nisem ga slišal niti bral, pač pa sem ga videl. Poznam človeka, ki je bil strah in trepet vse naše vasi. Kadar je pobesnel, je bil kakor zver in ga ni bilo mogoče ukrotiti. Bil je strasten kadilec opija. Toda, odkar je postal kristjan, je popolnoma spremenil svoje življenje. Vaš nauk dela čudeže, zato se ga hočem tudi jaz okleniti. Vaš nauk je dober."

Evangelij, preveden v življenje, osvaja svet za Kristusa. (Koch).

Jezus je učil z zavestjo, da ima učeniško oblast:"Slišali ste, da je bilo rečeno starim...Jaz pa vam pravim..." (Mt 5,21sl).

"Kdor ima moje zapovedi in jih izpolnjuje, ta je, ki me

ljubi. A kdor mene ljubi, ga bo ljubil moj Oče in jaz ga bom ljubil in se mu razodel" (Jan 14,21).

"Ako me kdo ljubi, bo mojo besedo izpolnjeval" (Jan 14,23).

"Vzemite moj jarem nase in učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen in našli boste mir svojim dušam" (Mt 11,29).

"Moj jarem je prijeten in moje breme je lahko" (Mt 11,30)

"Ako vaša pravičnost ne bo obilnejša kot pismoukov in farizejev, ne pridete v nebeško kraljestvo" (Mt 5,20).

"Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih" (Mt 5,16).

"Jaz nisem govoril sam od sebe, ampak Oče, ki me je poslal, on sam mi je dal zapoved, kaj naj rečem in kaj naj oznanim. In vem, da je njegova zapoved večno življenje". (Jan 12,49-50).

"Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga, ki si po Očetovi volji s sodelovanjem Svetega Duha svet s svojo smrtjo oživil, reši me s tem svojim presvetim Telesom in krvjo vseh mojih pregreh in vsega hudega; daj, da se bom vedno držal tvojih zapovedi, in ne pusti, da bi se kdaj ločil od tebe" (Molitev v kanonu pred sv. obhajilom).

"Postava svobode je postava ljubezni" (Avguštin).

"Kristusovo breme, ki je slabotnim težko, postane po ljubezni lahko" (Avguštin).

"Kako more kdo reči, da veruje v Kristusa, če pa ne izpolnjuje, kar Kristus zapoveduje in zahteva?" (Cirpijan).

"Pot za Kristusom je sicer trnjeva, a varna" (Avguštin).

"Vaša častna dolžnost je, da s svojim življenjem na vse načine poveličujete Kristusa, kakor vas je tudi on poveličal" (Ign.Antioh.).

"Daj, Gospod, kar zahtevaš in potem zahtevaj, kar hočeš" (Avguštin).

121. V bitki pri Salamanki je Wellington opazil v francoskih vrstah neko šibko mesto. Ukazal je svojemu najbližjemu generalu, naj takoj z rezervo napade tisto mesto. Ta je stopil pred poveljnika in mu rekel:"Takoj grem, da izvršim vaš ukaz. Podajte mi samo še svojo zmagovito roko!" Wellington mu je prisrčno stisnil roko in general je odšel v boj. - Tako mora storiti tudi vsak kristjan, če bi se mu zdela kdaj kakšna Kristusova zapoved težka. Pogled na Odrešenika, prijateljski stisk roke, tih pogovor z njim pri sv. obhajilu - to bo dalo kristjanu moč, da bo mogel izpolniti tudi najtežje Kristusove zahteve, kajti"vse premorem v njem, ki me krepča" (Flp 4,13).

Tistim, ki bodo poslušali njegov nauk, je dal velike obljube in napovedal velike zmage. (Koch).

"Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz vas bom pokrepčal" (Mt 11,28).

"Kdor v me veruje, bo živel" (Jan 11,25).

"Odhajam, da vam prostor pripravim...zopet bom prišel in vas vzel k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz" (Jan 14,3).

"Ako boste Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal" (Jan 16,23).

"Vsak, kdor je zapustil hišo, ali brate ali sestre ali

očeta ali mater ali ženo ali otroke ali njive zaradi mojega imena, bo prejel stokratno in dobil v delež večno življenje" (Mt 19,29).

122. Preden je portugalski kralj Manel poslal Vasca de Gama na pot proti Indiji, se je obrnil k sosednim evropskim kraljem in jih prosil za pomoč. Obljubil jim je, da si bodo, če bo potovanje uspelo, delili bogastvo novoodkritih dežel. Toda kralji za to podjetje niso imeli razumevanja, norčevali so se in posmehovali Portugalski. Ko pa je Vasco de Gama odkril indijske dežele in s tem prinesel Portugalski slavo, bogastvo in veličino, so spoznali, kako nespametno je bilo njih ravnanje. (Koch).

Kristus obljublja svojim zvestim večno slavo in bogastvo, ki ga ne uničita ne molj ne rja. Vsa ta bogastva seveda niso vidna in otipljiva, ampak se nahajajo v deželi, ki je še nihče ni videl. Mnogi ljudje ravnajo tako kot oni nespametni kralji: česar ne vidijo in ne otipljejo, nočejo verjeti. Mnogo udobnejše je, če se ničesar ne tvega. Najlažje se je posmehovati nazadnjaški ideji o drugem, onostranskem svetu in življenju. Vendar...Prav bodo imeli le tisti, ki verujejo v Kristusove obljube.

"Če ne boš mogel Kristusu reči: ‚Storil sem, kar si zapovedal,' ne boš mogel od njega zahtevati: ‚Daj mi, kar si obljubil'". (Avguštin).

Ljudje govore neprestano o perečih dnevnih problemih. In vendar je samo eno pereče vsakdanje vprašanje: Kristusov evangelij. Od tega, kako vsak dan sproti rešujemo to vprašanje, zavisi naša večna sreča.

Si bolan? - Kristus je tvoj zdravnik.
Si grešil? - Kristus je tvoj Odrešenik.
Si zašel? - Kristus je tvoja pot.
Si neveden? - Kristus je tvoja resnica.
Si mrtev? - Kristus je tvoje življenje (Koch).

Ko so največjemu nemškemu pesniku Goetheju rekli, da je znanost stopila že daleč naprej pred evangelij in odkrila stvari, o katerih se Kristusu še sanjalo ni, je takole opozoril naduteže: "Naj se naša duhovna kultura razvija kolikor more, naj se prirodne znanosti razširjajo in poglabljajo, kar največ morejo, naj se človeški duh vzpenja, kolikor višje je mogoče, vendar ne bo mogoče nikdar doseči višine krščanstva in njegove etike. (Koch).

JEZUS JE PREROKOVAL

123. Jezus je napovedal, da bo Jeruzalem, še preden bo prešel en rod, razdejan. To njegove besede so se leta 70. p. Kr. izpolnile v vsej strahoti. Leta 66 so Judje potolkli rimsko posadko v trdnjavi Antonija v Jeruzalemu. Da bi ta upor maščeval, je poslal cesar Neron vojskovodjo Vespazijana z veliko vojsko v Judejo. Med pohodom nad Jeruzalem, je Neron umrl in Vespazijan je bil izbran za novega cesarja. Obleganje in uničenje Jeruzalema je prepustil svojemu sinu Titu. Za velikonočne praznike, ko je bilo ogromno Judov v Jeruzalemu, je Tit začel oblegati mesto. Kristjani, ki so se spomnili Kristusove napovedi, so s škofom Simonom pravo- časno zbežali v hribe onstran Jordana. V mestu, kjer je bi-

lo nad dva in pol milijona Judov, je zaradi obleganja nastala velika lakota in pojavile so se kužne bolezni. Na tisoče jih je vsak dan umrlo. Judje so prosili za premirje, a Tit jim je prošnjo zavrnil. Na Golgoti je ukazal postaviti križe, na katere so pribijali vse, ki so hoteli ubežati iz mesta. Več tisoč Judov je bilo tedaj križanih. Korak za korakom so si Rimljani osvajali mesto. Po štirimesečnem obleganju so končno prišli do templja, kjer so Judje nudili zaden odpor. 97 tisoč judovskih fantov je Tit odpeljal v Rim, kjer so se potem morali v cirkusih boriti z zverni in kot gladiatorji tudi med seboj v zabavo ljudstva. Dva tisoč najodličnejših Judov je moralo v zmagoslavnem Titovem sprevodu na Kapitol nositi na ramah naropane dragocenosti. Po končanem sprevodu so jih z mečem pomorili. (Koch).

"Ko so ljudje videli čudež, ki ga je storil, so govorili: Ta je zares prerok, ki mora na svet priti" (Jan 6,14).

Ko je Jezus obudil mladeniča iz Naina in ga vrnil njegovi materi, je strah obšel vse in hvalili so Boga ter govorili:"Velik prerok je vstal med nami". in "Bog je obiskal svoje ljudstvo" (Lk 7,16).

"Jezus, oče prihodnjega veka, usmili se nas!" (Litanije imena Jezusovega).

"Vsak dan vidimo in smo priča, kako se izpolnjuje tisto, kar je Kristus napovedal" (Origen).

Jezus je napovedal stvari, ki so se izpolnile:

1/ da bo trpel:"Glejte, v Jeruzalem greno in Sin človekov bo izdan velikim duhovnikom in pismoukom; obsodili ga bodo na smrt in ga izročili nevernikom, da ga bodo zasmehovali, bičali in križali, in tretji dan bo vstal" (Mt 20,18-19).

2/ da ga bodo učenci v trpljenju zapustili:"Vsi vi se boste to noč pohujšali nad menoj; zakaj pisano je: Udaril bom pastirja in razkropile se bodo ovce črede" (Mt 26, 31).

3/ da bo Jeruzalem razdejan:"Prišli bodo dnevi nadte, ko te bodo tvoji sovražniki obdali z nasipom in te oblegali ter stiskali od vseh strani; in v tla bodo poteptali tebe in tvoje otroke v tebi, in ne bodo pustili v tebi kamna na kamnu, ker nisi spoznalo časa svojega obiskanja" (Lk 19, 43-44).

Jezus je napovedal stvari, ki se še danes izpolnjujemo in smo jim mi sami priča:

1/ da se bo krščanstvo razširilo po vsem svetu in trajalo vse čase do konca sveta: Prilika o gorčičnem zrnu in kvasu (Mt 13,31-33). "Jaz bom, ko bom povzdignjen z zemlje, vse pritegnil k sebi" (Jan 12,32).

124. O hitrem razširjenju krščanstva piše učeni Harnack: "Štirideset let po Kristusu je bila že ustanovljena prva krščanska občina izven Palestine v Antiohiji. Sedemdeset let pozneja že toži Plinij Mlajši cesarju Trajanu, da je v Mali Aziji krščanstvo preplavilo vasi in mesta in da so vse druge vere uničene. Zopet sedemdeset let pozneje so razpravljali o praznovanju velike noči in se je ugotovilo, da so vse krščanske občine od Lyona v Franciji do Edese v Perziji med seboj povezane in imajo središče v Rimu. Še sedemdeset let pozneje je cesar Decij, hud preganjalec krist-

janov izjavil, da bi rajši trpel v Rimu še drugega cesarja kot rimskega škofa. Sedemdeset let pozneje so rimski vojaki postavili križ na svoje zastave in cesar Konstantin je sam postal kristjan."

2/ da bodo njegove učence preganjali:"Izročali vas bodo sodiščem in vas bičali v svojih shodnicah; in pred poglavarje in kralje vas bodo vlačili zaradi mene, v pričevanje njim in poganom" (Mt 10,17).

Jezus je napovedal stvari, ki se bodo zgodile ob koncu sveta:

1/ da bo ob koncu sveta velika stiska:"Glejte, da vas kdo ne prenoti. Mnogo jih bo namreč prišlo z mojim imenom in bodo govorili: ‚Jaz sem Kristus.' Vstal bo narod zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo...Takrat se bodo mnogi pohujšali in drug drugega bodo izdajali in drug drugega sovražili. Ker bo hudobija narasla, bo ljubezen prenogih omrznila. Kdor pa bo vstrajal do konca, ta bo zveličan. In oznanil se bo ta evangelij kraljestva po vsem svetu, v pričevanje vsem narodom; in takrat pride konec" (Mt 24, 5 - 14).

2/ da se bo ob koncu sveta vrnil Sin človekov sodit žive in mrtve:"Ko pa pride Sin človekov v svoji slavi in vsi angeli z njim, takrat bo sedel na prestol svojega veličastva. In zbrali se bodo pred njim vsi narodi in ločil jih bo ene od drugih, kakor loči pastir ovce od kozlov; in postavil bo ovce na svojo desnico, kozle pa na levico... in ti pojdejo v večno trpljenje, pravični pa v večno življenje" (Mt 24,31-33,46).

3/ da bodo vsi ljudje vstali od mrtvih:"Pride ura, v kateri bodo vsi, ki so v grobeh, zaslišali njegov glas: in kateri so delali dobro, bodo vstali k življenju, kateri pa so delali hudo, bodo vstali k obsodbi" (Jan 5,28).

JEZUS IZVRŠUJE SVOJE POSLANSTVO

JEZUS, USMILJENI SAMARIJAN

125. Že od nekdaj so kristjani z globokim čutom umevanja aplicirali priliko o usmiljenem Samarijanu na Kristusa in človeštvo. Na poti iz "Jeruzalema v Jeriho", t.j. na poti svojega življenja je v Adamu človeštvo padlo med razbojnike, v oblast hudobnega duha. Ta mu je zadal težke rane po izvirnem in v osebnih grehih in ga pustil ležati v stiski in smrtni bolečini. "Duhovnik" in "levit", daritev in postava stare zaveze, nista mogli človeka ozdraviti, ampak sta mu pustili le grenko zavest, da mu ni pomoči (Rim 5, 13sl). Tedaj je prišel kot človek med ljudmi, usmiljeni Samarijan - Kristus. Šel je za nami po poti trpljenja in bede in našel človeštvo ležati v lastnih ranah. Zasmilil se mu je ubogi bolnik, zato je vlil v njegove rane vino božje besede in olje zakramentalnih milosti. Nato je zadel celo breme človeštva nase (1 Petr 2,24). Zanesel ga je v gostišče Cerkve, kateri je dal dva denarja, t.j. staro in novo zavezo. Zaupal ji je vse svoje odrešilno delo,

da ga v korist človeštva nadaljuje do njegovega prihoda, t.j. do njegove vrnitve ob koncu časov. (Koch).

V tej priliki je na kratko povedano, kakšno poslanstvo je imel Jezus na zemlji in kako ga je izvršil.

"Jaz, Gospod, sem te poklical v pravičnosti, prijel sem te za roko in te čuval, dal sem te v luč narodom, da odpreš slepe oči, da pripelješ jetnike iz zapora, iz ječe one, ki sedijo v temi" (Iz 42,6).

"Glej, moj služabnik, ki ga podpiram, moj izvoljeni, nad katerim imam veselje. Del sem nanj svojega duha, da bo oznanil narodom pravo. Ne bo vpil, ne bo hrupa delal, ne bo dal slišati svojega glasu po ulici. Nalomljenega trsta ne zlomi in tlečega stenja ne pogasi. Ne bo opešal, ne podlegel, dokler ne utrdi na zemlji prava" (Iz 42, 1-4).

"Bog ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet obsodil, marveč, da bi se svet po njem zveličal" (Jan 3, 17).

"Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, ampak da bi on stregel in dal svoje življenje v odkupnino za mnoge" (Mt 20,28).

"Kakor je Mojzes povzdignil kačo v puščavi, tako mora biti povzdignjen Sin človekov, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel vsak večno življenje" (Jan 3,15).

"Duh Gospodov je nad menoj; zato me je nazilil. Poslal me je, da oznanim blagovest ubogim; da naznanim ujetnikom oproščenje in slepim pogled, da izpustim zatirane v prpstost in oznanim leto božjega usmiljenja" (Lk 4,18-19).

"Kdor posluša mojo besedo in veruje njemu, ki me je poslal, ima večno življenje in ne pride v sodbo, ampak je prestopil iz smrti v življenje" (Jan 5,24).

"Zanesljiva in popolnega sprejetja vredna je beseda, da je Kristus Jezus prišel na svet reševat grešnike, med katerimi sem jaz prvi" (1 Tim 1,15).

Ob svojem prihodu na svet je Jezus prevzel položaj in službo prerokov, velikih duhovnikov in kraljev. Zato se je tudi imenoval Kristus in bil je naziljen za izvrševanje te trojne službe: učeniške, duhovniške in vladarske. To poslanstvo mu ni naložil človek, ampak sam Oče nebeški. Ta njegova trojna služba ima samo en cilj: v tem življenju narediti človeka deležnega po milosti božjega življenja, v drugem življenju pa ga pripeljati do večne blaženosti v Bogu.

126. Čudovito je upodobil Jezusovo poslanstvo na neki sliki mojster Führich. Na levi strani slike je prizor, ki kaže Jezusa sredi med svojimi učenci. Svoje oči je dvignil proti nebu in moli k nebeškemu Očetu:"Oče, poveličal sem te na zemlji" (Jan 17,4). Na desni strani pa vidimo Jezusa zopet med njegovimi učenci in sicer na večer po njegovem vstajenju. Kaže jim svoje rane. Nad njim pa je napis:"Mir vam bodi!" (Jan 20,19). Med obema prizoroma v sredini pa vidimo Kristusa na križu. Nagnil je glavo in umrl. Iz levice in desnice, ki sta pribiti na križ, pa gresta dva svetlobna žarka, na katerih sta napisani dve veseli oznanili božične noči: na levi strani:"Slava Bogu na višavi!" Na desni strani pa odgovor na Jezusov velikonočni pozdrav:"In na zemlji mir ljudem!" Slika nam tako jasno ponazoruje Jezusovo življenje od zibelke do groba in njegovo poslanstvo: da poveliča

Boga in človeštvu posreduje spravo z njim, mir.

"Kristus je prišel predvsem zato na svet, da bi ljudje spoznali, kako jih Bog ljubi in da bi po tem spoznanju zagoreli in se vneli v ljubezni do Njega, ki jih je prvi ljubil." (Avguštin).

"Globoko pod zemljo se zbirajo tokovi podtalne vode v velika jezera, ki jih še nihče ni videl. Ta voda počasi gloda skale in ko se prebije skozi nje, privre na dan kot čist studenec. Iz studenca teče voda dalje med polji in travniki in vse napaja s svojim blagoslovom. Izvir odkriva nevidna bogastva zemlje. - Tako je tudi z morjem ljubezni v Bogu. Ta ljubezen je za nas sama po sebi nevidna. Toda Bog je odprl studenec, skozi katerega prihaja do nas ta ljubezen v vidni obliki. Ta studenec je Jezus Kristus. Po njem nam prihaja ves božji blagoslov in vse božje življenje. Naloga in poslanstvo Kristusovo na zemlji je bilo, da nam razodene morje ljubezni, ki je skrito v Bogu. Zato je zapisal sv. Janez:"Zadnji, veliki dan šotorskega praznika, pa je Jezus stal in klical:,Če je kdo žejen, naj pride k meni in naj pije, kdor v me veruje; tekle bodo, kakor pravi pismo, iz osrčja Mesijevega reke žive vode!" (Jan 7,37-39).

127."V nazareški hiši razmišlja Jezus o določilih postave, toda šele v prerokih, v tožečih in ognjevitih besedah prerokov, spozna svojo usodo. Napovedi so stanovitne kakor udarci na vrata, ki jih ne odpre živa duša; vračajo se in obnavljajo, vedno iznova, nikoli se ne prekličejo in utajé. Razodevajo strahotno natančnost, nadrobno urejenost, ki vzbuja grozo, so malone zgodovina prihodnosti in neizpodbitna priča.

Ko se je Jezus pri tridesetih letih predstavil ljudem kot Sin človekov, je dobro vedel, kaj ga čaka vse do poslednjega; njegovo bodoče življenje je natanko začrtano v knjigah, ki so jih spisali pred njegovim zemeljskim rojstvom.

Ve, da je Bog obljubil Mojzesu novega preroka:"Preroka jim bom dal izmed svojih bratov, enakega tebi in položil bom svoje besede v njegova usta, in govoril jim bo vse, kar koli mu bom zapovedal." Zakaj Bog bo s svojim ljudstvom sklenil novo zavezo:"Ne zaveze, kakršno sem sklenil z njih očeti,...temveč dal bom svojo postavo v njih prsi in jo zapisal v njih srce,...ne bom se več spominjal njih grehov."

Mesija bo imel predhodnika, ki ga bo naznanil, ki mu bo pripravljal pot; rojen bo kot dete in njegovo ime bo"čudoviti, svetovalec, Bog, močni, oče prihodnjega veka, knez miru."

Toda ljudje bodo zanj slepi in ga ne bodo slišali. "Zaslepi srce tega ljudstva in zamaši njegova ušesa in zapri njegove oči, da ne bo videlo s svojimi očmi in ne slišalo s svojimi ušesi in ne umelo s svojim srcem in se ne izpreobrnilo." "In on bo kamen spotike in skala pohujšanja." Ne bo mu na ten, da bi se postavljal in ponašal; ne bo prišel kot ponosen zmagovalec. "Raduj se, hči Sionska, veseli se, Jeruzalem! Glej, tvoj kralj pride k tebi; pravičen je in Odrešenik; ponižen je in sedeč na oslici in sicer na osličinem žrebičku"

Prinesel bo pravičnost in potolažil nesrečne:"Gospod me je nazilil; poslal me je da oznanim leto božjega usmiljenja. Tedaj se bodo odprle oči slepih, hromi bo skakal kakor jelen in razvezan bo jezik mutastih."

Toda sramotili in mučili ga bodo ravno tisti, ki bi jih rad rešil. "In vidimo ga, pa ni da bi ga gledali in da bi hrepeneli po njem, ki je zaničevan in najzadnji med ljudmi, mož bolečin in izkušen v slabosti, in kakor zagrenjen je njegov obraz in zaničevan, zato se tudi ne oziramo nanj. Zares, on je sprejel naše bolezni in si naložil naše bolečine, in mi smo ga imeli kakor za gobavega, kakor za udarjenega od Boga. On pa je ranjen zaradi naših pregreh, potrt zaradi naših hudobij; zaradi našega miru je kazen na njem in njegova rana nas je ozdravila. Nanj je naložil Gospod pregrehe nas vseh. Darovan je, ker je sam hotel, in ne odpre svojih ust; kakor ovco ga peljejo v zakol in kakor jagnje pred tistim, ki ga striže, molči in ne odpre svojih ust. Iztrgan je iz dežele živih. Zaradi hudobije svojega ljudstva sem ga udaril. Za to, kar bo trpela njegova duša, bo on mnoge opravičil." Ne bo se ustrašil najhujših psovk: "Svoje telo sem dal onim, ki me bijejo, in svoja lica tistim, ki me plujejo."

V zadnji uri bo vse proti njemu:"Zoper mene se bore brez vzroka. Za dobro mi dajejo hudo in sovraštvo za mojo ljubezen. Iskal sem, da bi se komu smilil, pa ga ni bilo; da bi ne tolažil, pa ga nisem našel. In dali so mi za jed žolča in v žeji so me napojili s kisom."

In nazadnje ga bodo pribili na križ in si razdelili njegova oblačila. "Ker veliko psov me je obdalo, zbor hudobnežev me je obkrožil. Roke in noge so mi prebodli, razdelili so moja oblačila in za mojo suknjo so žrebali."

Prepozno se bodo osvestili, kaj so storili:"In gledali bodo nanj, ki so ga prebodli in žalovali bodo za njim, kakor se žaluje ob smrti prvorojenca!"

"In molili ga bodo vsi kralji zemlje, služila mu bodo vsa ljudstva.""Otroci njih, ki so te poniževali, se ti bodo priklanjali; častili bodo stopinje tvojih nog vsi, ki so te zaničevali. Za pričevalca sem ga postavil ljudstvu, za vodnika in učenika narodom."

Teh in drugih besed se spominja Jezus na predvečer svojega odhoda. Vse ve in se ne brani; vnaprej ve za svojo usodo, za nehvaležnost src, za gluhost prijateljev, za sovraštvo nogočnikov, za muke in smrt, ve za vse strahotne preizkušnje noža bolečin in vendar se ne umakne. Pogumno nastopi svoje poslanstvo, da s trpljenjem in smrtjo odreši človeka.

Ve, da Hebrejci, telesni in posvetni, zagrenjeni od ponižanj, polni mržnje in zlih misli, ne pričakujejo Mesije, ki je reven, zasovražen in pohleven. Vsi razen vidcev in glasnikov sanjajo o zemeljskem Mesiju, o oboroženem kralju, o drugem Davidu, o vojščaku, ki bo napravil pokolj med sovražniki, prelival pravo,rdečo kri sovražnikov - in nato sijajnejšo, kakor je bila sploh kdaj, zopet postavil palačo Salomona in Salomonov tempelj in vsi kralji mu bodo plačevali davek; ne davščine ljubezni in spoštovanja, temveč davek v težkem zlatu.

To si obetajo čutni in posvetni Hebrejci, ki žive okoli Jezusa. In ve, da jim tega, kar hočejo, ne more dati; da ne more biti zmagoviti vojščak in ne ponosen kralj, vzvišen nad podjarmljenimi kralji. Ve, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta. Dati more samo malo kruha, svojo kri in vso svojo ljubezen. In ne bodo verovali vanj, mučili ga bodo in usmrtili kot sleparja in razbojnika. Vse to ve, kakor da bi bil že na lastne oči videl in pretrpel na lastnem telesu in duši. Ve pa tudi, da bo seme njegove besede, vrženo v zemljo med trnje in osat in pohojeno od nog morilcev, vzklilo prvo ponlad, nato po malem brstelo, raslo izprva kakor grm, ki ga je razkuštral veter, in se nazadnje razraslo v drevo, ki bo s svojimi vejami prepreglo zemljo in bodo vsi ljudje lahko sedeli v njegovi senci in se spominjali smrti njega, ki je zasejal besedo." (Papini).

JEZUS NAM JE RAZODEL PRAVEGA BOGA

128. Poleti 1907.leta se je vojvoda Borghese odpravil na svojo slavno vožnjo z avtomobilom od Pekinga do Pariza. Po mnogih težavah in ovirah je končno prišel do puščave Gobi, v kateri je našel telegrafsko postojo Pang-Kiang. Vojvodov spremljevalec ni hotel opustiti prilike in je sklenil, da bo poslal v London telegram. Kitajski uslužbenec ga je začudeno pogledal. Popolnoma se je zmedel. Študiral je tabelo, računal, končno pa je vzel besedilo telegrama in napisal nanj tekočo številko opravilnika.

- "Je to danes prvi telegram?" je vprašal tujec.

- "Ne. To je prvi telegram v šestih letih, odkar obstoja ta postaja."

- "Že šest let ni nihče poslal telegrama?" vpraša tujec.

- "Nihče." (Toth).

Dolge karavane so se žejne in utrujene skoro vsak dan ponikale mimo te telegrafske postaje in nobenemu potniku ni prišlo na um, da bi stopil v stik s kulturnim svetom.

Ali ne potujejo danes mnogi ljudje na podoben način skozi puščavo življenja? Utrujeni so in iznučeni, pa jim ne pride na misel, da bi kdaj vstopili v stik s Kristusom. S povešeno glavo in tresočimi se nogami, onemogli in žejni se z največjo težavo premikajo skozi puščavo življenja in se jim niti ne sanja ne, kako blizu je pomoč, dobrotljiva in močna roka našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Koliko dobrot je človek že prejel iz te dobrotne Kristusove roke! Prva in največja dobrota je bila ta, da nam je Kristus razodel pravega Boga, odkril najvzvišenejše resnice o našem nebeškem Očetu.

Bog! Kolikokrat slišimo to besedo, kolikokrat jo izgovarjamo, saj je osrednji predmet vseh naših molitev, vir vsega našega upanja. Danes si ne moremo predstavljati, da nekoč ni bilo tako, in da je šele Kristus postavil Boga v središče vsega človeškega življenja.

Če samo za nekaj minut pogledamo v zgodovino človeštva pred Kristusom, bomo takoj opazili, kako spačene pojme je tedaj imelo človeštvo o božanstvu. Na tisoče in tisoče malikov, lesenih bogov in boginj, podob hudobnih duhov, se je režalo v človeka. Poglejmo samo vero kulturnejših narodov iz starega veka. Verovali so v svoje malike, bogove,

jih častili in jim darovali samo zato, da bi od njih dobili vse dvakrat in večkrat povrnjeno. Po njihovem pojmovanju je božanstvo zaradi človeka in ne človek zaradi Boga. Boga so postavljali v službo človeku, namesto da bi človek služil Bogu.

V temo zmaličenega pojmovanja o Bogu, je Jezus prinesel novo luč. Oznanil je enega, živega in resničnega Boga v treh osebah.

Že od kar je človek na zemlji, je vedno poznal in iskal Boga. Le da so v svojem iskanju in spoznavanju ljudje mnogokrat zašli na kriva, temna pota. Človek ni nikdar prenehal iskati Boga. Največji duhovi človeštva so bili vedno bogoiskatelji. Bogodajatelj pa je bil edino naš Gospod Jezus Kristus.

Največji človeški duhovi so mogli le vzkliknitis"Našli smo pot, ki vodi k Bogu," samo Jezus pa je mogel in v resnici rekel:"Jaz sem pot, ki vodi k Bogu." Najmodrejši med ljudmi so mogli povedati le kakšen drobec modrosti in resnice, a kdo si je upal reči in kdo bi mogel reči o sebi, kar je rekel Kristus:"Jaz sem resnica."

Kaj nam je povedal Kristus o Bogu?

Razodel nam je, da od vekomaj biva resnični, živi Bog, ki je Stvarnik in ohranjevalec vsega sveta, od katerega vse izhaja in kateremu vse živi.

Ni Bog zaradi človeka, ampak človek zaradi Boga. In če smo ni na svetu zaradi Boga, je cilj našega življenja samo ta, da izpolnim njegovo voljo. To je tisti novi nauk, ki ga je oznanil šele Kristus. "Nisem prišel iz nebes zato, da bi vršil svojo voljo, ampak voljo tistega, ki me je poslal" (Jan 6,38).

"Ne vsak, kdor mi pravi:,Gospod, Gospod,' pojde v nebeško kraljestvo, temveč kdor spolnjuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo" (Mt 7,21).

Ko so učenci prosili Jezus, naj jih nauči moliti, jim je priporočal tele tri prošnje:"Posvečeno bodi tvoje ime, pridi k nam tvoje kraljestvo, zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji" (Mt 6,9).

Ni Bog zaradi človeka, ampak je človek zaradi Boga. Kristusov nauk je, da ni človek središče vsega, ampak Bog, in da mora tudi človek težiti k Bogu. Bog mora biti zadnji cilj in končno težišče vseh človekovih namenov, hrepenenj in načrtov. Kristus je vero obrnil z zemlje proti nebesom.

Šele Kristus nam je razodel, da Bog ni v svetu, ampak da je svet v Bogu. Bog vse napolnjuje. V Bogu smo, v njem živimo in se gibljemo. Strašno je ločiti se od Boga, živeti brez Boga. Brez Boga? Če ni Boga, ni več deset božjih zapovedi, ni več čistih rok, čistega srca, ni več spoštovanja do staršev, ni več nobene pokorščine do oblasti. Če ni Boga, ni več družine, ljubezni, spoštovanja...pot je brez cilja, noč je brez zvezd, puščava je brez vode, povsod vlada podivjanost.

Šele Kristus nam je razodel, da človek ni tu zaradi zemlje, ampak zemlja zaradi človeka. Če je Bog središče in cilj vseh stvari, potem je jasno, da človek ni ustvarjen za to zemljo, ampak da je njegov cilj priti k Bogu. Vse druge stvari na zemlji pa so mu dane zato, da mu služijo

za dosego tega cilja.

Kristus nas ni samo poučil, da nas Bog ljubi in da nas vse pričakuje v nebesih. On je tudi zahteval, da se mora vsak človek tudi s svoje strani truditi, da doseže svoj cilj.

Med Gospodovimi apostoli je bil tudi Judež. Videl in slišal je od Gospoda prav toliko kot drugi učenci. In vendar je, medtem ko so vsi drugi postali oznanjevalci evangelija, on postal izdajalec. Na Kalvariji je Jezus visel med dvema razbojnikoma. Oba sta bila v njegovi bližini, oba sta ga videla in slišala. In vendar se je le eden izpreobrnil, drugi pa je ostal zakrknjen. Kako strašni zgledi! Lahko se kdo vse življenje nahaja v božji bližini, je lahko kristjan, hodi vsako nedeljo k maši, in se vendar pogubi, ker ne sodeluje z božjo milostjo. "Tisti, ki te je ustvaril brez tebe, te brez tebe ne bo večno osrečil v nebesih," je zapisal neki stari pisatelj.

Kristus nam je razodel, da je Bog naš oče. Prav ta vzvišena resnica vliva v naša srca največ zaupanja. Poganí služijo svojim bogovom z najrazličnejšimi zunanjimi znamenji, Izraelci so služili svojemu Bogu v strahu in trepetu, mi pa po Kristusovi zaslugi služimo Bogu kot Očetu v veselju in z ljubeznijo. "Oče naš, kateri si v nebesih!"

Ko nam je Kristus razodel Boga kot očeta, nam je s tem odprl nove studence zaupanja v Boga. Kristusu se moramo zahvaliti za svojo trdno vero. Ko je pomiril vihar na morju, je očital apostolom:"Kaj ste tako boječi? Kako da še nimate vere?" (Mk 4,40) "Imejte vero v Boga!" (Mk 11,22).

Šele od Kristusa dalje more človek ljubiti Boga z veselo dušo. Če je Bog moj Oče, potem se mi ga ni treba bati kakor kakšnega policaja, ki pazi na vsako malenkost in jo takoj kaznuje. Če je Bog moj Oče in me nora kaznovati, je njemu to prav tako hudo kakor meni. Če je Bog moj Oče, me ne bo pahnil od sebe, dokler je v meni le še iskrica kesanja in ljubezni. Če je Bog moj Oče, je Bog popolne dobrote in popolne ljubezeni (1 Jan 4,15). Če je Bog moj Oče, potem nimajo in ne morejo imeti prav stari judovski rabini, ki so med 613 zapovedi vtaknili tudi tisto, ki ukazuje:"Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca!" Ne! Potem ima prav Kristus, ki je postavil za največjo in edino zapoved:"Ljubi Gospoda, svojega Boga, z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem" (Mt 22,37).

Z vsem srcem ljubim Boga, če verujem vanj in mu vse življenje ostanem zvest. Z vso dušo ljubim Boga, če svoje solze in svoj pot, svoje načrte in svoje želje, svoje veselje in svoje trpljenje, da, vse svoje življenje prepojim z ljubeznijo božjo.

Jezus je hotel biti v svojem zemeljskem življenju nam v vsem enak, razen v grehu: enak v delu, enak v trpljenju, enak v uboštvu, enak v pomanjkanju, enak v naporih in v utrujenosti!

Tako se je zgodilo, da se je nekega dne utrujen vsedel pri Jakobovem studencu in poprosil Samarijanko, ki je pravkar zajemala vodo, naj mu da piti. Ta se je začudila, kako da jo Jud prosi vode. Judje in Samarijani so bili namreč med seboj v sporu. Vendar se je hitro razvil med Je-

zuson in Samaritanko vzvišen pogovor. Jezus je od vode, ki jo je prosil od Samaritanke, prešel na izvir žive vode, ki jo hoče on dati ljudem: "Kdorkoli bo pil od vode, ki mu jo bom jaz dal, ne bo nikdar žejen, marveč bo voda, ki mu jo bom dal, postala v njem studenec vode, tekoče v večno življenje" (Jan 4,14).

Vsi potujemo po izsušeni puščavi življenja žejni in utrujeni. Ne hodimo mimo Kristusa! Kristusovi studenci še danes teko. Iz Kristusovih studencev še vedno pritega osvežujoča in oživljajoča voda milosti. O Jezus, daj, da po tebi vedno bolj spoznavamo svojega nebeškega Očeta, da ga tudi tako ljubimo, da bo ta ljubezen postala v nas studenec žive vode, tekoče v večno življenje. (Toth).

JEZUS NAM JE ODKRIL DUŠO

Šele od Kristusa dalje vemo, da ima vsak človek v sebi dragocen in neprecenljiv zaklad: neumrjočo dušo, ki je poklicana k večnemu življenju, in da je naša najvažnejša naloga na svetu, da to dušo za večno življenje tudi rešimo, kajti, "kaj namreč pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi? Ali kaj bo dal človek v zameno za svojo dušo?" (Mt 16,26).

Kako? Ali človek pred Kristusom ni imel duše? Imel. Ali pred Kristusom niso nič vedeli o duši? Gotovo da so vedeli, le da niso vedeli, kaj z njo početi. Pred Kristusom človek ni znal in ni mogel razvijati in uporabljati svojih dušnih sil v tiste namene, kakor jih je določil Bog. Morda nam bo to dejstvo pojasnila tale primera. Odkar obstoje zemlja, voda in oblaki, obstoji tudi elektrika. Človek je že stoletja vedel za električno silo, le da ni znal, kaj naj bi z njo počel. Poznal jo je le kot uničujočo strelo. Ko pa je odkril, kako to silo ukrotiti in spraviti v žice ter motorje, jo je temeljito izkoristil za udobnejše delo in življenje.

Tako je tudi Kristus nepoznane, nezajete in neurejene sile duše odkril in postavil v službo tistemu vzvišenemu in božanskemu namenu, ki ga ima duša. Ker je postavil v središče vsega Boga in dušo, je preoblikoval življenjski način starega človeka in postavil temelj novemu, krščanskemu svetovnemu naziranju.

Kristus je oznanil osebno vrednost vsakega posameznega človeka in s tem porušil stari, krivični sistem suženjstva. Poglejmo v zgodovino starih narodov. Ali je pri njih imelo življenje posameznika kakšen pomen? kakšno vrednost? - Nobene! Le nekaj ljudi je bilo, nekaj despotov, tiranov, katerih življenje je bilo nekaj vredno - milijoni in milijoni pa so morali živeti in umirati samo zanje. Koliko sužnjev je moralo robovati svojim gospodarjem. Ko so izrabili svoje najboljše moči, so jih ti pognali od sebe in navadno se jih tudi iznebili, kot se iznebimo nadležnih domačih živali. Stoiki so sicer učili enakost vseh ljudi, a njihov nauk je bil hladen, kakor zimsko sonce, ki ne more ničesar obuditi k življenju.

Pa je prišel Kristus. Od njegovega rojstva dalje delimo zgodovino v dva dela: v čas pred Kristusom in čas po Kristusu. Ali pa je Kristusovo rojstvo v resnici tako ve-

lik dogodek, da bi po njem mogli vso zgodovino človeštva deliti v dva dela? Odgovor na to nam daje Chamberlain, ki je v svoji knjigi "Osnove 19. stoletja," zapisal tole:"Kristusovo rojstvo je najvažnejši datum v človeški zgodovini. Ni nobene bitke, nobenega nastopa vlade, nobenega naravnega pojava, nobenega odkritja, katerega pomembnost bi se bila mogla meriti s kratkim življenjem Galilejca. Če odkrijemo kakšno novo silo, je samo po sebi umevno, da najprej pogledamo, od kod izvira. In katera je tista nova stvar, ki jo je Jezus odkril svetu in jo postavil v sredino človeške zgodovine? To je vzvišeno kraljestvo človeške duše".

Moral je priti Kristus, da je odkril človeka človeku, da je dal vsakemu človeku tisto vrednost, ki mu gre. To veliko odkritje se je začelo tedaj, ko je Kristus oznanil ljudem o duši resnice, katerih človek še ni slišal: da ima namreč vsak človek dušo, ki je ustvarjena za večno življenje; da je glavna naloga vsakega človeka na tem svetu, da reši svojo neumrjočo dušo. Edina nevarnost za dušo je greh. Da bi greh ne ugonobil in ne pogubil duše, je prišel na svet sam Sin božji. S svojim trpljenjem je človeka rešil sužnosti satanove in mu zagotovil sredstva, da more, če ima le količkaj dobre volje, rešiti svojo dušo.

S tem, da je Kristus razodel človeštvu vzvišene resnice o duši, je postal blagoslovljeni glasnik velikega bratstva med ljudmi. Vsak človek ima dušo in je član velike družine, katere oče je Bog sam. Pred Bogom so vsi ljudje enaki. Vrednost duše je nad vsemi postavami in človeškimi zakoni. Šele od Kristusa dalje so ljudje spoznali, kako velik zločin je izpostavljati pohabljene otroke divjih zverem, kako strašen greh je umoriti nerojenega otroka. Šele Kristus je, ko je pokazal na vrednost duše, vlil težkim bolnikom novih moči, da so pogumno prenašali trpljenje, zavedajoč se, da njihovo življenje ni brez smisla, ampak da si s trpljenjem lahko osvoje večno življenje. Šele Kristus je ljudem naložil dolžnost, strogo in obvezno dolžnost, da skrbe za revne, bolne, onemogle, kajti tudi oni imajo neumrjočo dušo.

Šele po Kristusu so ljudje začeli gledati za vsakim obrazom neumrjočo dušo. Vsak človek nosi v sebi večno vrednost, in ker vsak nekaj velja po svoji duši, smo si vsi bratje med seboj. Zato moramo ceniti drug drugega in se ljubiti med seboj.

Kljub temu, da je Jezusova beseda o duši jasna, se dobijo nekateri, ki hočejo več vedeti o duši kot Kristus, in drugi, ki o duši nočejo slišati niti besedice, ker so popolnoma pogreznjeni v živalsko pojmovanje življenja. Prvi zmrzujejo ob medlem ognju preseljevanja duš, drugi pa so na severnem tečaju zanikanja duše popolnoma zmrznili.

Dušo imaš, rešiti jo moraš! - To je Kristusov nauk. Kljub temu pa ogromna množica ljudi živi, kakor da človek ne bi imel duše. Njihovo življenje je tako zakopano v posvetnost, da niti nekaj minut na dan ne posvete svoji duši. Kako težak odgovor bodo dajali pred Bogom. Jezus je

vse žrtvoval, da bi rešil njihove duše, a oni niti s prstom ne mignejo, da bi si zagotovili večno življenje.

129. Ste že kdaj opazovali slavčka v viharju? Okoli njega se v vetru zvijajo drevesa, pod njegovimi nogami se lomijo veje, a on poje, poje, poje. Poje, ker dobro ve: tudi če se mi pod nogami odlomi veja, imam še vedno dvoje peruti. (Toth).

Naj se vse ruši okoli nas, naj se lomijo veje naših načrtov in krhajo ostre skale našega zdravja, mi bomo zaupali in ostali zvesti Bogu, ker vemo, da imamo neumrjočo dušo, ki je poklicana k večnemu zveličanju. Nič ne bo omajalo našega notranjega miru, v katerem veselí prepevamo: Hvala ti, o Bog, da si mi ustvaril neumrjočo dušo; hvala tebi Jezus, da si mi pokazal pot in dal sredstva, da moren to dušo rešiti za večno življenje.

JEZUS NAM JE POKAZAL PRAVO SMER ŽIVLJENJA

130. Nekega dne je obiskal znanega ruskega pisatelja Tolstoja neki madžarski umetnik, slikar, ki si je silno želel videti Tolažnika žalostnih z Jasne Poljane. Dolgo je moral potovati, preden je prišel do svojega učitelja in tolažnika. Stal je že pred vrati, kjer je po njegovem mnenju stanoval najbolj oblagodarjeni človek na svetu, ki je s svojimi spisi vlival balzam na rane tolikih trpečih duš. Pozvoni in se s tesnobnim pričakovanjem povzpne po stopnicah. Tedaj pa se sunkoma odpro vrata in skozi nje stopi z veliko naglico Tolstoj. Le malo manjka ... da se ne zaleti v slikarja. Zagrenjen radi nekega družinskega spora hiti od doma. Ves navdušen ga slikar pozdravi in mu izjavi, da je to najsrečnejša ura njegovega življenja, ko more videti tako oblagodarjenega človeka, ki vliva upanje in zdravje v razbolela srca.

Začuden gleda Tolstoj in posluša njegov slavospev. Na obrazu pa se mu bere, da ni prav nič vesel obiska. On piše svoje knjige in je vesel, če jih drugi berejo; tudi nima nič proti temu, če ga drugi blagrujejo od daleč, ne protivi se, če hoče kdo od njega podpis. Toda kako more nekdo priti od tako daleč sem na Jasno Poljano, da bi pri njem iskal tolažbe? Tega ne more razumeti. On ima že svojih težav čez glavo in ne ve, kako naj pomaga drugim." (Toth).

Ko slišimo to zgodbo, nam nehote stopi pred oči druga slika. Jezus stoji pred nami, pred milijoni in milijoni ljudi, ki se borijo s težavami življenja in iščejo tolažbe, moči in utehe. Vse te ljubeznivo kliče: "Pridite k meni vsi, kateri se trudite in ste obteženi in jaz vas bom poživil" (Mt 11,28).

Kristus je človeško življenje popolnoma preusmeril.

131. Veliki mojster barve, slikar Fra Angelico, je na neki freski upodobil z globoko simboliko oni prizor, ko je Jezus po svoji smrti stopil v predpekel, da bi duše pravičnih popeljal k Bogu. Na sliki vidimo težka železna vrata, ki se nenadoma odpro in povodenj svetlobe se razlije v ječo. Truma pravičnih, ki je že dolgo čakala na odrešenika, stopi za Kristusom, ki ji proži svojo dobrotno roko. Vse te duše so bile pravične, dobre in svete, le da so

živele pred Kristusom. Šele sedaj je bilo njihovo življenje po Kristusu dopolnjeno.

Tudi za nas so se vse želje, vsa hrepenenja in vsi ideali izpolnili šele tedaj, ko je prišel Kristus. Res je človek že tudi pred Kristusom rabil svoje sile, res so že tudi pred Kristusom brstele in cvetle cvetke kreposti in naravne dobrote, a vse to so bili le delci razpadlega mozaika, ki jih je šele Kristus združil v prelepo podobo. Kristus in krščanstvo sta šele požlahtnila človeško kulturo, človeškega duha in človeško srce ter postavila človeka na novo pot življenja. In katera je ta pot? Ali z drugo besedo, kaj je tisto, kar je bistveno, kar je duša, oživljajoča moč vse krščanske kulture?

Duša vse krščanske kulture je kultura duše. To je tista vera, ki jo je oznanjal Kristus, in širi ozko obzorje zemeljskega pogleda s perspektivo večnosti; tisti moralni nauk, ki ga je oznanjal Kristus in je poplemenitil človekovo nrav.

Napoleon je nekoč rekel, da evangelij ni samo navadna knjiga, ampak oživljajoča resničnost. Kaj je hotel reči s tem? To, da imajo Kristusove besede, ki so izšle iz njegovih ust pred dvajsetimi stoletji, še tudi danes svežo življenjsko moč. Človek, ki je prepuščen samemu sebi, se kaj kmalu izgubi v materiji: njegove oči so obrnjene proti zemlji, njegove strasti ga vlečejo k tlom. Kristus pa s svojimi nauki in svojim zgledom dviga človekov pogled proti nebu, proti večnosti in daje človeku moč, da more gospodovati nad svojimi strastni.

Kako potrebno je zato, da tudi mi damo Kristusu v življenju tisto mesto, ki mu gre, da po Kristusovem nauku uravnamo svoje zasebno in javno življenje, da s Kristusom napolnimo svet. Saj je prav Kristus tisti, ki je prinesel na svet pravo vrednotenje vseh stvari. Na prvi pogled se zdi, da je Kristus imel pred očmi samo nadnaravno življenje in da mu je v srcu gorela samo neugasljiva ljubezen do nebeškega Očeta. Res je bila to glavna značilnost vsega njegovega življenja, nauka in delovanja, saj je rekel: "Moja jed je, da izvršujem voljo tistega, ki me je poslal" (Jan 4,34).

Vendar pa imamo ravno pri njem toliko zgledov in smo prav od njega slišali toliko besed, ki nam pričajo, ne samo to, da ni preziral človeške narave in sveta, ampak je do vsake biti v božjem stvarstvu kazal veliko ljubezen, še prav posebno ljubezen pa do človeka. Prav s človekom je hotel deliti vse njegovo trpljenje in veselje, da bi mu dal tako zgled, kako naj živi, prenaša trpljenje, v trpljenju zaupa in kako naj se v veselju ne prevzame in ne zaide na pota greha.

Hotel je z nami trpeti. Sočustvoval je z bolnimi in grešniki, jokal je nad trdovratnim Jeruzalemom. Prebil je Getsemanske in Golgotske ure v največjem trpljenju, da bi se lahko vsakdo izmed nas zaupno zatekal k njemu.

Hotel se je pa z nami tudi veseliti. "Odpovej se in vzdrži!" tako je zahteval Mark Avrelij od človeka. Telo je ječa duše, so govorili novoplatoniki. Celo iz strogega posta, ki je bil v navadi med izvoljenim ljudstvom in iz

spokornega življenja Janeza Krstnika se zdi, da veje dih ternega, bolečega življenjskega melanholizma.

Naš Gospod vsega tega ni poznal. Tudi on se je postil, zatajeval, a ne zato, da bi zatiral življenje in veselje. Ukazal je celo:"Kadar se postite, ne bodite kakor črnerni hinavci...Kadar se ti postiš, ponazili svojo glavo in si umij obraz, da ne pokažeš ljudem, da se postiš, ampak svojemu Očetu, ki vidi na skrivnem in ti bo povrnil" (Mt 6, 16-18).

Motijo se tisti, ki mislijo, da morajo Kristusovi učenci biti samo resni, trdi in hladni. Nasprotno. Kristus ni bežal od življenja, ampak je gledal s svojimi božjimi očmi vso njegovo globino, ki jo je hotel v slehernem človeku izpolniti z duhovnostjo. Kristus ni bežal od sveta, pa tudi ni hotel biti njegov suženj, ampak je premagal svet in s svojo novo življenjsko potjo, ki jo je pokazal svojim zvestim, dvignil človeško življenje do najvišje stopnje kulture in sreče.

Po Kristusu je človek postal človek in samo po Kristusu bo človek ostal človek. Kaj nas čaka, če bi izgubili Kristusa? Oslepeli bi na eno oko. In koliko jih je že tako oslepelo! Vidijo samo materialno stran sveta. In ker jim manjka drugo oko, s katerim bi morali gledati v globino stvari in upoštevati tudi duhovno stran sveta, se tako hitro znajdejo sredi samih razočaranj: bore se brez izgleda na zmago, hodijo po poti, ne da bi vedeli, kam jih pelje.

Če se človek loči od Kristusa, če družina iz svoje sredde izžene tega skrivnostnega božjega gosta, če človeška duša prezira Kristusa, njegov nauk in njegove zapovedi, kaj še potem ostane od vsega? Človek brez Kristusa je živ mrlič, ki razpada in gnije v svojih strasteh in razbrzdanosti. Družina brez Kristusa je kotišče greha, kužni tvor na telesu človeške družbe, ki kmalu vse ugonobi. Človeška družba brez Kristusa - kup razvalin, iz katerih se sliši le jok in vzdihovanje po tistem, kar je za vedno izgubljeno.

132. Leta 1930 se je po vsej Evropi in po vsem svetu raznesla novica, da je svetovno znana igralka Marija Orska naredila samomor. Vse, kar si je poželela, ji je bilo na razpolago v življenju. Uživala je svoje življenje in ga končno vendarle zavrgla. Kaj vrže človek od sebe? To, kar je raztrgano, brez vrednosti in v breme. Če je odvrgla od sebe življenje, ki je bilo vse predano uživanju, je to znamenje, da tako življenje ne more biti cilj in sreča za človeka. Gledališke zabave, urejeno stanovanje, avto, potovanja, nočna veseljačenja, vse to ne more biti človekov življenjski cilj. Od Kristusa dalje vemo, da je edini, človeka vredni življenjski cilj in življenjska naloga to, da s poštenim delom, življenjem in vestnim izpolnjevanjem dolžnosti, izpolni na tem svetu božjo voljo in tako doseže večno zveličanje. (Toth).

Življenje je tema, naloga, ki nam jo je Bog dal ob rojstvu, da jo vsakdo obdela v poklicu, katerega ima. Nekateri naredе iz nje tragedijo, drugi burko, nekateri kratko novelo, drugi zopet dolg in zapleten roman, nekateri hitro

se odvijajoč film, mnogi, premnogi pa narede iz življenja le statistične podatke. Nekateri oblikujejo svoje življenje v pesem, toda malo, kako malo jih je, ki bi svoje življenje oblikovali v molitev. Resnični kristjan pa bo svoje življenje oblikoval v mogočno himno vere, upanja in ljubezni, kateri bo Bog sam na koncu dal pečat večnosti.

JEZUS JE ŠEL V TRPLJENJE IN SMRT PROSTOVOLJNO

133. Ustno izročilo pripoveduje, da je sv. Tomaž nekoč obiskal sv. Bonaventuro. Veselil se je, da mu bo sv. Bonaventura razkazal svojo bogato knjižnico, vir svojega znanja in modrosti. Toda sv. Tomaž ni knjižnice nikjer opazil. Zelo se je čudil...Vprašal je učenega prijatelja, kje ima svoje knjige, ki iz njih zajema svojo učenost. Sv. Bonaventura ga je prijel za roko, peljal do mize, pokazal in rekel: "Glej, moja knjižnica!" Pred strmečimi očmi sv. Tomaža je stalo - veliko razpelo z Jezusom Križanim. (Virtù in esempi).

Sv. Bonaventura je imel prav. Jezus Križani nam more povedati in nuditi veliko več nego najboljša knjiga in največja knjižnica. Jezus križani nas uči, kolikšno zlo je greh in kako neskončno nas je Jezus ljubil.

Če kdo ne ve, kaj je greh, ali ne verjame nauku sv. Cerkve, da je greh velika hudobija, naj se samo ozre na Jezusa Križanega. Jezus je šel prostovoljno v največje trpljenje in v smrt zato, da bi namesto nas razžaljenemu Bogu zadostil za naše grehe in od nas odvrnil posledice greha: izgubo nebes in večno pogubljenje. S tem, da je Jezus šel za nas prostovoljno v trpljenje in strašno smrt na križu, je tudi pokazal, kako zelo do skrajnosti nas je ljubil. Saj on sam pravi: "Večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo da svoje življenje za svoje prijatelje" (Jan 15,13). Za nas, "za svoje prijatelje," je dal zadnje in najdražje, kar ima človek - svoje življenje. Umrl je za nas, pa umrl ne navadne smrti, marveč umrl strašne smrti na križu! Sleherni Jezusov dih in gib na zemlji je bil ljubezen. Vendar največjo ljubezen nam je Jezus izpričal s svojo smrtjo na križu. Zato je nam kristjanom znamenje sv. križa najljubše znamenje.

Jezus je šel v smrt prostovoljno: "Glejte, v Jeruzalem greva in spolnilo se bo nad Sinom človekovim vse, kar je pisano po prerokih" (Lk 18,31).

"Zato me oče ljubi, ker dam svoje življenje...Nihče mi ga ne more vzeti, ampak ga jaz sam od sebe dam. Oblast imam, da ga dam, in oblast imam, da ga zopet vzamem. To naročilo sem prejel od Očeta" (Jan 10,17-18).

Jezus je šel v trpljenje in smrt odločno in pogumno, zavedajoč se, da je to naloga Odrešenika sveta. "S krstom pa moram biti krščen (s krstom trpljenja) in kako bridko mi je, dokler se ne izvrši" (Lk 12,50). Te besede izražajo Jezusovo ljubezen do duš, ki jih hoče s trpljenjem odrešiti, pa tudi naravni strah pred trpljenjem, ki ga je na križu in v trpljenju samem tako junaško in s toliko pogumnostjo svoje močne duše premagal.

Pod lepo sliko trpečega Kristusa iz Dürerjeve šole stoji

tale napis:"Glej, kaj sem storil jaz zate? In kaj storiš ti zame?" (Koch).

134. Aleksander Veliki je bil v neken boju ranjen s puščico, ki se je zalomila v rani. Poklical je zdravnika, da bi mu izvlekel drobec iz rane. Ta je zahteval, naj kralja za operacijo močno zvežejo, da se ne bo mogel nič gibati, ker bi to oviralo delo. Toda Aleksander Veliki je na to ponosno odgovoril:"Ne spodobi se, da bi bil kralj zvezan; kralj mora biti prost in se mora znati sam obvladati." - Kako vse drugače je ravnal Kristus. Čeprav je bil kralj kraljev, se je pustil zvezati in pribiti na križ. S tem se je odpovedal prostovoljno vsaki pravici do svobode, in nam dal zgled, kako more človek tudi v trpljenju biti junak.

"Pred Kristusovim prihodom je bila smrt tudi za pravične težka in strašna. Ko pa je Kristus šel pogumno skozi vrata smrti in po smrti tudi vstal iz groba, gredo kristjani z zaupanjem v smrt, pričakujoč skorajšnjega vstajenja" (Atanazij).

"Sin božji je trpel, da bi nam zopet pridobil otroštvo božje; ali naj sin človekov ne trpi ničesar, da to otroštvo božje ohrani?" (Ciprijan).

"Od prvega dne njegovega javnega nastopa pa vse do strašne smrti na Križu so bile njegove molitve in dela, besede in žrtve, en sam ogromen boj, boj za kraljestvo božje. Le tako moremo razumeti kako je mogel v pičlih treh letih dovršiti tako neizmerno in v svojih posledicah tako obsežno delo" (Felder).

"Jezus je herojski karakter, učlovečeno junaštvo. Takega duha junaštva, tako neupogljivost in odločnost v trpljenju in preizkušnjah je zahteval tudi od svojih učencev. To, kar je junaškega, nu je bilo samo po sebi umevno" (Adam).

"Po ničemer nismo Kristusu tako podobni, kot če junaško nosimo svoj križ trpljenja" (Marillac).

135. V življenju svetniškega arškega župnika Janeza Vianneya so včasih prišli tako težki trenutki, da je že hotel sporočiti škofu, da ne more več in da prosi, naj ga razreši te težke službe. Pismo je bilo že napisano. Treba ga je bilo samo še zapečatiti in odposlati. Tedaj pa Vianney pomislil: "Ali ni danes petek? Danes je Kristus nosil težek križ na Kalvarijo. Jaz pa hočem svoj križ odvreči? Ne!" In je raztrgal pismo (Koch).

"Nihče ni bolj kreposten in bolj junaški kot tisti, ki je pripravljen žrtvovati tudi svoje dobro ime in svojo čast, samo da ohrani čisto svojo vest" (Seneca).

"Kdor je za dosego svojega cilja pripravljen vse žrtvovati: svoje imetje in denar, samoodpoved in pogum, ta je junak" (Cecil).

Adolf Danaschke je nekoč rekel:"Evangelij ni knjiga za bojazljivce in za ljudi, ki hitro klonejo z glavo. V njej najdemo na stotine ljudi, ki so pogumno sprejeli boj. Jezus sam je med njimi najpogumnejši in najodločnejši. Stoji vedno sredi bojev. Vsi napadi so usmerjeni nanj. Nasprotniki mu pripravljajo smrt in vendar gre junaško naprej. Taki moramo biti tudi mi. Otroci božji gredo vedno naprej, kjer gre za pravico in resnico. Njihovo geslo je:"Z Bogom naprej!"

Vedo, da je bodočnost temna in polna negotovosti ter skrivnosti. Toda to jih ne plaši. Če nam je Bog zaupal težko bodočnost, potem ne smemo biti strahopetci. Boj je postal tako težek, ker so kristjani govorili preveč o ponižnosti premalo pa o pogumnosti. In vendar je potrebno oboje. K resnični pogumnosti spada prav to, da ne zaupamo vase, ampak da vse svoje zaupanje stavimo v Boga. Na sebe hočemo dati malo, veliko pa na božje kraljestvo. Za to kraljestvo smo pripravljeni iti tudi v ogenj." (Koch).

"Kdor hoče slediti Kristusu," piše Chamberlain, "mora imeti veliko poguma, ki se kaže predvsem v potrpljenju in nenehnem vsakdanjem boju proti strastem. Zgled nam je dan. Kristus je najveličastnejši zgled junaštva in pogumnosti. Kristus pravi: "Jaz sem krotak." To je krotkost zmagoslavnega junaštva. In še pravi:"Jaz sem ponižen!" Vemo, da to ni ponižnost sužnja, ampak ponižnost Gospoda, ki se iz polnosti svoje moči sklanja k slabotnemu, da ga dvigne."

JEZUS JE BIL NEBEŠKEMU OČETU POKOREN DO SMRTI

136. Sveti Gregorij pripoveduje o nekem duhovniku, ki se je imenoval Santolus, da so ga zajeli Vandali in obsodili na smrt. Vojaki, ki so imeli ukaz, da ga usmrtijo, so bili tako prevzeti zaradi njegove dobrosrčnosti, miline in ljubeznivosti, da so mu predlagali:"Na žalost mi v naši moči, da ti darujemo življenje, damo pa ti na razpolago, da si izbereš tako smrt, za katero misliš, da ti bo povzročila najmanj trpljenja in bolečin. Izpolniti hočemo tvojo željo in voljo." Na to ponudbo je svetnik odgovoril:"Bog me varuj pred tem, da bi umrl, kakor sam želim in hočem. Jezus je umrl, kakor so hoteli njegovi rablji; tudi jaz hočem umreti, kakor je vam ljubo. Izročen sem bil v vaše roke, da se nad menoj zgodi božja volja" (Koch).

Jezus je šel v smrt iz ljubezni in vdane pokorščine do Očeta. Zato ob svojem prihodu na svet pravi:

"Daritve in žrtve nisi hotel, a telo si mi pripravil; žgalne daritve in daritve za greh ti niso bile všeč. Glej, prihajam, o Bog, da izvršim tvojo voljo" (Prim Hebr 10,5-7).

"Vsemogočni Gospod mi je odprl uho. Jaz se nisem upiral, nazaj se nisem umaknil. Svoj hrbet sem nudil njim,ki so me bili, svoje lice njim, ki so mi pulili brado, svojega obličja nisem skril sramotenju in pljunkom" (Iz 50,4-6).

"Ne iščem svoje volje, ampak voljo tistega, ki me je poslal" (Jan 5,30).

"Moja jed je, da izvršujem voljo tistega, ki me je poslal, in da dovršim njegovo delo" (Jan 4,34).

"Naj svet spozna, da ljubim Očeta, in da tako delam, kakor mi je naročil Oče" (Jan 14,31).

"Ako boste izpolnjevali moje zapovedi, boste ostali v moji ljubezni, kakor sem tudi jaz izpolnil zapovedi svojega Očeta in ostal v njegovi ljubezni" (Jan 15,10).

Sad Kristusove pokorščine je naše odrešenje in milost, ki nam jo je zaslužil za naše posvečenje.

"Kakor je po nepokorščini enega človeka množica postala grešna, tako bo tudi po pokorščini enega, množica postala pravična" (Rim 5,19).

"Ponižal se je in bil pokoren do smrti, smrti na križu. Zato ga je tudi Bog povišal in mu dal ime, ki je nad vsa imena" (Flp 2,8).

"In čeprav je bil Sin, se je iz tega, kar je trpel, učil pokorščine. Ko je dosegel popolnost, je postal za vse, kateri so mu poslušni, začetnik večnega življenja" (Hebr 5,8).

"Jezus, najpokornejši, usmili se nas!" (Litanije imena Jezusovega).

"Če je Sin božji bil pokoren in izvrševal voljo nebeškega Očeta, koliko bolj morajo šele biti pokorni služabniki". (Ciprijan).

"Kristus je najsvobodnejši med vsemi svobodnimi, ker je bil najpopolnejši božji služabnik" (Adam).

JEZUS JE TRPEL IZ LJUBEZNI DO NAS, GREŠNIH LJUDI

137. Pater Greinwald je 23 let deloval kot dušni pastir v neki jetnišnici in doživel marsikaj pretresljivega in tudi tolažljivega. Nekoč se je znašel v težkem položaju. Grozila mu je največja nesreča, ki se mu je zdelo, da ga more zadeti: Neki zločinec se ni in ni hotel spraviti z Bogom. Bil je obsojen na smrt, a ni maral ničesar slišati o tem, da bi se spokoril. Vso noč pred izvršitvijo obsodbe je bil pater pri njem in ga skušal pripraviti na dobro spoved in prejem obhajila. Ura je udarila že polnoč in začel se je dan, čigar konca obsojenec ne bo več dočakal. "Ura je dvanajst," je rekel pater. "Začel se je zadnji dan vašega življenja. Kje se bo večno nadaljeval?"

- "Saj ni še nihče prišel iz onostranosti!"

- "Pustiva te nesrečne fraze! Tako ket vi mislite, res še ni nihče prišel nazaj! Tudi vi ne boste. In prav to je najbolj strašno, da tudi tedaj, če bi še hoteli priti nazaj in urediti svoje stvari z Bogom, ne boste mogli!"

Zopet je zavladala tišina v celici. Ko je bila ura tri zjutraj, je pater zadnjikrat poizkusil. Odprl je evangelij in začel na glas ter s primernimi pripombami in razlagami čitati Jezusovo trpljenje. In glej! Ob čitanju Gospodovega trpljenja se je začel tajati led okoli zakrknjenega srca. Milost je začela delovati in kmalu tudi dovršila svoje delo. Voljno se je obsojenec udal, opravil spoved in prejel sveto obhajilo. Preden so ga odpeljali iz celice na morišče, je še skesano poljubil križ. (Koch).

"S preganjanjem so se začeli in končali dnevi Jezusovega življenja" (Leon).

"Prišel je skrito in pustil, da so ga sodili; prišel bo javno in tedaj bo sodil sam" (Avguštin).

"Vzel je sramoto in nam dal čast; vzel je bolečino in nam dal zdravje; izvolil si je smrt in nam dal življenje" (Avguštin).

"Bolni človek! Pij iz grenkega kozarca, da ozdraviš! Ne boj se! Pred teboj je Zdravnik sam pil, da bi se ti ne bal - Gospod je šel pred teboj po poti trpljenja, da bi ti ne omagal in se ne ustrašil" (Avguštin).

"Če res z ljubečim srcem premišljuješ vse, kar je Jezus trpel, ali ne boš potem mirneje nosil svoj križ? Še več! Nosil ga boš bolj veselo, ker boš čutil, da si vsaj v trpljenju podoben svojemu Kralju" (Avguštin).

"Ne spodobi se, da bi pod s trnjem okronano glavo bil kakšen ud, ki ne bi z njo trpel" (Bernard).

"Če bi v kraljestvu večne ljubezni bila mogoča zavist, bi nam angeli zavidali dve stvari: Jezusovo trpljenje za nas ljudi in naše trpljenje za Boga" (Frančišek Sal).

"Kristus je hotel trpeti in zaničevan biti, in ti se upaš pritoževati? Kristus je imel nasprotnike in obrekovalce, in ti hočeš imeti same prijatelje in dobrotnike? S čim naj se venča tvoja potrpežljivost, če ne boš zadel na nobeno zoprnost? Ako nočeš trpeti, kako boš Kristusov prijatelj? Trpi s Kristusom in za Kristusa, ako hočeš s Kristusom kraljevati!" (Hoja za Kr. 2,1,5).

138. Takole narodna pesem o velikem tednu opeva Jezusovo trpljenje: Ko je Jezus šel od Marije in začel pot svojega trpljenja, ga je z bolečino v srcu vprašala:

- "Oh, Jezus, ljubi moj sin! Kaj bo s teboj v nedeljo?"
- "V nedeljo bom kralj. Oblačila in palme bodo polagali meni na pot."
- "Oh, Jezus, ljubi moj sin! Kaj bo s teboj v ponedeljek?"
- "V ponedeljek bom potnik brez prenočišča in strehe."
- "Oh, Jezus, ljubi moj sin! Kaj bo s teboj na veliki torek?"
- "Na velik torek bom prerok. Oznanjal bom svetu, kako bosta prešla nebo in zemlja."
- "Oh, Jezus, ljubi moj sin! Kaj bo s teboj veliko sredo?"
- "Na veliko sredo bom izdan in prodan za trideset srebrnikov."
- "Oh, Jezus, ljubi moj sin! Kaj bo s teboj na veliki četrtek?"
- "Na veliki četrtek bom kot velikonočno jagnje v hrano dan pri zadnji večerji".
- "Oh, Jezus, ljubi moj sin! Kaj bo s teboj na veliki petek?"
- "Oh, mati, ljuba mati! Naj ti bo skrit ta dan! Na veliki petek me bodo pribili na križ, a konec bo sladek, da upanja ne izgubiš!"
- "Oh, Jezus, ljubi moj sin! Kaj bo s teboj na veliko soboto?"
- "Na veliko soboto bom kot zrno semena položen v zemljo. In v nedeljo, o mati, ljuba mati! Veseli se! V nedeljo bom od mrtvih vstal in s križem svet bom znagoval!" (Koch).

"Glejte, človek!" (Jan 1.,5).

"Jaz pa sem črv in ne človek, zasramovanje ljudi in zaničevanje ljudstva. Vsi, ki me vidijo, me zasmehujejo, ustnice raztezajo, z glavo majejo:,Zaupal je v Gospoda, naj ga osvobodi, naj ga reši, če ga ima rad!' ...Drhal hudobnežev me obkroža. Prebodli so mi roke in noge, vse moje kosti morem prešteti. Razdeljujejo si moja oblačila in za mojo suknjo žrebajo" (Ps 21).

139. Na veliki petek sta se mati in devetletna hči takole pogovarjali:

- "Manica, nekaj te bom prosila, a ni ne smeš reči ne! Je sicer nekaj zelo težkega, a sem prepričana, da hoče to sam Jezus!"
- "Če tisto zahteva sam Jezus, kako bi ti poten, otrok

noj; smela jaz odreči? Nobena stvar, ki jo Bog hoče, nam ne sme biti težka!"

- "Za mene ne bo težko, ampak zate, mamica!"

- "Ah," je rekla mati malo za šalo malo za res, "mlada gospodična misli, da je močnejša in velikodušnejša kakor jaz. Torej na dan z besedo: Kaj hoče Bog tako velikega od tebe?"

- "Mamica," pravi deklica zaupno, "Bodi tako dobra in mi od časa do časa odreči kakšno stvar, ki mi ugaja; pokaraj me včasih pred mojimi brati in sestricami, četudi bi videla, da mi to ni ljubo; porini me kakšenkrat proč od sebe, kadar bi te hotela poljubiti, pa ne prepogostokrat, mamica!"

- "Pa zakaj vse to?" je vprašala mati začudena in ginjena obenem.

- "Ker..." se je deklica obotavljala, "ker še nisem nič trpela za ljubega Jezusa, in moram kaj pretrpeti zanj, da tako pokažem, da ga res ljubim. In potem, zakaj bi tudi jaz ne mogla postati svetnica? Ne smem biti več malopridna, ne smem več godrnjati, z vsem moram biti zadovoljna. Zato se moram naučiti mnogo trpeti in potrpeti."

Mati je pograbila obedve roki svoje hčerke, jo potegnila k sebi, na svoje srce in ji z vso sveto spoštljivostjo dala poljub na čelo. S solzami v očeh je pogledala na razpelo v kotu in tiho šepetala: "Križani Jezus, hvala, hvala ti!" (Koch).

"Trpljenje Kristusovo, utrdi me!"

"Trdo se zdi mnogim to govorjenje: ‚Odpovej se samemu sebi, vzemi svoj križ in hodi za menoj' (Mt 16,24). Pa veliko trše bo slišati tisto poslednjo besedo: ‚Proč izpred mene, prokleti v večni ogenj' (Mt 25,41). Kdor zdaj rad posluša nauk o križu in se po njem ravna, se mu ne bo bati, da bi zaslišal tedaj večno obsodbo... Jezus ima sedaj mnogo prijateljev svojega nebeškega kraljestva, ali malo takih, ki bi nosili njegov križ. Ima jih mnogo, ki hrepené po tolažbi, ali malo, ki si žele trpljenja. Mnogo tovarišev ima Jezus pri mizi, pa malo v postu. Vsi se žele z njim veseliti, a malo jih hoče z njim trpeti. Mnogo jih hodi za Jezusom do lomljenja kruha, a malo do tja, ko treba piti iz keliha trpljenja. Mnogi časte njegove čudeže, a malo jih gre za njim v sramoto križa" (Hoja za Kr. 2,11.12).

140. Knezoškof Gruber iz Salzburga je v vasi Brixen izpraševal pri birmi otroke katekizem. Ko je končal izpraševanja, je dovolil otrokom, da so ga tudi oni kaj vprašali. Vstal je neki deček in zastavil škofu tole uganko: "Prevzvišeni, ali veste, kdaj se je pot utrudila? Kdaj je voda postala žejna? Kdaj je življenje umrlo?" Škof je sicer slutil odgovor, vendar pa je spodbudil otroka, da je na uganko sam odgovoril: "Na križevem potu se je pot utrudila, ker je Kristus, ki je naša pot, padel pod križem; na križu je voda postala žejna, ker je Kristus, ki studenec žive vode, prosil: ‚Žejen sem!' Na križu je umrlo življenje, ker je Jezus naše življenje."

- "Kdo te je pa tega naučil?" je vprašal škof.

- "Moja stara mama," je odgovoril deček. (Koch).

Blagor družini kjer mati ali pa vsaj stara mati razlagati otrokom Jezusovo trpljenje. Posebna značilnost krščanske duše in še posebno otroške duše je bila vedno nežna pobožnost, s katero spremlja vsak korak trpečega Kristusa, sprejema vsako njegovo besedo in z njim sočustvuje in trpi.

Tako otroci kakor pobožni verniki tudi najraje poslušajo govore o Kristusovem trpljenju. Iz leta v leto se v postnem času in v tednu trpljenja pred veliko nočjo obnavljajo pred nami dogodki Kristusove tragedije, in vedno najdemo v njih toliko tolažljivega in spodbudnega za življenje.

Zdi pa se, da ni bilo še nikdar tako primerno govoriti o Kristusovem trpljenju, kot ravno danes, ko vse človeštvo zdihuje pod težkim križem trpljenja, ko se je ves svet takorekoč spremenil v eno samo Oljsko goro duhovnega trpljenja in eno samo Golgoto ranjenih, bolnih in iznučenih teles.

Sv. Pavel pravi: "Oznanjamo Kristusa križanega, Judom pohujšanje, a poganom nespamet, njim pa, kateri so poklicani, Judom in Grkom, Kristusa, božjo moč in božjo modrost" (1 Kor 1,23). Radi premišljujmo trpljenje Jezusovo, ki nam tako zgovorno govori o njegovi ljubezni do nas in daje toliko zveličavnih naukov za življenje.

JAGNJE BOŽJE, KI ODJEMLJE GREHE SVETA

141. Izmed vseh živali je najbolj ljubko in najdražje človeku malo jagnje. Nima ostrih zob ne krempljev kot divje zveri. Nima strupa kot divje kače ne rogov kot močni biki. Ne zna uporabljati nasilja in nikomur ni zmožno storiti kaj hudega. Če ga kdo tepe, ne toži in če ga hoče kdo zaklati, ne da od sebe nobenega glasu. Nam ljudem velja jagnje kot simbol čistosti in nedolžnosti, kot simbol predane poslušnosti, žrtve in pokorščine, saj se pusti voditi in gre vedno za pastirjem. V človekovo korist je jagnje pripravljeno dati tudi svoje življenje.

Navdahnjenim pisateljem svetopisemskih knjig pa je Jagnje podoba Kristusa, ker je Kristus bil pokoren svojemu nebeškemu Očetu do smrti na križu, ker je bil nedolžen umorjen in ker je bil žrtev v spravo za naše grehe.

Prvi, ki je Kristusa primerjal Jagnjetu, je bil prerok Izaija. Takole piše v 53. poglavju svoje knjige o prihodnjem Odrešeniku, ki bo s trpljenjem in smrtjo odrešil svet: "Zaradi naših grehov je bil ranjen, potrt zaradi naših hudobij. Za naše zveličanje ga je zadela kazen, po njegovih ranah smo ozdraveli. Mi vsi smo tavali kakor ovce, vsak je krenil po svoji poti. Gospod pa je naložil nanj nas vseh pregrehe. Mučili so ga, a uklonil se je in ni odprl svojih ust, kakor jagnje, ki ga poljejo v zakol, kakor ovca, ki pred svojimi strižci umolkne in ne odpre svojih ust" (5-7).

Kristusov predhodnik Janez Krstnik je predstavil svojim učencem in vsemu svetu odrešenika s porenljivimi besedami, ki se nanašajo prav na Izaijevo prerokbo: "Glejte, Jagnje božje, ki odjemlje greh sveta!" (Jan 1,29). Jagnje je bilo pri Judih darilna žival. Janez je hotel reči: Glejte, ta je tisti nož bolečin, o katerem govori Izaija. On bo sprejel nase grehe človeštva in šel v smrt tiho kakor jagnje, ki ne odpre svojih ust.

142. Znano "Matejevo trpljenje", s katerim je slavni komponist in glazbenik Johan Sebastian Bach postavil trpečemu Odrešeniku nesmrten spomenik, se začne z osemglasnim zborom, ki poje tole povabilo:"Pridite, sinovi in hčere, jokajte z menoj, glejte svojega brata, glejte ga kot žrtvovano jagnje." Po besedah "kot žrtvovano jagnje" ves zbor utihne in nastopi nov zbor s staro cerkveno pesmijo:

O Jezus, Jagnje sveto,
za greh izdano v smrt.
Pregrehe nam odjemlje,
umira za dolge,
da ljudstva širne zemlje
po njem spet mir dobe" (Virtù in esempi).

Dočim nam je Janez Krstnik predstavil Jezusa kot krotko Jagnje, ki gre v smrt za grehe sveta, pa nam ga drugi Janez, videc s Patmosa,v knjigi Razodetja predstavlja kot poveličano Jagnje, ki mu gre slava, čast, oblast in sodba:

In videl sem sredi prestola Jagnje, ki je stalo kakor žrtvovano...In padlo je pred Jagnje četvero živih bitij in štiriindvajset starešin; vsak je imel harfo in zlate čaše, polne dišav, ki so molitve svetih. In peli so novo pesem, govoreč:"...bil si žrtvovan in si nas s svojo krvjo odkupil Bogu iz vsakega rodu in jezika in naroda in ljudstva in napravil si jih našemu Bogu za kraljestvo". In slišal sem glas angelov, ki so govorili z močnim glasom:"Vredno je Jagnje, ki je bilo žrtvovano, da prejme oblast in bogastvo in modrost in moč in čast in slavo in hvalo!" In vse stvari, ki so v nebesih in na zemlji, sem slišal govoriti:"Sedečemu na prestolu in Jagnjetu hvala in čast in slava in oblast na vekov veke!" In štiri živa bitja so govorila:"Amen!" Starešine pa so padli in ga molili. (Prim. Raz 5, 6 - 14).

Jagnje z odprto in krvavečo smrtno rano, ki priča, da je dalo svoje življenje, je Jezus Kristus, ki je za nas ljudi umrl na križu. Dokler bo na svetu še kak kristjan, bo ta podoba živela v njegovem srcu kot priča velike, neskončne ljubezni Sina Božjega, ki je s svojo nedolžno krvjo oprał greh sveta.

143. Ponekod imajo lepo navado, da za velikonočno procesijo nosijo pred Najsvetejšim namesto podobe vstalega Zveličarja podobo Jagnjeta z zmagoslavnim bandercem.

Jezus ni samo Jagnje, ki je šlo nedolžno v smrt in s svojo krvjo očistilo človeštvo krivde in greha, Jezus je zmagoslavno Jagnje, Jagnje, ki mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, Jagnje, ki bo pravično sodilo svet. Videc na Patmosu nam to njegovo zmagoslavje in sodbo takole popisuje:

Videl sem duše umorjenih zaradi božje besede. In zavpili so z močnim glasom:"Doklej, Gospod, Sveti in Resnični, ne boš sodil in maščeval naše krvi...?" In videl sem:"Nastal je velik potres, sonce je postalo črno, mesec je ves postal kakor kri, zvezde so padale na zemljo, kakor odneta smokva svoje nezrelo sadje...In kralji zemlje in velikaši so se poskrili v votline in med gorske pečine ter govore goram: "Padite na nas in nas skrijte pred obličjem sedečega na prestolu in pred jezo Jagnjetovo; kajti prišel je veliki

dan njune jeze, in kdo more obstati?" Zatem sem videl veliko množico, ki je nihče ni mogel prešteti iz vseh narodov in rodov in ljudstev in jezikov; stali so pred prestolom in pred Jagnjetom in s palmami v rokah. In klicali so z močnim glasom:"Zveličanje našemu Bogu, ki sedi na prestolu, in Jagnetu!" Zatem sem slišal kakor močan glas velike množice v nebesih, ki je klicala:"Aleluja! Zveličanje in slava in moč gre našemu Bogu, zakaj resnične in pravične so njegove sodbe; obsodil je veliko hotnico, ki je pohujševala zemljo in maščeval je nad njo kri svojih služabnikov. Aleluja, ker je zakraljeval naš Gospod, Bog vsemogočni. Veselimo in radujmo se in dajmo mu čast, ker prišla je svatba Jagnjetova in njegova zaročnica (družba izvoljenih, sv. Cerkev) se je pripravila in ji je bilo dano, da se je oblekla v svetlo tančico." Tančica so namreč pravična dela svetnikov. "Blagor njim, ki so povabljeni na svatbeno gostijo Jagnjetovo! "Blagor njim, ki so povabljeni na svatbeno gostijo Jagnjetovo!" (Raz 19, 2.10).

Kristus je Jagnje Božje, s katerim se mora vsak človek srečati v življenju, srečati z ljubeznijo ali s sovraštvom v srcu. Kakršen bo naš odnos do Jagnjeta v življenju, takšen bo Jagnetov odnos do nas v večnosti.

Tisti, ki bodo prišli iz velike bridkosti "in oprali svoja oblačila in jih očistili s krvjo Jagnjetovo, ne bodo več lačni ne žejni, tudi sonce jih ne bo peklo ne druga vročina; zakaj Jagnje, ki je v sredi pred prestolom, jih bo paslo ter jih vodilo k virom živih voda; in Bog bo obrisal vse solze z njih oči." (Raz 7,13-17).

Tudi mi smo povabljeni na večno gostijo Jagnjetovo v nebesih. Skrbimo, da si v dobri velikonočni spovedi očistimo s krvjo Jagnetovo svojo dušo, in da si na zemlji priborimo palmo zmage - zmage nad grehom, pa bomo dospeli do virov živih voda večne blaženosti, v kraljestvo Jagnetovo.

JEZUS NAS JE S TRPLJENJEM IN SMRTJO ODREŠIL

Biti kristjan ne pomeni samo verovati božji besedi in izpolnjevati božje zapovedi. Kdor hoče biti resničen kristjan se mora preroditi v Svetem Duhu, mora biti odrešen. Zavest, da smo odrešeni, nam daje veselje in pogum do življenja, saj je Kristus izvor našega življenja in krona naših naporov, obenem nam pa tudi nalaga težke dolžnosti, ki jih moramo izpolnjevati, če hočemo v resnici biti deležni odrešenja.

Odrešen sem. Kaj hočejo povedati te besede? Lep odgovor nam na to vprašanje data tale dva verza znane nemške nabožne pesmi: "Svet bi v pogubo zdrvel,
če Kristus ga nebi otel!"

Kdor dojame smisel teh besed, bo tudi hitro dojel veselje, ki nas kristjane navdaja ob božičnih praznikih. Tedaj se je namreč začelo odrešenje človeštva, odrešenje ljudi. Ta začetek je naznanil slovesno angel:"Oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod" (Lk 2,10-11).

144. Papež je sprejel v avdijenco švicarske romarje. Pri nagovoru je dal lepo priznanje škofu, ki jih je vodil. Pohva-

lil je njegovo ljubezen, ki jo je izkazal nekemu bolnemu duhovniku, ko mu je dal svojo kri in mu tako rešil življenje. Lep zgled pastirja, ki se žrtvuje za svoje ovce.(Toth).

Naš Gospod Jezus Kristus pa daje za nas kri in življenje; in ne samo za enega, ampak za vse ljudi; in daje ne samo enkrat, na Kalvariji, ampak vsak dan pri daritvi svete maše. Prav v tem je naše odrešenje.

Svet bi v pogubo zdrvel,
če Kristus ga nebi otel.

Ker je Kristus naš brat, vse njegovo odrešilno delo, pripada nam. Kot njegovi udje smo postali deležni njegovega trpljenja in njegovih zasluženj. Kristus je kot Jagnje božje odvzel greh sveta in mi znova pripadamo Bogu in Bog pripada nam. Kristus je "umrl za vse, da bi tisti, ki žive, ne živeli več sami sebi, ampak njemu, ki je zanje umrl in vstal" (2 Kor 5,1). "On je sprava za naše grehe, pa ne samo za naše, marveč tudi za ves svet" (1 Jan 2,2).

Odrešeni smo in Kristus je z nami! Vendar pa nas ta vesela zavest ne sme narediti brezskrbne in brezdelne. Apostol Peter nas resno opominja:"Zato se, bratje, bolj in bolj potrudite, da z dobrimi deli utrdite svoj poklic in svojo izvolitev" (2 Petr 1,10). Ta opomin moramo razumeti tako, da je Kristus res umrl za nas, vendar pa umrl zastonj za tistega izmed nas, ki bi se ne potrudil, da bi postal deležen njegovih odrešilnih zaslug in milosti. Kristus je odprl studence, jaz sam pa se moram skloniti in piti iz njih.

Žalostno je, če pomislimo, da bo za mnoge ljudi Kristusova kri tekla zastonj.

145. Cesar Konštantin je nekoč hudo zbolel. Zdravniki so mu kot zdravilo nasvetovali strašno sredstvo: Potrebno bi bilo, da se okoplje v krvi nedolžnih otrok. Nekaj otrok bi bilo torej treba žrtvovati in ubiti. Kralj se je prestrašil in ni hotel poslušati nečloveškega nasveta. Pa recimo, da bi poslušal nasvet zdravnikov...morda bi kdo celo rekel, da se za kralja izplača taka žrtev. In če bi ta žrtev ne prinesla kralju zdravja? Kako hudo bi bilo materam, ki bi morale zastonj žrtvovati svoje otroke. In postavimo še eno možnost: da bi cesar ukazal pripraviti to strašno kopel, in bi potem, ko bi bilo treba stopiti vanjo, to odklonil in se šel raje kopat v vodo. Kaj bi rekle matere, ko bi videle, kako je bila zločinsko in zastonj prelita kri njihovih otrok? (Toth).

To, česar se cesar Konštantin ni drznil narediti s krvjo svojih malih, nedolžnih podložnikov, si drzne zakrknjen grešnik vsak dan delati s krvjo Sina božjega. Zavrača odrešenje in kri Kristusova teče zanj zastonj.

Ne pozabimo, da nam odrešenje nalaga težko dolžnost, da se okoristimo s krvjo Kristusovo in da radi pijemo iz studencev odrešilne milosti, ki nam jih je Kristus odprl v svetih zakramentih. Vrzimo se s hrepenenjem v reko odrešenja in nabirajmo iz nje sadov za svoje osebno posvečenje. Potrebno je, da sodelujemo z milostjo, če nočemo, da se nam ne posuši vir odrešenja.

Moremo tudi mi reči, kakor je rekel apostol Pavel:"S Kristusom sem križan; živim, pa ne več jaz, ampak v meni živi Kristus; kolikor pa zdaj živim v telesu, živim v veri

v Sina božjega, ki me je vzljubil in zame dal sam sebe" (Gal 2,20). Ne pozabimo: odrešen je samo tisti, čigar misli, čustva in dejanja so prežeta z oživljajočo močjo, ki prihaja od Kristusa. Samo s Kristusom je mogoče prenašati življenje posamezniku in samo s Kristusom more obstajati človeška družba.

146. Nekemu živčno izčrpanemu bolniku je zdravnik priporočal: "Nobene organske napake nimate. Skrbite, da boste živeli na svežem zraku."

- "Oprostite," odgovori bolnik, "imam lepo pristavo in se vedno veliko gibljem na prostem."

- "Potem poskusite drugo: veliko počivajte!" mu svetuje zdravnik.

- "Vsako poletje preživim tri mesece na dopustu v gorah, pozimi pa po več tednov počivam na Azurni obali."

- "Potem se pa skušajte razstresti: pojdite v družbo, večkrat obiščite kakšno gledališče."

- "Saj sem skoraj vsak dan v gledališču. Sem namreč Cardol, igralec, in vsak večer zabavam na tisoče oseb; toda sam se ne morem umiriti: življenje se mi zdi tako žalostno in težko."

Povedal je veliko resnico, kajti samo s Kristusom je mogoče prenašati življenje. Res lahko pademo in grešimo, toda če se spokorimo, verujemo in smo prepričani, da je Kristus s svojimi zaslužnji zadostil za moje grehe in me rešil. Kako vesela in srečepolna zavest.

Samo s Kristusom more obstajati človeška družba. Človeštvo je danes prišlo na razpotje, kjer se mora odločiti ali zato, da se odreče krščanski ideji ali pa, da spremeni način svojega življenja. Tretje poti ni.

Neumna smelost bi bila napasti in odstraniti Kristusove zapovedi pod pretvezo, da jih ljudje nič več ne izpolnjujejo. Če mi ura zastaja, ali bom potem grajal in klical na odgovornost sonce? Če mnogi mladi ljudje ne živijo čisto pred zakonom, ali naj zato odstranimo šesto zapoved? Ali naj ne bo več zakona, če mnogi prešuštvujejo? Ker ljudje lažejo, ali naj se potem odrečemo resnici?

Spremeniti je treba naš način življenja, ne pa Kristusovih zapovedi. Hočemo krščansko ljudstvo, zato moramo živeti bolj krščansko, zato moramo imeti več zavesti, da smo odrešeni, zato moramo vnašati Kristusa v vse svoje mišljenje in delovanje in urejati svoje življenje popolnoma po njegovi sveti volji.

SADOVI KRISTUSOVE SMRTI

147. Sestra Marija Mercedes je v neki revni delavski družini negovala bolno mater. Najstarejša hčerka, ki še ni bila krščena, je radovedno ogledovala njen rožni venec.

- "Sestra, kdo pa je tale tu na tej stvari spodaj pod temi kroglicami?"

- "Draga moja mala, to je Jezus, naš Odrešenik, Bog sam, ki je prišel na svet, da bi nas rešil pred satanom, ki nas je hotel pogubiti. Hudobni ljudje so ga pribili na križ. Umrl je, da bi nas rešil!"

Ta razlaga večne resnice o Kristusovi smrti je segla glo-

boko v srce male deklice in tam prižgala iskro ljubezni. S solzami v očeh je stekla v sobo k bolni materi in ji ganjena rekla:

- "Manica, slišiš, kaj je rekla sestra: Ljubi Bog je za nas umrl, manica, in mi tega nismo vedeli!" (Koch).

Na začetku svojega javnega delovanja je Kristus stal na vrhu Jeruzalemskega templja in hudobni duh ga je pozival: "Vrži se tu doli in ljudje ti bodo verovali!"

Na koncu svojega življenja je visel Jezus na križu, in njegovi sovražniki ga pozivajo: "Stopi s križa, ako si Sin božji, pa ti bomo verovali!"

Jezus ni poslušal ne prvič ne drugič. Zakaj?

Zato, ker je vedel, da bo njegova smrt križ sramote spremenila v okras cesarskih glav in v ponos dekliških prs.

Zato, ker je vedel, da bo s svojo smrtjo osvojil več ljudi, kakor vsi osvajalci sveta z vojskami in orožjem.

Zato, ker je vedel, da brez svoje smrti ne more reči: "Dopolnjeno je," to je: "Božji pravici je zadoščeno za grehe človeštva. Začenja se doba božje ljubezni!"

"Dopolnjeno je," a ne: "Končano je." Obupanci, ki umirajo, ker niso dosegli svojega cilja, vpijejo: "Končano je." Kristus je s svojo smrtjo podrl vse jezove, ki so preprečevali rekam božjih milosti, da se niso mogle razliti po vsem svetu. Njegov zadnji izdih je bil obenem zadnji udarec, s katerim so bile dokončane stopnice ljubezni. "Dopolnjeno je!" pomeni: odprta so vrata raja, zgrajeno je kraljestvo božje, ljudje so zopet ljubljeni otroci nebeškega Očeta... Začenja se doba božje ljubezni.

Zato ni stopil s križa, ker je križ njegov zmagoslavni prestol, s katerega je vse pritegnil k sebi, v naročje božje ljubezni in božjega otroštva.

Iz odprte rane njegovega srca se je rodila naša Cerkev in naša vera.

Iz odprte rane Božjega Srca je pritekla voda našega krsta, kri svetega obhajila in milost odrešenja.

Pot božje ljubezni se začenja pri jaslicah in konča na križu. Nad Betlehemom so se nebesa nagnila in poljubila zemljo, na Golgoti pa se je zemlja dvignila in poljubila nebo.

- "Stopi s križa in bomo verovali," so govorili tisti, ki so se Kristusu na Kalvariji posmehovali.

-In mi? Mi verujemo zato, ker ni stopil s križa, ker je za nas na križu umrl. (Dobri pastir 1954).

148. Mavri so oblegali glavno mesto Španije. Že mesece in mesece se je kralj Alfonz odločno upiral in branil mesto. Pri neken izpadu iz mesta je prišel v roke sovražnikov njegov sin. Sultan je ukazal pred obzidjem postaviti vislice in pod nje pripeljati kraljevega sina. Nato je javil kralju: "Izbiraj: ali predaš mesto ali izgubiš sina!" S strahom so pričakovali prebivalci mesta, kako se bo kralj odločil. A ni jim bilo treba dolgo čakati: "Naj umre sin, a rarod naj živi!" - Občudujemo junaštvo in plemenitost tega kralja. Kaj pa naj si šele mislimo o plemenitosti večnega kralja vseh svetov, Boga, ki "je dal svojega edinorojenega Sina" (Jan 3,16), da bi živel človeški rod; daroval ga je v strašno smrt na križu, da reši sužnja! (Koch).

"Odrezan je bil iz dežele živih, zaradi hudobije mojega ljudstva zadet na smrt" (Iz 53,8).

"Gledali bodo nanj, ki je bil preboden in žalovali bodo za njim, kakor žalujejo za sinom edincem" (Zah 12,10).

"Bog skazuje svojo ljubezen do nas s tem, da je Kristus za nas umrl, ko smo bili še grešniki" (Rim 5,8). "Mnogo bolj bomo torej zdaj, ko smo z njegovo krvjo opravičeni, po njem jeze rešeni" (Rim 5,9).

"Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umrje, ostane samo; če pa umrje, obrodi obilo sadu" (Jan 12,24).

Kristus "je dal sam sebe za nas, da bi nas odrešil vse krivice in zase očistil kot izvoljeno ljudstvo, vneto za dobra dela" (Tit 2,14).

"Zato je namreč Kristus umrl in oživel, da gospoduje mrtvim in živim" (14,9).

"Za vse je umrl, da bi tisti, ki žive, ne živeli več sami sebi, ampak njemu, ki je zanje umrl in vstal" (2 Kor 5,15).

149. Grof Zinzendorf, ki je igral v nemškem verskem življenju važno vlogo, je bil notranje zelo plitev človek. Nekoč je obiskal galerijo slik v Düsseldorfu in v njej videl podobo Križanega, pod katero je bil napis:"Glej, to sem storil zate. Kaj si pa ti storil zame?" Te besede so bile žarek milosti, ki ga je zadel. Popolnoma je spremenil svoje življenje in postal prijatelj Križanega. (Koch).

"S tridesetimi že let tek življenja dovrši
in voljno se naš Zveličar sam v trpljenje izroči,
da daruje se kot Jagnje, se na križ razpeti da.
Žolča vzame in omahne. Trni, žeblji, sulica
nežno so telo prebodli, kri z vodo mu vre iz ran.
Zemljo, morje, zvezde, stvarstvo ta studenec je opral.
(Slavospev križu na veliki petek).

"O čudovito je do nas tvoje blago usmiljenje! O neprecenljiva miloba ljubezni, ki si žrtvovala Sina, da bi rešila sužnja!" (Exultet na vel. soboto).

"Kristus je umrl, da bi s svojo ponižnostjo premagal in ozdravil človeško ošabnost" (Avguštin).

"Trije so viseli na križu: eden je bil odrešenik, drugi je bil odrešen, tretji je bil zavržen" (Avguštin).

"Kristusova smrt je nojstrsko delo božje pravičnosti in nojstrsko delo božje ljubezni" (Lacordaire).

Neki gospod, ki se je rad ponorčeval iz pobožnosti svoje zveste služkinje, nekoč začuden vpraša:"Razložite mi vendar tole: Vaš katekizem pravi, da je Jezus umrl zato, da bi nas rešil greha. In Jezus je bil vendar nedolžen. Zakaj je hotel Bog preliti prav nedolžno kri?"

- "Odgovor je čisto lahek," reče služkinja. "Ali bi vam bilo ljubo, če bi prala vaše perilo z umazano vodo?"(Koch).

S svojo smrtjo na križu je Jezus zadostil za naše grehe, rešil nas je večnega pogubljenja in nam zaslužil vse milosti.

"Ko sem na križu umiral, mislil v trpljenju sem nate; mislil v ljubezni sem nate, mislim še danes na te. Glej, ali me ljubiš, povej? Ali kaj misliš na me?

"Srce Jezusovo, zame darovano na križu, usmili se nas!" (Litanije Srca Jezusovega).

JEZUS NA OLJSKI GORI

150. Najstrašnejša tragedija, ki se je odigrala v človeški zgodovini, je Kristusovo trpljenje in smrt. 12. avg.1239. se je zbrala v Parizu ogromna množica ljudi. Kralj Balduin je poslal francoskemu kralju Ludoviku dragocen dar - Kristusovo trnjevo krono. Ta dan se je vračal poslanec, katerega je kralj poslal v Carigrad. Povsod, kjer je poslanec potoval s to relikvijo, so se zbirale ogromne množice in častile Njega, ki je bil s to krono okronan. Še danes v Versaille-ja in Sens-u vsako leto obhajajo slovesen praznik v spomin, ko se je pri njih ustavila Kristusova trnjeva krona. (Virtù in esempi).

Tragedija Kristusovega trpljenja se začenja na Oljski gori. Njeno prvo dejanje se glasi: Ki je za nas krvavi pot potil.

Bilo je v četrtek zvečer. Tema se je začela spuščati nad mesto Jeruzalem. Jezus je zapustil dvorano zadnje večerje in se s svojimi učenci napotil preko cedronske doline v vrt Getzemani. V vrtu se je začel žalostni padec človeštva, ko sta Adam in Eva grešila, v vrtu naj se začne trpljenje, s katerim bo drugi Adam, Kristus, odrešil človeštvo.

Kristus se vrže na kolena, popolnoma sam v temni noči. Zapustili so ga celo njegovi učenci in spe. Moli. Neizmerna žalost in nepopisna bridkost sta se ga polastili. On, ki je odsvit Očetove slave (Hebr 1,3), se bori s strahom pred smrtjo. On, ki je prava luč, katera razsvetljuje vsakega človeka, ki pride na svet (Jan 1,9), tava sedaj v silni temi brez vsake tolažbe. Na gori Tabor je žarel v luči kakor sonce, sedaj pa ima temo v sebi in okoli sebe. Le bleda luna siplje nanj skozi vejevje svojo medlo svetlobo. Prizor, kakršnega še ni videl svet!

Slovesen in strašen trenutek, ko Kristus, Bog in človek, gleda smrti v obraz.

Kristusova smrt je povsem drugačna kot smrt tistih, ki so obsojeni na usmrtitev. Vsi ti pričakujejo zadnjega trenutka zaprti v ječi. Ni jim treba samim pripravljati usmrtilnega orodja, ki ga do zadnjega trenutka sploh ne vidijo. Do zadnjega dne upajo na milost. Če je ne dosežejo, z njimi ne ravnajo grdo. Izpolnijo jim zadnjo željo.

Naš Gospod ni hotel trpeti tako. Hotel je umreti pri popolni zavesti. Že na Oljski gori je poznal vso strahoto trpljenja, ki ga čaka, saj je bil kot Bog vseveden. Kot Bog je do potankosti vedel za vse trpljenje, ki ga čaka, kot človek pa se ni mogel ubraniti strahu in tesnobi, ki ga je navdajala pred trpljenjem, katero ga čaka. Ker je vseveden, gleda že naprej ves strahoten sprevod hudega, ki ga bo moral prestati: izdajstvo učencev; beg tistih, ki ga ljubijo; bogoskrunsko sovraštvo velikih duhovnikov, krivičnost oblastnikov, nehvaležnost ljudstva, obup prijateljev, preziranja, psovke, ponižanja, bičanje, trnjevo krono, križ in končno vso kri, prelito na križu v sramotni smrti, kakr-

šna je bila določena za zločince.

Še bolj strašno kot telesno trpljenje, je bilo njegovo dušno trpljenje. Kristus, ki ni nikdar poznal greha, je sprejel nase strašno težo grehov z vso njihovo gnusobo in ostudnostjo. Sprejel je nase grehe vseh ljudi. Videl je in gledal pred seboj vso vrsto umorov, nečistosti, bogokletstev in najsramotnejših grehov. "Njega, ki ni poznal greha, je Bog za nas storil v greh, da bi mi po njem postali božja pravičnost" (2 Kor 5,21).

Kristus trpi sam in nima nikogar, ki bi ga tolažil. Iskal je pomoči pri učencih, a ti so spali. "Tako, niste mogli eno uro čuti z menoj? Čujte in molite, da ne pridete v skušnjavo. Duh je sicer voljan, ali meso je slabo" (Mt 26, 41-42).

Morda ta Jezusov očitek velja tudi nam? Valovje greha se grozeče dviga okoli nas in v nas, popačenost in hudobija sta na svojem uničevalnem pohodu in mi spimo? Dremljemo in nismo na straži?

Kristus pravi: "Niste mogli eno uro čuti z menoj?" Niste mi hoteli pomagati! Kdo izmed vas s čuječim srcem v resnici dela za Boga? Glejte, kako se greh širi in pogublja duše.

Po izvirnem grehu je Kristus pozval satana na dvoboj. Sedaj je prišla ura, da ta dvoboj z njim nastopi. Med oljkami se pojavi v škrlat oblečena postava. Na kroni, ki jo nosi na glavi, se blesti napis: Superbia - ošabnost.

"Tu sem, klical si me na dvoboj. Jaz sem tisti, ki sem na čelu uporniih angelov klical v nebesih: Non serviam! Ne bom ti služil! Jaz sem tisti, ki sem prvim staršem vzbudil poželjenje: Jejta, da bosta kakor bogova! Jaz sem tisti, ki sem se polastil zločinskih src, da so morili nedolžne; nešal sem glave ljudem z bogastvom in poželjenji. Glej, pred menoj vsi poklekujejo, učeni in bogati, trgovci in delavci, možje in žene in me časte. In ti se hočeš z menoj boriti?"

Naš Gospod se vrže na tla in njegove potne kaplje se spremene v krvave srage.

V polteni se izlušči med drevjem nova postava in se postavi pred Kristusa - mala, lahkoživa ženska postava. Na vencu cvetlic, ki ji obkroža glavo, ima napis: Nečistost!

"Ah, poklical si me na razgovor?" pravi nespodobno Kristusu. "Prišla sem, prišla z veseljem, ker je že ves svet moj. Moji so že otroci, o katerih starši mislijo, da so še nedolžni. Prijatelj, slaba knjiga, grda slika - to jih je pokvarilo. Moji so mladeniči in mladenke, fantje in dekleta. Slaba družba, pohujšljive zabave - to jih je spravilo pod mojo oblast. Moji so zakonci, ki so lepo in posvečeno družinsko gnezdo spremenili v brlog greha. Moje so palače in koče. Ves svet je moj."

Gospod se strese od groze in zavpije: "Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene; vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti!" (Mt 26,39). Ni bil uslišan. On, ki je rekel: Kdor položi roko na plug in se ozira nazaj, ni vreden božjega kraljestva, bo izpil kelih do dna. Sam, čisto sam se bori proti grehu, proti vsej zlobi. Pade na tla in njegova kri noči trdo kamenje, ustnice pa neprestano šepetajo: "Ne moja, ampak tvoja volja se zgodi" (Lk 22,42).

Naš Gospod leži na trdih tleh in v strašni bolesti po-

ti krvavi pot. Pristopimo k njemu in ga tolažimo, poljubimo! O treh poljubih govori sveto pismo, da jih je Jezus prejel: Marija Magdalena je poljubila njegove noge. To je bil poljub spokornosti. Judež ga je poljubil na lice, ko ga je prodal sovražnikom. To je bil poljub izdajstva. Marija ga je poljubila na čelo, ko so ji ga mrtvega položili v naročje. To je bil poljub čiste ljubezni. S kakšnim poljubom hočemo mi poljubiti Jezusa?

Nikakorne z Judovim - to bi bilo strašno, tudi ne z Marijinim, - ker tega nismo vredni. Poljubimo ga z Magdalenin poljubom, s poljubom spokornosti, ki objokuje svoje grehe, zadoščuje in prosi usmiljenja. (Toth).

JEZUSA OBSODIJO NA SMRT IN BIČAJO

151. Ko je Jezus še molil v vrtu Getzemani, je prišel Juda, eden izmed dvanajsterih, in z njim velika množica z meči in koli, od velikih duhovnikov in ljudskih starešin. Njegov izdajalec pa jim je dal to znamenje: "Kogar bom poljubil, tisti je, njega primite." Prijeli so Jezusa in ga odpeljali k velikemu duhovniku Kajfu, kjer so se zbrali pismouki in starešine k izredni seji. Sodni proces se je začel takoj. Najprej je zaslišal Jezusa stari, bivši veliki duhovnik Ana. Najprej je vprašal Jezusa o njegovih učencih in njegovem nauku.

Kako težko vprašanje za Jezusa: "Kje so tvoji učenci?" Gospod molči in ne odgovori, ker bi moral povedati bridko resnico: Eden me je izdal, drugi me je zatajil, ostali pa so zbežali.

"Kje so tvoji učenci?" Kolikokrat v dvatisočletni zgodovini Cerkve so Kristusovi nasprotniki že ošabno in ironično stavili to vprašanje. Kadar zagospoduje greh, kje so tisti, ki bi se mu upali zoperstaviti? Ko Jezusa zasmehujejo, preklinjajo, prezirajo, kje so njegovi učenci, ki bi ga branili? Kadar je treba Jezusa priznati pred svetom, kje so njegovi učenci, ki bi se tega ne sramovali? Kako bridko je za Jezusa vprašanje velikega duhovnika: "Kje so tvoji učenci?"

Za Anom je zasliševal Jezusa vladajoči veliki duhovnik Kajfa in sicer vpričo vseh starešin velikega zbora. Ko so pripeljali Jezusa v dvorano, so se oči vseh obrnile nanj. Gledali so nanj kot na prikazen z drugega sveta. Obtožnica je naštevala Jezusove prestopke: ščuval je ljudstvo, onalovaževal je vero in postavo, kršil je Mojzesovo postavo, zapeljeval je ljudstvo s širjenjem krivih naukov, poniževal je duhovnike in imel zvezo s hudobnimi duhovi."

"Kaj praviš na to?" vpraša Kajfa večkrat med branjem obtožnice. A Jezus molči. Ta molk silno razdraži Kajfa. Smatral se je za ponižanega. "Dobro," je zavpil nad Jezusom, "če ti ne odgovoriš, bodo govorile priče." Iz vseh kotov so vstajale priče. Vsak je hotel kaj povedati. Govorili so in naštevali vsa čudežna dela, ki jih je Jezus storil. Nekateri so jih opisovali kot dela, ki jih je storil s pomočjo hudega duha, kot dela, s katerimi je zapeljeval ljudstvo in kršil Mojzesovo postavo; drugi pa so ga branili, tako da se priče niso ujemale. "Veliki duhovniki in ves veliki zbor so iskali krivega pričevanja zoper Jezusa, da bi

ga obsodili na smrt, pa ga niso našli" (Mt 26,60). Končno se postavi veliki duhovnik pred Jezusa, ki je na vsa pričevanja in lažnjive obtožbe molčal, ter ga slovesno, v imenu vsega sodnega zbora, uradno vpraša:"Rotim te pri živem Bogu, da nam izjaviš, če si ti Kristus, Sin božji" (Mt 26,63). Šum in ropot, govorjenje in prerekanje v sodni dvorani je utihnilo. Starešine, pismouki in vsi navzoči so pazljivo prisluhnili. Izraelsko ljudstvo je z drgetom in tesnobo čakalo na Jezusov odgovor. In človeštvo, ki je hrepenelo po odrešeniku, je vztrepetalo.

Jezus je tedaj dvignil glavo, ter jasno in brez obotavljanja spregovoril prve in zadnje besede pred velikim zborom:"Ako vam rečem, ne boste verjeli in ako vas vprašam, mi ne boste odgovorili in me ne izpustili. Toda odslej bo Sin človekov sedel na desnici božje moči." Rekli so vsi:"Ti si torej Sin božji?" Rekel jim je:"Sem."(Lk 22,68-70).

Tedaj je veliki duhovnik raztrgal svoja oblačila in dejal:"Bogokletje je izrekel! Kaj nam treba še prič? Glejte, zdaj ste slišali bogokletje; kaj se vam zdi?" Ti so odgovorili:"Smrt zasluži!"(Mt 26,65-66).

Tako je sodni zbor z velikim duhovnikom Kajfom na čelu Kristusa obsodil na smrt krivično, zgolj iz sovraštva.

Veliki duhovnik Kajfa in od njega naščuvani svetovalci so smrtno sovražili Jezusa in so se gavhoteli na vsak način iznebiti. Da so to dosegli, je bilo treba postopati vsaj navidez zakonito. Na zvit način so prilagodili zakone v korist svojemu sovraštvu.

Postava je prepovedovala nočna zborovanja, a njihovo sovraštvo je to prezrlo. Imeli so prvo sejo ponoči in že tam izrekli obsodbo. Seja zjutraj je bila le krinka, s katero so zakrili nezakonit postopek. Postava je prepovedovala izreči smrtno obsodbo na isti dan, ko je bilo zaslišanje. Oni so jo izrekli že pri prvi seji. Postava je zahtevala, da je treba zaslišati priče. A pri Kristusu so bile priče zaslševalci sami, polni sovraštva do Jezusa. Kolika nezakonitost. In to pri velikem zboru, ki bi mu moralo biti izvrševanje postave sveta dolžnost in pravičnost najvišje pravilo. Sovraštvo je v njih zaslepilo duha in umorilo čut poštenja, da niso več ločili resnice od hudobije.

Ko se je zdanilo so vsi veliki duhovniki in starešine peljali Jezusa k poglavarju Ponciju Pilatu, da bi od njega dobili potrdilo smrtne obsodbe. Pilat se je sprva odločno ustavljal krivičnemu ravnanju velikih duhovnikov. Kmalu pa je iz strahu za svojo oblast začel popuščati. Ko je ponovno zaslišal Jezusa, je prišel ven k velikim duhovnikom in jim rekel:"Pripeljali ste mi tega človeka, češ da hujska narod, a jaz nisem našel na njem nobene krivde. Nič smrti vrednega ni storil. Dal ga bom torej pretepsti in ga bom izpustil" (Lk 23,14-16).

Kakšna neodslednost v Pilatovem ravnanju. Pozna Jezusovo nedolžnost in jo tudi javno izpriča, in vseeno da Jezusa bičati.

Vojaki so vzeli Jezusa, ga privezali k stebru in začeli z vso silo tolči po njem z biči. Strašno bičanje verjet-

no ni trpelo več kot četrt ure. A tega kratkega časa verno ljudstvo ne more pozabiti. Vedno znova se sprašuje: zakaj je bilo to bičanje potrebno?

Odgovor je ta: Namen Kristusovega trpljenja je bilo naše odrešenje. Z načinom, kako je Jezus trpel, pa nam je hotel podati nauk, kaj je greh. V teh strašnih udarcih, ki so padali po njem, lahko vsakdo presodi, kako silno Bog sovraži greh. Svojemu edinemu Sinu ni prizanesel.

Jezus je ranjen zaradi naših grehov in potrt zaradi naših hudobij.

Kaj si vendar storilo pohlevno Jagnje, da tako divjaško ravnajo s teboj? Jezus, ti si izpeljal svoje ljudstvo iz Egiptovske sužnosti; vodil si ga skozi neštete nevarnosti v obljubljeno deželo. Svobodo otrok božjih si nam dal. Te mar zato bijejo po rokah, ker dele dobrote?

Po pravici bi moralo biti naše nečisto telo in meso privezano na steber ter umreti pod šibami. A tudi, ko bi pretočili kapljo za kapljo vso kri naših žel, kaj bi koristilo, ko pa je omadeževana.

Treba je, da se prelije kri. "In skoro vse se po postavi," pravi apostol Pavel, "očiščuje s krvjo, in brez prelivanja krvi ni odpuščanja"(Hebr 9,22).

O ljubljeni Jezus, ti si izpolnil to strogo postavo. Šibe rabljev, ki so bile silnejše in bolj rešilne kakor Mojzesova palica, so v tvojem mesu odprle tisoče ran, dragocenih vrelcev, skozi katere se razliva reka zveličanja.

Kri Kristusova teče. Potopimo se v njene svete valove. Naj nas napoji, naj nas očisti vsakega greha in vsake slabosti mesa.

Kri Kristusova, napoji me!

JEZUS NESE TEŽKI KRIŽ

152. Zgodovinar Svetonij pripoveduje o neken vojaku, ki je bil postavljen pred sodišče. Šel je k Cezarju in ga prosil, naj pride tudi on na sodišče in brani njegovo nedolžnost. Ker se je hotel pred vojakom izkazati dobrega, mu je obljubil, da bo na razpravo poslal svojega namestnika, da ga bo branil. Tedaj pa je veteran odpel svojo tuniko in pokazal Cezarju brazgotine svojih ran ter mu rekel: "O Cezar, ko sem v boju videl, da si v nevarnosti pred puščico, ki bi te utegnila smrtno raniti, nisem poslal namestnika, da bi te branil; skočil sem sam in tebi namenjeno strelico prestregel s svojim telesom" (Toth).

Kolikokrat bi nam mogel Kristus prav tako očitati! "Pravite, da je pot, po kateri vas vodim težka. Tožite in tarnate! A jaz nisem tarnal, ko so me zaradi vas bičali, s trnjem kronali; ko so mi zaradi vas naložili težek križ in me križali. Nikogar nisem poslal namesto sebe na križev pot trpljenja, ker vas ljubim, in ker sem hotel samega sebe darovati v spravo za grehe božji pravičnosti"

Gotovo je bil Cezar ganjen ob tem dokazu ljubezni in zvestobe. Ali ne bomo tudi mi dvignili ganjeni svoj pogled h Kristusu in z apostolom Pavlom hvaležno vzkliknі-

li:"Vzljubil me je in zame dal sam sebe" (Gal 2,20).
Vse, kar je Jezus trpel, je trpel iz ljubezni do nas.
Ko so vojaki končali bičanje, "so spletli krono iz trnja, mu jo deli na glavo in ga ogrnili s škrlatnim plaščem; in prihajali so predenj ter govorili:,Pozdravljen, kralj judovski!' In bili so ga po licu"(Jan 19,2-3).
Vsega razbičanega je Pilat Jezusa pripeljal nato ven in ga pokazal ljudstvu. Upal je, da se bo ob pogledu na Jezusa v tem položaju pri navzočih vzbudilo sočutje, da bi umaknili zahtevo po smrtni kazni. Pilat jim reče:"Glejte človek!" Ko so ga zagledali veliki duhovniki in služabniki, so zavpili:"Križaj ga, križaj ga!"
Pilat še ni odnehal. Imel je še upanje, da bo Jezusa rešil.

153. Za veliko noč je navadno deželni poglavar dal enemu izmed kaznjencev, ki ga je ljudstvo izbralo, prostost. Pilat je prav takrat imel v ječi zloglasnega jetnika, ki mu je bilo ime Baraba. Dal ga je pripeljati in postaviti pred ljudstvo ob stran Jezusu in je rekel Judom: "Katerega od teh dveh hočete, da vam izpustim: Baraba ali Jezusa, ki se imenuje Kristus?" Zavpili so vsi hkrati nahujskani od velikih duhovnikov:"Proč s tem! Izpusti nam Baraba!"
Ko je stražnik odprl vrata ječe in poklical ven Barabo, je ta zločinec in morilec mislil, da je zdaj pač prišel njegov konec, da bo bičan in usmrčen. Niti sanjalo se mu ni, kakšna sreča ga čaka. Sedaj je oproščen. "Zakaj so mi dali svobodo?" se je spraševal. Mislim, da je lahko doumel zakaj. Zato, ker je nekdo drugi šel namesto njega v smrt.
Če bi malo globlje pogledali v svojo notranjost, bi hitro odkrili, da je v vsakem izmed nas vsaj nekaj Barabe. Vsak greh je zločin proti Bogu, upor proti Bogu, umor Boga v duši. Zaradi svojih grehov bi morali biti obsojeni in na veke pogubljeni. In da nismo? Zakaj nismo? Ker je nekdo drugi šel namesto nas v smrt - Jezus Kristus. Kakšna ljubezen do nas!
Opazujmo razburkano morje! Valovi z vso silo udarjajo ob obalne pečine, se ob njih lomijo in vračajo ponirjeni nazaj v širno morsko areno. Nekaj podobnega se dogaja v nas zaradi neizmerne Kristusove ljubezni! Kristusovo odrešenje ni v nas uničilo valov strasti in slabih nagnjenj, pač pa jih ponirjuje in kroti, kakor trdna pečina morske valove. Stari narodi so v razburkano morje vlivali olje, da bi ga ponirili. Kristus pa je v razburkano morje našega duhovnega življenja vlil svojo lastno kri, da ponири in ozdravi naše strasti in slaba nagnjenja. Brez te prelite krvi Kristusove ne bi bilo zakramenta sv. pokore, v katerem moremo zadobiti odpuščanje svojih grehov in doseči zopet svoj notranji mir.
Avtomobilisti, ki drve z vso brzino skozi vasi, so povzročili že mnogo nesreč. Koliko otrok je že našlo smrt pod kolesi brezobzirnega voznika. Da bi matere obvarovale svoje male pred nesrečo, so v vasi Pompey, dale ob cesti na več krajih postaviti tale viden napis:"Mame vas prosijo, da zmanjšate brzino!" Uspeh je bil viden. Kdo bi mogel kaj odreči materi? In kdo bi mogel kaj odreči Kristu-

su? Kdo bi mogel odreči Kristusu, če prosi:"Ne drvite v večno pogubo?" Katera žrtev bi mogla biti prevelika, če bi nan jo bilo treba doprinesti, ker jo zahteva Kristus, ki nas je tako ljubil?

154. Ko je Pilat izpustil Barabo, je vprašal Jude:"Kaj naj torej storim z Jezusom, ki se imenuje Kristus?" Vsi so zavpili:"Križan naj bo!" Poglavar jim je rekel:"Kaj je vendar hudega storil?" In ti so še bolj vpili:"Ako tega oprostiš, nisi cesarjev prijatelj; vsak, kdor se kralja dela, se cesarju upira." Tedaj se je Pilat zbal. Ker je hrup še bolj naraščal, je sedel na sodni stol, na kraju, ki se imenuje Litostrotos. Vzel je vode in si vpričo ljudstva roke umil, govoreč:"Nedolžen sem pri krvi tega pravičnega, vi glejte!" Nato jim je Jezusa izročil, da bi bil križan. Iz sramotnega strahu pred Judi je potrdil krivično smrtno obsodbo.

Oh kolikokrat se ponavlja na svetu ta žalosten prizor! Kadar se v slabi družbi, v delavnici, v pisarni zasmehuje Kristusov nauk, kadar ljudje v svojem življenju teptajo Kristusove zapovedi in grešijo, ali s tem ne obsojajo znova Jezusa na smrt? Jezus prebiva v meni po posvečujoči milosti. In kadar grešim, ga obsodim na smrt, izženem iz srca. Morda se nekaj časa ustavljam v skušnjavah, toda potem popustim "podivjani množici"strasti in poželenj, in Kristus mora umreti v moji duši.

155. Po Pilatovi obsodbi so vojaki vzeli Jezusa in ga odvedli, da bi ga križali. Nesoč sam sebi križ je šel ven na kraj, ki se imenuje Lobanja, po hebrejsko pa Golgota. Na poti so prijeli nekega Simona iz Cirene, ki je prihajal s polja, in mu naložili križ, da ga je nesel za Jezusom.

Neki sodobni slikar je narisal žalostno sliko, ki nosi napis:"Če bi se Kristus vrnil." Kristus gre obložen s težkim križem in ves v ranah po ulicah modernega mesta. Pred neko hišo pade oslabljen na tla. Velika množica ga gleda. Nekaj dobrih oseb je pripravljenih, da bi mu pomagale in ga rešile težkega bremena, a se iz strahu in bojazni pred drugimi, ker bi jih verjetno zasmehovali in imeli za neumne, nazadnjaške, tega ne upajo storiti in se skrivajo za vrati. Z oken gledajo doli radovedni obrazi brezbrižnežev in neverneže v. Jezus leži na tleh, zdihuje in prosi, a nikogar ni, ki bi se mu smilil, ki bi ga tolažil.

Ali je res, da so ljudje taki? In da sem jaz prav tak kot oni? Na žalost res! Vsak dan srečujemo Gospoda, ki nas gleda s prosečini očmi: "Pomagaj mi nositi križ!" In mi ostanemo brezbrižni,ali pa se mu sploh ne upamo približati.

Odrešenik trpi pod težo grehov. Trpi, kadar skrunijo njegove cerkve, onečaščajo svete posode in prezirajo najsvetejši zakrament; še bolj pa trpi, kadar vidi, da ljudje skrunijo žive templje božje z najrazličnejšimi nečistimi grehi. Skrunjenje Gospodovih dni, opuščanje nedeljske maše, zanemarjanje molitve, razna izdajstva in zločini, vse to pritiska božjega Odrešenika k tlom. Ali mu skušamo s svojo zvestobo vsaj malo olajšati težki križ? Ne govori-

te, da je to samo kapljica vode v morje. Vsi moremo in moramo pomagati Jezusu nositi križ. Tudi ti, nepoznane dekle, ti dobri oče, vprežen v monotono vsakodnevno delo, ti mati in žena, s svojimi hišnimi opravili...Vsi morete, vsi morate. Učimo se od Jezusa, ki vlada s križa, da tudi mi nosimo pogumno vsak svoj križ. Levi razbojnik je zastonj nosil svoj križ, zastonj bil nanj pribit. Desni razbojnik pa je na trdem križu našel svoje zveličanje. Tudi jaz hočem pod svojim križem doseči svoje zveličanje. Svoje solze in trpljenje hočem združiti z Jezusovim trpljenjem in vse mi bo jasnejše, vse mi bo lažje.

156. Za Jezusom je šla velika množica ljudstva, tudi žena, ki so žalovale in jokale nad njim. Jezus se je obrnil k njim in jim rekel:"Hčere jeruzalemske, ne jokajte nad menoj, temveč jokajte nad seboj in nad svojimi otroki" (Lk 23,29).

Velik nauk za nas: Bolj je treba jokati in žalovati nad svojimi grehi kakor nad trpljenjem. Plemenito je, da sočustvujemo z Jezusovim trpljenjem in potrebno, da jokamo nad svojimi grehi.

Nekateri zelo hitro jočejo in zopet jim ostanejo oči suhe, ko bi res potrebovali, da jočejo. Dobijo se taki, ki jočejo nad nesrečo junaka, o katerem čitajo v romanu, ob pogledu na križanega pa ne čutijo niti najmanjšega ginjenja. Skrbno pazijo, da bi njihov psiček ne trpel mraza in ga hranijo s slaščicami, v podstrešni sobi pa pustijo, da umira od gladu in mraza številna družina hišnega vratarja. Če pade osel v jarek, jih je takoj na stotine zraven, da ga potegnejo ven; če pa prijatelj pade v greh, kdo ima kaj sočutja do Kristusa, ki je bil ubit v njegovi duši? Kristus trpi v duši grešnika; Kristus trpi v bližnjem, ki je lačen; Kristus trpi v prijatelju, ki je zašel na slaba pota.

Res da ni mogoče vsem pomagati, vse ozdraviti. Toda storimo, kar moremo, da se dvigne moralni nivo vsaj v tistih dušah, do katerih seže naš vpliv.

JEZUSA PRIBIJEJO NA KRIŽ

157. Najbolj žalostna beseda, ki je bila kdaj koli zapisana, je tista, ki jo je zapisal evangelist Janez v začetku svojega evangelija:"V svojo lastnino je prišel in njegovi ga niso sprejeli." Betlehem ni imel mesta, kjer bi se mogel roditi; Nazaret ni imel mesta, kjer bi mogel učiti in živeti; Jeruzalem ni imel mesta, kjer bi mogel umreti. Jezusa so, obloženega s križem, peljali ven iz mesta na kraj, ki se imenuje Golgova. Tam so križali njega in oba hudodelca, enega na desnici in drugega na levici. Ko pa so ga pribili na križ, so si po žrebu razdelili njegova oblačila. In sedeli so tam ter ga stražili.

Prišel je trenutek in čas, ko naj kralj prevzame kraljestvo, najbolj izredno in čudno kraljestvo, kar jih je bilo kdaj na zemlji - kraljestvo križa. Ko je začel svoj kraljevski pohod, da zasede prestol, ga niso okronali z zlatom Modrih z vzhoda, ampak s trnjem še nespokorjene narave. Njegov kraljevski prestol ne bo širši od navadnega trama in vendar bo umirajočemu razbojniku z njega mogel obljubiti kraljestvo, ki mu je bilo dano od začetka sveta.

Za rimske vojake je bil ta dan praznik. Ko so opravili svoje delo, zabili zadnji žebelj v tron novega Kralja in si razdelili njegova oblačila, so sedeli tam in ga stražili.

In kaj so mislili o možu, ki so ga stražili? Ko je senca križa padala preko njih, so oni igrali in metali kocko za denar, se smejali in zabavali. Popolnoma so se predali vsakdanjim pogovorom, ki so bili tu pa tam pomešani z grdo kletvijo in kvantanjem. Le od časa do časa je to njihovo zabavo prekinil kakšen vnesni pripetljaj.

Najprej so pogledali gori na križ, ko je On obljubil odpuščanje in nebesa desnemu razbojniku. Toda to je bil le bežen pogled. Ko je govoril z Marijo, so zopet pogledali nanjo in se čudili, kako more On imeti tako lepo mater. Tudi to je bil le bežen pogled. Med stražo so igrali in med igro govorili. Govorili so o zadnjem petelinjem boju v Jeruzalemu; o rokoborbi, ki jo je kdo izmed njih videl v Antiohiji; o velikih konjskih dirkah, ki bodo ob majskih idah v Rimu; o novi privlačni plesalki na Herodovem dvoru, o tisoč in eni stvari, ki so se jim zdele vse tako pomembne. Nič pa niso govorili o najvažnejši stvari, ki se je odigravala pred njimi, o strašni drami odrešenja človeštva. Pri njej so samo sedeli in stražili. Bili so navzoči pri najvažnejšem dogodku vse zgodovine in celo igralci v največji drami, spričo katere se je v smrtnih krčih zvijala vsa narava in niso ničesar videli, ničesar opazili, ničesar razumeli.

Tri ure so spali z odprtimi očmi in v igri so jim hitro potekle. Medtem pa je mlado telo božanskega Trpina v strašnih mukah na križu začelo svojo agonijo.

Zastor velike Golgotske tragedije še ni padel. V vsakem stoletju znova igra večni Galilejec glavno vlogo, le druge vloge se spreminjajo. Zgodovina je vedno ista: stara zgodovina odigrana v novem ključu, v novih srcih in v novih časih. Kristus še vedno prinaša odrešenje, le ljudje, ki jih je treba odrešiti, so drugi in različni. Kristus še vedno prinaša posvečujočo milost, le ljudje, ki naj jih s to milostjo zdravi so drugi in različni po svojih boleznih. Kristus še vedno prihaja med svoje, toda njegovi ga ne sprejmejo.

Življenje teče naprej, svet se vrti. V igri zapravlja dragocene bisere večnosti za minljive pene časa, ne da bi obrnil vsaj bežen pogled na Kristusa. V tabernaklju, na Kalvariji oltarja je Kristus prav tako mnogim nepoznan in od mnogih preziran kakor je bil na Golgoti. Kolikšno brezbrižnost do Kristusa najdemo še danes na vseh področjih življenja!

Poglejmo na primer samo v svet vzgoje. Vstopite v univerzitetne aule, v gimnazijske razrede, povsod boste slišali take in podobne ideje: Svet je nastal slučajno; človek je zgolj nekaj pritičnega v razvoju sveta; duša je nekaj preživelega; nov znanstveni duh je dal ad acta staro moralo; resnica je zgolj relativna: krojimo si jo sami, kakor se nam prilega; pekel je dediščina iz dobe strahu in praznoverja; Bog je mentalna iluzija, ki jo more vsak dober psiholog razložiti in pojasniti.

To je govorjenje in mišljenje modernega človeka - prav tako nesmiselno kot govorjenje vojakov pod križem. Nobena

izmed teh idej ne preživi profesorjev, ki so jo učili. In če ti, tako imenovani učeni možje iščejo vso resnico, odkrivajo zakone narave, zakaj se ne potrudijo še malo naprej, da bi odkrili tudi zakonodavca? Zakaj obračajo v svojih knjigah, ki jih pišejo, podobno kakor vojaki pod križen svojo kocko, vse stvari tako, da bi tega Zakonodavca čimbolj prikrili in ignorirali? Zato, ker bi sicer morali priznati ustanovo, ki je skoro dva tisoč let vzgajala človeštvo in prihranila ter pridobila našemu času najboljšo kulturo, umetnost in modroslovje. Že misel, da bi resnica mogla biti v Cerkvi, se jim zdi absurdna, kakor se je vojakom zdelo nesmiselno, da bi vsa Resnica bila na križu. Zato so sedeli, igrali in stražili.

Poglejmo na polje neddržavnih odnosov. Leto za letom se zbirajo predstavniki držav na razne konference, da bi povezali vse narode s čim tesnejšimi vezni enotnosti in miru. Toda leto za letom se te vezi znova trgajo. Zakaj? Zato, ker nimajo ničesar, kar bi od zunaj povezovalo narode. Človek ne more zvezati kovčka, če je sam v njem. Prav tako se tudi narodi sami med seboj ne morejo povezati, ker nihče noče, da bi ga drugi povezoval, da bi bil odvisen od drugega. Samo ena stvar je na svetu, ki more povezati skupaj vse narode s trdno vezjo miru, medsebojnega spoštovanja in ljubezni. Ta stvar je izven narodov samih, je nadnarodna in ne pripada nobenemu narodu posebej, ampak vsem narodom skupaj. In ta stvar je Cerkev, katere poglavar je duhovni oče vsega krščanstva in katere moč je moralna moč Kristusove resnice in pravice.

Sugerirati mednarodnim politikom, da je Cerkev edini, resnični moralni forum mednarodne pravice, bi bilo prav tako absurdno, kakor sugerirati igralcem pod križen na Kalvariji, da je Mož na križu moralna moč sveta. In vendar je resnica in ostane: Rešitev za narode je prav v tistem, kiga ljudje najbolj ignorirajo, pred Konur igrajo svoje igre polne intrig, pred Konurkakor vojaki na Kalvariji, samo sedijo in stražijo.

Poglejmo še na polje moderne vere. Danes mnogi nočejo nič več slišati, da je človek padla stvar, ki potrebuje odrešenja. Danes ljudje tako neradi čujejo govoriti o rešitvi duše, o potrebi pokore, o božjem kraljestvu, o kruhu življenja. Popustljivost jim je največja krepost in gorečnost največja napaka. In medtem, ko moderna vera vsak trenutek hrani duše z luščinami najrazličnejših verskih surogatov, stoji sredi človeštva Cerkev, ki edina more zadovoljiti vse človekove želje po resnici, odpuščanju, pravici in življenju. Če bi jim kdo rekel, da je resnica samo ena, bi imeli to za prav tako absurdno, kot igralci pod križem, če bi jim kdo rekel, da najvišja Resnica visi samo na srednjem križu. In če Cerkev oznanja svetu, da je resnica samo ena, in da je Bog resnica, odgovarjajo: Ali ne vidite, da so na Kalvariji trije križi? Kako morete trditi, da je samo ena resnica? In tako bo še naprej prav do konca sveta Cerkev, ki je Kristus, prezirana, zavračana, ker ljudje ne delajo več razlike med Resnico in razbojniki, med večnim življenjem in smrtjo.

Tako se Kalvarija podaljšuje v vse kraje in čase. Da-

nes so mnogi ljudje še prav tako brezbrižni do Boga, kakor so bili igralci pod križem. In vendar je zaradi resnice, po kateri tako hrepeni človeško srce bil Kristus rojen in je trpel. Trpel je tudi zato, da bi iztrebil z zemlje vso brezbrižnost igrajočih se ljudi tako pod križem kakor pri vseh oltarnih stopnicah, kjer se obnavlja njegova daritev.(Sheen).

Predolgo smo sedeli in igrali z vojaki na Kalvariji. Čas je,da vstanemo, molimo in poživimo duha onih dni, ko se je verovalo v resnico. Priznamo, stari časi so imeli svoje napake in pomanjkljivosti. Namesto da bi to, kar je bilo v starih časih napak, sedaj očistili, smo jim vzeli vse: korenine in veje in tako postali brezbrižni za to, kar je prav in napak, kar je dobro in slabo. Vsaka stvar je boljša kot pa tako odrevenelost zmaterializiranega človeštva, kateremu sta Bog in večnost, kakor da bi sploh ne bivala.

158. Neki pisatelj si je vtepel v glavo, da bi napisal knjigo, ki ima samo eno stran, na tej strani samo eno vrstico in v tej vrstici samo eno besedo in v tej besedi naj bi bila izražena vsa njegova miselnost, vse njegovo življenje, vsi odnosi do bližnjega, vse, kar more človek spoznati in dojeti o stvarstvu in vesolju. Dolgo je iskal to besedo in končno prišel do zaključka, da je v slovarju človeških govoric sploh ni.

Rešitev je končno našel v apostolski veri. V tej molitvi je odkril besedo, ki v sebi krije nebo in zemljo in razreši vse probleme človeškega življenja. Ta beseda je:"Crucifixus - Bil je križan: Križani". Kdor doume to besedo, je vse doumel. Kdor spozna Križanega, ne potrebuje nobenega spoznanja več. Kdor ima Križanega, ima večno življenje. Križani je našega življenja luč, ob smrti pa nebeški ključ.

Kraljevo znamnje križ stoji,
na križu Jezus nas uči
srčno se vojskovati. (Ljudska pesem).

Jezus je veliko pridigal in učil, a nikdar tako zgovorno in učinkovito kot na križu. Šole v luči Kristusa križanega moreš z vso jasnostjo in gotovostjo spoznati, kaj ima na tem svetu resnično veljavo in kaj je samo varljiv videz; kaj je dobro in kaj je slabo; česa se moram bati in kaj naj posnemam; strašno zlo greha pred Bogom in poravnavo, ki jo greh zahteva; pot, po kateri naj grem, da dosežem večno življenje.

159. Karavana potuje skozi vročo afriško puščavo. Sonce neusmiljeno pripeka. Vedno večja žeja in vedno manj vode mehovih. Potniki postajajo nervozni in nepotrpežljivi. Naenkrat zagledajo pred seboj lepo zeleno oazo. Tam so palme, tam je izvir sveže vode. Že se spusti karavana z izhojene steze kar povprek čez peščeno morje proti oazi. Izkušen arabski vodič jo komaj ustavi:"Ne tja, ne v tisto smer, to je fata morgana, privid puščave, tam vas čaka smrt. Za menoj, po tej izhojeni stezi, in bomo najhitreje prišli do rešitve!" Potniki se prvič dajo pregovoriti. Ko pa žeja le pritiska, sonce le pripeka, in se jim zdi, da je rešitev tako blizu, oaza takorekoč na doseg roke, se hočejo zopet oddaljiti od izhojene poti. Vodič jih svari: "Ne tja, to je privid puščave. Tam sploh ni oaze, ampak le peščena smrt." Tedaj neki popotnik obupan in do kraja izčrpan potegne revolver in u-

streli vodiča, rekoč:"Pusti nas, da greno, kamor hočemo, četudi poginemo!" Ko se vodič zgrudi na tla, zbere še zadnje moči. Držeč se za krvavečo rano na prsih, hrope in sveri in prosi:"Pojdite po tej izhojeni poti, sicer vas čaka poguba!" Nato izdihne. (Toth).

Kristus, naš vodnik, nam viseč na križu, kaže pot, po kateri naj hodimo skozi puščavo življenja, da prideno do rešitve. Razpet na križu stega svoji roki in kliče:"Pojdite po izhojeni, čeprav težki poti križa, sicer boste zdrveli v pogubo." Apostol Peter pravi: "Kristus je za vas trpel in vam zapustil zgled, da bi hodili po njegovih stopinjah" (1 Petr 2,21).

Nauk Kristusovega križa je neizčrpen.

"Križ je osrednja resnica vsega našega verovanja, vir vsega našega upanja in vidno znamenje vse ljubezni" (Faber).

"V križu je zveličanje, v križu življenje, v križu obramba pred sovražniki; v križu je vir nebeških sladkosti; v križu moč uma, v križu veselje duha; v križu je vsa krepost, v križu popolna svetost. Ni zveličanja duši, ne upa večnega življenja razen v križu."(Hoja za Kr. 2,12,2).

"Hodi, koder hočeš, išči, kar ti drago, ni je višje poti zgoraj, ni je varnejše zdolaj, kakor je pot svetega križa" (Hoja za Kr. 2,12,3).

"Dvigni svoje oči h križanemu in vse ti bo postalo lahko" (Terezija).

"Stat Crux dum volvitur orbis - Križ stoji trdno v vseh vrtincih časa".

166. Poganski suženj, filozof Epiktet, je res pokazal skrajno mero potrpežljivosti. Bil je suženj nekega zelo jeznljivega in hitro se razburljivega oficirja cesarske garde. Ko se je nekoč gospodar zopet razjezil in je v svoji besnosti z vso silo udaril Epikteta po nogi, mu je ta rekel hladno:"Če ne boš tako tolkel, ni boš še nogo zlomil." Ta mirnost in hladnokrvnost je še bolj razdražila oficirja in je z vso silo še enkrat udaril po Epiktetovi nogi. Noga se je zlomila. Suženj je zopet potrpežljivo in s hladnim mirom pripomnil:"Ali ti nisem rekel, da mi boš še nogo zlomil. Sedaj si jo pa res!"

Drugi poganski filozof, Celzus po imenu, je to Epiktetovo mirnost in potrpežljivost hotel obrniti proti kristjanom, ki jih je sovražil, in postavil tole vprašanje:"Ali je Kristus, ko so ga sovražniki mučili, znal dati tako lep odgovor?" Odgovoril mu je Origen: "Kristus je bil še bolj krepostenz On je tedaj molčal!" (Virtù in esempi).

Križani nas uči potrpežljivosti v trpljenju.

"Mučili so ga, a uklonil se je in ni odprl svojih ust, kakor jagnje, ki ga peljejo v zakol" (Iz 53,7).

"Ko je bil zasramovan, ni sramotil, ko je trpel, ni pretil; temveč je prepuščal njemu, ki pravično sodi" (1 Petr 2,23).

"Gospod naj vodi vaša srca k ljubezni božji in k potrpežljivosti Kristusovi" (2 Tes 3,5).

"Jezus, najpotrpežljivejši, usmili se nas!" (Litanije imena Jezusovega).

"Po ničemer človek tako ne hrepeni kakor po noči. V Kristusu Gospodu imamo največjo noč. Toda da moremo priti do te

moči, moramo najprej posnemati njegovo potrpežljivost" (Avguštin).

Blaženi Peter Faber je zaradi svojega trpljenja bil nekoč tako žalosten in potrt, da je že hotel prositi Boga, da ga reši. Tedaj pa je zaslišal v svoji notranjosti glas, ki mu je rkel:"Kako si vendar nepotrpežljiv. Hotel bi, da bi že pred svojo smrtjo bil snet s križa. Kristus je umrl na križu in šele potem so ga sneli" (Koch).

Med sv. Frančiškom Asiškim in bratom Leonom, se je - kakor beremo v "Rožicah sv. Frančiška" - razvnela živahna debata, v čem je pravo veselje. "Piši, piši, brat Leon, da resničnega veselja ni v čudežih, v zgovornosti ali znanosti. Piši: Če bi prišla vsa premočena in premražena, blatna in lačna k "Santa Maria degli Angeli" in taka potrkala na vrata in bi naju vratar ves jezen odslovil, ozmerjal, morda še celo zbrcal, pa bi midva vse to potrpežljivo in vdano prenesla, misleč na Kristusovo trpljenje, brat Leon, piši: to bi bilo najpopolnejše veselje...Z nobenimi drugimi božjimi darovi se ne moremo ponašati, ker pač niso naši. Lahko pa smo ponosni na križ, na trpljenje in preizkušnje, ker le to je resnično naše.

Ko so Jezusa pribili na križ, je bil križ še znamenje sramote in mučilno orodje za zločince. Po Jezusovi smrti na križu pa je križ postal znamenje časti in slavno orodje našega zveličanja. Križ stoji danes na kronah vladarjev, stoji na vrhu zvonikov, kjer kraljuje nad vasmi in kaže proti nebu. Pred križem se odkrivamo in z znamenjem križa začenjamo svoje molitve. Križ visi na stenah po naših krščanskih domovih in umirajoči ga stiskajo kot svojo tolažbe v uvelih rokah. Na Kalvariji je Križani zavladal s križa vsem časom in vsem rodovom. "Njegova kri naj pride na nas," so vpili Judje in preklinjali pod križem. Z globoko ponižnostjo in v drugem pomenu, bom klical tudi jaz:"Dobri Zveličar, naj pride tvoja kri na mene in me očisti vseh grehov. Naj bo tvoj križ tudi nam življenja luč in nebeški ključ. Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil!"

JEZUS UMRJE NA KRIŽU

161. O pridite stvari, kaj glejte se godi, za nas umira Bog, žalujte vse stvari.

Veliki petek. Strašni dan, ko je zmagala tema nad lučjo; dan, ko je človek sodil Boga in ga obsodil na smrt. Nikdar ni bilo manj Boga v človeku kot prav ta dan.

Sam satan se je vselil v človeka, da bi Boga pregnal iz njega. Peklo se je preselilo na zemljo, da iz nje izžene Boga Stvarnika. Padec človeka na veliki petek je večji od prvega padca v raju. Tedaj se je človek obrnil od Boga, na veliki petek pa je človek Boga razpel na križ in umoril.

Niti sodni dan ne bo strašnejši od velikega petka. Tedaj bo Bog sodil človeka, a na veliki petek je človek sodil Boga. Ocenil ga je za 30 srebrnikov in obsodil kot razbojnika na križ.

Človeštvo je obsodilo Boga na smrt. To je največji upor v zgodovini neba in zemlje. To je največji greh neba in

zemlje. Niti padli angeli niso naredili kaj takega.

Na veliki petek so Boga izsmejali. Človek je zasmehoval tistega, ki mu je prinesel srečo, slavo; mučil tistega, ki je prišel, da ga reši trpljenja; obsodil na smrt Njega, ki mu je prinesel večno življenje.

Križ, znamenje sramote so darovali njemu, ki nam je dal večno slavo.

V mučenju Boga je človek bolj neusmiljen kot satan sam. Čujte, kaj priča o njegovem križanju, očividec.

"Ljudstvo je stalo ter gledalo. Mimogredoči pa so ga sramotili in zmajevali z glavo in govorili:,Če si Sin božji, stopi s križa!' Tako so se mu posmehovali tudi veliki duhovniki s pismouki in govorili:,Drugim je pomagal, sam sebi ne more pomagati; Kristus, Izraelov kralj naj stopi zdaj s križa, da bomo videli in verovali'. Celo eden, ki je bil z njim križan, ga je sramotil:,Ali nisi ti Kristus? Reši sebe in naju!'"

In kaj nisli trpeči in umirajoči Gospod na križu? To, kar more misliti samo Bog ljubezni. Moli k nebeškemu Očetu: "Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo" (Lk 23,34). Da, ljudje niso vedeli, kaj so delali. In še danes mnogi ne vedo, kaj delajo, ko z grehom žalijo Boga in znova mučijo in križajo Jezusa.

Ljudje so začeli preganjati Jezusa že, ko je prišel na svet, in ga preganjajo še danes. Vsak greh je veliki petek za Jezusa. Vsak greh je žebelj v njegove svete roke, trn v njegovo sveto čelo. Naš zasmeh Kristusa je strašnejši kot zasmeh velikih duhovnikov. Oni še niso videli vstalega Kristusa. Mi pa grešimo, čeprav veno, kdo je Kristus.

Vsako leto obhajamo na veliki petek skrivnost Kristusovega trpljenja in smrti in to zato, da bi se zavedali velike dolžnosti, ki jo imamo, da namreč tudi mi s Kristusom trpimo. Čim bolj kristjan živi po Kristusovem zgledu, ten bolj bo tudi preganjan. Če so preganjali Kristusa, bodo preganjali tudi njegove učence. Učenec ne more biti nad učiteljem. Zato delajmo kakor Kristus: Če nas preklinjajo, blagoslavljamo; če nas tolčejo, odpuščajmo; če nas sovražijo, ljubimo. S potrpežljivostjo bomo premagali sovražnike. Vračajmo zlo z dobrim. To je pot zmage, po kateri je šel pred nami Kristus. Edino skozi trpljenje, moremo priti k vstajenju in preko Kalvarije velikega petka do Tabora velike noči poveličanja.

162. Blizu otoka Helgoland v Severnem morju je peščena sipina, na kateri nobeden ne stanuje. Na tej peščeni sipini je majhno pokopališče, na katerem pokopavajo trupla neznancev, ki jih je morje splavilo na otok. Imenujejo ga "Pokopališče brezdomcev." Kdo so ti, ki so tam pokopani, nihče ne ve. Nihče ne ve, od kod prihajajo. Nihče ne ve, kje je njihov dom in kje so tisti, ki jih objokujejo. Toda eno je gotovo. Naj bodo grobovi še tako zapuščeni in tisti, ki so v njih pokopani, še tako neznani in tuji. Za vse te imamo upanje, da jih bomo še videli in se z njimi še sešli, če le na njihovem grobu stoji Kristusov križ. Ni potreba, da je lesen ali kamenit, da je viden - dovolj je, da so se le spravljeni s Kristusom ločili s tega sveta, da so s pogledom, s skesanim pogledom na Kri-

žanega izdihnili svojo dušo.

Križ je poroštvo snidenja z Bogom in zveličanimi v nebesih. Zato imamo prepričljiv dokaz na Kalvariji. Ko je eden izmed hudodelcev, ki sta visela ob Jezusu, sramotil Gospoda:"Ali nisi ti Kristus? Reši sebe in nju!" se je oglasil drugi in ga svaril:"Ali se tudi ti ne bojiš Boga, ko si v isti obsodbi? In midva po pravici, kajti primerno temu, kar sva storila, prejemava, ta pa ni storil nič hudega." In rekel je Jezusu:"Gospod, spomni se me, ko prideš v svoje kraljestvo!" Jezus mu je rekel:"Resnično, povem ti, danes boš z menoj v raju!" (Lk 23,39-40).

Nihče ne ve, od kod je prišel ta razbojnik na Kalvarijo; nihče ne ve, kje je bil pokopan; nihče ne pozna matere, ki je doma jokala za njim. Toda eno je gotovo. Nekoč ga bomo videli in se z njim sešli v večnosti, ker je na njegovem grobu zablestel Kristusov križ. Prišel je na zadnjo uro, ob enajsti uri svojega življenja, v stik z Jezusom, obudil vero vanj in ga prosil odpuščanja za svoje grehe in bil tako prvi deležen Kristusovega odrešilnega trpljenja in smrti: "Danes boš z menoj v raju!" Tako je Kristusov križ postal znamenje neskončnega božjega usmiljenja, rešilni pristan vseh brodolomcev življenja. Če je vse drugo izgubljeno na svetu, pa smo vsaj v zadnjem trenutku našli Križanega, smo našli vse: odpuščanje in zveličanje.

"Grehov si Marijo rešil in razbojnika odrešil: tudi up noj boš utešil" (Pesem slednica pri črnih mašah).

Ljudje si postavljajo na grobove najrazličnejše in najdragocenejše spomenike. Jaz pa si želim, ko pride moja ura, na svojem grobu le križ. "Križ je," kakor pravi sv. Janez Damaščan, "ščit, orožje in znamenje zmage nad satanom. Križ pomeni vstajenje mrtvih in je opora slabotnim, neomahljivost močnim, vodič spokorjenim, palica pastirjem, obramba pred zlom, vir vsega dobrega in drevo večnega življenja." Z apostolom Pavlom priznavam:"Meni pa Bog ne daj, da bi se hvalil, razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa, s katerim je meni svet križan in jaz svetu" (Gal 6,14).

Zadnja želja znanega švedskega pesnika je bila:"Na grob mi dajte križ in nanj napišite besede: Ave crux, spes unica - Pozdravljen križ, moje edino upanje!"

163. Glavni in najlepši obred liturgije velikega petka je odkrivanje in češčenje križa. Diakon prinese z vijoličnim prtom zakriti križ iz zakristije v spremstvu dveh strežnikov. Duhovnik prevzame križ in nato na listni strani obrnjen proti ljudstvu, sveto razpelo postopoma razgrne; najprej gornji del križa, potem desno roko, nazadnje ves križ in pri tem trikrat - vselej z višjim glasom - zapoje: "Glejte les križa, na katerem je visel zveličanje sveta". Pevci v odgovor povabijo:"Pridite, molimo!" Nato duhovnik najprej sam poljubi križ, za njim pa se uvrste k češčenju verniki.

Gregorij Veliki, ki je bil za časa Cesarja Tiberija Konštantina papežev poslanec na bizantinskem dvoru, pripoveduje, kako je ta cesar na zanimiv način odkril na dvoru velik, zakopan zaklad. Nekoč je šel po nekem temnem dvorskem hodniku in opazil na tleh v neki marmornati plošči

vklesano podobo Križanega. "O Gospod," je vzklinil iz globine svoje verne duše, "glej, s tvojim svetim križem zaznamujemo svoje čelo in svoje prsi, s tvojim svetim križem začenjamo svoje molitve in blagoslavljamo svoja dela; tu pa znamenje tvoje velike ljubezni do nas teptamo z nogami." Takoj je šel in poiskal delavce, da bi to marmornato ploščo z znamenjem Križanega izkopali iz tal in postavili na častnejše mesto. Ko so marmornato ploščo dvignili, je kralj odkril pod njo neprecenljiv zaklad zlata in dragih kamnov. (Virtù in esempi).

Križani na Golgoti nam je odkril in odprl neprecenljiv zaklad milosti in zaslužnj. Bilo je na veliki petek okrog poldne. Po vsej zemlji je nastala tema, ki je trajala do treh popoldne. Okoli treh popoldne je Jezus zaklical z močnim glasom:"Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?" In ko je videl, da je vse dovršeno, je rekel:"Žejen sem!" Stala pa je tam posoda s kisom. Nataknili so torej na hizop s kisom napojeno gobo in mu jo podali k ustom. Ko je vzel kisa, je rekel:"Dopolnjeno je". Nato je zaklical z močnim glasom:"Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo." In ko je to rekel, je izdihnil.

Kdo bi mogel dojeti vsebino teh zadnjih Kristusovih besed in spoznati do dna ves zaklad milosti in zaslužnj, ki nam ga odkrijejo in dajejo!

To, kar se je zgodilo na veliki petek popoldne ob treh, ni poraz, ampak zmagoslavje. Kristusova smrt ni konec, ampak šele začetek. Dopolnjeno je njegovo delo odrešenja in začenja se doba njegovega kraljevanja. Kristus je umrl na veliki petek in na veliki petek je tudi začel svoj zmagoslavni pohod. On, ki je v zadnjem trenutku svojega življenja zaklical: "Dopolnjeno je", ni odšel z Golgote kot poraženec, ampak kot zmagovalec. Sin človekov je prišel, da bi "dal svoje življenje v odkupnino za mnoge" (Mt 20,28). To je sedaj dopolnil. "Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina" (Jan 3, 16). Dopolnjena je velika žrtev.

"Glejte v Jeruzalem in Sin človekov bo izdan velikim duhovnikom in pismoukom; in obsodili ga bodo na smrt in ga izročili nevernikom, da ga bodo zasmehovali, bičali in križali" (Mt 20,18-19). To je sedaj vse dopolnjeno.

"Kakor je Mojzes povzdignil kačo v puščavi, tako mora biti povzdignjen Sin človekov, da bi se nihče, kdor vanj veruje, ne pogubil, ampak imel vsak večno življenje" (Jan 3,15). Tudi to je sedaj dopolnjeno. Kristus je povzdignjen na križ, mrtev, da bi človek večno živel.

"Dopolnjeno je, Oče; poveličal sem te na zemlji, dokončal delo, ki si mi ga dal, da ga izvršim...Razodel sem tvoje ime ljudem...katere si mi dal, sem jih obvaroval... Dopolnjeno je! In zdaj me, ti Oče, poveličaj pri sebi s slavo, ki sem jo imel pri tebi, preden je bil svet" (Jan 19,30; 17,4.6.12).

Škof Sigismund Waitz je rad priporočal tole večerno molitev, ki obsega Jezusove besede na križu:"Ljubi Jezus, ti si zame umrl na križu, da bi meni olajšal smrt. Kadar bom umiral, reči tudi meni, kakor desnemu razbojniku:,Še danes boš z menoj v raju.' Kadar bodo moje od bolečin in

bojev izmučeno srce začele napadati smrtne težave, reci, o Jezus, svoji materi:,Glej, tvoj sin! Varuj ga!' Ko bom umrl, ne dopusti, da bi prišel na kraj pogubljenja, kjer bi bil na veke zapuščen od očeta! Ko se bo moja duša ločila s tega sveta in pustila truplo mrzlo in mrtvo, ne zavrzije, da bi na veke morala žejati po tvojem božjem veličastvu. Daj mi tako živeti vse dni svojega življenja, da bom tudi jaz mogel reči ob koncu:,Dopolnjeno je vse, kar sem moral dovršiti po tvoji sveti volji; in da bom mogel tudi jaz izdihniti potolažen s sladkim upanjem na večno srečo, izgovarjajoč tvoje besede:"Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!" (Koch).

JEZUSA SNAMEJO S KRIŽA IN POLOŽE V GROB

164. Strašna tragedija na Golgoti je končana. Odrešenik sveta visi na križu. Glava je nagnjena na prsi, roke so široko razprte, kakor da bi še v smrti hotele objeti ves svet. Bled, tih in negiben je Gospod.

Zadnji njegov klic:"Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo," je bil tako močan in strašen, da se je zamajala zemlja v svojih temeljih. Zagrinjalo v templju se je pretrgalo na dvoje od vrha do tal; skale so se razpočile, grobovi so se odprli in mnogo teles svetnikov, ki so bili zaspali, je vstalo.

Vse je trepetalo od strahu. Veliki duhovniki in pismouki so bežali v mesto, ljudstvo pa se je trkalo na prsa. Prvi, ki se je po vseh teh dogodkih opomogel od strahu, je bil stotnik, ki je glasno in vpričo vseh, ki so še ostali na Golgoti, priznal:"Resnično, ta je bil božji Sin!" V resnici je moral biti to, kar so mu veliki duhovniki odrekali in zaradi česar so ga pribili na križ.

Kmalu so ostali pod križem le še vojaki, ki so stražili mrtvega Gospoda in oba razbojnika, ki sta se še zvijala v bolečinah, in mala skupina Jezusovih prijateljev: žene z Marijo in Janez.

Medtem pa sta Jožef iz Arimateje in Nikodem, ki sta bila oba ugledna člana velikega zbora in obenem skrivna Jezusova učenca, pripravljala vse potrebno za Jezusov pogreb. Jožef iz Arimateje je šel k Pilatu in ga prosil, da mu pusti pokopati Jezusovo truplo. Ko je Pilat od stotnika zvedel, da je Jezus mrtev, mu je to dovolil.

Skoraj istočasno so prišli k Pilatu tudi drugi člani velikega zbora in ga prosili, naj se pospeši smrt ostalih dveh razbojnikov s tem, da se jima sterejo kosti. Ne bilo bi namreč primerno, da bi trupla ostala na Golgoti čez velikonočno soboto, saj je bil to eden največjih judovskih praznikov. S pokopom je bilo treba hiteti tudi zato, ker se je že v petek zvečer začel sobotni počitek, ki so se ga Judje najstrožje držali.

Prišli so torej vojaki in strli kosti prvemu in tudi drugemu razbojniku. Ko so pa prišli do Jezusa in videli, da je že mrtev, mu niso kosti strli, ampak je eden izmed vojakov s sulico prebodel njegovo stran in takoj je pritekla kri in voda.

Jožef iz Arimateje in Nikodem sta snela Jezusovo truplo s križa in ga spustila v naročje ženam. Te so ga polo-

žile na tenčico, ki je bila pripravljena na tleh. Marija je pokleknila k mrtvemu sinu, privzdignila njegovo glavo in ga poljubila na okrvavljeno čelo. Ob straneh so stale žene polne ginjenja. Vse je bilo tiho, le solze sočutja so rosile na zemljo. Kratek čas, le nekaj hipov, a kaj vse je tedaj občutilo Marijino Srce...

In potem so ji tuje roke zopet vzele ljubljenega sina, ga nazilile in zavile v tenčico. Kako žalosten je bil sprevod k grobu. Jožef iz Arimateje in Nikodem sta nesla Jezusovo truplo, žene pa so podpirale Marijo. Prišli so do groba, ki ga je na Golgotskem pobočju dal zase vklesati v skalo Jožef iz Arimateje in ga je sedaj odstopil za Jezusa. Položili so truplo v grob in nato k vhodu v grob zavalili kamen. Še preden je nad Golgoto legla noč, je okoli Jezusovega groba vse utihnilo. Žalost in bolečina sta se z Golgote preselili v domove Jezusovih prijateljev. Jezusove sovražnike pa je začela mučiti nova skrb.

165. Znani nemški slikar Achtermann je narisal veličastno sliko, ki predstavlja Jezusovo snemanje s križa. Na tej sliki je, kakor imajo slikarji navado, narisal tudi samega sebe in sicer v družbi Jezusovih prijateljev. Postavil se je na vrh lestve, ki sloni na križu, in s kleščami puli žebelj iz Jezusove desnice. Ko so ga vprašali, zakaj je sebe upodobil na tistem mestu, je odgovoril: "Bil je že skrajen čas, da sem začel s spokornim življenjem puliti Jezusu žeblje iz ran, v katere sem jih zabijal v svoji mladosti s tolikimi grehi."

Tudi za nas je skrajen čas, da spoznamo zlobo greha in da s spokornim življenjem začnemo snemati Jezusa s križa. Jezus je umrl za mene in jaz hočem živeti zanj. Njemu hočem posvetiti svoje življenje. Za njim hočem stopiti na križ žrtve in odpovedi. Z njim hočem trpeti, da bom nekoč tudi z njim kraljeval.

166. Le nekaj ur so se Jezusovi sovražniki veselili svoje zmage. Velikonočno večerjo so obhajali z veseljem in notranjim zadoščenjem, da so se iznebili Galilejca. Jezus iz Nazareta je mrtev. Vse se je dobro izteklo. Tedaj pa je nekdo hote ali nehote opozoril na Jezusovo prerokbo, da bo čez tri dni vstal. Nastale so nove skrbi. Takoj naslednje jutro, na sam sobotni dan, so šli k Pilatu in rekli: "Gospod, spomnili smo se, da je oni zapeljivec, ko je bil še živ, rekel: ‚Čez tri dni bom vstal.' Ukaži torej, naj se grob zavaruje do tretjega dne, da morda ne pridejo njegovi učenci, ga ukradejo in poreko ljudstvu: ‚Vstal je od mrtvih!' In zadnja prevara bi bila hujša od prve." Pilat jim je rekel: "Imate stražo. Pojdite in zavarujte, kakor veste!" Oni so šli, kamen zapečatili in grob zavarovali s stražo.

Seveda je bilo to delo nepotrebno. Kateri od učencev pa bi se sploh upal priti do groba in vzeti Jezusovo truplo. Odkar so zbežali z Oljske gore, so se skrbno skrivali, da bi še njih ne prijeli.

Jezus je torej skrbno zastražen in čaka v grobu na tisto zmagoslavno uro, ko ga bo Oče poveličal z vstajenjem. Ustavimo se za trenutek pri grobu našega Odrešenika in prisluhnimo skrivnostnemu božjemu navdihu, ki nam hoče odgovoriti na naše vprašanje: "Gospod, zakaj si tu v grobu?"

S tvojim grobom, Kristus, je bila pisana strašna sodba grehu.

Veno, da je bila pisana strašna sodba grehu s tistimi bliski, s katerimi je Bog strmoglavil uporne angele v večni ogenj.

Veno, da je bila pisana strašna sodba grehu s tistim mečem, s katerim je angel izgnal prve starše iz raja.

Veno, da je bila pisana strašna sodba grehu s tablami božjih zapovedi, ki jih je Mojzes razbil pred malikovalci zlatega teleta.

Veno, da je bila pisana strašna sodba grehu z ognjenimi plameni, ki so použili Nadaba in Abiuja, ker se nista dovolj sveto približala oltarju.

Toda tako strašno kot s križem, na katerem je umrl Sin božji, ni bila pisana sodba grehu nikdar in z ničemer.

Ob Kristusovem križu in grobu se nam odpira vse brezno hudobije, ki ga krije v sebi greh.

Ob Kristusovem križu in grobu pa stopa pred nas v vsej luči tudi neizmerna Kristusova ljubezen do nas. Vse življenje je izkazoval Jezus ljudem veliko ljubezen, a na križu se nam je ves daroval in nam je vse dal: svojo dušo z bridkostjo nasičeno, svoje telo v trpljenju poraženo, svojo čast v zemljo poteptano, svojo kri do zadnje kapljice prelito.

"Moje ljudstvo, kaj bi ti moral še storiti, in ti nisem storil?" Nič več, o Gospod. Vse si storil. Svojo glavo si nagnil, da bi nas poljubil, svoje roke si razprostrl, da bi nas objel, svoje srce si odprl, da bi nas vanje sprejel. Ne vojaki, marveč največja ljubezen do nas te je pribila na križ.

Za nas si trpel, za nas si umrl in sedaj počivaš v grobu. O Jezus, razumemo tvojo žrtev. Hvala ti. Molimo tvojo ljubezen in ti obljubljamo, da hočemo ostati tebi zvesti do svojega groba.

Odkar si ti ležal pod križem v grobu na Kalvariji, glej, od tedaj se tudi na naših grobovih dviga to znamenje. Prišla bo tudi za nas ura smrti. Oko se nam bo omračilo, udje bodo začeli ledeneti, srce zastajati. Tedaj nam bodo dali v roke križ. Iztekle se bodo zadnje minute. Oko bo ugasnilo, udje bodo otrpnili, srce se bo ustavilo. Tedaj bomo na mrtvaškem odru držali križ v rokah. In na naši krsti bo stal križ. Pri pogrebu bodo nesli pred našim truplom križ. In zgnile se bodo roke na pokopališču, zabobnelo bo na krsto in pod lopatami bo zrasla gomila. Na to našo gomilo, našo kalvarijo nam bodo vsadili križ. O, daj, v grobu ležeči Zveličar, da bomo tedaj, ko bodo naši prijatelji zasajali na naš grob križ, mi že pri tebi uživali obljube, ki si nam jih dal.

JEZUS JE ŠEL PRED PEKEL

167. Triumf zmagovalca, pravi sv. Tomaž, je šele tedaj popoln, če ni dobil bitke le na bojnem polju, ampak je zasledoval sovražnika prav do njegovega mesta, mu vzel trdnjavo in prestol. Kristus je zmagal nad satanom, ko je umrl na križu. Kalvarija je bila bojno polje, na katerem je bil poražen satan s strašnim Kristusovim trpljenjem in smrtjo.

Toda Kristus je šel še dalje. Da doseže popolno zmagoslavje je hotel vzeti satanu prestol njegovega kraljestva in ga uničiti v njegovem gradu - podzemlju. Zato je po svoji smrti stopil tja, mu vzel vse njegovo imetje in ves njegov plen.

Takoj po smrti je bila Jezusova duša poveličana in je šla pred pekel, to je na kraj, kjer so satanovi talci, duše pravičnih brez trpljenja željno pričakovale Odrešenika. Prikazal se je v predpeklu kot zmagovalec.

Da bo šel pred pekel in da bo tri dni v grobu, je Jezus Judom naprej napovedal. Rekel je:"Kakor je bil Jona v trebuhu ribe tri dni in tri noči, tako bo Sin človekov v osrčju zemlje tri dni in tri noči" (Mt 12,40).

"Kristus je bil usmrčen po telesu, pa oživljen po duhu. V njem je šel oznanjat tudi duhovom v ječi" - dušam pravičnih, ki so v predpeklu čakale Odrešenika. (1 Petr 3,19).

"Šel je v višavo ter ujete peljal ujetnike, dal je darove ljudem. Kaj pa pomeni: ,Šel je v višavo; če ne, da je poprej šel v nižine zemlje?" (Ef 4,8.9).

168. Ko je kralj Ferdinand osvojil trdnjavo Moclin, je imel prosto pot do Granade. Sovražnik je bil premagan in kralj je v mogočnem sprevodu stopil v mesto. V dvorni kapeli so zapeli Te Deum, zahvalno pesem. Naenkrat pa so slišali, kako se je med mogočno hvalnico začula kakor od nekje iz podzemlja druga pesem:"Benedictus, qui venit in nomine Domini - Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!"

"Od kod to petje?" je vprašal kralj.

Kmalu so ugotovili, da je to petje kristjanov, ki so bili že leta in leta zaprti v dvorni ječi. Ko so slišali peti Te Deum, so spoznali, da je končno prišla tudi zanje ura rešitve. Takoj jih je ukazal kralj izpustiti iz ječe. Vsi zmučeni, sestradani, komaj na pol živi, so padli kralju pred kolena in se mu zahvaljevali za rešitev.

S kakšnim veseljem so šele pravični iz stare zaveze sprejeli božjega Odrešenika, ko je končno kot zmagovalec prišel k njim in jim naznanil veselo vest odrešenja. Ko je čez štirideset dni Jezus šel v nebesa, so tudi duše teh pravičnih šle z njim.

Tri dni je Jezus pridigal mrtvim, kakor je preje tri leta govoril živim. To je tridnevnica njegovega groba pred velikim praznikom vstajenja. (Faulhaber).

"Iz groba je nastala krščanska vera. Grobovi so vedno rodovitni na novem življenju" (Veuillot).

Ob Jezusovem grobu piše Renan:"Počivaj v svoji slavi, vzvišeni iniciator! Tvoje delo je dovršeno in utemeljeno tvoje božanstvo. Ni se ti treba bati, da bi zaradi kakšne napake razpadla stavba, ki si jo dvignil in postavil; od sedaj naprej boš brez bojazni lahko prisostvoval z višine božjega miru neskončnim posledicam svojega dela...Tisočletja se ti bo pokoraval svet in kot zastava največjih nasprotij boš znamenje, okoli katerega bodo divjale najhujše bitke. Tisočkrat bolj živ in tisočkrat bolj ljubljen kot za časa svojega bivanja na zemlji, boš postal vogelni kamen človeštva in to tako nenadomestljiv, da bi pomenilo izbrisati tvoje ime z zemlje, porušiti svet v temeljih. Med teboj in Bogom ne bo več razločka..." (Ricciotti: Vita di Gesù Cristo).

TRETJI DAN OD MRTVIH VSTAL

169. Če bi se naša vera končala s stavkom: "Verujem v Jezusa Kristusa, ki je bil križan, umrl in bil v grob položen," bi se Kristusovo življenje končalo z zelo tragičnim akordom in vse krščanstvo bi se zrušilo kakor prazna vreča ali pa kakor hiša, ki je zidana na pesek.

-Res je, krščanstvo bi še vedno ostalo lep filozofski sistem, Kristusov nauk bi še vedno obsegal vzvišene resnice, toda kdo bi se hotel držati teh težkih zapovedi krščanstva, kdo bi ljubil krščansko vero do zadnjega diha, če bi bil Kristus le navaden človek in bi se njegovo življenje končalo s smrtjo, kot se konča življenje navadnih ljudi?

- Naša veroizpoved se ne konča tako žalostno. Takoj za žalostnim sporočilom o Jezusovi smrti, nam vera govori o veselem sporočilu njegovega vstajenja: In tretji dan je vstal od mrtvih. Kristusovo vstajenje je osrednja resnica naše svete vere, od katere je vse odvisno. Zato tudi pravi sv. Pavel:"Če pa Kristus ni vstal, potem je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi vaša vera" (1 Kor 15,14).

Če Kristus ni vstal, kaj potem koristi meni - otroku dvajsetega stoletja,- da vem, da je nekoč živel na zemlji človek, ki je bil brez vsake graje, moder in vreden vse ljubezni, ki je ozdravljal bolnike in odpuščal grehe? Kaj mi vse to koristi, če je tudi on umrl, bil pokopan in razpadel v prah. Lahko ga občudujem, slavim, kot slavimo velike in dobre može, toda kdo me more obvezati, da ga molim, da njemu posvetim vse svoje življenje, da izpolnjujem njegove zapovedi?

Kaj pa če je Kristus vstal? Če ni le s svojim življenjem, s svojim vzvišenim naukom, ampak tudi s tem, da je z lastno močjo vstal iz groba, izpričal svoje poslanstvo? Kaj tedaj, če vidim, da so zaradi vere v njegovo vstajenje dali življenje tisoči in tisoči in to v najstrašnejših mukah? Kaj tedaj, če vidim, da prav iz vere v vstalega Zveličarja poganjajo cvetke najlepše in najvzvišenejše krepostí?

O tedaj ne preostane nič drugega, kakor da priznam: Ta Jezus ne more biti navaden človek, kakor so drugi ljudje, ta Jezus mora biti Bog. Pred njim upogniti svoje koleno in ga moliti, je modro; njemu se zoperstavljati in ga sovražiti, je največja nespamet in norost.

170. Leta 1867 so se zbrali v Londonu na neko zborovanje vsi angleški učenjaki, ki se niso imeli za verne. Vsak izmed njih si je izbral kakšno dogmo svete Cerkve, da jo znanstveno pobije. Predsednik tega zborovanja, Lord Brighton, se je odločil za resnico o Kristusovem vstajenju. Tri leta je študiral in raziskoval dokaze za in proti. 3. maja 1870 je sklical zopet zborovanje, da bi razglasil rezultat svojih študijev. "Gospodje, moja najsrčnejša želja vse dni mojega življenja je bila, da služim resnici in samo resnici. In da tej resnici dam čast, stojim sedaj pred vami. Moj govor bo kratek in obsega samo preprosto in jasno izjavo: Tri leta sem se trudil, da bi premagal vero v Kristusovo vstajenje,

a je ta vera premagala mene. Vsa raziskovanja so mi pokazala, da je od praznega Kristusovega groba na Golgoti v Jeruzalemu najbolj ravna pot k svetemu Petru v Rimu. Odločil sem se, da postanem katoličan" (Koch).

Pojdimo tudi mi po poti, po kateri je šel Drihton, da se prepričamo o resničnosti Kristusovega vstajenja. Kristusovo vstajenje je zgodovinsko vsestransko izpričano dejstvo. Izpričujejo ga Jezusove napovedi, dogodki na velikonočno jutro , i Jezusova prikazovanja in izpovedi prič.

a/ Jezus je že pred smrtjo večkrat jasno napovedal, da bo vstal:"Poderite ta tempelj in v treh dneh ga bom postavil" (Jan 2,20). "Kakor je bil Jona v trebuhu velike ribe tri dni in tri noči, tako bo Sin človekov v osrčju zemlje tri dni in tri noči" (Mt 12,40). "Glejte, v Jeruzalem gremo in Sin človekov bo izdan velikim duhovnikom...in obsodili ga bodo na smrt in križali, in tretji dan bo vstal" (Mt 20,17-19). Jezusovi sovražniki so se dobro zavedali te napovedi, zato so prišli k Pilatu in rekli:"Gospod, spomnili smo se, da je oni zapeljivec, ko je bil še živ, rekel: ‚Čez tri dni bom vstal.' Ukaži, naj se grob zavaruje do tretjega dne, da morda ne pridejo njegovi učenci, ga ukradejo in poreko ljudstvu:‚Vstal je od mrtvih!" (Mt 27,63-64).

b/ Nihče ni videl Jezusa, ko je vstal od mrtvih: niti straža, niti žene, niti apostoli. Da je Jezus vstal od mrtvih, vemo iz znamenj, ki so ostala v grobu in iz pričevanja angela. Sveto pismo takole popisuje dogodke na velikonočno jutro: "Po soboti, ko se je svital prvi dan tedna, je Jezus vstal. In glej, nastal je velik potres. Zakaj angel Gospodov je prišel iz nebes in je pristopil ter odvalil kamen in sedel nanj. Njegovo obličje je bilo kakor blisk in njegovo oblačilo belo ko sneg. Od strahu pred njim so stražniki strepetali in bili kakor mrtvi.

Prvi dan tedna, na vse zgodaj, ko je bila še tema, so šle Marija Magdalena in druga Marija, mati Jakobova, in Salома in Joana in z njimi druge h grobu in nesle dišav, ki so jih pripravile. In govorile so med seboj:‚Kdo nam bo odvalil kamen od vhoda v grob?' Prišle so do groba, ko je sonce že vzšlo. Ko so se pa tja ozrle, so videle, da je kamen že odvaljen; bil je namreč silno velik.

Marija Magdalena je takoj stekla in prišla k Simonu Petru in drugemu učencu, ki ga je Jezus ljubil, in jima rekla:‚Vzeli so Gospoda iz groba in ne vemo, kam so ga položili.'

Ostale žene pa so stopile v grob, a niso našle trupla Gospoda Jezusa. In ko so bile zaradi tega v zadregi, glej, sta pristopila k njim dva mladeniča v blestečem oblačilu. Prestrašile so se in povesile obraz proti tlom, onadva pa sta jim rekla:‚Ne bojte se! Vem, Jezusa iščete, Nazarečana, križanega. Čemu iščete živega med mrtvimi? Ni ga tukaj, kajti vstal je, kakor je bil rekel. Pridite in poglejte kraj, kamor je bil Gospod položen. Spomnite se, kako vam je povedal, ko je bil še v Galileji:‚Sin človekov mora biti izdan v roke grešnikov, biti križan in tretji dan vstati.' Hitro pojdite in povejte njegovim učencem in Petru:‚Vstal je, in glejte, pred vami pojde v Galilejo, tam ga boste videli.' Glejte, povedal sem vam.'

In spomnile so se Jezusovih besed, šle ven in zbežale od groba, zakaj navdajal jih je trepet in strah. Povedale pa niso sprva nikomur nič, ker so se bale; potem so tekle in sporočile vse to enajsterim in vsem ostalim. Apostolom so se te vesti zdele kakor blodnje in jim niso verjeli.

Peter in oni drugi učenec sta se odpravila in šla h grobu. Tekla sta oba hkrati, pa oni drugi učenec je Petra prehitel in h grobu prišel prvi. Sklonil se je in videl povoje na tleh - vendar ni vstopil. Tedaj je prišel Simon Peter, ki je šel za njim in je vstopil v grob. Videl je, da so povoji na tleh in da prtič, ki je bil na njegovi glavi, ni ležal med povoji, ampak posebej zvit na drugem mestu. Tedaj pa je vstopil tudi oni drugi učenec, ki je prišel prvi h grobu, in je videl in je veroval. Nista še namreč umela pisma, da mora od mrtvih vstati. Nato sta se učenca vrnila domov in se sama pri sebi čudila temu, kar se je bilo zgodilo.

Marija pa je stala zunaj pri grobu in jokala. Ko je jokala, se je sklonila v grob in je videla dva angela v belih oblačilih, ki sta sedela eden pri vzglavju in eden pri vznožju, kjer je bilo položeno telo Jezusovo. Rečeta ji: "Žena, kaj jokaš?" Odgovori jima:"Vzeli so mojega Gospoda in ne vem, kam so ga položili."

Ko je to izgovorila, se je obrnila in videla Jezusa, pa ni vedela, da je Jezus. Jezus ji reče:"Žena, kaj jokaš? koga iščeš?" Misleč, da je vrtnar, mu pravi:"Gospod, če si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil, da ga bom jaz vzela." Jezus ji reče:"Marija!" Ona se obrne in mu reče: "Raboni!" to se pravi:"Učenik!" Jezus ji reče:"Ne dotikaj se me, zakaj nisem še šel k svojemu Očetu. Pojdi pa k mojim bratom in jim reci:,Grem k svojemu Očetu in vašemu Očetu, k svojemu Bogu in vašemu Bogu. Naj gredo v Galilejo, tam me bodo videli."

Marija Magdalena je šla in učencem, ki so bili prej z njim in ki so žalovali in jokali, naznanila, da je videla Gospoda in da ji je to rekel. A ko so ti slišali, da živi in da ga je ona videla, niso verjeli.

Ko so bile žene, ki so se vračale od groba, še na poti, glej, so nekateri stražniki dospeli v mesto in so velikim duhovnikom naznanili ves dogodek. Ti so se s starešinami zbrali, se posvetovali in nato vojakom dali mnogo denarja, z naročilom:"Recite:,Njegovi učenci so prišli ponoči in so ga ukradli, ko smo mi spali.' In če bi to zvedel poglavar, ga bomo mi pogovorili, in bomo naredili, da boste brez skrbi." Ti so vzeli denar in so storili, kakor so bili naučeni. In razširila se je ta govorica med Judi do današnjega dne." (Snoj: Jezus Kristus).

171. V stari zavezi beremo o Samsonu tale dogodek. Neke noči je prenočeval v filistejskem mestu Gazi. Ko so za to zvedeli Filistejci, ki so bili njegovi smrtni sovražniki, so zastražili mesto in hišo, v kateri je počival, obkolili. Stražarji so tiho čakali, da bi ga zjutraj, ko bo šel iz hiše, napadli in umorili. Samson je spal do polnoči. Ko se je nato zbudil in hotel oditi, je videl, da so bila mestna vrata zaprta in zastražena. Tedaj je s svojo silno močjo odtrgal vrata s podboji vred iz obzidja, jih zadel

na rame in odnesel na bližnji hrib, še preden je posijalo sonce izza gor. (Sodn 16,1-3).

V tem Samsonoven dejanju lahko vidimo lepo predpodobo Kristusovega vstajenja. Tudi Kristus je bil zaprt v grob in še celo zapečaten v njem. Tudi Kristusov grob je bil zastražen. In še preden je prišlo nedeljsko sonce izza gor, je s svojo lastno močjo vstal iz groba kot zmagovalec nad smrtjo.

"Nič posebnega ni, če verujemo, da je Kristus umrl in bil pokopan. To verujejo tudi pogani in Judje in grešniki, to verujejo vsi. Vera kristjanov je, da je Kristus vstal od mrtvih!" (Avguštin).

"Kristusovo vstajenje je božji "amen" na vse, kar je Kristus na zemlji storil in učil" (Adam).

"Kristusovo vstajenje in naše vstajenje se časovno ločita kakor jutro in večer velikonočnega dne, notranje pa sta tesno povezana kakor temeljni in ostrešni kamen ene in iste cerkve" (Faulhaber).

Ko se je Lepeaux, ki je med francosko revolucijo uvajal novo religijo, potožil Barrosu, da nima nobenega uspeha in ga prosil za nasvet, kaj naj stori, da si bo pridobil vernikov, je ta odgovoril suho: "To je zelo preprosto: če hočete imeti isti uspeh kot Jezus Kristus, se dajte v petek pribiti na križ in umoriti in poskrbite, da boste v nedeljo za gotovo vstali od mrtvih" (Koch).

Poučno je ravnanje Jezusovih sovražnikov, ki niso hoteli priznati vstajenja. Predvsem ne vedo, kaj bi počeli s praznim grobom. Vse so poskusili, da bi našli Jezusovo truplo, a zaman. Grob je prazen, o tem ni dvoma. Toda, kako je postal prazen?

"Ukradli so ga." Ta misel jim je bila pač najbližja. In zato so tudi podkupili vojake, ki so stražili pri grobu, da naj govore: "Njegovi učenci so prišli ponoči in so ga ukradli, ko smo spali." Kako nesmiselno govorjenje in pričevanje. "Speče priče," pravi sv. Avguštin, "vlačijo na dan. V resnici je spala le njihova modrost. Če so stražniki spali, kako so potem mogli kaj videti? In če niso nič videli, kako potem morejo pričati?"

VELIKA NOČ

172. Največji nemški pesnik Goethe je imel zelo burno življenje, ki ga je vtisnil tudi v svoja dela. Sebe je najlepše orisal v "Faustu". V tem pesniškem delu opisuje človeka, ki obupuje nad življenjem. Kljub temu, da ima vsega v izobilju, ne more živeti. Na samo velikonočno jutro vzame steklenico strupa, da si konča življenje. Ko prinese steklenico k ustom, zasliši v bližnem samostanu zvonenje velikonočnih zvonov in ljudstvo, ki prepeva: Kristus je vstal. On je radost umrljivim. Vsem hudobnim in umirajočim je izbrisal njihove slabosti in grehe, aleluja.

Ti glasovi velikonočnih zvonov in pesem veselja, ki je vrela iz tisoč grl v čast vstalemu Zveličarju, vse to seže globoko v Faustovo srce. Spomnil se je svoje mladosti, ki je bila polna vere in čistega življenja. Bil je prisiljen priznati: "Poslušam glas zvonov, ki oznanjajo vstajenje, a edino, kar mi sedaj manjka, je vera." Kristusovo vstajenje

je premagalo njegov obup in mu rešilo življenje. Zato je tudi vstalemu Kristusu zapel v svojem nesmrtnem telu tele prelepe stihe: Kristus je vstal
iz objema razpadljivosti.
Pretrgana je vez trohljivosti,
obljubljene so nam radosti.
Zato ga z deli slavimo,
mu ljubezen izkazujmo,
bratsko ga blagrujmo;
potnikom na svetu oznanjujmo:
Med vami je Učitelj,
z vami vaš Rešitelj. Aleluja. (Goethe:Faust).

Ta pesem, ki jo v Goethejevem Faustu prepevajo angeli, naj bo tudi naše vodilo v življenju.

Kristus je vstal. Na velikonočno jutro so pobožne žene šle h grobu, da bi z dišavami nazilile Jezusovo truplo. Toda našle so prazen grob in angel, ki je sedel na kamnu, jim je rekel:"Ven, Jezusa iščete, Nazarečana, križanega. Čemu iščete živega med mrtvimi? Ni ga tukaj, kajti vstal je." Čuden grob:"Ni ga, vstal je!" Kjerkoli je zemlja sprejela vase mrtvo truplo, povsod so na grob napisali: "Tu počiva; tu trohni..." Edino Kristus, ki je vstal od mrtvih in premagal smrt, je končno prekinil vez trohljivosti in nam s ten svojim zmagoslavnim dejanjem obljubil radosti.

Kristusovo vstajenje je poroštvo našega vstajenja in večnega življenja.

173. Če bomo s Kristusom umrli, umrli grehu, bomo nekoč tudi z Njim vstali k večnemu življenju. Ko so v Reimsu z velikimi svečanostmi kronali francoskega kralja Karla VII., je bila pri slavnosti navzoča tudi sv. Ivana Arška, ki je kralju mnogo pripomogla do zmage nad sovražniki. S seboj je nosila svojo bojno zastavo, ki je bila vsa zaprašena in razcefrana. Svetovali so ji, naj zastavo zvije skupaj in spravi, češ da kazi slavnost. Toda ona je odločno odgovorila: "Pustite jo! Vihrala je v borbah, naj vihra še v slavi." (Koch).

Res je naša vera težka in zahteva veliko od človeka, saj je Kristus sam rekel, da ni prišel na svet zato, da bi prinesel mir, ampak meč (Mt 10,34). In ta meč zareže pogostokrat zelo globoko v naše meso. Toda prav ista vera, ki od nas zahteva, da krotimo svoje strasti in svoja slaba nagnjenja, da svoje telo devljemo v sužnost, prav ista vera tudi našemu telesu obljublja in daje, kar nihče na svetu ne more dati: večno življenje. Če bo naše telo zvesto sodelovalo z dušo v borbah proti grehu, bo tudi z njo tesno povezano v uživanju slave. Poroštvo za to nam je vstali Kristus. "Pokopani smo bili s Kristusom po krstu v smrt, da bi tako, kakor je Kristus vstal od mrtvih s slavo Očetovo, tudi mi zaživeli novo življenje" (Rim 6,4).

Vse to nam je pripravil Kristus s svojim vstajenjem. Zato ga z deli slavimo, mu ljubezen izkazujmo, bratsko ga blagrujmo; potnikom na svetu oznanjujmo: Med vami je Učitelj, z vami vaš Rešitelj. Aleluja!

Ko je škof Remigij krstil kralja Klodvika, mu je govoril tele besede:"Upogni glavo, ponosni Sikambrijec in od sedaj naprej moli to, kar si sežigal, sežigaj tisto, kar si no-

lil." Velikonočni prazniki nas spominjajo na naše duhovno vstajenje pri krstu in pri spovedi in nas znova obvezujejo k temu, da zavračamo greh, ki smo ga dosedaj ineli morda v čislih, in da nolimo njega, ki smo ga dosedaj z grehom morda prezirali.

174. Na svetovno znanem pokopališču Pere-Lachaise v Parizu stoji pretresljiv spomenik smrti. Na tem spomeniku so upodobljena temna vrata smrti. Nevidna noč vleče ljudi od vseh strani, da morajo stopiti skozi ta vrata. Nekateri so se brez volje popolnoma predali tej sili, drugi se zopet z vsemi sredstvi upirajo, da bi jim ne bilo treba iti skozi vrata smrti. Le dva moža stopata z dvignjeno glavo in s popolnim zaupanjem skozi vrata smrti. Od kod jima tolik mir in tolika trdnost? Od tod, ker stojita nad grobom, čigar kamen je odvaljen. Vera v vstalega Zveličarja jima daje mir in zaupanje v najodločilnejši uri življenja.

Stopimo tudi mi trdno na prazni Zveličarjev grob, obudimo živo vero v njegovo vstajenje in v tej veri vstrajajmo do konca življenja, pa bo tudi nam Kristus vstajenje in življenje.

JEZUS SE JE PRIKAZAL APOSTOLOM

175. Kraj prelepega južnoameriškega mesta Rio de Janeiro se strmo dviga iz morja 700 m visoka gora. Na vrhu stoji bronast Zveličarjev kip, 38 metrov visok. Mogočni Kristus razprostira roke, kakor da bi hotel prijazno pozdraviti vse, ki se bližajo na ladjah. Iz daljave potniki res najprej opazijo goro z Jezusovim kipom. A od daleč se jim zdi kakor mogočen križ. Šele ko se približajo, spoznajo znoto: to ni križani temveč poveličani Kristus.

Ko so apostoli slišali prve novice o vstalem Jezusu bodisi od žen, kakor tudi od Petra in Janeza, ki sta bila pri grobu, so se čudili temu, kar so slišali, a verjeli niso. Le počasi so se bližali poveličanemu Kristusu. Še vedno je pred njihovimi očmi lebdela strašna slika golgotskega križa in kar niso si mogli misliti, da bi se kdaj zopet spremenila v živega Kristusa. Motili so se tako dolgo, dokler se jim Kristus ni prikazal in dokler ga od blizu niso videli.

"Zvečer tistega dne, prvega v tednu, je prišel Jezus pri zaklenjenih durih, kjer so bili učenci iz strahu pred Judi, stopil v sredo med nje ter jim rekel:‚Mir vam bodi! Jaz sem; ne bojte se!' Vznemirili so se ter prestrašili, in so menili, da vidijo duha. In rekel jim je:‚Kaj ste preplašeni in zakaj vstajajo dvomi v vaših srcih? Poglejte moje roke in moje noge, da sem jaz sam; potipljite in poglejte, zakaj duh nima mesa in kosti, kakor vidite, da imam jaz.' To rekši jim je pokazal roke in noge in stran. Ker pa od veselja še niso verjeli in se čudili, jim je rekel:‚Imate tu kaj jesti?' Dali so mu kos pečene ribe in sat medu. In vzel je ter vpričo njih jedel.

Učenci so se razveselili, ko so videli Gospoda. Tedaj jim je spet rekel:‚Mir vam bodi! Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.' In po teh besedah je vanje dihnil in jim rekel:‚Prejmite Svetega Duha; katerim grehe odpustite, so jim odpuščeni; katerim jih zadržite, so jim zadržani.'

Tomaža pa, enega izmed dvanajsterih, ni bilo med njimi, ko je prišel Jezus. Pravili so mu torej drugi učenci:,Gospoda smo videli.'On pa jim je rekel:,Ako ne vidim na njegovih rokah znamenja žebljev in ne vtaknem svojega prsta v rane od žebljev in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval.'

Čez osem dni so bili njegovi učenci spet notri in Tomaž med njimi. Jezus pride pri zaprtih vratih, stopi v sredo in reče:,Mir vam bodi!' Potem pravi Tomažu:,Deni svoj prst semkaj in poglej moje roke; podaj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren!' Tomaž mu odgovori:,Moj Gospod in moj Bog!' Jezus mu pravi:,Ker si me videl, veruješ; blagor tistim, ki niso videli, in so verovali!"(Snoj:Jezus Kristus).

Na velikonočno nedeljo so apostoli videli vstalega zveličarja in se prvikrat prepričali, da to ni več križani, ampak poveličani Odrešenik. Ko so verovali vanj, jim je izročil veliko poslanstvo: v njegovem imenu bodo odpuščali grehe in tako obujali mrtve duše k novemu življenju. Sveta spoved je velikonočni dar vstalega Zveličarja, ki ga poklanja grešnemu človeštvu.

Vero v vstalega Zveličarja nam je olajšal neverni Tomaž. Čeprav je moral požreti grenak očitek:"Ker si me videl, veruješ; blagor tistim,ki niso videli,in so verovali", nam je vendar storil veliko uslugo, odstranil vsak dvom.

č/ Od tedaj naprej so apostoli neustrašene priče za Kristusa. Da izpričajo njegovo vstajenje, so vsi, razen Janeza, umrli mučeniške smrti.

Sveti Peter je na binkoštni praznik, torej komaj 50 dni po Jezusovem vstajenju javno govoril ljudstvu na trgu v Jeruzalemu: Ste videli Jezusa Križanega? "Kakor sami veste, ste ga po rokah krivičnikov na križ pribili in umorili. - Da, videli smo ga. Ste ga videli, ko je bil mrtev na križu? Ko je bil pokopan? "Umrl je in bil pokopan in njegov grob je med nami do današnjega dne". - Da, videli smo. Jaz pa in vsi apostoli smo ga videli po vsem tem živega, videli smo ga, ko je vstal od mrtvih. "Tega Jezusa je Bog obudil, čemur smo mi vsi priče" (Apd 2,23.29.32).

In kakor sv. Peter, je oznanjal Kristusovo vstajenje tudi sv. Pavel. V Antiohiji je takole govoril Judom: Jezusa so "sneli s križa in položili v grob. Toda Bog ga je obudil od mrtvih; več dni se je prikazoval tem, ki so bili prišli z njim iz Galileje v Jeruzalem, in ti so zdaj njegove priče pred ljudstvom" (Apd 13,29-31).

Najodličnejše pričevanje o Kristusovem vstajenju pa nam daje duhovna preobrazba apostolov. Vsi vemo, kako porazno je vplivala na Kristusove učence njegova smrt. Nobena nevihta ne more tako uničiti setve in žetve, kakor je tragična Kristusova smrt potrla in oplašila njegove učence. Prisluhnimo samo tožbi onih dveh učencev, ki sta šla v Emaus:"Mi pa smo upali, da je on tisti, ki bo rešil Izraela" (Lk 24,21). Ko so na velikonočno jutro prišle k njim žene z veselo novico, da je grob prazen, se še vedno niso znašli in na večer so celo zaklenili vrata iz strahu pred Judi.

In v teh boječih, trepetajočih in potrtih duša se kar naenkrat razplamti silni ogenj poguma, da so pripravljeni

potrditi Kristusovo vstajenje z najhujšim trpljenjem in celo s smrtjo. Tisti, ki so pred nekaj dnevi trepetali za svoje življenje, sedaj govore javno o Kristusovem vstajenju in to kljub temu, da so jim veliki duhovniki prepovedali. Kdo bi mogel to razumeti, če Kristus v resnici ni vstal. Nobenega učinka ni brez vzroka. Danes je vsem znana stvar, da so apostoli, preprosti galilejski ribiči, na verskem, socialnem in duhovnem polju naredili pravo revolucijo, kakršne ne pozna zgodovina. Kje je vzrok tega učinka? Njihova vera in njihovo prepričanja, da je Kristus v resnici vstal.

176. Ko sta šla Peter in Janez nekoč molit v tempelj, sta tam videla hromega berača, ki je prosil vbogajme. Ko sta hotela vstopiti v tempelj, ju je prosil miloščine. Peter mu je rekel:"Srebra in zlata nimam, kar pa imam, to ti dam: v imenu Jezusa Kristusa Nazarečana vstani in hodi! In prijel ga je za desnico ter vzdignil: in v hipu so se mu utrdila stopala in gležnji in je skočil pokonci ter hodil. Ker je to storil, so oba prijeli, vrgli v ječo in drugi dan pripeljali pred velike duhovnike. Ti so ju izpraševali:"S kakšno močjo ali v čigavem imenu sta to storila?"

Tedaj jim je Peter, poln Svetega Duha, govoril:"Poglavarji ljudstva in starešine! Če naju zaradi dobrote do bolnega človeka danes zaslišujete, s čim je bil ta ozdravljen, bodi znano vsem vam in vsemu izraelskemu ljudstvu, da v imenu Jezusa Kristusa, Nazarečana, ki ste ga vi križali, ki ga je pa Bog obudil od mrtvih - po njem stoji ta pred vami zdrav. On je kamen, ki ste ga vi zidarji zavrgli, ki pa je postal vogelni kamen. In v nikomer drugem ni zveličanja; zakaj nobeno drugo ime pos nebom ni dano ljudem, da bi se mi mogli v njem zveličati" (Apd 3,2-8;4,7-12).

Vstajenje Kristusovo je vogelni kamen novega večnega življenja velikega Kristusa, njegove Cerkve, njegovega mističnega telesa. Vstali Kristus stopa v vsak krstni studenec, kakor velikonočna sveča na veliko soboto. Zato vsak novokrščenec umre staremu življenju Adamovega potomca in začenja novo življenje vstalega Zveličarja. Vstali Kristus je edino ime pod nebom, v katerem se moremo zveličati.

Loterija je naše življenje. In kdor v tej loteriji nič ne reskira, tudi nič ne profitira. Kdor pa v loteriji življenja vse stavi na vstalega Kristusa in vse reskira zanj, tudi vse profitira.

JEZUS JE ŠEL V NEBESA

177. V stari zavezi beremo,kako je David, ko je premagal Filistejce, rešil iz njihovih rok skrinjo zaveze in jo dal z največjo slovesnostjo prinesti na goro Sion. Ko so nosilci skrinje Gospodove naredili šest korakov, je daroval vola in pitano tele. Ob tej priliki so tudi peli mogočni 23. psalm, ki se glasi:"Dvignite svoje glave, ve vrata, starodavne duri, dvignite se, da vstopi kralj veličastva! "Kdo je ta kralj veličastva?" "Gospod, močni in mogočni, Gospod mogočni v boju...Gospod nad vojskami: on je kralj veličastva."

Skrinja zaveza je predpodoba Kristusova; slovesen prenos skrinje zaveze na Sion pa je predpodoba Kristusovega vnebohoda.

Kristus, ki je zmagal greh, smrt in satana in bilotet iz objema razpadljivosti in trohljivosti, ko je vstal iz groba, je Gospod mogočni v boju, ki prihaja na nebo, da zasede svoj večni prestol na desnici Očetovi. Njegov plen je tako velik, da je treba dvigniti in razširiti vrata.

Po svojem vstajenju je ostal Jezus še štirideset dni na zemlji. Ta čas se je večkrat prikazal apostolom in ga uporabil, da utrdi svoje božje kraljestvo, ki ga je ustanovil. Tako je postavil zakrament sv. pokore, apostola Petra pa za vidnega poglavarja Cerkve. Apostolom je izročil učeniško, duhovniško in pastirsko službo in jih poslal v svet, da bi pričali o njem in njegovem delu v korist in zveličanje duš.

O Gospodovem slovesu nam evangeliji poročajo tole:"Enajsteri učenci so šli v Galilejo, na goro, kamor jim je naročil Jezus. In ko so ga ugledali, so ga molili. Jezus jim je spregovoril te besede:"Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse narode; krščujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha in učite jih spolnjevati vse, karkoli sem vam zapovedal. Kdor bo veroval in bo krščen, bo zveličan, kdor pa ne bo veroval, bo pogubljen. In glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta...Tako je bilo treba Kristusu trpeti in vstati tretji dan od mrtvih in oznaniti pokoro ter odpuščenje grehov med vsemi narodi začenši v Jeruzalemu. Vi pa ste priče teh reči. In glejte, jaz pošiljam na vas obljubo svojega Očeta, vi pa ostanite v mestu, dokler ne prejmete moči z višave." In Gospod Jezus jih je, ko je z njimi govoril, peljal venkaj proti Betaniji, povzdignil roke in jih blagoslovil. In medtem ko jih je blagoslavljal, se je ločil od njih in šel v nebo in sedel na desnico božjo." (Snoj: Jezus Kristus).

S Kristusovim vnebohodom se začenja doba Kristusovega kraljevanja, v kateri Kristus po svojem duhu nadaljuje in dopolnjuje svoje odrešilno delo vse do konca sveta, do svojega drugega prihoda, ko pride sodit svet. Živimo torej v času med Kristusovim vnebohodom in njegovim drugim prihodom. To je čas Kristusovih apostolov in njegovih naslednikov in čas vseh kristjanov. Kakor je Kristusa poslal Oče; tako Kristus pošilja svoje apostole, da skupaj z njim izvršujejo in dopolnjujejo do konca časa delo odrešenja. Kristus je vse ljudi odrešil, a njegovi učenci in njih nasledniki, morajo to odrešenje posredovati dušam do konca časov.

Jezus je šel v nebesa z Oljske gore. Na Ojski gori so učenci žalostno zbežali in zapustili svojega Učitelja. Jezus jih sedaj brez besed spominja, da njegova pot k nebesom vodi le preko pokorščine, trpljenja in križa na Kalvariji. Druge poti ni in ta je sedaj odprta. Prokletstvo je vzeto iz zemlje in blagoslov Vstalega počiva na njej. Vsako trpljenje more pripeljati v nebesa.

"Podeli nam, prosimo, vsemogočni Bog, ki verujemo, da je današnji dan tvoj edinorojeni Sin, naš Odrešenik, šel v nebesa, da bomo tudi mi s srcem v tem, kar je nebeško". (Prošnja pri maši na praznik Gospodovega vnebohoda).

"Na križu je bil zasmehovan, v nebesih ga pa molimo" (Avguštin).

"Kjer je glava, tja spadajo tudi udje. Bodimo tu podobni Kristusu v ponižnosti, da bomo tam uživali njegovo poveli-

čanje" (Avguštin).

Res se spodobi in je primerno in zveličavno, da se zahvaljujemo nebeškemu Očetu, večnemu Bogu, po Jezusu Kristusu, Gospodu našem,"ki se je po svojem vstajenju vsem učencem očitno prikazal in vpričo njih dvignil v nebo, da bi nas storil deležne svojega božanstva" (Vnebohodni hvalospev).

Hvala ti, Kristus, za tisto sveto in blagoslovljeno božično noč, ko nam je tvoja svetla zvezda prvič pokazala pot k Bogu. Vse, kar vemo o Bogu, o nas samih, o našem življenju, o našem cilju, vse to so nam ti razodel. Hvala ti za vse to, kar si nam povedal o Očetu in njegovi ljubezni do nas.

A ne zahvaljujemo se ti samo zato, kar si nam povedal. Še bolj se ti zahvaljujemo zato, kar si nam dal, kar si za nas žrtvoval. Koliko vrednost mora imeti naša duša, naša tolikokrat zapuščena in z grehom onadeževana duša. Kako dragocena mora biti, če se nisi ti, Sin božji, ustrašil priti na svet v mrzli, temni, zimski noči, če se nisi ustrašil najhujših muk in najhujšega trpljenja, da bi odkupil in odrešil naše duše pred večnim pogubljenjem. Hvala ti za vsak trenutek tvojega triintridesetletnega zemeljskega življenja. Hvala ti za vsa ponižanja, za trnjevo krono, za tvoj križev pot in za tvojo strašno smrt, s katero si nas odrešil.

Hvala ti za vse! A ne zameri, če te na ta tvoj zmagoslavni dan vznemirjamo in nadlegujemo z dvema prošnjama.

a/ Gospod, mi verujemo, da je prerok Izaija napovedal, da bo v tvojem kraljestvu vol prebival zraven jagnjeta in leopard bo v miru in ljubezni živel s teličkom. Meče bodo prekovali v pluge in kopja v srpe. Mi verujemo, da bo ta mir nekoč zavladal na svetu in to tedaj, ko bodo ljudje sprejeli nase tvoj jarem, ki je sladak in tvoje breme, ki je lahko.

Gospod, poglej danes v svet, kaj se godi okoli nas. Poglej na nas, otroke dvajsetega stoletja. Mnogo jih je, ki še o tebi niso ničesar slišali. In med tvojimi verniki, ki se imenujejo kristjani, jih je mnogo, ki s svojim razuzdanim, grešnim življenjem sramotijo tvoje vzvišeno in sveto ime!

Gospod, daj nam ob svojem vnebohodu in ohrani nam ta svoj notranji mir, ki nam je tako potreben za naše posvečenje.

b/ Gospod, čeprav odhajaš, vendar ostani z nami in nam kraljuj! Kaj bi vendar bili brez tebe?

Ko si nekoč šel v Judejo in so ti sovražniki stregli po življenju, je zaklical tvoj apostol:"Pojdimo še mi, da z njim umrjemo" (Jan 11,16). Ko pa danes odhajaš v nebo, dovoli, da spremenimo in popravimo Tomaževe besede:"Tudi mi hočemo iti s teboj, da bomo živeli!" Stiskani smo od vseh strani, a željo imamo in prošnjo, Gospod, da bi bili razvezani in da bi bili s teboj, zakaj to je mnogo boljše (Flp 1,23).

Ostani z nami, Gospod, in daj, da tudi mi ostanemo s tebój!

Po svoji smrti in svojem pokopu, po svojem vstajenju, po svojem vnebohodu, reši nas, o Gospod! (Litanije imena Jezusovega).

178. Nekoč se pojavi na dvoru francoskega kralja Karla sveta Ivana Arška in mu vpričo vsega dvora pravi:"Kralj, prosim te, da mi daš neki dar."

- "Prosi, kar hočeš, vse ti dam."

- "Daj mi svoje kraljestvo!"

Kralja je prošnja presenetila. Trd boj je moral izbojevati s samim seboj, preden je končno privolil:

- "Dam ti svoje kraljestvo!"

Podpisal in opečatil je listino, s katero je izročil svoje kraljestvo sveti Ivani Arški, in ta je vzkliknila:

- "Glejte, najrevnejši vitez v Franciji."

Potem pa se je obrnila k notarjem in jim rekla:"Ivana daje svoje kraljestvo Jezusu Kristusu."

Končno je vzkliknila:"Pišite: Jezus Kristus vrača kraljestvo Karlu, ki naj ga vlada krščansko." (Virtù in esempi).

Ko je Jezus prišel na zemljo, je svoje kraljestvo izročil Cerkvi, ki jo je ustanovil, da zbira ljudi in jih vodi k zveličanju. Cerkev je njegovo kraljestvo izročila nebeškemu Očetu tedaj, ko je Jezus na križu umrl. Sedaj pa, ko se zmagoslavno vrne v nebo, Oče izroči kraljestvo zopet svojemu Sinu, ki je vzvišeni Kralj na veke. Sin božji je že od vekomaj bil kralj in sedel na desnici božji. Sedaj pa Kristus zaseda to mesto tudi kot človek. To noveličanje je napovedal že angel Gabriel pri oznanjenju:"Gospod Bog mu bo dal prestol njegovega očeta Davida in njegovemu kraljestvu ne bo konca" (Lk 1,33). Tiste pravice, ki jih je imel Kristus pri Očetu kot Sin božji, je ob svojem vnebohodu dobil tudi kot človek. Za vedno je postal kralj neba in zemlje, in dobil v dediščino od Očeta ves človeški rod, ki ga je odkupil s svojo smrtjo.

Kakor Efežanom, želi apostol Pavel tudi nam, da bi nam Bog dal duha modrosti in razodetja, da bi videli, kakšno je upanje, v katero nas je poklical, kakšno je delo silne božje moči, ki ga je storil v Kristusu, "ko ga je obudil od mrtvih in ga posadil na svojo desnico v nebesih nad vsako vladarstvo in oblast in moč in gospodstvo in vsako ime...in vse je podvrgel njegovim nogam" (Ef 1,20 -21).

Kot Kralj nebes in zemlje nam Kristus s svojega prestola deli vse milosti. "Za vas je dobro da grem" (Jan 16,7). V nebesih nam Jezus pripravlja prostor:"Vaše srce naj se ne vznemirja. Verujte v Boga, tudi vame verujte. V hiši mojega Očeta je mnogo bivališč. Odhajam, da vam prostor pripravim. In če odidem in vam prostor pripravim, bom zopet prišel in vas vzel k sebi, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz. In kam grem veste in za pot veste" (Jan 14.1-4).

Kako brez skrbi potujemo, če imamo v kraju, kamor potujemo, pripravljeno prebivališče. Kako lahko se nam je v življenju bojevati, če vemo, da nas v večnosti čaka mesto, ki nam ga je šel naprej pripravit naš Kralj in Odrešenik.

"Če ste torej vstali s Kristusom," piše apostol Pavel, "iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji. Kar je zgoraj, po tem hrepenite, ne po tem, kar je na zemlji. Ko se prikaže Kristus, vaše življenje, takrat se boste tudi v z njim prikazali v slavi" (Kol 3,1-4).

K A Z A L O

TRAGEDIJA ČLOVEKA

Kdo sem? - Grešnik, ki potrebujem odrešenja 1
Greh prvih staršev 5
Izvirni greh 12
Človek je pred Bogom grešnik 17
Samo Kristus nas je mogel odrešiti 19
Marija - edina obvarovana izvirnega greha 23
Bog obljubi odrešenika 26
Bog je človeštvo pripravljal na Odrešenikov prihod . 29
Odrešenikove predpodobe 35

BOG SIN SE JE UČLOVEČIL

Srednik med nebom in zemljo 38
Naš Odrešenik je Jezus Kristus 42
Verujem v Jezusa Kristusa 45
Angelovo oznanjenje 49
Beseda je meso postala 51
Gospod prihaja - sprejmimo ga 56
Božična skrivnost 58
Kristusovo rojstvo 63
Jaslice 65
Ime Jezusovo 67
Marija - mati božja 71
Razglašenje Gospodovo 74
Jezusovo darovanje v templju 80
Simeonova napoved 83
Kristus je postavljen v padec mnogih 84
Kristus je postavljen v vstajenje mnogih 87
O življenju svete družine 89
Sveti Jožef, Jezusov rednik 93

KDO JE JEZUS KRISTUS

Kristusova osebnost in njegov duh 98
Jezus pričuje o sebi 100
Seden velikih "jaz sem" 100
Vrata, ki vodijo v kraljestvo odrešenih 101
Dobri pastir 103
Trta z mladikami 104
Luč sveta 105
Kruh življenja 106
Pot, resnica in življenje 107
Vstajenje in življenje 110
Kristusova veličina 111
Jezus Kristus je pravi Bog 112
Oče pričuje o Sinu 112
Jezus sam pričuje o svojem božanstvu 114
Kaj pravijo o Kristusu njegovi sodobniki 117
Kaj so o Kristusu verovali prvi kristjani 119
Jezus je s čudeži potrdil svoje božanstvo 121
Jezus je svoje božanstvo izpričal s svetim življenjem 123
Da je Kristus Bog, priča svetovna zgodovina 126
Jezus Kristus je pravi zgodovinski človek 130

KRISTUSOVA DUHOVNA PODOBA

Jezus, usmiljen do grešnikov 132
Kristusova pobožnost in gorečnost 137
Jezus, krotki in iz srca ponižni 141
Jezus je živel sveto 142
Kristus je ljubil ljudi 143
Jezus je ljudi učil 145
Evangeliji 147
Jezus je učil z oblastjo 149
Jezus je prerokoval 151

JEZUS IZVRŠUJE SVOJE POSLANSTVO

Jezus, usmiljeni Samarijan 153
Jezus nam je razodel pravega Boga 157
Jezus nam je odkril dušo 160
Jezus nam je pokazal pravo smer življenja 162
Jezus je šel v trpljenje in smrt prostovoljno . . . 165
Jezus je bil nebeškemu Očetu pokoren do smrti . . . 167
Jezus je trpel iz ljubezni do nas 168
Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta 171
Jezus nas je s trpljenjem in smrtjo odrešil 173
Sadovi Kristusove smrti 175

JEZUSOVO TRPLJENJE IN SMRT

Jezus na Oljski gori 178
Jezusa obsodijo na smrt in bičajo 180
Jezus nese težki križ 182
Jezusa pribijejo na križ 185
Jezus umrje na križu 190
Jezusa snamejo s križa in položé v grob 194
Jezus je šel pred pekel 196

JEZUSOVO POVELIČANJE

Tretji dan od mrtvih vstal 198
Velika noč 201
Jezus se je prikazal apostolom 203
Jezus je šel v nebesa 205
Jezus sedi na desnici Očetovi 208

KAZALO 209